

ДАНИЕЛ СТИЙЛ

• ХЕМУС •

СЪВЪШТО
ДЕННОСТИ

КНИГА ВТОРА

ДАНИЕЛ СТИЙЛ
СКЪПОЦЕННОСТИ
КНИГА ВТОРА

Превод: Мариела Чакърва

chitanka.info

На читателите, жадни за красиви изживявания и силни чувства, възшебницата Даниел Стийл поднася поредната си приказка за възрастни. Дълбоко наранена от грубостта и цинизма на първия си съпруг, твърдо решена да прекара остатъка от своя живот в уединение, двадесет и две годишната Сара изневиделица среща *него*. Запленен от нейния чар и интелигентност, херцог Уитфийлд се отказва от наследственото си право върху английския престол, за да се отдаде на честит живот с обаятелната американка. Той обсипва своята избраница с безчет накити и богатство, ала най-драгоценното, с което взаимно се даряват, е роякът прелестни деца и вярната, всеотдайна и луда любов, превъзмогаща и най-тежките житейски изпитания, устояла на примамливи предизвикателства...

След този случай Сара се виждаше с Йоахим почти всеки ден, макар и без предварителна уговорка. Просто той вече знаеше наизуст програмата ѝ и уж случайно се присъединяваше към нея по време на разходките ѝ. С всеки изминал ден се движеха все по-бавно, като понякога ходеха до реката, а друг път до чифлика. И малко по малко той започваше да я опознава. Опита се да се сближи и с Филип, ала детето беше затворено и срамежливо, каквито бяха и неговите синове на тази възраст. Беше невероятно внимателен към момченцето, за голямо неудоволствие на Еманюел, която не одобряваше никой и нищо германско.

Но Сара виждаше, че Йоахим е свестен човек. Просто тя имаше много по-голям светски и житейски опит от Еманюел, макар че германците ѝ бяха точно толкова симпатични, колкото и на момичето. Понякога Йоахим успяваше да я разсмее, но друг път оставаше мълчалива и той разбираше, че мисли за съпруга си.

Даваше си сметка, че това беше трудно време за нея. Рожденият ѝ ден дойде и си отиде, без да получи нито ред от Уилям или от родителите си. Беше откъсната от всички хора, които обичаше — баща, майка, сестра, съпруг. Единственото, което имаше, беше синът ѝ и нероденото бебе, което Уилям ѝ беше оставил.

За рождения ѝ ден Йоахим ѝ подари една книга. Тя му беше особено скъпа по време на следването в Оксфорд, а и сега беше една от малкото лични вещи, които бе донесъл със себе си. Това бе малка стихосбирка на Рупърт Брук и тя много я хареса.

Но рожденият ѝ ден не беше щастлив за нея. Сърцето ѝ бе натезало от лошите новини за войната, а при вестта за бомбардировките над Англия болезнено се сви. На петнадесети август беше извършено първото нападение над Лондон и при мисълта за всички познати и приятели там, за роднините на Уилям и за... децата направо се поболя. Йоахим я беше предупредил, че това ще се случи, но тя не го очакваше толкова скоро, а и въобще нямаше представа, че

ще се окаже толкова разрушително. Лондон беше направо сринат със земята.

— Нали ви казах, че тук сте на по-сигурно място, Сара. Особено сега. — Гласът му беше любезен и той вежливо ѝ помогна да прескочи една канавка край пътя. След малко поседнаха на една голяма скала. Знаеше, че е по-добре да не ѝ говори за войната, а за други неща, които не биха я разстроили.

Разказа ѝ за пътуванията до Швейцария през детството си и за многобройните лудории на брат си. Колкото и странно да беше, още в началото му беше направила впечатление голямата прилика между брат му и нейния син. Филип точно прохождаше, имаше големи сини очи и златисти къдрици и когато беше с майка си или с Еманюел, те просто не можеха да го удържат.

— Защо не сте се оженили отново? — попита го Сара един следобед, докато седяха и си почиваха. Бебето беше слязло толкова ниско, че тя едва се движеше, но разходките с него ѝ бяха приятни и не искаше да се лишава от тях. Разговорите ѝ носеха и някакво успокоение и неусетно бе започнала да разчита на присъствието му.

— Защото нито веднъж не се влюбих — призна Йоахим с усмивка и му се прииска да добави „докато не се запознах с вас“, ала, разбира се, не го направи. — Зная, че не е хубаво да го казвам, но вече не съм сигурен, че изобщо някога съм бил влюбен и в жена си. Бяхме много млади, а и се познавахме от деца. Струва ми се, че това просто... се очакваше от нас — поясни той и тя се усмихна. Чувствуваше се много непринудено с него, не усещаше нужда да крие тайните си.

— Аз също не обичах първия си съпруг. — Признанието ѝ го смая. В нея имаше неща, които продължаваха да го изненадват.

— Били сте омъжена и преди? — Изглеждаше искрено изненадан.

— Около една година. За човек, когото познавах от малка, точно както вие и жена ви. Беше ужасно. Въобще не биваше да се женим. Когато се развеждахме, изпитвах такъв срам, че се крих от света в продължение на цяла година. Тогава родителите ми ме доведоха на екскурзия в Европа, където се запознахме с Уилям. — Звучи, сякаш е било много просто, помисли си тя. Но навремето не ѝ се струваше така. Беше направо болезнено. — Имаше период, когато нещата никак

не бяха розови, ала с Уилям... — Очите ѝ грейнаха само при споменаването на името му. — С него всичко е съвсем различно...

— Сигурно е изключителен човек — тъжно отбеляза Йоахим.

— О, да. А пък аз съм голяма щастливка.

— Той също е щастливец. — При тези думи ѝ подаде ръка да стане и продължиха към фермата, а после се върнаха обратно. Но на следващия ден тя не беше в състояние да измине този път и затова поседяха тихо в парка. Видя му се по-мълчалива, по-замислена и по-носталгично настроена от обикновено. На другия ден обаче отново приличаше на себе си и настоя да отидат чак до рекичката.

— Знаете ли, понякога ме карате да се притеснявам — каза ѝ той, докато крачеха един до друг. Този следобед походката ѝ беше възвърнала пъргавината си, а тя самата — чувството си за хумор.

— Защо? — погледна го Сара заинтригувано. Видя ѝ се доста невероятно командувачият окупационните войски в района да се тревожи за нея, но добре разбираше, че вече са приятели. Той беше сериозен, внимателен и възпитан човек и определено ѝ допадаше.

— Занимавате се с прекалено много неща, поемате голям товар на крехките си плещи. — По това време вече знаеше каква част от замъка беше възстановила сама и това продължаваше да го удивлява. Един ден тя лично го разведе из някои от стаите и той не можа да се начуди на точността и професионализма, с които бе извършила всичко. След това му беше показала и конюшните.

— Не мисля, че бих ви разрешил да правите това, ако бяхте моя съпруга — твърдо каза Йоахим и тя се разсмя.

— Значи съм постъпила добре, като съм се омъжила за Уилям.

Той ѝ се усмихна, изпълнен със завист към Уилям и все пак щастлив, че я познава. Този ден дълго стояха и разговаряха на вратата. Сякаш на нея не ѝ се искаше да го пусне да си ходи и за първи път, преди да си влезе вътре, тя докосна ръката му и му благодари.

Жестът ѝ го стресна и той пламна целият, макар да се престори, че не обръща внимание.

— За какво?

— За това, че отделяте време да се разхождате с мен и... да разговаряме. — Беше започнала да отдава голямо значение на общуването си с него.

— Аз съм този, който очаква с нетърпение мига, когато ще се видим... може би много повече от вас — меко отбеляза Йоахим, а Сара отклони поглед, тъй като не знаеше какво да каже. — Вероятно всеки от нас е посвоему доволен от присъствието на другия — продължи той нежно. — Един вид късмет... или висше предопределение. Тази война щеше да е още по-тежка за мен, ако вие не бяхте тук, Сара. — Всъщност не беше се чувствувал толкова щастлив от години и единственото, което го плашеше, беше фактът, че я обича и че някой ден ще му се наложи да се раздели с нея. Тя ще се върне при съпруга си, без дори да подозира за неговите чувства и за това, какво е означавала за него. — Аз благодаря — каза ѝ той, обзет от желание да я погали по лицето, косата, ръцете... но не беше нито толкова безразсъден, нито толкова нагъл, колкото войниците си.

— В такъв случай ще се видим утре — сърдечно му се усмихна Сара.

Следобеда на другия ден той напразно я чака и доста се разтревожи, когато тя не дойде. Питаше се дали нещо не ѝ е прилошало и остана да я чака почти до мрак, преди да се отправи към къщичката на пазача. Там всички прозорци светеха и той забеляза Еманюел, която шеташе из кухнята. Почука на прозореца и тя намръщена се показа на вратата с Филип на ръце, който бе готов да се разплаче.

— Да не би Нейна светлост да е болна? — запита Йоахим на френски, а Еманюел само поклати отрицателно глава. Поколеба се за миг, но явно реши да му каже. Знаеше, че независимо от нейното лично мнение за този немец и всичките му сънародници Сара го харесваше. Тя обаче не хранеше кой знае какви симпатии към него, ала не беше нейна работа да задава въпроси. Все пак помежду им съществуваше някакво странно чувство на взаимно уважение.

— Тя ражда. — В очите ѝ имаше нещо особено, някаква едва доловима искрица страх, която той повече усети, отколкото видя, което му припомни думите на Сара за първото ѝ раждане.

— Нормално ли върви? — попита Йоахим, като потърси отговора в очите на момичето. Еманюел се поколеба отново, след което кимна и той въздъхна с облекчение, тъй като всичките им медицински сестри и двамата лекари бяха заминали на конференция в Париж. Понеже в момента нямаша сериозни случаи, само санитарите бяха

останали да наглеждат ранените. — Сигурна ли сте, че всичко е наред? — настоя Йоахим.

— Разбира се, че съм сигурна — сопна му се тя. — Нали присъствувах и предишния път.

Тогава той я помоли да поздрави Сара от негово име и си тръгна, като си мислеше за нея, за болките ѝ и за бебето, което щеше да се роди. Прииска му се това да беше негово бебе.

Прибра се в кабинета си, някогашния кабинет на Уилям, и остана дълго там. Извади снимката, която беше намерил. Сара се смееше на нещо, което някой ѝ говореше. Бяха в Уитфийлд и тя стоеше до Уилям. Бяха хубава двойка. Той прибра снимката и си наля чаша бренди. Точно я беше изпил, когато влезе един от дежурните.

— Търсят ви, господин офицер. — Беше единадесет часът и той вече смяташе да си ляга, но все пак излезе и с изненада видя Еманюел на прага.

— Да не би нещо да не е наред? — попита, като веднага се притесни за Сара, а момичето започна да кърши ръце и припряно да му обяснява:

— Пак не върви добре. Бебето просто не иска да излезе. Миналия път... господин херцогът свърши всичко. Той ѝ викаше непрекъснато... това отне часове наред... аз пък бутах бебето надолу и накрая той сам го измъкна навън... — Йоахим започна да се укорява, че не беше задържал лекарите. Знаеше, че първия път раждането е било трудно и въпреки това въобще не му мина такава мисъл, когато ги изпрати в Париж. Грабна куртката си и тръгна с Еманюел. Никога не беше израждал бебе, но и нямаше кой да им помогне. Знаеше, че в града не бяха останали никакви лекари. Просто нямаше кого да повика на помощ.

Когато стигнаха къщичката, всички лампи продължаваха да светят. Той се втурна нагоре по стълбите, като взимаше стъпалата по две наведнъж. Забеляза малкия Филип, който спеше дълбоко в стаята точно до нейната. Щом видя Сара, Йоахим веднага разбра какво е имало предвид момичето. Тя се мяташе в леглото, очевидно разкъсвана от ужасни болки, а малката францужойка му каза, че е започнало още сутринта. Това означаваше, че продължава вече шестнадесет часа.

— Сара — нежно я повика той, сядайки на единствения стол в стаята. — Аз съм, Йоахим. Извинявай, че точно аз идвам, но просто

няма кой друг — извини се вежливо, а тя само кимна. Изглежда, нямаше нищо против присъствието му. Когато започнаха контракциите, Сара се протегна и го сграбчи за ръката, но тъй като болката не затихна, тя започна да ридае.

— Ужасно е... много по-лошо от преди... не мога... Уилям...

— Разбира се, че можеш. А и аз съм тук, за да ти помогна. — Гласът му звучеше необикновено спокойно. Еманюел излезе, за да донесе още кърпи. — Бебето започна ли въобще да излиза? — попита я той, като я наблюдаваше.

— Мисля, че не е... Аз... — И отново се вкопчи в ръката му. — Боже господи... извинявай, аз... Йоахим! Не ме оставяй! — За първи път произнасяше името му, макар че той често беше изричал нейното. Тогавя му се прииска да я вземе в прегръдките си и да ѝ каже колко много я обича.

— Сара, моля те... трябва да ми помогнеш и... всичко ще бъде наред. — Йоахим обясни на момичето как да се справя с краката ѝ, а той притисна надолу раменете ѝ, за да не се надига и когато започнат болките, по-лесно да се напъва и изтласква бебето. Отначало Сара взе да се бори с него, но той ѝ говореше кротко и спокойно, явно знаеше какво прави. След около час-час и нещо главата на бебето се показа. И макар че Сара кървеше, не можеше и сравнение да става с предишния път. Очевидно и сега бебето беше едро и пак щеше да се наложи много време да го израждат. Но Йоахим беше решил да остане и да помага, докато е необходимо. Най-последно почти на зазоряване главичката на бебето излезе. Показа се малко, сбръчкано личице, ала за разлика от Филип това бебе не си пое въздух и стаята се изпълни с тишина. Еманюел вдигна очи към Йоахим, като се питаше какво ли означава това. Той огледа детето и бързо се обърна към Сара:

— Сара, трябва да тласкаш бебето навън — каза напрегнато, като се взираше в леко посинялото личице. — Хайде, Сара, сега... давай — нареди ѝ Йоахим повече като войник, отколкото като лекар или съпруг. Заповядваше ѝ да събере сили, като сега той направи онова, което Еманюел бе направила миналия път, а именно започна да я натиска силно по корема, за да ѝ помогне. Така малко по малко бебето започна да излиза, докато накрая се измъкна цялото и остана да лежи безжизнено между краката ѝ. Сара погледна надолу и проплака от мъка.

— Мъртво е! Божичко, господи, бебето ми е мъртво! — заридатя, а той го взе на ръце, макар че още беше свързано с майката. Беше момиченце, но в него нямаше живот и Йоахим започна да масажират гръбчето и да го потупва. Плесна го по петичките, разтърси го силно, обърна го с главата надолу и изведнъж, докато правеше това, от устата на бебето буквално изхвърча огромна тапа слуз, то пое въздух и нададе първия си писък, след което продължи възможно най-гръмогласно. Целият опръскан в кръв, Йоахим плачеше наравно със Сара и Еманюел от облекчение и преклонение пред красотата на живота. След това срязва пъпната връв и с нежна усмивка връчи бебето на майка му. Едва ли щеше да обича Сара повече, дори ако той беше бащата на това дете.

— Ето я дъщеричката — каза и внимателно положи до нея увитото в чисто одеяло момиченце. След това отиде да си измие ръцете и, доколкото можеше, да позачисти петната по ризата си. Само след минути отново беше до леглото на Сара. Без да се опитва да удържи сълзите си, тя взе ръката му в своята и я целуна.

— Йоахим, ти я спаси. — Очите им се срещнаха и останаха така един дълъг миг. Той се почувствува безкрайно щастлив, че бе имал възможността да сподели с нея радостта от появата на живота.

— Не, не аз — възрази Йоахим. — Аз направих само това, което беше по силите ми. Бог реши така. Той разполага. — И премести поглед към успокоеното вече бебе с толкова розово и кръгло личице, сякаш изваяно. Красиво малко момиченце, което, с изключение на лекия рус мъх по главичката, беше пълно копие на Сара. — Хубавица е.

— Нали?

— Как ще я кръстиш?

— Елизабет Анабел Уитфийлд. — Така бяха решили с Уилям още преди време и сега й се видя, че името чудесно подхожда на безгрижно спящото бебче.

Йоахим дойде да я посети отново в късния следобед. Гушейки се плътно до майка си, Филип, сякаш омагьосан, не откъсваше очи от бебето.

Йоахим донесе цветя, голямо парче шоколадова торта, пакет захар и още един скъпоценен килограм кафе. Сара седеше в леглото и изглеждаше учудващо добре след всичко, което преживя. Но този път й беше по-лесно от първия, а и бебето се беше оказало „само четири“ килограма, както съобщи Еманюел, което ги разсмя. Раждането, което

за малко да се превърне в трагедия, завърши с щастлив край благодарение на Йоахим. Дори Еманюел беше започнала да се отнася любезно с него. Когато момичето излезе, Сара го погледна и разбра, че каквото и да им се случи по-нататък в живота, тя винаги ще му е благодарна и никога няма да забрави, че той бе спасил бебето ѝ.

— Никога няма да забравя какво направи за мен — прошепна Сара, докато Йоахим я държеше за ръката. Тази сутрин между тях се беше появило нещо, което несъмнено ги свързваше.

— Нали ти казах. Божията десница я докосна.

— Но ти дойде... А аз бях толкова уплашена. — Сълзи изпълниха очите ѝ, когато си спомни. Нямахме да го преживее, ако бебето беше умряло. Ала той го спаси.

— И аз се уплаших — призна ѝ Йоахим. — Имахме голям късмет. — При тези думи ѝ се усмихна — Много странно, но тя прилича малко на сестра ми.

— Също и на моята — позасмя се Сара.

Пиха чай, след което той извади бутилката шампанско, донесена специално за случая, и вдигна тост за здраве и дълъг живот на лейди Елизабет Анабел Уитфийлд.

След известно време Йоахим стана да си ходи.

— Трябва да поспиш — заяви той и без да каже нищо повече, се наведе да я целуне по челото. Устните му леко докоснаха косата ѝ, при което за миг той притвори очи. — Спи, скъпа — прошепна, но преди още да е излязъл от стаята, тя се унесе в дълбок сън. Бе чула думите смътно, някак отдалеч, ала вече сънуваше Уилям.

До лятото на следващата година Лондон беше почти напълно смазан от постоянните бомбардировки, но това не се отнасяше за британския дух. По това време Сара беше получила само две писма от Уилям, стигнали контрабандно по тайните канали на съпротивата. Той твърдеше, че е много добре и се обвиняваше, че не е бил по-настоятелен в желанието си да я изведе от Франция, когато това бе още възможно. Във второто си писмо, в отговор на нейното, Уилям изразяваше буйната си радост от раждането на Елизабет. Но мисълта, че са във Франция и няма как да ги види, му беше непоносима. Не й спомена обаче, че изучаваше различни възможности за нелегално влизане във Франция, макар че Военното министерство изрично се беше възпротивило, тъй като поне за момента нямаше никакъв начин да изведе Сара от страната. Просто трябваше да си кротуват още малко — според него войната щяла да свърши скоро. Третото му писмо обаче й донесе вест, която едва не я уби. Уилям не посмя да не й я съобщи от страх, да не би да я чуе от другаде. Сестра й Джейн беше писала на него, понеже нямаше как да се свърже със Сара директно. Родителите й бяха загинали при злополука недалеч от бреговете на Саутхамптън. Били на разходка с яхтата на свои приятели, когато се разразила страшна буря. Яхтата потънала и всички се издавили, преди бреговата охрана да успее да стигне до местопроизшествието.

Когато научи това, Сара потъна в дълбока скръб и цяла седмица не се срещна с Йоахим. Почти по същото време той пък узна, че сестра му е загинала по време на бомбардировки над Манхайм. И за двамата загубите не бяха никак малки, но смъртта на родителите й беше убийствен удар за Сара.

След това новините започнаха да пристигат от лоши по-лоши. Целият свят беше потресен от вестта за нападението над Пърл Харбър.

— За бога, Йоахим, какво ще рече това? — Бе научила новината от него. По това време вече бяха близки приятели, независимо от различните си националности, а фактът, че той беше спасил живота на

Елизабет, имаше голямо значение за нея. Йоахим продължаваше да им носи храна и някои други дреболии и винаги се оказваше на разположение, щом имаха нужда от него. Когато Филип получи нов пристъп на бронхит, той успя да ѝ набави необходимите лекарства. Ала сега тази новина, изглежда, щеше да промени всичко. Може би не за тях двамата, но за целия свят — със сигурност. До края на деня Америка обяви война на Япония, а следователно и на Германия. Фактически това не променяше нищо за Сара. На практика тя продължаваше да е негова пленница, но самата мисъл, че Америка е била нападната, я плашеше. Ами ако след Пърл Харбър дойде ред на Ню Йорк? Замисли се за Питър и Джейн и за децата им. Беше ѝ много мъчно, че не бяха заедно, за да могат да споделят скръбта си от смъртта на родителите ѝ.

— Това може да промени много неща — тихо отговори той, докато двамата седяха в кухнята. Някои от хората му знаеха, че идва да я посещава от време на време, но не обръщаха внимание. Беше хубава жена и се държеше с достойнство, точно като господарка на замъка. Разбира се, за Йоахим тя беше много повече от това. Скъп човек, на когото много държеше. — Струва ми се, че ще има сериозни последици за нас, и то съвсем скоро — продължи той, гледайки трезво на нещата. По-късно се разбра, че е имал право.

След два месеца Сара научи, че зет ѝ воюва някъде в Тихия океан, а Джейн и децата са се преместили в къщата на Лонг Айленд. Струваше ѝ се странно, че къщата там и апартаментът в Ню Йорк вече принадлежат на Джейн и на нея. Както и това, че сестра ѝ беше отишла там с децата. Почувствува се ужасно отдалечена от тях и ѝ стана мъчно, че нейните деца никога нямаше да познават родителите ѝ.

Сара изобщо не беше подготвена за вестта, която получи през пролетта. Тогава Филип беше на годинка и половина, а Елизабет, тяхното бебе-чудо, както я наричаше Йоахим, на седем месеца имаше четири зъбчета и беше много жизнерадостна. През цялото време гукаше, смееше се и си пееше всеки път, щом видеше Сара, пискаше от радост, хвърляше се на врата ѝ и започваше да я стиска. Филип също много обичаше сестричката си. Непрестанно я целуваше, опитваше се да я носи и я наричаше „моето“ бебе.

Един ден Сара я държеше в скута си, когато Еманюел се върна от хотела с писмо в ръка. То носеше пощенско клеймо от Карибите.

— Как го получи? — попита Сара, но бързо се спря. Отдавна беше разбрала, че в живота на Еманюел и Анри, а вероятно и на родителите им, има неща, за които не искаше да знае. Беше чула да се говори, че крият в хотела си някакви хора. Веднъж дори сама им разреши да използват една стара колиба край чифлика, за да крият там някого в продължение на цяла седмица. Тя обаче гледаше да знае колкото се може по-малко, от страх да не им навреди. Много пъти Анри се появяваше с различни наранявания, но това, което повече я тревожеше, беше тъй нареченото романтично увлечение на Еманюел по сина на кмета, който беше близък приятел с германците. Сара правилно бе усетила, че то е по-скоро политическо, а не романтично. Тази връзка ѝ се стори много тъжен начин за начало на любовен живот. Веднъж се опита да поговори с Еманюел, но момичето упорито извърташе и не казваше нищо. То не искаше по никакъв начин да намесва Сара в онова, което имаше някакво отношение към съпротивата, освен в краен случай. От кръстчето върху гърба на плика Сара разбра, че е от херцог Уиндзор. Недоумяваше за какво можеха да ѝ пишат. Досега не бе получавала писма от тях. По радиото, което родителите на Еманюел криеха в хотела, беше чула, че той е станал губернатор на Бахамските острови. Британското правителство се страхуваше, че ако херцогът попадне в ръцете на германците, те ще го използват като заложник, затова гледаше да го държи на безопасно разстояние. И без това още преди заминаването му неговите симпатии към Германия не бяха особена тайна за никого.

Писмото започваше с израз на най-горещи чувства, към които, както я уверяваше, се присъединявала и Уолис. След това я „уведомяваше“ с най-голямо съжаление, че Уилям е изчезнал безследно при изпълнение на бойна задача. Имало известна вероятност да е в плен, но за това още не е получено никакво потвърждение. Фактически писмото ѝ съобщаваше със сигурност само това, че Уилям е безследно изчезнал. Херцогът ѝ описваше в подробности как точно се е случило и изразяваше увереността си, че братовчед му е действувал смело и мъдро. Може да е загинал при приземяването, но може пък и да е оцелял. Бил хвърлен с парашут над Германия с група разузнавачи, в която се включил като доброволец въпреки несъгласието на колегите си от Военното министерство.

„Беше млад и доста вироглав по характер и се страхувам, че това струва скъпо на всички ни, продължаваше херцогът, но най-вече на вас, скъпа моя. Трябва да сте храбра, нещо, което той би очаквал от вас, и твърдо да вярвате, че всичко ще бъде по божията воля и той или е жив, или вече се е озовал в ръцете на създателя ни. Надяваме се, че вие сте добре. На вас и децата, поднасяме искрените си съболезнования и дълбоката си любов.“

Сара се втрени в писмото и започна да го чете наново, но ридания се надигнаха в гърлото ѝ и я задавиха. Еманюел, която бе следила изражението на лицето ѝ, разбра, че новините не са добри. Тъй като не знаеше какво да каже, взе Елизабет от скута ѝ и бързо излезе от стаята. Върна се след малко и завари Сара да ридае на кухненската маса.

— О, госпожо... — Остави детето на пода и прегърна разстроената си господарка. — За господин херцога ли става дума? — попита тя със сподавен глас.

Сара ѝ кимна и я погледна с разплакани очи.

— Безследно изчезнал. Смятат, че може да е бил пленен... или убит... не се знае нищо. Писмото е от братовчед му.

— О, горката госпожа... Не може да е бил убит. Не вярвайте на това! — Сара кимна отново, без да знае в какво да вярва. Знаеше само, че не би оцеляла в един свят без Уилям. Той обаче би го поискал от нея — заради децата и заради него, но тя нямаше сили. Плака часове наред, после излезе сама на дълга разходка в гората. Този път не се срещна с Йоахим. Знаеше, че сигурно вече е седнал да вечеря. А и бездруго искаше да е сама. Имаше нужда да остане насаме със скръбта си. Най-после седна на един дънер в мрака и плака дълго, като бършеше очи в ръкавите на пуловера си. Как щеше да живее без него? Защо животът бе толкова жесток? И защо му бяха разрешили да участва в такава опасна акция в Германия? Изпратили Дейвид на Бахамите. Защо не изпратиха и Уилям на някое закътано местенце? Тръпнеше при мисълта за онова, което вероятно я чакаше. Прекара часове наред в тъмната гора в молитви, като се вслушваше в собствените си предчувствия и се мъчеше да долови някакво послание

от Уилям. Но нищо не я осени. До късно през нощта лежа като изтръпнала в общото им легло, същото, в което бяха прекарвали толкова щастливи нощи и където беше зачената Елизабет. И както си лежеше, изведнъж доби усещането, че той е жив. Не знаеше кога, къде и как ще го види отново, ала знаеше със сигурност, че това ще стане някой ден. Почувствува го като знак от бога, беше толкова силно, че нямаше как да го пренебрегне, и това ѝ вдъхна увереност. След това заспа. На сутринта се събуди свежа и отпочинала и още по-убедена, че Уилям е жив, че не е убит от германците.

По-късно през деня сподели това с Йоахим. Той я изслуша безмълвно, но почти религиозният ѝ екстаз не му се видя много убедителен.

— Сериозно, Йоахим... Почувствувах тази сила, тази пълна увереност, че той е жив някъде. Зная го със сигурност. — Говореше с фанатична убеденост и той просто не пожела да я разочарова, не ѝ каза колко скептично е настроен и колко малко от пленниците оцеляват.

— Може би си права — тихо промълви Йоахим. — Но във всички случаи трябва да си готова и за най-лошото, Сара. — Опита се да ѝ го каже колкото се може по-деликатно. Тя трябваше да приеме факта, че съпругът ѝ е безследно изчезнал, може би мъртъв. Имаше голяма вероятност дори сега да е вече вдовица. Все още нямаше сърце да я кара да погледне трезво на нещата, но след време, независимо от това какво бе почувствувала тази нощ и какво ѝ се искаше да чувствава или вярва, просто щеше да бъде принудена да приеме истината.

Времето минаваше, а от Уилям нямаше никаква вест, не пристигаше и никакво съобщение за неговото пленяване или оцеляване. За Йоахим вече беше ясно, че той е мъртъв, но не и за Сара. Тя говореше за него така, сякаш го е виждала предната вечер или просто го е сънувала. Дори беше по-спокойна, по-решителна и по-уверена, отколкото в началото на войната, когато все още получаваше по някое писмо. Сега нямаше нищо, само мълчание. Той си бе отишъл. Вероятно завинаги. Рано или късно тя трябваше да приеме този факт. Йоахим чакаше този ден, защото знаеше, че преди тя да се е примирила със смъртта на Уилям, между тях не би могло да има каквото и да е, а не му се искаше да насилва нещата. Но когато се нуждаеше от някой, когато искаше да разговаря с някого, когато беше тъжна, самотна или уплашена — той беше винаги на нейно

разположение. Понякога беше трудно да се повярва, че във войната те стоят от двете страни на барикадата. За него те бяха просто мъж и жена, които са заедно вече две години, и той я обичаше с цялото си сърце и душа. Беше готов да ѝ отдаде всичко, което има. Не знаеше как ще се измъкнат от това положение след войната, нито къде и как ще живеят. Но това нямаше значение. Единственото, което имаше значение за него, беше Сара. Живееше, дишаше и съществуваше заради нея, макар че тя все още не го знаеше. Знаеше само, че ѝ е много предан, и усещаше, че е силно привързан както към нея, така и към децата, особено към Елизабет, която бе спасил при раждането, но Сара така и не съзнаваше, че той я обича силно.

На рождения ѝ ден тази година се опита да ѝ подари великолепни диамантени обеци, които беше купил в Париж специално за нея, ала тя категорично отказа да ги приеме.

— Не мога, Йоахим. Приказни са, но това е невъзможно. Аз съм омъжена жена. — Не му се искаше да спори по този въпрос, макар че беше убеден в обратното. Беше сигурен, че е вдовица. Вече шест месеца нямаше никаква вест от Уилям и независимо от уважението си към него, Йоахим смяташе, че тя вече е свободна жена. — За бога, та аз съм твоя пленница — засмя се Сара. — Какво ще си помислят хората, ако приема диамантени обеци от теб?

— Не съм убеден, че трябва да им даваме обяснения. — Беше разочарован, но я разбираше. Задоволи се с това, да ѝ подари нов часовник, който тя прие, и много хубав пуловер, от който имаше належаща нужда. Бяха съвсем скромни подаръци, но типично за нея беше да не приема нищо по-скъпо. Той уважаваше тази ѝ черта. Фактически за две години не беше открил у нея нещо, което да не му харесва, с изключение може би на това, че продължава да настоява, че е омъжена за Уилям. Ала на моменти дори и непрекъснатата ѝ убеденост му харесваше. Показваше, че е лоялна, грижлива, любяща и предана докрай. Преди време завиждаше на Уилям за всичко това, но сега вече само го съжеляваше. Горкият човек беше загинал. Рано или късно Сара трябваше да го приеме.

През следващата година дори твърдата вяра на Сара започна да се разколебава, макар че не го признаваше пред никого, даже пред Йоахим. Уилям беше изчезнал преди около година, а никой от източниците на разузнаването не беше разкрил каквото и да е за него.

Дори Йоахим се бе опитал да направи дискретно проучване, без да ги поставя в неудобно положение. Общото мнение и от двете страни на Ламанша беше, че Уилям е бил убит през март 1942 година по време на приземяването си с парашут в Райнланд. Тя все още отказваше да повярва в това, но понякога, когато се замислеше за него, усещаше, че дори и най-скъпите им спомени са започнали да избледняват, и това я плашеше. Не го беше виждала вече почти четири години. Ужасно дълго време, дори за такава силна любов като тяхната, за да издържи в съприкосновение с толкова малко надежда и толкова много страдание.

Тази година Сара прекара Коледа в компанията на Йоахим. Той беше невероятно мил и всеотдаен. Това беше много добре най-вече за Филип, който растеше без баща и въобще не помнеше Уилям, пък и нямаше как да го помни. В неговото съзнание Йоахим бе специален приятел и по детски невинно и простичко истински го харесваше, точно както беше и при Сара. Тя продължаваше да мрази всичко немско, но него не мразеше. Беше разбран човек и се грижеше така усърдно за ранените, които идваха на възстановяване в замъка. Някои от тях нямаха нищо — нито надежда, нито крайници, нито бъдеще, нито дори дом, в който да се приютят. По някакъв начин той успяваше да отделя време за всеки от тях, да разтоваря в продължение на часове, да им вдъхне надежда, да ги върне към живот, точно както понякога правеше и със Сара.

— Ти си забележителен човек — тихо му каза тя един ден, докато седяха в кухнята ѝ. Еманюел бе отскочила за малко при родителите си. От няколко седмици Анри се подвизаваше някъде из Ардените, но Сара се бе научила да не задава излишни въпроси. По това време момчето беше вече на шестнадесет години и водеше живот, изпълнен с пристрастия и опасности. Личният живот на Еманюел също се усложняваше. Синът на кмета бе започнал да става недоверчив и когато тя го напусна, се вдигна голям скандал. В момента се бе забъркала с един от германските офицери и макар че Сара не проронваше нито дума, подозираше, че момичето получаваше информация от него и я предаваше на съпротивата. Самата Сара стоеше настрана от всичко това. Правеше каквото бе възможно по възстановяването на замъка, повечето все дребни нещица, помагаше при някои спешни случаи, когато я викаха и се нуждаеха от нея, а през останалата част от времето се грижеше за децата. Филип беше на

четири години и половина, а Елизабет с една година по-малка. Бяха прекрасни деца. Филип растеше висок и едър, какъвто беше още при раждането си, а Елизабет, за изненада на всички, беше много по-нежна и с по-меки черти от майка си. Макар и доста крехка, бе винаги готова за лудории и пакости. За всеки, който ги видеше заедно, беше очевидно, че Йоахим я обожава. За Бъдни вечер им донесе красиво изработени немски играчки за елха, след което им помогна да украсят дръвчето. Отнякъде бе успял да се сдобие и с кукла за Лизи, която тя веднага притисна в обятията си и започна да люлее като „моего бебе“.

Но Филип беше този, който се покатери на коленете му, обви ръце около врата му и се сгуши в него. Сара се направи, че не забелязва това.

— Ти няма да ни оставиш като татко, нали? — с тревога го попита детето, а Сара усети, че сълзи напират в очите и Йоахим побърза да отговори:

— Твоят татко не е искал да ви остави. Ако можеше, сигурен съм, че щеше да е тук с вас.

— Тогава защо е заминал?

— Защото така е трябвало. Той е войник.

— Но ти не си заминал — логично възрази детето, без да разбира, че немецът е трябвало да напусне собствените си деца и дом, за да дойде тук. После пак се сгуши в прегръдките му и остана така, докато Йоахим го отнесе в леглото. Лизи пък носеше своето бебе. Филип беше особено привързан към сестричката си, което много радваше Сара.

— Не смяташ ли, че всичко това най-после ще свърши тази година? — попита тя тъжно, докато отпиваха брендите, след като децата си легнаха. Беше й донесъл най-финия коняк „Курвоазие“. Беше силен, но много приятен.

— Надявам се. — Изглеждаше така, сякаш войната никога нямаше да свърши. — Понякога ми се струва безкрайна. Като гледам момчетата, които ни изпращат ден след ден, седмица след седмица, година след година, чудя се как е възможно никой да не разбира, че всичко това е безсмислено и просто не си струва.

— Мисля, че точно по тази причина се намираха тук, а не на фронта — усмихна му се Сара. Той мразеше войната почти толкова, колкото и тя.

— Доволен съм, че съм тук — нежно каза Йоахим. Надяваше се, че е облекчил положението ѝ и това наистина беше така в много отношения. Познаваше я от три години и половина, а му се струваше, че е бил с нея цял живот. — Ти значиш много за мен — продължи той тихо и тогава, вероятно под влияние на брeндитo и на емоциите от изминалия ден, усети, че повече не би могъл да крие чувствата си. — Сара... — Гласът му беше дрезгав и същевременно нежен. — Искam да знаеш, че много те обичам. — Тя извърна поглед, мъчейки се да скрие вълнението си както от него, така и от самата себе си. Беше ѝ ясно, че независимо от това какво изпитва към този мъж, от уважение към Уилям не би го направила.

— Йоахим, моля те... недей. — Погледна го умолително, а той взе ръката ѝ в своята и я задържа така.

— Кажи ми, че не ме обичаш, че никога не би могла да ме обикнеш, и аз никога вече няма да повтoря тези думи... но аз наистина те обичам, Сара, и мисля, че ти също ме обичаш. Какво правим всъщност? Защо се крием? Защо се преструваме на приятели, след като можем да бъдем нещо много повече? — Сега той искаше повече от нея. Беше чакал в продължение на години и вече не можеше да се сдържа.

— Да, обичам те — прошепна тя през масата, ужасена както от думите, така и от чувствата си. От доста време ги бе осъзнала, ала не беше се поддала... заради Уилям — Но не можем да направим нищо.

— Защо не? Та ние сме възрастни хора. Светът е тръгнал към гибел. Нямаме ли право на малко щастие? На малко радост? На малко слънце... преди края? — И двамата бяха видели толкова смърт и болка, и двамата бяха много уморени.

Усмихна се на думите му. Тя също го обичаше, обичаше човека в него, това, което беше направил за децата ѝ и за нея самата.

— Имаме приятелството си... а любовта... нямаме право на повече, докато Уилям е жив.

— А ако не е жив? — Вече искаше да я накара трезво да погледне на нещата, но тя бързо се затвори в себе си, както правеше обикновено. Все още беше много болезнено за нея.

— Не зная. Не зная как бих се чувствувала в такъв случай. Но зная, че засега продължавам да съм негова жена и вероятно ще остана такава още дълго време. Може би завинаги.

— А аз? — попита я Йоахим. За първи път искаше нещо от нея.
— А аз, Сара? Какво да правя аз?

— Не зная. — Погледна го нещастно, а той се изправи и отиде да седне до нея. После надникна в очите ѝ, където видя много тъга и копнеж, и нежно я докосна с пръсти по лицето.

— Винаги ще бъда на разположение, когато имаш нужда от мен. Искам да знаеш това. И когато приемеш факта, че Уилям си е отишъл завинаги, аз ще продължавам да бъда тук. Имаме много време, Сара... Имаме цял живот. — Беше ѝ казал всичко, което искаше да ѝ каже от дълго време насам. След това нежно я целуна по устните, а тя не го спря. Не можеше да го спре, защото желаше това не по-малко от него. Бяха изминали повече от четири години, откакто за последен път бе видяла съпруга си. А с този човек живееха вече три години и половина ден след ден, един до друг. Постепенно бе започнала да го уважава и обича. И все пак съзнаваше, че нямат право на това, което и двамата мислеха, че искат. Според нея в живота имаше по-важни неща от това. Имаше клетва, която беше дала, и мъж, когото беше обичала повече от всичко на света.

— Обичам те — прошепна ѝ Йоахим и отново я целуна.

— И аз те обичам — каза тя. Но същевременно продължаваше да обича и Уилям. И двамата знаеха това.

Малко по-късно той си тръгна и се прибра в замъка, защото я уважаваше и искаше да се съобрази с желанието ѝ. На следващия ден отново дойде и си поигра с децата. Животът им продължи както преди, сякаш въобще не бе имало такъв разговор.

През пролетта нещата вече не вървяха никак добре за Германия. Йоахим идваше да споделя със Сара мислите си и опасенията си за това, което би могло да се случи. През април вече беше сигурен, че ще бъдат отблъснати, и се тревожеше, че вероятно ще му се наложи да напусне Сара и децата. Обеща ѝ да се върне веднага щом свърши войната, независимо дали Германия щеше да спечели, или да загуби. Беше му все едно, стига те да оцелеят. Беше си останал грижовен към нея и макар че сега от време на време се целуваха, не си разрешаваха нищо повече. Така беше по-добре, по този начин нямаше да има за какво да се разкайват, а и той си даваше сметка, че с нея трябваше да се напредва бавно. Сара упорито продължаваше да вярва, че Уилям е жив и че някой ден ще се върне. Но Йоахим знаеше, че дори да се

случи това, за нея ще бъде болезнена и трудна раздялата с него. Беше свикнала да разчита на него, уважаваше го и често изпитваше нужда да са заедно. Вече бяха повече от приятели, въпреки, че тя продължаваше да обича и Уилям.

Напоследък обаче Сара започна да не обръща внимание на загрижеността му от вестите, пристигащи от Берлин. Беше много заета с Лизи, която страдаше от ужасна кашлица още от март и по Великден беше все така отпаднала и не се чувствуваше добре.

— Чудя се какво ли може да е това — оплака му се тя една вечер, докато разговаряха в кухнята.

— Някаква разновидност на инфлуенцата. Цяла зима върлува из селото. — Сара беше завела момиченцето при доктора в замъка, който я увери, че не е пневмония, но пък и лекарствата, които ѝ предписа, не доведоха до никакво подобрение.

— Мислиш ли, че може да е туберкулоза? — загрижено го попита тя, но той ѝ отговори отрицателно. Беше помолил доктора да даде още от лекарството, но в последно време не получаваха нищо. Доставка им бяха прекратени, единият лекар вече беше заминал за фронта, а другият се готвеше да потегля през май.

Ала много преди това Лизи отново легна на легло с висока температура. Беше отслабнала, очите ѝ нездраво блестяха и беше придобила ужасния вид на дете, изгаряно от треска. Малкият Филип седеше край леглото ѝ по цял ден, за да ѝ пее песнички и да ѝ разказва приказки.

Еманюел се опитваше да го развлеча през деня, но той вече започваше да подлудява от тревога по Лизи. Тя продължаваше да бъде „неговото“ бебе и това, че я вижда толкова болна, а майка си така разтревожена, го плашеше. Час по час питаше дали ще оздравее и Сара му го обещаваше. Йоахим ги навестяваше всяка вечер. Бършеше челцето на Лизи, опитваше се да я накара да пийне вода, а когато кашляше силно, я тупаше по гръбчето точно както при раждането, когато ѝ помогна да поеме въздух и така ѝ вдъхна живот. Но този път, изглежда, не можеше да помогне. От ден на ден състоянието ѝ се влошаваше и на първи май отново пламна цялата в огън. И вторият им лекар вече бе заминал, а запасите от медикаменти бяха фактически изчерпани. Така че Йоахим нямаше от къде да вземе лекарства, а и

никакъв изход не виждаше. Оставаше му само да седи при тях ден след ден и да се моли Лизи да се оправи.

По едно време му хрумна мисълта да я закара на лекар в Париж, но тя беше прекалено зле, за да издържи едно пътуване, а и там нещата не вървяха никак добре. Американците напредваха към Франция и германците бяха изпаднали в паника. Париж беше почти изоставен, по-голямата част от военните бяха изпратени или обратно в Берлин, или на фронта. Райхът преживяваше тежки дни, но Йоахим беше много по-разтревожен за Лизи.

Беше един следобед в началото на май. Йоахим дойде да ги види и както обикновено от седмици наред, завари Сара седнала до леглото на детето. Държеше Лизи за ръката и бършеше топлото ѝ челце, ала този път тя дори не помръдваше. Остана при тях няколко часа, но трябваше да се върне по някое време в кабинета. Прекалено много неща ставаха в момента, за да си позволи да отсъства дълго. Дойде отново късно вечерта и намери Сара в леглото на Лизи, притиснала в прегръдките си спящото дете. Надвеси се над тях и когато младата жена вдигна очи към него, в погледа ѝ прочете същинска агония. Приседна до нея.

— Някаква промяна? — прошепна той, а Сара само поклати глава. От сутринта момиченцето беше потънало в тежък сън. Но докато седеше и ги наблюдаваше, Лизи се размърда и за първи път от няколко дни насам отвори очи и се усмихна на майка си. Приличаше на малък ангел, със златистите си къдри и огромните зелени Сарини очи. Беше на три години и половина, ала сега, когато беше толкова болна, изглеждаше по-голяма, сякаш бе поела върху крехките си раменца цялата тежест на света.

— Обичам те, мами — прошепна тя и отново затвори очи в прегръдките на майка си. И изведнъж Сара разбра. Сякаш почувствува, че тя бавно напуска живота. Искаше ѝ се да я задържи, да я придърпа обратно. Отчаяно желаше да направи нещо, но не виждаше какво. Нямаше лекари, сестри, нито болница и лекарства, нищо не можеха да ѝ предложат, освен... любов и молитви.

Докато Сара не откъсваше очи от нея, Лизи отново въздъхна и тогава Сара я погали по меките къдрици и ѝ прошепна думи на отчаяна любов.

— Обичам те, сладко мое дете... Много те обичам. Мама те обича и... Бог също те обича... Аз съм тук при тебе... — продължи да ѝ повтаря тя и Лизи със сладка усмивка погледна, за последен път разплаканите Сара и Йоахим, след което завинаги затвори очи, а малкият ѝ дух се възнесе към небесата.

Сара усети веднага, а Йоахим миг по-късно. Сведе се над тях и се разрида, като ги люлееше и двете в прегръдките си. Спомни си как ѝ беше вдъхнал живот, а ето че сега тя си отиде... напусна ги толкова скоро. Сара го погледна с разбито сърце, все още стискайки детето в прегръдките си. Накрая нежно го положи на леглото. Час по-късно двамата с Йоахим се отправиха към замъка, за да видят какво могат да уредят за погребението.

В крайна сметка Йоахим свърши всичко сам. Отиде в града и докара малък ковчег, в който двамата със Сара, облени в сълзи, положиха малкото телце. Сара грижливо бе сресала косицата на Лизи, беше ѝ облякла най-хубавата рокличка, редом до нея бе сложила и любимата ѝ кукла. Това беше най-големият ужас през живота ѝ и докато полагаха ковчега в земята, Сара имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне. Беше се вкопчила в Йоахим и безпомощно ридаеше, а бедничкият Филип от своя страна се беше вкопчил в нейната ръка, без да може да възприеме случилото се.

Филип изглеждаше стреснат и ядосан, а когато майка му и Йоахим започнаха да зариват ковчега, скочи в гроба и се опита да ги възпре. Йоахим нежно го вдигна, а детето се развика и гневно се втренчи в майка си.

— Ти ме излъга! Излъга ме! — изпищя то, като трепереше цялото и ридаеше. — Ти я остави да умре... моето бебе... моето мъничко бебе. — Сграбчило Йоахим здраво през шията, момченцето бе просто неутешимо и дори не позволи на Сара да го доближи. Толкова обичаше Лизи, че не можеше да се примири с нейната загуба.

— Филип, моля те... — Сара едва произнесе думите, докато се бореше с детето и се опитваше да го прегърне. Накрая успя да го вземе от ръцете на Йоахим и нежно го понесе към къщи, като и двамата продължиха да плачат. Остана да го притиска в прегръдките си до късно през нощта, а то отчаяно зовеше „своето“ бебче.

Никой от тях не можеше да повярва в това, което се беше случило — Филип, Сара, Йоахим, Еманюел... До един момент Лизи си

беше при тях, а в следващия — вече я нямаше. Дни наред Сара се чувствуваше така, сякаш е изпаднала в транс. Такова беше и състоянието на Филип. Блуждаеха безцелно из къщи и сякаш я чакаха да се върне у дома, да изскочи от горния етаж, да открият, че всичко е било само една жестока шега и тя просто им е скроила поредната си лудория. Сара беше така погълната от мъката си, че Йоахим не се осмели дори да спомене как се развиват събитията. И така, месец покъсно трябваше направо да ѝ съобщи, че напускат замъка.

— Какво? — втренчи се тя в него. Все още беше с черната рокля, която носеше вече седмици наред. Чувствуваше се на сто години, а роклята висеше на нея като на плашило. — Какво каза?

— Заминаваме — търпеливо повтори той. — Тази сутрин получихме заповедта. Оттегляме се още утре.

— Толкова скоро? — Стана ѝ лошо, когато чу думите му. Това означаваше още една загуба, още една мъка.

— Минаха четири години — тъжно ѝ се усмихна той. — Доста дълъг период за едно гостуване. Не мислиш ли?

Тя също му се усмихна тъжно. Не можеше да повярва, че той си заминава.

— И защо, Йоахим?

— Американците са вече в Сен Ло. Скоро ще бъдат тук, а след това ще продължат към Париж. С тях ще бъдеш в безопасност. Те ще се погрижат добре за теб. — Това поне го успокояваше.

— А ти? — попита го тя, като се смръщи разтревожено. — Ще бъдеш ли в безопасност?

— Викат ме обратно в Берлин, след което ще се преместим болницата в Бон. Очевидно в щаба са доволни от работата ми. — В щаба обаче не знаеха колко малко от сърцето си беше вложил в нея. — Мисля, че ще остана там, докато всичко свърши. Господ само знае колко ще продължи това. Но после веднага ще се върна тук. — За Сара беше просто невероятно, че след четири години Йоахим си тръгва. Тя вече знаеше, че много ще ѝ липсва. Неговото присъствие имаше голямо значение за нея и беше сигурна, че винаги ще е така. От друга страна обаче, не можеше да му обещае бъдещето, което той желаше. Дълбоко в сърцето си Сара все още беше предана на Уилям. Дори може би още повече сега, след смъртта на Лизи. С нея сякаш бе загубила някаква частица от Уилям и това я караше повече от всякога

да копнее за него. Бяха погребали момиченцето зад замъка, близо до горичката, където толкова пъти се бяха разхождали. Знаеше, че нищо в живота ѝ не би могло да бъде така ужасно болезнено, както загубата на Лизи.

— Няма да ми е възможно да ти пиша — обясни той и тя кимна с разбиране.

— Би трябвало да съм свикнала вече с това. За последните четири години съм получила пет писма. — Едно от Джейн, две от Уилям, едно от херцог Уиндзор и едно от майката на Уилям и никое от тях не ѝ беше донесло добри вести. — Ще слушам новините.

— Ще гледам да се свържа с теб веднага щом стане възможно. — Приблужи се към нея и я притегли в прегръдките си. — Боже мой, колко ще ми липсваш само! — При тези думи тя самата разбра колко много ще ѝ липсва и той на нея. Щеше да се чувства ненаказано по-самотна. Погледна го с тъга.

— И ти ще ми липсваш — призна му тя. След това го остави да я целуне, а Филип ги наблюдаваше от страни с някакъв особен гневен израз на лицето.

— Нали ще ми позволиш да те снимам, преди да замина? — запита я той, а тя само изръмжа.

— В този ми вид? За бога, Йоахим, та аз изглеждам ужасно. — При всички случаи той щеше да вземе и другата ѝ снимка, онази, на която беше със съпруга си в Уитфийлд по времето, когато всички те бяха млади и безгрижни и когато животът не беше толкова бреме. Сега Сара изглеждаше много по-стара, а нямаше още двадесет и осем години.

Йоахим също ѝ даде една своя снимка и двамата прекараха нощта в разговори. Би предпочел да я прекара в леглото ѝ, но дори не направи опит, тъй като знаеше, че тя не би се съгласила. Човек рядко можеше да срещне жена като нея, толкова женствена и с такива изключителни качества, една съвършена дама.

На следващия ден Сара и Филип отидоха да гледат изтеглянето на немците. Филип се вкопчи в Йоахим и не искаше да го пусне, макар че той се опита да му обясни, че се налага да замине. А Сара се питаше дали Филип нямаше чувството, че така губи още едно от звената, свързващи го с Лизи. И на тримата им беше и трудно, и болно, и объркано. Само Еманюел беше доволен. Първо тръгнаха войниците и

полупразните камиони с медикаменти, онези медикаменти, които се оказаха недостатъчни, за да спасят Лизи. Последваха ги линейките с пациентите.

Преди тръгване Йоахим и Сара отидоха на гроба на Лизи. Той коленичи за миг и постави отгоре букетче жълти полски цветя, при което и двамата се заплакаха. След това прегърна Сара за последен път, далеч от очите на подчинените си, които и без това вече знаеха всичко. Знаеха, че той много я обича, но като непосредствени свидетели знаеха и че нищо повече не е имало помежду им. Това също ги караше да я уважават. За тях Сара беше олицетворение на надеждата, любовта и благоприличието. Винаги беше учтива и мила, независимо от това какво мислеше за тяхната война или за това, на чия страна се биеха. И дълбоко в сърцата си те се надяваха, че и собствените им съпруги са били толкова силни. Повечето от мъжете, които я бяха опознали, бяха готови, също като Йоахим, да пожертвуват живота си за нея.

Последен остана неговият джип и докато го чакаше, шофьорът деликатно отмести поглед настрани. Йоахим притегли Сара по-близо до себе си.

— Обичам те повече от всичко най-скъпо в живота ми — каза й той, сякаш се страхуваше, че по някакъв каприз на съдбата може никога вече да не се видят. Искаше тя да го знае. — Повече дори от децата си. — След това я целуна нежно.

За миг Сара се притисна до него така, сякаш щеше да му разкрие всички чувства, които изпитваше, ала бе прекалено късно. Вече не можеше да го направи.

Но когато вдигна очи, той сам прочете всичко в тях.

— На добър път — прошепна тя. — Пази се... Обичам те... — задави се в думите си, а Йоахим се наведе към Филип, като продължаваше да я държи за ръка. Искаше да каже нещо и на детето. Нали тримата заедно бяха преживели толкова много.

— Довиждане, моето момче. — Сега пък той се задави в думите си. — Грижи се добре за мама! — Целуна го по челото и разроши косата му, докато Филип се сгуши в него. Накрая детето неохотно се отдръпна. Йоахим се изправи и впери очи в Сара. После пусна ръката й и се качи в джипа. Останал прав в него, той им маха, докато джипът

стигна до входа на имението. Миг след това изчезна сред вихър от прах, а Сара, разплакана, не помръдваше.

— Защо го остави да си тръгне? — ядно я погледна Филип.

— Нямахме друг избор, Филип. — Политическата страна на ситуацията беше прекалено сложна за едно дете, та да вземе да му я обяснява. — Той е добър човек, макар че е германец, и сега трябва да се прибере у дома.

— Обичаш ли го?

Тя се поколеба, но само за миг.

— Да, обичам го. Той ни беше добър приятел, Филип.

— Повече ли го обичаш от татко?

Този път изобщо не се поколеба:

— Разбира се, че не.

— Аз пък да.

— Не, това не е вярно — твърдо каза тя. — Ти просто не помниш татко си, но той е чудесен човек. — Гласът ѝ изтъня и затрепери при спомена за Уилям.

— Мъртъв, ли е?

— Не мисля — отговори Сара предпазливо, тъй като не желаше да му дава напразни надежди, но от друга страна, много ѝ се искаше той да споделя вярата, че някой ден отново ще го видят. — Ако имаме късмет, един ден той ще се върне у дома при нас.

— А Йоахим? — попита я натъжено детето.

— Не зная — отговори му тя честно. След което бавно и мълчаливо влязоха в къщата, хванати ръка за ръка.

Американците пристигнаха на седемнадесети август. Сара, Филип и Еманюел ги посрещнаха. Новината за настъплението им се носеше от седмици и Сара гореше от нетърпение да ги види. Минаха по централната алея в колона от джипове, точно както германците, преди четири години. Обхвана я лудешкото усещане, че това вече го е виждала, само дето не насочиха оръжие към нея, разбираше всичко, което говореха, а и те нададоха радостен възглас, щом разбраха, че е американка. Тя продължаваше да мисли за Йоахим и се надяваше, че е успял да стигне безпрепятствено до Берлин. Филип също непрекъснато говореше за него. Само Еманюел никога не споменаваше германците.

Командуващ американските войски в района беше полковник Фоксуърт от Тексас. Бе много приятен човек, който многократно се извини на Сара, задето настанява част от хората си в конюшните ѝ. Другите разгънаха палатки или използваха къщичката на пазача, неотдавна освободена от нея. Една част дори отидоха в местния хотел. Във всеки случай не я изгониха от дома ѝ след толкова скорошното ѝ завръщане там с Еманюел и Филип.

— Вече свикнахме с това — усмихна се тя на извиненията на полковника. А той я увери, че ще се стараят да няма никакви поражения. Държеше строго подчинените си и макар че се отнасяше приятелски с тях, те спазваха необходимата дистанция. Флиртуваха по-малко с Еманюел, но тя не проявяваше особен интерес към тях. Иначе редовно носеха бонбони на Филип.

Когато американците освободиха Париж, камбаните на всички църкви в околността забиха. Беше двадесет и пети август и Франция бе отново свободна. С изгонването на германците дойде краят на нейния позор.

— Свърши ли най-сетне? — невярващо се обърна Сара към полковника.

— Почти. Ще свърши, щом стигнем в Берлин. Но поне за Франция всичко приключи. Сега вече, ако искате, бихте могли да се

върнете в Англия. — Сама не знаеше какво да прави, ала в едно беше сигурна — трябваше да отиде поне до Уитфийлд, за да се види с майката на Уилям. Сара не беше напускала Франция от обявяването на войната преди пет години. Беше направо невероятно.

В навечерието на рождения ден на Филип тя отпътува с детето за Англия, като остави Еманюел да наглежда замъка. Беше момиче с чувство за дълг, ала войната бе взела своето и от нея. Предишната зима в Ардените бе убит брат ѝ Анри. Загина като герой от съпротивата.

Полковник Фоксуърт и неговият колега в Париж бяха уредили Сара и Филип да използват военен полет до Лондон. Съобщението до военновъздушната база, с което ги уведомяваха, че трябва да приемат на борда херцогиня Уитфийлд и сина ѝ, лорд Филип, доведе до какви ли не приказки и вълнения.

Американците осигуриха джип, който откара Сара и детето до Париж, като по пътя към летището заобиколиха града. Пристигнаха малко преди отлитането. Сара бързо грабна Филип и като го прегърна с една ръка, а в другата стисна единствения им малък куфар, хукна към самолета. Точно пред него обаче я спря един войник.

— Съжалявам, госпожо. Не можете да се качите на този самолет. Това е военен полет, *militaire*... — повтори той на френски, мислейки, че тя не го разбира. — Non... non... — Размаха пръст пред лицето ѝ, а Сара закрещя, мъчейки се да надвика шума на двигателите:

— Но мен ме очакват. Нас ни очакват.

— Този полет е само за военнослужещи — изкрещя и войникът в отговор. — Така че някой стар... — Изведнъж разбра коя е и се изчерви до корените на косата си. После пое Филип от прегръдките ѝ. — Помислих си... Дълбоко съжалявам, госпожо... Ваше... въ... височество... — С известно закъснение се беше сетил, че това е въпросната херцогиня.

— Няма нищо — усмихна се тя и го последва в самолета. Беше очаквал да види някоя бабичка, дори през ум не му беше минало, че херцогиня Уитфийлд може да е млада жена с малко дете. Продължи да ѝ се извинява чак докато ги настани.

Полетът до Лондон не беше дълъг, за по-малко от час прелетяха Ламанша. По пътя няколко войници изразиха удивление и задоволство от това, че е оцеляла през окупацията. Техните думи ѝ прозвучаха странно при спомена за относително спокойния живот през четирите

години, прекарани в къщичката на пазача и под закрилата на Йоахим. На летището в Лондон ги очакваше огромен ролс-ройс. Трябваше директно да отидат в Министерството на въздушните сили за среща с главнокомандуващия сър Артър Харис и с личния секретар на краля сър Алън Ласълс, който щеше да бъде там по лично нареждане на краля и като представител на разузнавателното управление. Служителите в министерството дадоха на Филип флагчета и различни видове отличителни знаци, като през цялото време се обръщаха към него с Ваша светлост. В поведението им определено имаше много по-голяма доза церемониалност и уважение, на каквито той не беше свикнал, но Сара с усмивка забеляза, че това явно му допада.

— Защо у дома хората не ме наричат така? — шепнешком запита майка си.

— Кои хора?

— Ами... Еманюел... войниците...

— На всяка цена ще им напомня, когато се върнем — престорено сериозно отвърна тя, но той не усети закачката в гласа ѝ и беше много доволен, че е съгласна с него.

Няколко секретари и двама помощници останаха да се занимават с Филип, докато тя разговаря със сър Артър и сър Алън. И двамата бяха много любезни с нея, ала Сара добре знаеше онова, което искаха да ѝ кажат, а именно, че от две години и половина няма никаква вест от Уилям.

Тя се поколеба, като се опитваше да се стегне и да събере кураж да ги попита. Пое дълбоко въздух, след което се обърна и към двамата:

— Мислите ли, че е възможно още да е жив? — В гласа ѝ се прокрадна плаха надежда.

— Възможно е — бавно отговори сър Артър. — Но е малко вероятно — добави тъжно. — Досега все щяхме да чуем нещо. Все някой щеше да го е видял нейде в лагерите за военнопленници. Ако пък самите немци знаеха кой е, щяха да парадират с името му нашир и надлъж. Струва ми се доста невероятно да не са открили самоличността му, в случай че са го пленили.

— Разбирам — тихо каза Сара. Поговориха още малко, след което се изправиха и още веднъж я поздравиха за проявения кураж във Франция и за това, че тя и синът ѝ се бяха измъкнали невредими. —

Загубихме едно малко момиченце — отрони тя със слаб глас, — през май тази година... Уилям така и не я видя.

— Искрени съболезнования, Ваша светлост. Не знаехме...

Слея това най-церемониално я изпратиха до вратата и ги закараха до Уитфийлд. Старата херцогиня ги очакваше и Сара беше поразена от това колко добре изглежда. Бе още по-слаба и крехка, ала бе трудно човек да повярва, че е на осемдесет и девет години. Наистина забележителна жена, по време на войната се бе стремилa да помага с каквото може в района около Уитфийлд.

— Толкова се радвам да те видя — каза тя, докато прегръщаше Сара. После отстъпи крачка назад и се облегна на бастуна си, за да разгледа по-добре Филип. Беше облечена в яркосиня рокля, с цвета на очите ѝ, и Сара усети да я залива гореща вълна при спомена за Уилям. — Какъв красив млад мъж. Пълно копие на съпруга ми. — Сара се усмихна. По същия начин бе възкликнал и Уилям при раждането на Филип.

След това ги поведе навътре и веднага подкани детето да си вземе от домашните сладки и да пийне чай. То я наблюдаваше със страхопочитание, но, изглежда, дребната старица му допадна. След като Филип похапна, един прислужник го заведе да му покаже конете и конюшните, а възрастната херцогиня остана да разговаря със Сара. Знаеше, че бяха ходили в Министерството на въздушните сили и беше нетърпелива да разбере какво са ѝ казали. Не се изненада, че новините са разочароващи. Фактически на всичко това тя гледаше много по-философски от Сара, което доста изненада младата жена.

— Не мисля, че ще разберем какво точно се е случило с него преди падането на Германия. Надявам се все пак да научим нещо, и то по-скоро. Все ми се струва, че има някой, който знае, но по някакви причини се въздържа да говори. — От друга страна обаче, може и да е бил убит, обесен на някое дърво веднага след скока с парашута или да е бил застрелян от някой войник, който дори не е подозирал неговата самоличност и спокойно го е захвърлил, та случайно минаващ селянин да го погребее. Сара осъзна, че има стотици положения, при които е могъл да загине, и твърде малко, при които да оцелее. Започваше да разбира, че е почти невероятно съпругът ѝ да е все още жив, но въпреки това продължаваше да я крепи някаква искрица надежда, особено сега, когато вече беше в Англия. Успя да се свърже и с Джейн

и с голямо прискърбие научи, че зет ѝ Питър е бил убит в Киска, на Алеутските острови. Джейн звучеше толкова съкрушено, колкото и Сара без Уилям.

В Уитфийлд Уилям отново обсеби живота ѝ. Тук всичко ѝ напомняше за него. Особено се развълнува на следващия ден, когато свекърва ѝ подари на Филип пони за рождения му ден. Той изглеждаше толкова възбуден и щастлив. Сара всъщност не го беше виждала да се смее така от смъртта на Лизи и заминаването на Йоахим. Тук Филип изглеждаше неразделна част от света на баща си и от живота, за който беше роден. Той сякаш изведнъж разцъфна. Когато един ден тя му каза, че ще си заминават за Франция през октомври, Филип открито ѝ заяви, че би искал да остане.

— Мога ли да си взема понито във Франция, мамо? — попита я той, но Сара отрицателно поклати глава. Пак щяха да пътуват с военен самолет и нямаше никаква възможност да транспортират цял кон. Освен това американците все още бяха в замъка. И въобще имаше достатъчно много други грижи в живота им, за да мислят и за понито. Нещо повече, Сара чувствуваше да я обзема все по-силна скръб по Уилям. Връщането ѝ в Уитфийлд направи отсъствието му някак по-осезателно и той започна да ѝ липсва повече от всякога.

— Ще се върнем скоро, любов моя, а баба ще се грижи за понито ти тук. — Момчето много се натъжи, че не може да си вземе кончето във Франция. На Сара ѝ се струваше невероятно, че един ден всичко това ще му принадлежи. Но най-много я заболя, когато към края на престоя им прислугата започна да се обръща към него с Ваша светлост. В съзнанието на тези хора Уилям вече си беше отишъл и Филип бе новият херцог.

— Продължавам да вярвам, че ще получим вести от него — сподели старата херцогиня със Сара вечерта преди заминаването им. — Не губи надежда. Аз поне няма да го направя. — Сара ѝ обеща, но дълбоко в сърцето си вече бе започнала да го оплаква.

На следващия ден си заминаха за Франция. Военното министерство беше уредило пътуването. Нещата изглеждаха някак по-организирани от предишния път преди шест седмици. Когато се прибраха в замъка и там завариха всичко в ред. Емануел се грижеше за къщата, полковникът държеше подчинените си строго, а и повечето от тях вече бяха заминали. Завърнаха се някой от бившите работници в

замъка и се заловиха с градината. Сара отново започна да се занимава с почистването на старинната дърворезба и да извършва някои дребни ремонти след четирите години на пълно занемаряване. Все пак благодарение на Йоахим германците не бяха нанесли много поражения.

Тя често си мислеше за него, но нямаше начин да разбере къде и как е той и понякога това я тревожеше. В молитвите си винаги го споменаваше наред с Уилям.

Към Коледа атмосферата в замъка се поуспокои и Сара се чувствуваше много самотна. Всичко сякаш се връщаше към нормалния живот, но войната продължаваше и това, разбира се, не беше нормално. Съюзническите войски обаче печелеха победа след победа и хората смятаха, че вече ѝ се вижда краят.

През пролетта съюзниците победоносно влязоха в Берлин и през май боевете в Европа най-после приключиха. Хитлер се самоуби, а голяма част от офицерите му избягаха. В Германия цареше хаос. Страховити неща се заговориха за концентрационните лагери, а Сара все така нямаше никаква вест нито от Уилям, нито от Йоахим. Не знаеше какво става с тях и дали изобщо са живи. Просто продължаваше да живее ден за ден в замъка, докато неочаквано ѝ позвъниха от Военното министерство.

— Имаме новини за вас, Ваша светлост — пропука някакъв глас по линията, а тя усети, че я задавят сълзи преди още да са ѝ казали какви са новините. Филип я наблюдаваше от кухнята и се чудеше защо плаче. — Смятаме, че може би сме открили нашия човек, тоест... въ... вашия човек. Едва вчера освободихме един от военнопленническите лагери. Там открихме четирима неидентифицирани войници в... доста тежко състояние... Страхувам се, че той е един от тях, ако е той, разбира се... тъй като няма у себе си никакви документи за самоличност. Ала офицерът, командувач операцията, е служил е него в Сандхърст и се кълне, че наистина това е той. Все още не сме напълно сигурни, но тази нощ ще го транспортираме със самолет. Бихме искали да ви предложим и вие да дойдете в Лондон, ако разполагате с време и възможност. — Ако разполага с време и възможност? След като не бе получавала никаква вест за него в продължение на цели три години? Шегуваха ли се?

— Ще дойда. Можете ли да организирате пътуването ми? Тръгвам веднага.

— Не мисля, че ще сме в състояние да го направим по-рано от утре, Ваша светлост — отговориха ѝ вежливо. — Нещата все още са доста объркани навсякъде, нали знаете, при тази ужасна каша в Берлин, а и италианците... — В момента цареше хаос в цяла Европа, но тя беше готова да преплува и Ламанша, ако трябва.

Военното министерство се беше свързало с американските сили във Франция и този път представителството на съюзниците в Париж изпрати джип, който да я вземе от замъка, където двамата с Филип чакаха нетърпеливо. Тя все още не му беше казала защо ще ходят в Лондон, тъй като не ѝ се искаше да го разочарова, ако се окаже, че мъжът не е Уилям. Във всеки случай той беше възхитен от възможността отново да посети баба си и да види конете. Сара смяташе да го изпрати направо в Уитфийлд, а нея щеше да я чака кола на Военното министерство, за да я отведе в болницата, където бяха настанени докараните от Германия военнопленници. Бяха ѝ казали, че и четиримата са много зле и че са тежко ранени, но не бяха уточнили в какво състояние е Уилям. Не че за нея имаше някакво значение, стига само да е жив и да може да бъде спасен. И ако това изобщо беше той, тя се закле, че ще направи всичко възможно за оцеляването му.

Полетът до Лондон премина гладко, а на летището ги чакаше кола, за да отведе Филип в Уитфийлд. Момчето беше посрещнато с всички военни почести, което много му хареса. След това закараха Сара в Кралската болница в Челси, където бяха настанени мъжете, транспортирани същата нощ със самолет от Германия. Тя се молеше Уилям наистина да е сред тях.

Само един отговарял донякъде по външност. Имал почти същия ръст, но тежал около шестдесет-седемдесет килограма, косата му била бяла и изглеждал много по-възрастен от херцог Уитфийлд. Сара не каза нищо по пътя към болницата и остана тревожно безмълвна, докато я водеха нагоре по стълбите през различни отделения, покрай забързани лекари и сестри. След последните битки и разкриването на всички тези лагери тук бяха направо претрупани с работа. Ранени, болни и измъчени хора биваха докарвани със самолети с възможно най-голяма бързина, поради което бяха мобилизирали лекари от цяла Англия.

Мъжът, за когото имаха съмнения, че може да е Уилям, беше настанен в малка самостоятелна стая. При него стоеше един санитар и следеше дишането му на монитор. През носа на пациента минаваше тръбичка на сонда и респиратор, а над леглото беше струпана всякаква апаратура, включително и кислородна палатка, която го скриваше от погледите им.

Санитарят дръпна щипка, така че Сара да го види по-добре и да го идентифицира. Служителите от Военното министерство деликатно се оттеглиха на разстояние. В болницата още не бяха получили снимките на зъбите му от Щаба на военновъздушните сили, за да потвърдят самоличността му. Но Сара нямаше нужда от никакви снимки, за да познае мъжа. Наистина беше почти неузнаваем, невероятно слаб и приличаше на старец. Тя се приближи и го докосна по бузата. Беше се върнал при нея от отвъдното. И макар че той дори не помръдна, в съзнанието ѝ нямаше и капка съмнение. Това беше Уилям. Обърна се и погледна офицерите, а те само по очите ѝ разбраха всичко. По нейните бузи, както и по техните, започнаха да се стичат сълзи.

— Слава богу — прошепна сър Алън като ехо от чувствата на Сара. Тя стоеше закована на мястото си и нямаше сили да откъсне очи от Уилям, нежно галеше и целуваше ту лицето, ту ръцете и пръстите му един по един. Кожата му беше восъчножълта и очевидно смъртта витаеше над него, но Сара знаеше, че ще направят всичко възможно да го спасят. Санитарят отново затвори щипка на кислородната палатка, а след миг се появиха двама лекари и три сестри, които се заеха да проверяват данните от апаратурата. След малко помолиха Сара да излезе и тя хвърли последен поглед на Уилям. Беше станало чудо. Загуби Лизи, но ето че сега пак има Уилям. Все пак бог не е толкова немилостив, както мислеше по едно време. Преди да напуснат болницата, Сара попита служителите от Военното министерство дали би могла да се обади отнякъде на майката на Уилям в Уитфийлд. Те веднага уредиха да ѝ се предостави кабинетът на главния лекар. Старата херцогиня облекчено въздъхна, след което и тя като Сара се разплака.

— Слава богу, горкото ми момче... Как е той?

— Страхувам се, че не е много добре, майко. Но скоро ще се оправи. — Надяваше се, че не я лъже. Толкова ѝ се искаше да вярва в

това. Той едва ли беше минал през всички тези страдания само за да умре сега. Тя нямаше да го допусне.

После служителите от Военното министерство си тръгнаха. При Сара дойде главният лекар, за да я уведоми за състоянието на Уилям. Без излишно увъртане той пристъпи направо към въпроса със загрижен израз на лицето.

— Не сме сигурни дали съпругът ви ще живее, Ваша светлост. Има гангрена и на двата крака, сериозни вътрешни наранявания и явно това състояние продължава от доста време. Може би дори от години. Открихме сериозни счупвания и на двата крака, които въобще не са зараствали. Вероятно инфекцията датира още от спускането му с парашут в Германия. Не е по силите ни да спасим краката, а може би и живота му. Трябва да знаете това. — Сара го знаеше, но не ѝ се искаше да го приеме. Сега, след като се беше върнал при нея, тя решително отказваше да го загуби.

— Вие трябва да спасите краката му — просто трябва! Едва ли е стигнал дотук, за да ги загуби точно сега.

— Нямаме избор или почти нямаме. И без това краката не могат да му служат повече, мускулите и нервите са атрофирали, ще трябва да остане в инвалидна количка.

— Добре, но поне нека бъде с крака в тази инвалидна количка.

— Ваша светлост, не съм сигурен, че разбирате... положението е много деликатно... гангрената... — Сара го увери, че разбира много добре, ала просто го умолява поне да се опитат да спасят краката. Беше се ожесточила и той ѝ обеща да сторят каквото могат, но все пак тя трябвало да бъде реалистка.

През следващите две седмици му направиха четири операции и Уилям едва оживяваше след всяка от тях, но оживяваше, въпреки че откакто беше в Лондон, изобщо не бе идвал в съзнание. Първите две операции бяха на краката, третата на гръбнака, а последната целеше да отстрани някои вътрешни увреждания, които след време можеха да го убият. Никой от специалистите, които го оперираха, не можеше да си обясни как въобще беше оцелял. Той бе буквално разяден от инфекции, крайно изтощен, имаше счупени кости, които въобще не бяха зараствали, както и очевидни белези от мъчения. Беше изстрадал какво ли не и беше оживял... макар и да висеше на косъм от смъртта.

Към третата седмица бяха направили всичко, което изобщо беше възможно, вече им оставаше само да чакат да дойде в съзнание или... да умре. Сара стоеше денонощно до леглото му, държеше го за ръка, говореше му, мъчеше се да го върне обратно към живота, докато започна да изглежда по-зле и от него. Беше отчайващо слаба и бледа, а очите ѝ добиха някакво изцъклено изражение от тревогата и грижите около Уилям. Веднъж една от сестрите я позагледа, поклати мълком глава, след което ѝ каза:

— Той не може да ви чуе, Ваша светлост. Не се съсипвайте напразно. — Беше донесла на Сара чаша чай, която тя прие с благодарност, но упорито настоя, че Уилям я чува.

В края на юли направиха още една операция на далака и отново зачакаха, а Сара продължи да се грижи за него, да му говори, да го окуражава, да целува пръстите му, да го наблюдава, без нито за миг да се откъсва от леглото му. Бяха сложили в стаята походно легло за нея, а една от сестрите ѝ беше заела своята униформа. Така Сара седеше до него ден след ден и дори за секунда не губеше надежда. Само веднъж напусна поста си, когато възрастната херцогиня доведе Филип в болницата, за да се види с майка си в чакалнята. Не му беше разрешено да се качва горе при Уилям, а и това сигурно само щеше да го уплаши. Бяха му обяснили, че татко му е много зле, но истината беше, че за Филип Уилям си оставаше чужденец. Точно в годините, когато можеше да се сближи с него, детето изобщо не го беше виждало. Сара много се зарадва на сина си, беше ѝ липсвал ужасно, както и тя на него, ала просто ѝ беше невъзможно да остави Уилям сам.

На първи август главният хирург ѝ каза, че трябва да се прибере у дома, тъй като вече са сигурни, че Негова светлост никога няма да излезе от комата. Просто не ще се събуди за живот. Възможно било да вегетира така с години, но щом досега не бил дошъл в съзнание, надали някога това щяло да стане и ето защо тя трябвало да се примири.

— Откъде сте сигурни, че няма изведнъж да се събуди, например днес следобед? — попита го Сара, а той усети в гласа ѝ леки хистерични нотки. За нея беше факт, че успяха да спасят краката му, а ето че сега са готови да се откажат и да го изхвърлят като купчина боклук. От пет седмици не бе имала спокойна нощ, но нямаше никакво

намерение да губи надежда, каквото и да ѝ говорят. Докторът обаче възрази, че те разбират по-добре от тези неща.

— Аз съм хирург вече четиридесет години — сурово каза той. — Понякога се налага човек да прецени кога може да се бори и кога трябва да се откаже. Ние се борихме... и загубихме. Трябва да го оставите вече да се откаже.

— Бил е военнопленник цели три години и половина. Това прилича ли ви на отказ? — изкрещя му тя. Въобще не я интересуваше кой ще я чуе. — Не се е отказал тогава, няма да се откаже и сега. Ясно ли ви е?

— Разбира се, Ваша светлост. Разбира се. — Излезе тихо от стаята и помоли старшата сестра да изпише някакво слабо успокоително за херцогиня Уитфийлд, но тя само отрицателно завъртя очи. Очевидно жената беше обладана от фикс идеята да спаси съпруга си.

— Горкичкият човек, почти си е отишъл. Защо ли не го остави спокойно да си умре — сподели тя със сестрата, която стоеше до нея, а другата само поклати глава, беше виждала и по-странни неща. Имаха в отделението един мъж, който се върна в съзнание след шестмесечна кома вследствие на рана в главата, получена при въздушно нападение.

— Човек никога не знае — рече тя и отиде да провери как са Уилям и Сара. Сара седеше на стола до него и тихичко му разказваше за Филип и за майка му, за Уитфийлд и за замъка Мъоз, дори бегло спомена и Лизи. Би говорила каквото и да е, стига само да помогнеш. За съжаление до момента нямаше никакъв ефект, макар че не би го признала пред никого. Сестрата нежно сложи ръка на рамото ѝ, докато наблюдаваше пациента си, и изведнъж за част от секундата ѝ се стори, че той лекичко помръдна, ала тя не каза нищо. Сара обаче също го беше забелязала. За миг се вкамени, след което пак започна да му приказва, като го питаше защо не отвори очи, за да я погледне само веднъж, за съвсем мъничко, просто да види дали ще му хареса прическата ѝ. Повече от месец, не се беше поглеждала в огледало и си представяше как би могла да изглежда, но продължи да повтаря това, да целува ръцете му и да говори какво ли не, а сестрата ги гледаше като омагьосана. И по едно време изведнъж клепките му трепнаха, той бавно отвори очи и ѝ се усмихна. После пак ги затвори и кимна, а Сара

се разплака. Успя... най-сетне отвори очи... Сестрата също плачеше и стискаше ръката ѝ, когато се обърна към Уилям:

— Чудесно е да ви видим в съзнание, Ваша светлост, беше крайно време. — Известно време той не помръдна, след което много бавно извъртя глава и погледна право към Сара.

— Изглежда чудесно — дрезгаво прошепна.

— Кое? — Не разбираше за какво говори, ала едва ли някога се бе чувствувала по-щастлива. Искеше ѝ се да крещи от радост и облекчение, но само се наведе и го целуна.

— Косата ти... нали за нея ме питаше? — Сестрата и Сара се засмяха дружно.

На следващия ден вече седеше в леглото и отпиваше по глътка бульон или слаб чай, а до края на седмицата разговаряше с всички и бавно възстановяваше силите си, макар че все още не приличаше на себе си. Но се беше върнал. Беше жив. Това имаше значение за Сара. Това бе смисълът на целия ѝ живот.

След време дойдоха да го посетят служители от Военното министерство и от Министерството на вътрешните работи. Когато се почувствува достатъчно закрепнал, той им разказа какво се бе случило. Бяха необходими няколко посещения за цялата история, която изглеждаше съвсем невероятна. На всички буквално им призля, докато слушаха как са го измъчвали германците. Уилям не позволи на Сара да остане в стаята, прекалено много щеше да ѝ дойде. Бяха чупили краката му отново и отново, бяха го захвърляли в мръсотия, докато гноясат, бяха го мъчили с нажежено желязо и електрически проводници. Само дето не го бяха убили. Но така и не бяха открили самоличността му, а той не им бе казал нищо. Когато скочил с парашута, носел фалшив паспорт и фалшиви военни документи. Това било всичко, което научили за него. Не отрони нито дума и за провалената си мисия.

За проявения героизъм получи кръст за храброст, ала това едва ли можеше да бъде голямо успокоение, след като вече не бе в състояние да си служи с краката. Когато научи, че повече няма да се движи, изпадна в силна депресия. Но Сара се оказа права, че се бори за краката му. За него беше някаква утеха, че все пак ги има. Ако ги бяха ампутирали, щеше да се чувствува още по-зле.

И двамата бяха загубили толкова много. Един следобед, малко преди да го изпишат, Сара му разказа за Лизи. И двамата плакаха безутешно.

— О, скъпа моя... а аз не бях там с тебе...

— С нищо не би могъл да помогнеш. Нямахме нито лекарства, нито лекари... По това време вече нямаше нищо. Американците още не бяха дошли, а германците се стягаха да си отиват. Нищо не им беше останало, а Лизи не бе достатъчно силна, за да се пребори с болестта. Комендантът на замъка беше много добър с нас, даваше ни всичко, с което разполагаше, но тя бе толкова крехка... — Сара се разрида, след миг продължи, като го погледна в очите. — Беше толкова сладка... толкова прекрасно мъничко момиченце... — Сълзите я задавиха и Уилям я притегли към себе си. — Как бих искала да я беше видял...

— И това ще стане някой ден — каза той през сълзи. — Когато всички бъдем отново заедно, на едно друго място. — След тази загуба и двамата чувствуваха, че Филип им ставаше някак по-скъп и ценен. И все пак на моменти Лизи ѝ липсваше ужасно, особено когато видеше някое момиченце, което приличаше на нея. Знаеше, че и други майки са загубили децата си през войната, но това беше болка, която трудно се понасяше. Благодарни на бога, че Уилям е отново при нея и че може да сподели мъката си с него.

Понякога се сецаше и за Йоахим, ала той вече бе част от далечното минало. В самотата, мъката, ужаса и лишенията на войната той бе единственият ѝ приятел, като се изключи Еманюел. Но споменът за него бавно избледняваше.

Сара навърши двадесет и девет години, когато Уилям беше още в болницата. Войната с Япония бе приключила няколко дни преди това и целият свят ликуваше. Уилям се прибра в Уитфийлд в деня, в който бе обявена официалната капитулация на Япония на борда на военния кораб „Мисури“, навръх рождения ден на Филип. За първи път Уилям видя сина си след раздялата им, когато детето беше само на няколко месеца. Срещата беше много емоционална за бащата и малко странна за сина. Момчето не помръдна от мястото си, като дълго и втръчено го гледа, после се приближи към него и го обгърна с ръце по настояване на майка си. Дори и в инвалидна количка Уилям си оставаше едър мъж и това предизвика страхопочитание у Филип.

Повече от всякога баща му съжаляваше за годините, които го бяха отдалечили от детето.

Времето, което прекараха в Уитфийлд, беше от полза за всички. Уилям се научи да се движи с инвалидната количка и започна да се разхожда наоколо с относителна лекота, а Сара, за първи път от много време насам, се наслади на така необходимата ѝ почивка. Филип обожаваше имението и престоят там му предостави нужното време, за да опознае баща си.

Веднъж Уилям му заговори за Лизи, но очевидно само споменаването на името ѝ беше болезнено за момчето.

— Тя беше много красива — каза Филип с нежност, зареял поглед в далечината. — Ала когато се разболя, мами не можа да ѝ намери лекарства и затова тя умря. — В гласа му прозвуча слаба нотка на упрек, но Уилям го усети, без да може да си го обясни. Нима бе възможно да обвинява майка си за смъртта на своята сестричка? Стори му се толкова невероятно, че не посмя да го попита. За него би трябвало да е съвсем ясно, че Сара е била готова на всичко, за да спаси Лизи... но знае ли човек? Уилям не беше сигурен.

Понякога Филип говореше и за Йоахим. Не казваше много, ала се долавяше, че определено го е харесвал. И независимо от националността на Йоахим, Уилям му беше благодарен, че е бил добър с децата му. Сара никога не споменаваше за него и когато Уилям я попита, тя каза само, че бил внимателен и много благороден човек.

Тази година отпразнуваха деветдесетия рожден ден на старата херцогиня. Тя беше забележителна жена, а сега, когато Уилям се върна, се чувствуваше по-добре от всякога.

Всички вече се бяха поуспокоили, макар и да не можеха така лесно да забравят големите страдания и загуби — на време, на надежди, на свидни хора... сладката Лизи, която ги напусна завинаги, Уилям, който изчезна за толкова дълго време, та бяха започнали да си мислят, че и него са загубили, Йоахим, който мина през живота им и си замина... Загубите и страданията бяха взели своето, и сега те бавно се възстановяваха. Понякога Сара се питаше дали все пак Филип не претърпя най-тежкия удар. За първите шест години от живота си той загуби един баща, когото не познаваше, и сега тепърва започваше да гради отношенията си с него, което никак не бе лесно. Загуби приятел

в лицето на Йоахим и сестричка, която никога нямаше да забрави и която продължаваше да оплаква.

— Липсва ти, нали? — съчувствено го попита Сара един ден, когато се разхождаха из гората, а Филип кимна, вдигайки към нея изпълнени с болка очи, както винаги, щом станеше дума за Лизи. — И на мен ми липсва, скъпи. — Тя го стисна за ръката, а той само извърна поглед настрани, без да пророни дума. Ала очите му казваха, онова, което Уилям бе заподозрял, но не и Сара. Той я обвиняваше за смъртта на сестричката си. Нейна бе вината, че Лизи умря, защото не намери лекарства, както и че Йоахим си отиде. Не беше съвсем наясно какво точно е направила, за да предизвика тези бедствия в живота му, ала знаеше, че нещо е сторила или поне, че не ги бе спряла. Но, така или иначе, Филип беше щастлив в Уитфийлд. Яздеше, разхождаше се из горите, намираще с помощта на баба си интересни развлечения и малко по малко опознаваше баща си.

Останаха в Англия до пролетта и постепенно Уилям отново пое ръководната роля в живота на цялото семейство. Изглежда, се беше примирил, че няма вече да може да се движи, и беше възстановил нормалното си тегло. Само косата му, така неочаквано побеляла, му придаваше малко несвойствен вид. Беше едва на четиридесет и две години, ала времето, прекарано в лагера, го беше състарило с десетилетие. Сара също изглеждаше някак по-улегнала. Те всички бяха изстрадали много през изтеклите години, включително и Филип. Той беше едно сериозно малко момче, а заминаването им от Уитфийлд го направи безкрайно нещастен. Заяви, че иска да остане при баба си и при понито, но, разбира се, родителите му се наложиха.

Когато пристигнаха в замъка Мьоз, Уилям се разплака. Къщата изглеждаше точно такава, каквато я помнеше и каквато си беше представял, че ще я види, ако въобще някога се прибере у дома. Нямахше думи да изрази чувствата си, само силно прегърна Сара и се разрида като малко дете. Навсякъде беше чисто и подредено с вкус. Еманюел и майка ѝ бяха подготвили всичко. Сара беше оставила Еманюел да се грижи за замъка в продължение на повече от година и тя се беше справила блестящо. Всички последици от пребиваването и на немските, и на американските войски както в замъка, така и по цялото имение, та дори в конюшните, бяха заличени. Момичето бе наело цяла армия работници, които да почистят всичко за посрещането на херцозите.

— Много е красиво — похвали я Сара и Еманюел остана много доволна. За момиче на нейните години беше прекалено зряла. Едва на двадесет и три, а се справяше чудесно с управлението на цялото имение и имаше усет за всяка подробност.

Следобеда на същия ден Сара заведе Уилям на гроба на Лизи и при вида на самотното малко гробче и двамата се разридаха. На връщане към къщи той отново я попита за немците.

— Те са били тук ужасно дълго време — подхвърли между другото. — Невероятно е, че не са причинили по-големи щети.

— Командуващият беше много добър човек. Изключително мил и държеше хората си строго. Той не обичаше войната дори повече от нас. — При тези нейни думи Уилям изненадано повдигна вежди.

— Казвал ли ти е някога това?

— На няколко пъти — отговори му тя тихо, без да е съвсем наясно защо ѝ задава всички тези въпроси. В гласа му се долавяха нотки, които ѝ подсказваха, че нещо го тормози.

— Били сте добри приятели с него, така ли? — директно попита той, тъй като не преставаше да го измъчва фактът, че Филип толкова често споменава Йоахим. Имаше моменти, когато със страх си мислеше, че синът му предпочита германския офицер пред собствения си баща. Това, разбира се, му причиняваше голяма болка, но той се опитваше да разбере детето. И сега, когато го погледна, Сара усети какво цели с въпросите си. Обърна се така, че да го вижда добре в инвалидната му количка.

— Само приятели, Уилям. Нищо повече. Той живя тук дълго време и много неща ни се случиха... Елизабет се роди. — Реши да бъде честна с него както преди, както винаги. — Той помогна да се роди, той ѝ спаси живота. Тя щеше да умре още при раждането, ако не беше той. — И все пак тя бе умряла и може би всичко това сега нямаше никакво значение. — В продължение на тези четири години минахме през какво ли не, борихме се за оцеляване. Трудно е човек да ги зачеркне от живота си просто ей така. Но ако ме питаш за това, за което предполагам — не, нищо не се е случило.

— Филип каза, че си го целунала, когато е заминавал. — Не е трябвало да казва такова нещо на баща си, особено по този начин, ала може би го е направил несъзнателно, без да схваща смисъла на постъпката си. Ами ако е било съзнателно? Понякога ѝ се струваше, че изобщо не го разбира. Винаги се държеше някак ядно с нея, откакто бяха загубили Лизи... и Йоахим... Дори направо странеше. Имаше много неща, които трябваше да му бъдат обяснени, за да ги приеме. Но това важеше за всички тях.

— Така е. Целунах го — тихо каза Сара. Нямаше какво да крие от Уилям, даже искаше той да знае. — Йоахим стана мой приятел. Той мразеше онова, което Хитлер причиняваше на света, толкова, колкото и

ние. Освен това ни предложи закрилата си, което много ни помогна. Когато си тръгна, усещах, че никога повече няма да го видя. Не знаех дори дали сега е жив, но му желая само добро. Целунах го за сбогом, ала не съм ти изневерила. — Докато говореше, сълзи потекоха по бузите ѝ. Това, което казваше, беше самата истина, беше му оставала вярна и беше много лошо от страна на Филип да го кара да ревнува. Още навремето знаеше, че момчето се разгневи за тази целувка, както и за това, че остави Йоахим да си тръгне. Беше го яд за много неща, но не беше очаквала, че ще постъпи по този начин. Сега изпитваше облекчение, че бе имала възможност открито да каже на Уилям, че не му бе изменила. Това беше единственото, което придаваше стойност на всички онези самотни нощи.

— Извинявай, че те попитах — пошепна ѝ той виновно, ала тя коленичи до него и взе лицето му в ръцете си.

— Не трябва да се извиняваш. Няма нищо, което да не можеш да ме попиташ. Аз те обичам. Винаги съм те обичала. Никога не бих те предала. Никога. Нито за миг не съм преставала да те обичам. И през цялото време вярвах, че ще се върнеш. — Наистина така беше, можеше да го прочете в очите ѝ, както и голямата ѝ любов към него.

Тогава Уилям въздъхна с облекчение. Вярваше ѝ. Когато Филип му каза за целувката просто се ужаси. Ала, от друга страна разбираше, че момчето по свой начин го наказва, задето ги беше оставил сами.

— А аз изобщо не вярвах, че някога ще се върна. Но непрекъснато си го повтарях, за да мога да преживея още един час, още една нощ, още един ден, макар да бях далеч от мисълта, че ще успея. Толкова хора не успяха. — Беше видял да умират стотици, изтезавани от германците. — Те са нация от чудовища — заключи Уилям, когато стигнаха пред къщата, а Сара не посмя да му напомни, че Йоахим беше по-различен от другите. Както ѝ беше казал той, войната е мръсно нещо. И слава богу, че свърши.

Бяха само от три седмици в замъка, когато един ден Сара и Еманюел месеха хляб в кухнята. Разговаряха за различни неща и по някое време момичето изведнъж запита:

— Сигурно сте много щастлива, че господин херцогът се завърна? — Макар че това беше очевидно за всеки, който ги видеше заедно. Сара не се беше чувствувала толкова щастлива от години, а и постепенно бяха започнали да правят нови открития в сексуалния си

живот. Някои от промените не бяха особено приятни, но за радост на Уилям това не променяше чак толкова нещата помежду им.

— Изключително много — блажено се усмихна Сара, като продължи да меси тестото под погледа на Еманюел.

— А той донесе ли много пари със себе си от Англия? — Беше странен въпрос и Сара изненадано вдигна очи.

— Ами... не. Разбира се, че не. А и защо да го прави?

— Просто се питах. — Изглеждаше смутена, ала не кой знае колко, и сякаш имаше нещо наум. Сара обаче не можеше да се досети какво би могло да бъде. Никога досега Еманюел не ѝ беше задавала такъв въпрос.

— Защо ме питаш за това, Еманюел? — Знаеше, че по-рано момичето бе имало някои по-особени връзки със съпротивата чрез брат си по време на войната, а после с черния пазар, но сега нямаше представа какво ѝ беше хрумнало.

— Намират се хора, понякога, които се нуждаят от пари. Питам се дали вие и господин херцогът бихте им дали назаем.

— Имаш предвид да им дадем пари просто ей така? — Сара я погледна леко изненадана и видя, че Еманюел се позамисли.

— Не съвсем. Какво ще кажете, ако предлагат нещо за продан?

— Например храна? — Сара все още не можеше да разбере.

Тя свърши с тестото и си избърса ръцете, след което втренчи пронизателен поглед в Еманюел, като се питаше какво ли си бе наумила. Никога преди това не беше изпитвала подозрение към нея, но сега чувствуваше точно това и то никак не ѝ харесваше.

— За какво говориш, Еманюел — за храна или за някакви земеделски сечива?

Тя поклати отрицателно глава и сниши глас:

— Не... имам предвид бижута. Срещат се хора... тук, в района, които се нуждаят от пари, за да възстановят къщите си, живота си... Те имат някои скрити неща... да речем, злато или сребро, или различни накити и... сега искат да ги продадат. — От известно време Еманюел се беше замислила как би могла да си посъбере малко повече пари, след като войната вече беше свършила. Не ѝ се щеше цял живот да чисти къщи, дори и тяхната, независимо че ги обичаше. Така ѝ бе хрумнала тази идея. Познаваше няколко души, които много искаха да продадат скъпи вещи, бижута, сребро, табакери от Фаберже и други

неща, които бяха успели да скрият. Една жена от Шамбор имаше фантастичен наниз от перли и отчаяно желаше да го продаде, за каквато и да е сума. Немците бяха разрушили дома ѝ и на нея ѝ трябваша пари, за да го построи наново.

Всъщност това беше един вид посредничество. Еманюел познаваше много хора, притежаващи красиви предмети и спешно нуждаещи се от капитал, херцозите пък разполагаха със средства. От известно време все се канеше да ги подпита, но не улучваше удобен момент. Все повече и повече хора се обръщаха към нея с молба да им помогне, като знаеха колко е близка със семейство Уитфийлд. Жената с перлите я беше посещавала вече на два пъти.

Освен това имаше и много евреи, които излизаха от скривалищата си. Както и жени, които бяха получили скъпи подаръци от нацисти, а сега се страхуваха да ги задържат. С някое и друго бижу по време на съпротивата се откупваше човешки живот или ценна информация. Еманюел имаше желание да помогне на хората да ги разпродадат. Покрай това тя също щеше да спечели нещичко, макар и не много. Нямахше намерение да се възползува от човешкото нещастие. Искаше да помогне както на другите, така и на себе си. Ала Сара продължаваше да я гледа объркано.

— Но какво ще правя аз с тези бижута? — Едва тази сутрин бяха извадили нейните изпод дъската на пода в стаята на Филип.

— Ще ги носите — усмихна се Еманюел. Тя самата си мечтаеше да притежава някои, ала за момента не можеше да си го позволи. Може би в бъдеще. — Или пък ще ги препродадете. Има много възможности, госпожо.

— Един ден — усмихна ѝ се Сара — ти ще станеш велика жена. — Еманюел беше само с шест години по-млада, но беше невероятно предприемчива и имаше силен инстинкт за оцеляване, и то по начини, за които Сара беше сигурна, че на нея лично никога не биха ѝ хрумнали. Наистина тя притежаваше сила и издръжливост, но това бе съвсем различно от качествата на Еманюел. Еманюел Буржоа притежаваше хитрост.

— Ще попитате ли господин херцога? — помоли тя, когато господарката ѝ тръгна да излиза от кухнята с подноса с обяда му. В гласа ѝ Сара долови нотки на нетърпение.

— Да — отговори тя, — но не мога нищо да ти обещаю. Сигурно ще си помисли, че съм полудяла.

Най-смешното беше, че когато му каза, той изобщо, не си помисли такова нещо. Напротив, беше заинтригуван.

— Интересна идея. Еманюел е доста необикновено момиче, не намиращ ли? Фактически това е един много деликатен и благороден начин да се помага на изпадналите в нужда, като им се дават пари на ръка. Мисля, че направо ми допада. От известно време се питам как бихме могли да помогнем на местните хора. И изобщо не се бях сетил за нещо толкова екзотично — захили се Уилям. — И напълно осъществимо. Защо просто не кажеш на Еманюел, че смятам да си пробвам щастието, пък да видим какво ще стане.

Стана така, че след три дни в девет часа сутринта се звънна на входната врата. Когато Сара слезе долу, видя жена, облечена в излъскана от носене черна рокля, вероятно скъпа навремето, и с разкривени обувки. В ръка стискаше чанта от „Хермес“, която Сара тутакси разпозна. Но жената ѝ беше непозната.

— Oui?... Да? С какво мога да ви помогна?

— Ами... je m'excuse... Извинете... аз... — Имаше уплашен вид, непрекъснато се оглеждаше, сякаш се страхуваше някой да не я сграбчи. Когато я позагледа, Сара реши, че по всяка вероятност е еврейка. — Трябва да се извиня... една приятелка ми подсказа. Аз имам ужасен проблем, Ваша светлост, моето семейство и... — Очите ѝ се напълниха със сълзи и Сара любезно я покани в кухнята и ѝ предложи чаша чай. Жената обясни, че през войната цялото ѝ семейство било изпратено в концентрационни лагери. Доколкото ѝ било известно, единствено тя останала. Четири години се крила в мазето на съседите си. Съпругът ѝ бил доктор, главен лекар в голяма болница в Париж. Но бил депортиран от нацистите, както и родителите и двете ѝ сестри, дори синът ѝ... Започна отново да плаче, докато Сара се бореше със своите сълзи. Жената каза, че се нуждае от пари, за да ги издири. Искане да замине за Германия и Полша, да обиколи лагерите там, като се надяваше да открие сред оцелелите някакви следя от близките си.

— Мисля, че Червеният кръст ще ви помогне, госпожо. Из цяла Европа има организации, които се занимават точно с това. — Знаеше, че Уилям беше дарил много пари на такива организации.

— Искам лично да отида. А услугите на някои от частните организации са много скъпи. И след като ги открия или... — Не можа да събере сили да изрече думите. — Искам да замина за Израел. — Каза го така, сякаш това наистина беше Обетованата земя. Сърцето на Сара се разтопи от нежност и жалост пред тази жена, а тя извади две големи кутии от чантата си. — Имам нещо за продан... Еманюел ми довери, че вие бихте могли... че сте много отзивчива. — „И че съпругът ви е много богат“, но госпожа Вертхайм беше достатъчно възпитана да не го спомене. Кутиите бяха от „Ван Клиф“. Едната съдържаше огромна огърлица от смарагди и диаманти, а другата — гривна към огърлицата. Бижутата бяха сякаш от дантела, красива изработка, невероятни и впечатляващи.

— Аз... за бога! Действително са много изящни. Не зная какво да кажа... — Не можеше дори да си представи да си сложи подобна скъпоценност. И двата накита бяха изключителни и със сигурност си струваха цената, която жената би им поискала, ала изобщо как можеше човек да определи цената на такова нещо? И все пак, като ги гледаше, кой знае защо, тя почувствува, че мисълта да ги купи я вълнува. Никога не бе притежавала бижута от такава класа. А бедната женица цялата трепереше и се молеше да ѝ ги купят. — Може ли да ги покажа на съпруга си? Само за миг. — Тя изтича нагоре по стълбите с кутиите в ръце и се втурна в спалнята.

— Никога не би повярвал. — Беше останала без дъх. — Долу чака една жена... — Отвори кутиите и изсипа съдържанието им на коленете му. — Тя иска да ни продаде тези неща. — Разлюшка великолепните смарагди пред лицето му и той подсвирна:

— Много са красиви, скъпа. Ще изглеждаш чудесно с тях, докато работиш в градината. Подхождат много на зеленото...

— Бъди сериозен. — И му разказа историята на жената, което събуди и неговото съчувствие.

— Не бихме ли могли просто да ѝ дадем един чек? Ще се почувствувам мошеник, ако ѝ взема това. Макар че не мога да не призная, че биха ти стояли прекрасно.

— Благодаря ти, любов моя. Но как ще постъпим с жената?

— Ще слеза долу и лично ще поговоря с нея. — Вече се избърснат и беше по панталони, риза и домашен халат. Много добре се

справяше с обличането, независимо от положението си. Последва Сара и сам се спусна по рампата, която бяха построили специално за него.

Госпожа Вертхайм притеснено ги очакваше в кухнята. Беше толкова уплашена, че в един момент за малко да избяга без бижутата си, от страх, че можеха да ѝ причинят нещо ужасно, макар Еманюел многократно да я бе уверявала, че са свестни хора. Момичето познаваше съседите ѝ, които я бяха крили в мазето си, още от някаква акция по време на съпротивата.

— Добро утро — поздрави я Уилям с усмивка, а тя се опита да си придаде спокоен вид, очаквайки с трепет и боязън решението за смарагдите. — Страхувам се, че никога досега не сме се занимавали с подобно нещо. И за нас е съвсем необичайно. — След тези думи реши да пристъпи направо към въпроса, за да може жената да си отдъхне. — Колко искате за бижутата?

— Не зная. Десет? Петнадесет?

— Но това е смешно.

Тя се разтrese цялата и шепнешком каза:

— Извинете ме, Ваша светлост... Пет? — Би ги продала почти на безценица, в такава голяма нужда се намираше.

— Аз мислех да кажа тридесет. Звучи ли ви приемливо? Поточно тридесет хиляди долара.

— Аз... о, боже мой... — Жената се разплака, без да може повече да се въздържа. — Бог да ви благослови... Бог да ви благослови, Ваша светлост! — Тя попи очите си със стара дантелена кърпичка и когато си тръгваше с чека в ръка, ги разцелува и двамата. В очите на Сара също блестяха сълзи.

— Бедната женица.

— Да. — Уилям я погледна сериозно, след което ѝ подаде огърлицата и гривната. — Наслаждавай им се, скъпа. — И двамата се почувствуваха доволни от благотворителната си постъпка.

Преди края на седмицата отново имаха възможност да проявят щедростта си.

Сара помагаше на Еманюел в разчистването на масата след вечеря, а Уилям беше в кабинета си, който все още смътно ѝ напомняше за Йоахим, когато на вратата на кухнята се появи непознатата жена. Беше млада и изглеждаше по-уплашена и от госпожа Вертхайм. Косата ѝ беше много късо подстригана, но явно от края на

окупацията досега бе поизраснала. На Сара й се стори, че я бе виждала с един от немските офицери, разквартирувани в замъка. Беше красиво момиче и преди войната беше манекен на Жан Пату в Париж.

Еманюел едва не изръмжа, когато я видя, макар че тя й бе казала да дойде. Този път обаче си беше обещала да поиска по-висока комисиона. От госпожа Вертхайм не бе взела почти нищо, макар че възрастната жена бе настояла да й даде нещичко.

Момичето хвърли нервен поглед на Еманюел, а после на Сара. И цялата история се повтори отначало.

— Може ли да говоря с вас, Ваша светлост? — Носеше диамантена гривна за продан. Беше на „Бушрон“, много красива. Каза на Сара, че й била подарък. Но германецът, който й я подарил, й оставил и още нещо за спомен... бебе. — Боледува непрекъснато. Не мога да му купувам храна, нито лекарства. Страхувам се, че ще развие туберкулоза... — Думите й улучиха Сара право в сърцето. Тя веднага се сети за Лизи. Погледна Еманюел и я попита дали това е вярно, а момичето кимна с глава.

— Има едно германско копеле... на две години е и вечно боледува.

— Ако ви дадем парите, ще обещаете ли да му купите храна, лекарства и топли дрешки? — сурово я попита Сара, а момичето се закле да го стори.

След това Сара отиде при Уилям. Той се върна с нея, за да видя младата жена. И след като разговаря с нея известно време, реши, че е искрена. Не му се искаше да се окаже, че купува крадени бижута. Явно в случая не можеше и дума да става за това.

Купиха гривната на доста добра цена, вероятно същата, която германецът беше платил. Момичето си тръгна, като им благодареше горещо. След това Сара погледна Еманюел и се разсмя.

— Можеш ли да ми кажеш какво точно правиш?

Еманюел хлапашки се захили.

— Може би се опитвам да забогатяя, като ви снабдявам с красиви бижута.

Сара не се сдържа и й се усмихна в отговор. Цялата работа беше малко налудничавя, но едновременно с това много я забавляваше. Така на следващия ден купиха изключително красивия наниз перли на

жената от Шамбор, за да може да построи наново къщата си. Перлите бяха приказни и Уилям настоя Сара да ги носи.

Към края на лятото тя вече притежаваше десет гривни със смарагди, три огърлици към тях, четири комплекта с рубини и цял водопад от красиви сапфири, както и няколко пръстена с диаманти, без да се смята прелестната тюркоазна диадема. Всички те се озоваха у семейство Уитфийлд чрез хора, които бяха загубили състояния, къщи, деца, които се нуждаеха от пари, за да открият роднините си, да започнат наново живота си или просто за да има какво да сложат на масата за вечеря. Никой от двамата, както Уилям, така и Сара, не би могъл да обясни това филантропско поведение, на когото и да е от приятелите си, за да се почувствува като глупак, и все пак така помагаша на хората, от които купуваха, а и Еманюел наистина бе започнала да забогатява от комисионите. Беше придобила много изискан и елегантен вид. Ходеше на фризьор в града и си купуваше тоалетите от Париж, нещо, което Сара не си беше позволявала от времето преди войната. В сравнение с Еманюел тя се чувствуваше като някаква повлекана.

— Уилям, какво, ще правим с всички тези неща? — попита го тя един ден, когато, без да иска, събори няколко кутии на „Ван Клиф“ и „Картие“ от рафта в гардероба си и те се изсипаха върху главата ѝ, което разсмя Уилям.

— Нямам представа. Може би трябва да организираме търг.

— Говоря ти сериозно.

— Защо не вземем да отворим магазин? — подхвърли Уилям благоразположено, а Сара си помисли, че идеята му е абсурдна. Ала година по-късно действително бяха в състояние да предложат по-голям избор на бижута от магазините на „Гарадс“.

— Май наистина ще трябва да ги разпродадем — подхвана този път Сара, но пък Уилям не беше сигурен, че е на същото мнение. Беше се захванал със засаждането на лозя край замъка и нямаше време за никакви си бижута. Ала те продължаваха да ги засипват. Вече бяха се прочули със своята щедрост и отзивчивост. През есента на 1947-а Уилям и Сара решиха да заминат сами за Париж и да оставят Филип на Еманюел. Откакто се бяха върнали преди повече от година и половина, изобщо не бяха напускали замъка, тъй като непрекъснато бяха заети с нещо.

Париж се оказа толкова прекрасен, че дори надхвърли очакванията на Сара. Отседнаха в хотел „Риц“ и прекараха в леглото почти толкова време, колкото и през медения си месец. Все пак отделиха немалко часове за пазаруване. Отидоха и на вечеря у херцог и херцогиня Уиндзор в дома им на булевард Саше, една прекрасна къща, обзаведена от Буден. Сара беше със страшно елегантна рокля, нова покупка от „Диор“, и с фантастичните перли, допълнени от великолепна гривна, купена от една жена, която при германците бе изпаднала в оскъдица.

Всички присъстващи на вечерята искаха да узнаят откъде ѝ е гривната. Но Уолис имаше достатъчно набито око в това отношение, за да забележи перлите, и каза на Сара, че никога в живота си не е виждала нещо подобно. Гривната също я заинтригува и когато попита откъде е, херцог и херцогиня Уитфийлд изрекоха в един глас „Картие“, без да дават повече обяснения. Сравнени с нея, дори бижутата на Уолис бледнееха.

За голямо свое учудване Сара откри, че през по-голямата част от престоя си в Париж е като хипнотизирана от бижутерийните магазини. В тях видя някои много красиви накити, но в замъка разполагаха с далеч по-голям избор, а някои от нейните бижута бяха и по-изящни. В интерес на истината повечето бяха такива.

— Знаеш ли, може би някой ден ще трябва да направим нещо с всички тези скъпоценности — неопределено подхвърли Сара, докато се прибираха към замъка с бентлито, изработено по специална поръчка за тях в Англия.

Но трябваше да минат още шест месеца, преди отново да се върнат на тази тема. Сара беше посветила цялото си внимание на Филип, тъй като ѝ се искаше да му се нарадва, преди той да замине за Итън през следващата година. Всъщност тя гледаше да го задържи край себе си във Франция, ала макар че бе роден там и че детството му бе преминало в замъка, той изпитваше влечение към всичко английско и буквално се примоли да го пратят в Итън.

Уилям пък беше прекалено зает с лозята и вината си, за да има време да мисли за бижутата. Чак през лятото на 1948-а Сара твърдо настоя да направят нещо с купищата от скъпоценности и накити, които се бяха насъбрали. Това дори вече не представляваше добра

инвестиция. Стояха си складирани без никаква полза, с изключение на малкото, макар и изключително красиви бижута, които Сара носеше.

— Като замине Филип, ще отидем до Париж и ще ги продадем всичките. Обещавам — каза Уилям разсеяно.

— Ще си помислят, че сме обрели някоя банка в Монте Карло.

— Точно на това прилича — засмя се той. — Не е ли така?

Но когато тръгнаха за Париж през есента, видяха, че накитите са прекалено много, за да ги вземат всичките със себе си. Избраха няколко, а другите оставиха в замъка. Филип беше заминал наскоро и Сара се чувствуваше някак самотна и скучаеща. На третия ден от пристигането им в Париж Уилям я погледна и съобщи, че е открил разрешение на проблема.

— На кой проблем? — Тъкмо оглеждаха заедно няколко нови костюма на „Шанел“.

— С бижутата. Ще открием наш собствен магазин и ще ги продаваме в него.

— Да не си полудял — ококори се тя насреща му. Независимо от инвалидната количка той си оставаше хубав мъж. — Само магазин ни липсва. Забравяш ли, че замъкът е на два часа път от Париж?

— Ще поверим на Еманюел да ръководи търговията. Сега, след заминаването на Филип, тя няма с какво да се занимава, а ми се струва, че вече е прекалено шик, за да върши къщната работа. — Момичето си купуваше тоалетите при „Жан Пату“ и „Мадам Гре“ и изглеждаше много елегантно.

— Сериозно ли говориш? — Никога не ѝ беше ѝ хрумвала такава мисъл и сега не беше сигурна, че идеята му ѝ харесва. Но пък можеше да се окаже много забавно, и бездруго и двамата обичаха бижута. Изведнъж се притесни. — Не мислиш ли, че ще се стори просташко на майка ти?

— Кое? Да имаме магазин? Разбира се, че е просташко — засмя се той. — Но пък е толкова забавно. Защо не? А и мама е такава „навита дама“, че сигурно ще бъде възхитена. — Старата херцогиня беше на деветдесет години и с всяка изминала година възгледите ѝ ставаха все по-либерални, вместо да закостенява. Перспективата Филип да идва при нея за ваканциите и уикендите я беше очаровала. — Кой знае, един ден може дори да придобием статута на кралски бижутери. Но за тая цел ще трябва да продадем нещо на кралицата. А

пък Уолис сигурно ще се побърка и ще иска отбив от цената. — Това беше вероятно най-безумната идея, ала те прекараха целия път на връщане към замъка в обсъждане какво и как да направят и накрая Сара трябваше да признае, че много ѝ е харесала.

— А как ще го наречем? — попита тя възбудено, когато си лягаха вечерта.

— „Уитфийлдс“, разбира се. — Той я погледна с гордост. — Едва ли може и дума да става за някакво друго име.

— Извинявай — обърна се Сара в леглото и го целуна. — Трябваше да се сетя.

— Разбира се, че трябваше. — Звучеше така, сякаш щяха да си имат още едно бебе. Беше страхотен проект.

Избистриха идеите си, след което направиха инвентаризация на бижутата и ги дадоха за оценка при Ван Клийф, който беше направо поразен от колекцията им. Разговаряха и с адвокати, а малко преди Коледа отново отидоха до Париж, за да наемат един малък, но изключително елегантен магазин на улица Фобур Сент-Оноре. После наеха архитекти и работници за ремонта и дори намериха апартамент за Еманюел. Тя беше страшно въодушевена от новото си поприще.

— Трябва да сме напълно превъртели, не мислиш ли? — попита го Сара, като си лягаха в стаята в „Риц“ точно преди Нова година. От време на време току ѝ хрумнеше нещо и започваше да се притеснява.

— Не, скъпа, не сме. Помогнахме на много хора чрез скъпоценностите, които купувахме от тях, а сега е наш ред да се позабавляваме. Няма нищо лошо в това. И кой знае, може пък да се превърне в преуспяващ бизнес.

Бяха обяснили мотивите и съображенията си на Филип и на майката на Уилям по време на своето посещение в Уитфийлд за Коледа. Старата херцогиня хареса идеята и обеща да бъде първата им клиентка, ако ѝ окажат тази чест. А Филип заяви, че един ден ще открие клон на магазина в Лондон.

— Не би ли искал да ръководиш магазина в Париж? — попита го Сара, озадачена от реакцията му. За дете, израснало в чужбина, а и по кръв полуангличанин, той проявяваше изненадваща любов към Англия.

— Не искам никога вече да живея във Франция — заяви той. — С изключение на ваканциите. Искам да живея в Уитфийлд.

— Охо, я виж ти — отбеляза Уилям повече развеселен, отколкото притеснен. — Радвам се, че все пак някой предпочита Англия. — Той самият вече не си представяше, че би могъл да се върне тук. Чувствуваше се по-щастлив във Франция подобно на братовчед си, херцог Уиндзор. Същото се отнасяше и за Сара.

— Ще ми разкажете подробно за откриването, нали? — накара ги херцогинята да ѝ обещаят преди тръгването си. — Кога ще бъде?

— През юни — възбудено отговори Сара и погледна към Уилям с искрящи очи. Беше наистина като раждането на ново бебе и тъй като това не им се беше случвало повече след Луиз, през следващите шест месеца Сара се хвърли в начинанието с цялата си енергия. Нощта преди откриването магазинът изглеждаше страхотно.

Откриването на магазина премина с огромен успех. Изисканият интериор беше дело на Елзи дьо Уолф, американка, която за удобство живееше в Париж. Целият магазин беше решен в млечнобял плюш, което му придаваше вид на кутийка за бижута. Столовете бяха стил Луи XVI. От Уитфийлд Уилям беше донесъл няколко малки платна на Дега и скици на Реноар. Имаше и едно чудесно произведение на Мари Касат, което Сара обожаваше, но то не беше от онзи вид изкуство, което човек да гледа между другото. Бижутата бяха абсолютно главозамайващи. Бяха подбрали само най-впечатляващите, ала дори те самите бяха изненадани от това, че огромната част от тях бяха направо изключителни. Всяко изпъкваше със собствените си качества — приказни диамантени огърлици, огромни перли, страхотни диамантени обеци капки, както и една рубинена огърлица, принадлежала на руска царица. Върху всеки накит ясно си личеше знакът на бижутера, дори и този на Ван Клийф върху тюркоазната диадема. Имаха произведения на „Бушрон“, „Мобусен“, „Шоме“, „Ван Клийф“, „Картие“, „Тифани“ от Ню Йорк, „Фаберже“ и „Аспрей“. Асортиментът беше наистина невероятен и парижани, с присъщия им финес, оцениха това. В пресата се появи дискретно съобщение, че херцогиня Уитфийлд открива магазин на улица „Фобур Сент-Оноре“, наречен „Уитфийлдс“, който ще предлага изключителни бижута на изключителни жени.

Херцогиня Уиндзор дойде на откриването, както и повечето ѝ приятели, и така изведнъж каймакът на Париж се озова там, парижкото висше общество, а и някои екстравагантни познати от Лондон.

Вечерта на приема, който дадоха, бяха купени четири накита: красива гривна с перли и диаманти от „Фаберже“ с малки птички от син емайл и перлена огърлица, едно от първите бижута, донесени от Еманюел. Продадоха и комплекта на госпожа Вертхайм за солидна сума, както и един пръстен с огромен рубин, изработен от Ван Клийф за някакъв махараджа.

Сара стоеше и удивено наблюдаваше, без да може да повярва на очите си, а Уилям излъчваше истинско задоволство. Гордееше се с нея и много се забавляваше от начинанието им. Бяха купили всички тези скъпоценности от добро сърце и с вярата, че помагат на хората. И най-неочаквано това благодеяние се бе превърнало в изключителен бизнес.

— Свършила си чудесна работа, любов моя — похвали я той горещо, докато сервитьорката им доливаше шампанско. Бяха поръчали цели кашони марка „Кристал“ и планини от консерви с черен хайвер.

— Просто не мога да повярвам! А ти? — Имаше вид на малко момиченце, цялата сияеше. Еманюел пък приличаше на гранд дама, докато си пробиваше път сред парижкия елит в красивия си костюм от „Скиапарели“.

— Разбира се, че вярвам. Имаш изтънчен вкус и всички изделия тук са много изящни — каза той спокойно, като отпи от шампанското си.

— Направо сме умопомрачителни, нали? — закиска се Сара.

— Не, скъпа, ти си умопомрачителна. Ти си най-скъпото нещо в живота ми — прошепна Уилям. Годините, прекарани в лагера, го бяха научили повече от всичко да цени жена си, децата и свободата си.

Откакто се беше прибрал у дома, непрекъснато имаше проблеми със здравето. Ала Сара се грижеше много добре за него и той бързо укрепваше. Понякога беше жизнен както преди, друг път изглеждаше уморен и изтощен и тя разбираше, че краката пак го болят. Раните бяха най-последно заздравели, но пораженията върху нервната му система бяха неизлечими. И все пак нали беше жив и относително здрав и отново бяха заедно. А ето сега имаха и този забележителен бизнес, който действително много допадна на Сара.

— Вярваш ли във всичко това? — прошепна на Еманюел малко по-късно. Французойката изглеждаше зашеметяващо, докато показваше на един представителен мъж скъпа огърлица със сапфири.

— Мисля си — загадъчно се усмихна Еманюел на своята „шефка“, — че ще се забавляваме чудесно тук.

Сара можеше да се увери, че тя вече го прави и че флиртува много изкусно с няколко доста важни господа, без да се притеснява от това, че са женени.

Най-накрая Дейвид купи на Уолис красив пръстен с малък диамант и „леопарда“ на „Картие“, който чудесно се връзваше с

другите ѝ пръстени. С това продажбите им за вечерта станаха пет. Последните гости си тръгнаха чак в полунощ.

— О, скъпи, беше чудесно — запляска с ръце Сара и Уилям я притегли да седне на коленете му, докато пазачите заключваха, а Еманюел обясняваше на сервитьорките къде да приберат хайвера. Имаше намерение да си го вземе вкъщи, тъй като беше поканила няколко приятели на следващия ден. С благословията на Сара, разбира се. Даваше малка вечеря в апартамента си на улица Фезандри по случай назначаването ѝ за управител на „Уитфийлдс“. Много път я делеше вече от Ла Марол, от дните на съпротивата, когато спеше с немски офицери, за да получава сведения за складовете им с муниции, които после биваха взривявани, и от времето, когато продаваше яйца, сметана и цигари на черния пазар. Всички те бяха извървели дълъг път, бяха преживели една кошмарна война, но вече бяха настъпили добри времена, особено сега тук, в Париж.

Малко след това Уилям отведе Сара в „Риц“. Напоследък бяха решили да потърсят някой малък апартамент, където биха могли да отсяда, когато са в Париж. Само около два часа път ги делиа от замъка, но изразено в непрекъснато шофиране, не беше чак толкова малко. Тя нямаше да е постоянно в магазина, както Еманюел и другото момиче. Ала тъй като вече нямаше хора, които да предлагат накити, тласкани от нуждата, смяташе да търси нови изделия навсякъде, където можеше, както и сама да проектира нови модели. Така че щяха да идват в Париж много по-често от преди. За момента обаче „Риц“ им вършеше работа и докато вървеше зад количката на Уилям, Сара започна да се прозява. Няколко минути по-късно вече бяха в леглото.

Когато се отпусна до него, той се извърна и извади една кутия от чекмеджето на нощното си шкафче.

— Колко съм глупав — възкликна небрежно, но тя го познаваше достатъчно добре, за да усети, че е намислил нещо. — Забравих, това... — Подаде ѝ плосък правоъгълен пакет. — Една дреболийка, за да отпразнуваме откриването на „Уитфийлдс“ — каза ѝ с усмивка и Сара също се усмихна, като се питаше какво ли има вътре.

— Уилям, палавник такъв! — В негово присъствие винаги се чувствуваше като малко дете. Постоянно я глезеше и беше много добър с нея, умееше да ѝ доставя радост. — Какво е? — заразително тя, като го

разопаковаше с треперливи пръсти. Вече можеше да види, че е кутия от бижутерски магазин с някакво италианско име — „Бучелати“.

Отвори я внимателно, с проблясващи от възбуда очи, и ахна. Беше изключителна, великолепно изработена и много скъпа диамантена огърлица.

— Боже мой! — Затвори очи и бързо хлопна капака. И преди ѝ беше подарявал изящни украшения, но такова нещо не беше виждала. Приличаше на дантелена якичка с втъкани в нея платинени нишки и нежно люлеещи се огромни диаманти капки, които, поставени на шията ѝ, приличаха на капки роса. — О, Уилям. — Отвори очи тя и се хвърли на врата му. — Не заслужавам такова нещо.

— Разбира се, че заслужаваш — скара ѝ се той. — Да не съм те чул да говориш така. Освен това сега като собственичка на „Уитфийлдс“ хората ще започнат да те гледат какво носиш. Ще трябва да ти потърсим някакви много интересни бижута, нещо приказно — каза ѝ Уилям със закачлива усмивка, доволен от перспективата. Беше му приятно да я глези и подобно на баща си обичаше да купува бижута.

Сара си сложи огърлицата и се излегна, давайки му възможност да се наслади на гледката, при което и двамата се разсмяха. Бяха прекарвали чудесна вечер.

— Скъпа, трябва винаги да носиш диаманти в леглото — прошепна ѝ той, като я целуна по устните, а после плъзна ръка към огърлицата и по-надолу.

— Мислиш ли, че ще имаме успех? — попита тя нежно, като го обгръщаше с ръце.

— Та ние вече имаме — отговори ѝ той хрипкаво, след което и двамата забравиха за магазина до сутринта.

На следващия ден вестниците гърмяха от суперлативи за присъствувалите на откриването, за красотата на бижутата, за елегантността на Сара и Уилям, не пропускаха да отбележат и това, че херцог и херцогиня Уиндзор били сред гостите. Всичко беше изрядно.

— Умопомрачителни сме — усмихна му се тя, приведена над закуската си. Беше гола и само с диамантената огърлица. На тридесет и три години фигурата ѝ изглеждаше дори по-добре от преди. Сара се облегна на стола и кръстоса крака. Беше вдигнала небрежно косата си

нагоре, а диамантите проблясваха на утринното слънце. Уилям ѝ се усмихна, като я наблюдаваше със задоволство.

— Знаеш ли, ти си по-красива от тези блестящи дрънкулки на шията ти, скъпа.

— Благодаря ти, любов моя. — Наведе се към него и го целуна.

В магазина отидоха следобед. Там очевидно всичко вървеше много добре. Еманюел им каза, че са продали още шест накита, някои от които доста скъпи. Имало посетители, които идвали само от любопитство, да позаяпат, да огледат клиентите, бижутата, да вкусят от възбудата. Двама много известни господа купили подаръци, единият за любовницата, другият — за съпругата си. И Еманюел била поканена на вечеря от втория, правителствен служител, невероятно красив и добре познат с похожденията си. Тя решила, че може би ще е забавно да излезе с него само веднъж. Ако не друго, поне нямало да ѝ навреди. Той бил възрастен мъж, пък и тя не била девственица.

Уилям и Сара се повъртяха още малко, колкото да се уверят, че нещата вървят, и вечерта си заминаха, все още силно развълнувани от успеха на откриването на магазина. А през нощта Сара седна в леглото и направи скици на украшения, които възнамеряваше да поръча. Не можеха до безкрай да разчитат на възможността да откриват оригинални готови изделия. Имаше желание да посети някои от търговете в Ню Йорк или в „Кристис“ в Лондон.

Освен това знаеше, че Италия е чудесно място за поръчка на бижута. За всяко нещо се допитваше до Уилям. Той имаше безупречен вкус и много точна преценка.

През есента усилията им вече даваха плодове. Бизнесът се разрастваше. Някои от бижутата по скиците на Сара бяха готови и Еманюел каза, че клиентите страшно си падали по тях. Сара имаше око за такива неща, а Уилям познаваше скъпоценните камъни. Купуваха много внимателно и Сара настояваше за най-фина изработка. Нещата ѝ бързо се разпродадоха и през октомври тя вече работеше върху нови скици, като се надяваше да може да предложи бижутата за Коледа.

Връзката на Еманюел с Жан Шарл дьо Мартен, високопоставения ѝ любовник, се беше опасно задълбочила, но пресата все още не ги беше подушила. Държача се крайно предпазливо поради поста му в правителството. Винаги се срещаха в нейния апартамент.

Сара сама не можеше да се начуди на заетостта си. Непрекъснато пътуваха до Париж и все още отсядаха в „Риц“, тъй като не ѝ бе останала една свободна минутка да потърси апартамент. Към Коледа беше вече на края на силите си. Магазинът им носеше баснословни суми и за празника Уилям ѝ подари един красив пръстен с рубин, принадлежал на Мери Пикфорд. За Коледа отново отскочиха до Уитфийлд, а на връщане смятаха да вземат със себе си и Филип в Париж, но той жестоко ги разочарова, като ги помоли да го оставят в Уитфийлд.

— Какво ще правим с него? — тъжно запита Сара в самолета. — Просто да не повярваш, че той, който е роден и отгледан във Франция, мисли само за Англия. — Беше единственото ѝ дете и невероятно страдаше от това, че го губеше. Колкото и да беше заета, винаги щеше да намери време за него, ала Филип сякаш почти не се интересуваше от тях. Единственото, което го свързваше с Франция, бяха спомените му за германците и за самотните години без баща му.

— Както изглежда, Уитфийлд му е в кръвта — опита се да я успокои Уилям. — Ще превъзмогне това чувство. Той е само на десет години и предпочита да бъде с приятелите си. След време с радост ще се върне тук. Ще може да се запише в Сорбоната и да живее в Париж. — Но Филип вече говореше за Кеймбридж, искаше да тръгне по пътя на баща си и в много отношения Сара усещаше, че са го изгубили. Тази мисъл не спираше да я потиска, а около новогодишните празници, когато се върнаха в замъка тя хвана ужасна настинка. Беше вече изкарала една предишния месец и се чувствуваше страшно уморена и съсипана след целия галоп преди Коледа.

— Изглеждаш ужасно — весело я посрещна Уилям, когато сутринта на първия ден от новата година тя слезе долу на закуска. Той вече беше в кухнята и правеше кафе.

— Благодаря — унило му отговори тя, след което го попита дали Филип няма да се почувствува по-щастлив тук, ако купят повече коне.

— Престани да се тревожиш за това, Сара. Децата имат свой живот, независим от живота на родителите си.

— Но той е още малък — каза тя, като най-неочаквано очите ѝ се наляха със сълзи. — И е единственото дете, което имам. — След тези думи наистина се разплака, като си мислеше за мъничката Лизи, която загуби през войната, за своето сладко бебче, което толкова обичаше, и

за сина си, който, изглежда, вече нямаше нужда от нея. При тази мисъл имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне. Струваше ѝ се ужасно, че той е така далеч, а тя няма други деца. След завръщането на Уилям от Германия не беше забременявала. Докторите ѝ бяха казали, че няма пречки за това, но така и не бе се случило.

— Бедничката ми — зауспокоява я Уилям в прегръдките си. — Ама че непослушно момче — да иска да бъде независимо. — Той самият не беше успял да се сближи със сина си, макар че бе опитал. Беше се оказало страшно трудно да се върне от война, да срещне едно шестгодишно момче и тепърва да започне да гради отношенията си с него. Уилям усещаше, че те никога няма да могат да се сближат. Освен това чувствуваше, че Филип не ще му прости. Сякаш го обвиняваше, че беше отишъл на война, вместо да остане при него, по същия начин, по който обвиняваше майка си за смъртта на сестричката си. След избухването му на погребението той никога повече не бе изричал онези думи, ала Уилям усещаше, че точно такива чувства таи в себе си. Но нищо не спомена пред Сара.

Накара я да се върне в леглото с малко топла супа и горещ чай и тя прекара деня в сълзи по Филип и в скициране на нови модели, а когато Уилям се качи да я види, беше задрямала. Той знаеше причината за състоянието ѝ — беше страшно изтощена. Но когато простудата я удари в гърдите, повика лекар. Винаги много се тревожеше за нея. Не можеше да понася да е болна, сякаш се страхуваше да не я загуби.

— Та това е глупаво. Нищо ми няма — заопъва се тя, когато разбра за доктора, като кашляше ужасно.

— Искам да ти предпише нещо за кашлицата, преди да си развила пневмония — строго ѝ отвърна Уилям.

— Знаеш добре, че мразя лекарствата — свадливо продължи Сара. Независимо от това докторът дойде да я прегледа, един симпатичен възрастен господин от съседното селце. Беше пенсионер и много мил човек, но понеже Сара беше още ядосана на Уилям, повтори и пред него, че няма нужда от никакви лекари.

— *Bien sur, Madame*^[1]... но господин херцогът... за него не е добре да се тревожи — каза ѝ той дипломатично, при което тя омекна, а Уилям излезе да ѝ донесе още чай. Когато се върна, Сара изглеждаше някак покорна и леко стъписана.

— Е, ще живее ли? — попита Уилям шеговито, а възрастният мъж се усмихна и я потупа по коляното, след което се изправи.

— Със сигурност, и то още дълги години, надявам се. — Усмихна ѝ се отново и се престори на строг. — Обаче ще останете в леглото, докато се почувствувате по-добре, нали?

— Да, господине — покорно отговори Сара и Уилям се зачуди как ли беше успял да я направи толкова послушна. Целият ѝ борбен огън беше изчезнал и тя изглеждаше странно кротка и спокойна.

Лекарят не ѝ предписа никакви лекарства по причини, които ѝ беше обяснил в отсъствието на Уилям, като я насърчи да пие топла супа и чай и да продължи да прави това, с което се занимаваше в момента. Когато си тръгна, Уилям се запита дали пък този доктор не беше много стар, за да си върши добре работата. Вече имаше лекарства, с които можеше да се избегне пневмонията и туберкулозата, топлата супа едва ли щеше да свърши работа. Той се зачуди дали да не я заведе до Париж.

Когато се върна горе, тя си лежеше в леглото и гледеше замислено през прозореца. Уилям приближи количката и я погали по бузата. Температурата беше спаднала, оставаше само ужасната кашлица, която продължаваше да го тревожи.

— Искам да те заведа в Париж утре, ако дотогава не настъпи подобрене — каза ѝ той тихо. Толкова му беше скъпа, че не можеше да си позволи и най-малкия риск да я загуби.

— Добре съм — отговори му Сара тихо, а заедно с усмивката в очите ѝ се появи някакъв странен израз. — Много съм добре... Само дето съм страшно глупава.

Изобщо не се бе сетила за това. През изминалия месец беше толкова претоварена, мислеше само за Коледа и за „Уитфийлдс“ и за нищо друго. И ето сега...

— Какво искаш да кажеш? — намръщи се той, а тя се обърна по гръб с лукава усмивчица. След това седна в леглото, наведе се към него и нежно го целуна въпреки настинката. Едва ли някога го бе обичала по-силно.

— Бременна съм.

За миг лицето му остана безизразно, след което смаяно се втренчи в нея.

— Какво? Сега?

— Тъхъ — сияеше Сара насреща му, след което отново се излегна върху възглавниците. — Мисля, че съм във втория месец. Бях толкова погълната от магазина, че за нищо друго не мислех.

— Боже мой — отпусна се той в количката с щастлива усмивка. Взе пръстите ѝ в ръката си, наведе се напред и ги целуна. — Ти си невероятна.

— Знаеш ли, надали съм го направила сама. Струва ми се, че и ти мъничко си ми помогнал.

— О, скъпа. — Отново се наведе към нея, тъй като прекрасно знаеше колко много ѝ се иска да има бебе. Ала след изминалите три години, в които нищо не се беше случило, и двамата бяха загубили надежда. — Надявам се този път да е момиче — каза той меко, като знаеше, че тя си мечтае за това. Не че друго дете би заело мястото на Лизи, но така можеше да се постигне баланс с Филип. Още повече, Уилям дори не беше успял да види малкото си бебче преди смъртта му, затова сега копнееше за момиченце. Освен това Сара се надяваше, че по някакъв начин раждането на едно бебе би могло да излекува и Филип. Той бе силно привързан към Лизи и откакто я загубиха, много се промени — беше станал раздразнителен и резервиран. Уилям се измъкна от количката и легна до Сара.

— Страшно те обичам, скъпа.

— Аз също те обичам — прошепна тя и силно се притисна до него. Останаха така дълго време, като се наслаждаваха на щастието си и с надежда мислеха за бъдещето.

[1] Разбира се, госпожо (фр.). — Б.пр. ↑

Сара се смръщи, разглеждайки с Еманюел новите изделия в кабинета си. Току-що ги бяха докарали от ателието, чиито услуги бе ползувал и Шоме, но Сара не беше съвсем сигурна, че ги харесва.

— Ти какво мислиш?

Еманюел взе една от тежките гривни в ръка. Представляваше розово-златен обръч, инкрустиран с диаманти и рубини.

— Мисля, че са много шик и са изработени чудесно — заяви тя накрая. Самата Еманюел изглеждаше изключително стилна в последно време, с прибраната си на кок червеникава коса и с черния костюм на „Шанел“, който ѝ придаваше изискан вид.

— Ала ще бъдат и невероятно скъпи — каза ѝ Сара откровено. Фактът, че цените при нея са много високи, я тормозеше, но прецизната изработка го налагаше. Следеше зорко да не се претупва работата, отказваше да използва слаби майстори и некачествени камъни. В „Уитфийлдс“ се продава само най-доброто — това беше нейният девиз.

— Не мисля, че ще направи впечатление на някого — отвърна ѝ Еманюел и се усмихна, докато я наблюдаваше как се заклати към огледалото, за да огледа една от гривните. — Хората обичат да плащат за това, което получават при нас. Оценяват качеството, моделите. Харесват старинните изработки, но и вашите много им допадат, госпожо. — След всичко, преживяно заедно, тя продължаваше да се обръща към нея по този начин. Познаваха се добре вече от единадесет години, от деня, когато Еманюел дойде да помогне при раждането на Филип.

— Вероятно имаш право — реши Сара накрая. — Красиви са. Ще им кажа, че ги взимаме.

— Чудесно — възкликна Еманюел.

Цялата сутрин бяха прекарвали в обсъждане на различни неща. Това беше последното пътуване на Сара до Париж преди раждането. Беше краят на юни, а бебето се очакваше до две седмици, но този път

Уилям нямаше намерение да поема и най-нищожния риск. Беше ѝ казал още преди месеци, че вече е дал последното си представление в ролята на акушерка и че няма да ѝ позволи да му скрои пак някой номер, особено след онова, което бе чул за второто ѝ раждане.

— Но аз искам бебето да се роди тук — отново му беше заявила тя, преди да напуснат замъка. Уилям обаче беше непреклонен.

И така, установиха се в Париж в апартамента, който най-последно бяха купили през пролетта. Разполагаха с три чудесни спални, две стаи за прислугата, изискан хол, чудесен кабинет, малък будоар, както и много приятни кухня и трапезария. Сара беше успяла някак да намери време сама да го обзаведе и подреди. От спалнята им се откриваше чудесен изглед към градините на Тюйлери и виещата се зад тях Сена.

Намираше се съвсем близо до „Уитфийлдс“ и до някои от предпочитаните ѝ магазини. Освен това този път бяха взели и Филип при себе си. Той беше бесен, че не е в замъка или някъде другаде, и настояваше, че е много досадно да стои вързан в Париж. Сара му взе частен учител, едно младо момче, което да го развежда из Лувъра, Айфеловата кула, зоологическата градина, когато тя е заета. Последните две седмици, фактически откакто той си беше дошъл, бе принудена да признае пред себе си, че едва се движеше. Бебето сякаш поглъщаше всичките ѝ сили.

Това също много дразнеше Филип. Бяха му съобщили новината през пролетната ваканция, а той ги бе изгледал с изумление и ужас. По-късно Сара го чу да казва на Еманюел, че намира това доста противно.

Двамата с Еманюел бяха много близки и ако имаше нещо, което да му допада, то беше да я посещава в магазина и да разглежда бижутата. Един следобед Сара го остави при Еманюел, за да наобиколи ателиетата. Филип призна, че някои от накитите са много хубави. Тогава Еманюел се опитала му каже, че и бебетата са хубаво нещо, ала той ѝ отговори, че според него бебетата са глупави. Елизабет, разбира се, не била глупава, тъжно отбеляза Филип, но това било друго.

— Ти също не беше глупав — подхвърли му Еманюел, докато си хапваха сладки и пиеха топъл шоколад в кабинета ѝ, след като Сара беше тръгнала по задачите си, преди да отиде в клиниката. — Ти беше едно чудесно малко момченце — тактично продължи тя, искаше ѝ се

да го накара да поомекне. Беше станал някак груб и рязък. — Както и сестра ти. — При тези думи нещо прекоси лицето му и Еманюел реши да промени темата. — Може би ще бъде някое малко момиченце.

— Мразя момичетата. — След което допълни: — С изключение на тебе. — А после направо я слиса: — Мислиш ли, че би могла да се омъжиш за мене някой ден? Искам да кажа, ако дотогава още не си се омъжила? — Знаеше, че тя е доста по-възрастна. Сега бе на двадесет и осем години, а докато той пораснеше достатъчно, за да може да се ожени за нея, щеше да бъде вече към четиридесет, но тя бе най-красивата жена, която някога бе виждал, дори по-красива от майка му. И майка му изглеждаше доста добре, преди да стане огромна и дебела заради тъпото си бебе. Еманюел му беше казала, че вече е прекалено голям, за да изпитва подобни чувства, и че не би трябвало да я ревнува от някакво си бебе. Би трябвало това да го вълнува и да се радва, че ще става батко. Ала той очевидно не се радваше ни най-малко, Еманюел разбираше, че всъщност той се дразни.

— Ще се радвам да се омъжа за теб, Филип. Означава ли това, че сме сгодени? — усмихна се тя и му предложи още една сладка.

— Предполагам, че да. Но не мога да ти купя пръстен. Татко никога не ми дава пари.

— Няма нищо. Междувременно ще заема един от магазина.

Той кимна с глава и хвърли поглед към бижутата, след което отново я изненада със следващите си думи, които направо биха поразили Сара.

— Бих искал да работя тук с тебе някой ден, Еманюел... когато се оженим.

— Наистина ли? — Това я развесели и тя реши да го подразни. — Мислех си, че искаш да живееш в Англия. — Може би беше открил, че в крайна сметка Париж не е чак толкова лош. Ала не беше много сигурна.

— Бихме могли да открием магазин и там. В Лондон. Това много ще ме зарадва.

— Ще трябва някой ден да се посъветваме с родителите ти — каза Еманюел и постави чашата си на масата. В този момент в стаята влезе Сара. Изглеждаше огромна, но все така хубава, особено в роклята, изработена от „Диор“ по специална поръчка.

— За какво ще се посъветвате? — сядайки, попита.

Като я гледаше, Еманюел си помисли, че състоянието ѝ е страшно неприятно, и искрено се надяваше никога да няма деца, за което взимаше всички предпазни мерки. Беше видяла достатъчно покрай ражданията на Сара, за да разбере, че децата не са от нещата, които желае. Дори се чудеше как Сара продължаваше да ги иска.

— Филип възнамерява да отвори магазин в Лондон. Още един „Уитфийлдс“ — тържествено каза Еманюел и тутакси усети, че той не би искал майка му да чуе за годежа им, затова съзаклятнически премълча.

— Добра идея — усмихна му се тя. — Сигурна съм, че баща ти ще бъде доволен. Но не съм сигурна, че аз самата ще го преживея. — Изтеклата година, от откриването на магазина насам, се беше оказала абсолютно изтощителна.

— Ще трябва да почакаме, докато Филип порасне, за да го ръководи.

— Така и ще стане — натърти той с упорито изражение, което Сара добре познаваше. Тя му предложи да отидат с кола до Болонския лес да се поразходят и той неохотно се раздели с Еманюел, като я целуна по двете бузи и стисна ръката ѝ, за да ѝ напомни за годежа им.

След това майка и син се отправиха към парка. Той беше по-разговорлив от обикновено, бърбеше за Еманюел и магазина, за Итън и Уитфийлд. Нещо повече, проявяваше търпение към бавната тромава походка на Сара. Изпитваше съжаление към нея, тя непрекъснато изглеждаше толкова не красива.

Когато се прибраха в апартамента, Уилям ги очакваше. Отидоха да вечерят в „Брасри Лил“, място, което Филип много харесваше. Сара посвети следващите две седмици на сина си, защото знаеше, че почти няма да има време за него, след като се появи бебето. Веднага след раждането, планираха да се приберат в замъка, а и лекарите потвърдиха, че би могла да пътува. Те дори предложиха да я приемат в клиниката една седмица по-рано, но тя твърдо отказа, като заяви на Уилям, че хората в Щатите просто не правят това. Във Франция жените влизаха в болница седмица-две преди раждането, за да ги глежат, а после оставаха там още петнадесетина дни. Ала Сара нямаше намерение да седи ей така в някаква си клиника, със скръстени ръце, колкото и привлекателно да беше това за някои.

Всеки ден се отбиваха в магазина и Филип много се развълнува, когато получиха нова смарагдова гривна, както и един следобед, когато Еманюел им каза, че са продали два огромни пръстена само за няколко часа. Още по-смайващо беше, че единият от пръстените беше купил самият Жан Шарл дьо Мартен, нейният любовник. Беше го взел за нея, но докато го избираше, я раздразни ужасно, като упорито твърдеше, че ще бъде за жена му. И когато тя бе почти вбесена, той извади пръстена от кутийката и го пхна на пръста ѝ, където се намираше и в момента. Щом го видя, Сара въпросително повдигна вежди.

— Означава ли това нещо по-сериозно? — попита тя, макар че ѝ беше добре известно колко много бижута купува този господин за жена си и за приятелките си и от други бижутери.

— Единствено, че имам нов, красив пръстен — отговори ѝ практичната Еманюел. Не си правеше никакви илюзии. Сред клиентите им имаше някои много интересни личности. Повечето мъже купуваха както за съпругите, така и за любовниците си. Водеха сложен и объркан живот, но всички те бяха разбрали, че Еманюел Буржоа е самата дискретност.

Прибраха се в апартамента в късния следобед, а вечерта Филип отиде на кино с частния си учител. Беше приятен младеж, студент в Сорбоната, владееше перфектно английски и френски и за щастие Филип го беше харесал.

Беше юли, разгарът на лятото, и Париж беше горещ и задушен. Бяха тук вече от две седмици и Сара с нетърпение очакваше да се прибере у дома. По това време на годината в замъка беше прекрасно. Лятото в Париж ѝ се струваше непростима загуба на време.

— Аз не бих го нарекъл точно „загуба“ — разсъждаваше Уилям вечерта, като я наблюдаваше. Така, както се беше излегла в огромната си розова нощница, му приличаше на кит, измъкнат на брега. — Не ти ли е топло в това нещо? — Само като я гледаше, и започваше да се чувства притеснен. — Защо не го съблечеш?

— Не искам да ти стане лошо, като ме гледаш в това състояние. — Още докато му отговаряше, той бавно се отправи към нея.

— Не може да ми стане лошо от нещо, свързано с теб. — Този път изпитваше лека тъга, че няма да присъства при раждането. Всички тези доктори и клиници го караха да се чувства изолиран,

макар че той самият беше настоял да дойдат тук за по-голяма сигурност.

Тази нощ Сара спа дълбоко, а Уилям се унасяше на пресекулки заради жегата. В четири часа сутринта тя го събуди, защото болките бяха започнали. Той се облече грижливо и повика прислужницата, за да помогне, след което откара Сара в Ньой, в клиниката, която бяха избрали. Когато тръгнаха, тя вече изпитваше силни болки и по време на краткия път почти не продума. Щом пристигнаха, веднага му я отнеха и Уилям остана да чака нервно до обяд, като се тревожеше да не се повтори историята с първото раждане. Бяха обещали за обезболяване да ѝ подават слаба упойка и го бяха уверили, че всичко ще мине леко с модерните методи. Разбира се, дотолкова леко, доколкото може да бъде раждането на четирикилограмово бебе. Най-после, в един и половина, докторът се отправи към него, много чистичък и спретнат и широко усмихнат.

— Имате чудесен син, господине.

— А жена ми? — тревожно попита Уилям.

— Доста се поизмъчи — погледна го лекарят, станал за миг сериозен, — но всичко мина добре. Дадохме ѝ нещичко, за да може да поспи. Ще я видите след малко. — Когато влезе при нея, Сара беше опакована в бели чаршафи, изглеждаше много бледа и изтощена и сякаш нямаше никаква представа къде се намира и защо. Непрекъснато му повтаряше, че следобед трябва да отидат до магазина, както и да не забравят да пишат на Филип в Итън.

— Да, да, скъпа. Не се безпокой. — В продължение на няколко часа седя тихо до леглото ѝ. Към четири и половина тя се размърда, погледна го, след което се озърна с блуждаещ поглед. Уилям се приближи, целуна я по бузата и ѝ каза за бебето. Все още не го беше виждал, но всички сестри го уверяваха, че е чудесно. Синът им тежал пет килограма и двеста грама, почти колкото Филип, и само по вида на Сара Уилям можеше да си представи, че никак не е било лесно.

— Къде е? — попита тя и пак се огледа наоколо.

— При другите бебета. Скоро ще го донесат. Оставиха те да поспиш. — След това я целуна отново. — Ужасно ли беше?

— Беше някак странно... — Погледна го унесено, като го държеше за ръката и се опитваше да фокусира погледа си. — Непрекъснато ми пускаха да дишам някакъв газ, от което ми се

гадеше... и фактически цялата му функция беше да ме накара да се чувствавам замаяна и всичко да ми се струва някак далечно. Продължавах обаче да усещам болката, само дето не можех да им го кажа.

— Може би точно затова да го използват. — Все пак нали и двамата бяха добре и нищо лошо не се беше случило.

— Повече ми хареса, когато ти свърши работата — тъжно отбеляза тя. Това тук бе така странно, чуждо и толкова стерилно. Дори не й показаха собственото й бебе.

— Благодаря, но ми се струва, че не съм много добър акушер.

В същия момент им донесоха бебето и изведнъж цялата болка бе забравена. Беше пълничко и красиво, с тъмна коса и големи сини очи, точно копие на Уилям. Сара го прегърна и се разплака. Синът им беше съвършен, едно чудесно малко момченце. Мечтаеше за момиченце, ала вече й беше все едно. Сега имаше значение само това, че бебето се роди и че е добре. Бяха решили да го кръстят Джулиън, на един далечен братовчед на Уилям. Тя беше настояла второто му име да бъде Уилям, което според бащата беше глупаво, но макар и неохотно, той се съгласи. Когато й го взеха, Сара се разплака. Не можеше да разбере защо трябваше да го правят. Разполагаше със собствена стая и собствена медицинска сестра. Към стаята имаше дори дневна и баня, ала й казаха, че не било хигиенично да го оставят дълго там. Трябвало да бъде в отделението за кърмачета при другите бебета, където имало пълна стерилност. След като Джулиън й беше отнет, Сара си издуха носа, погледна към Уилям и на лицето й се изписа пълно изтощение от преживяното през деня. Изведнъж той се почувствува виновен, че я беше докарал тук, и затова й обеща час по-скоро да си я прибере.

На следващия ден доведе Филип и Еманюел да я видят. Еманюел обяви бебето за много красиво, след като отиде да го зърне през остъклената стена на отделението. Не се разрешаваше бебетата да се носят по време на свижданията и Сара бе започнала вече да мрази цялата клиника. Филип огледа братчето си през стъклото, след което сви рамене и обърна гръб, видимо безразличен, а Сара го наблюдаваше разочаровано. Изглеждаше ядосан на бебето и не беше особено мил и с майка си.

— Не намираш ли, че е сладко? — попита го Сара с надежда.

— Наред е, само дето е ужасно малко — отговори ѝ той презрително. Баща му само мрачно се засмя, като знаеше през какво беше минала Сара за това бебе.

— Не и за нас, млади момко. Пет килограма и двеста грама — истинско чудовище! — Но иначе в него нямаше нищо чудовищно. Когато ѝ го носеха да го кърми, Сара виждаше, че е изключително кротичко и мило бебе. След като го нахранеше, тя го оставяше за миг до себе си и изведнъж като по часовник се явяваше някоя сестра и ѝ го взимаше.

На осмия ден Сара очакваше Уилям във всекидневната, а очите ѝ хвърляха мълнии. Той пристигна с букет свежи цветя.

— Ако до един час не ме измъкнеш оттук, ще са взема Джулиън и ще си тръгна по нощница. Чувствувам се отлично, не съм болна от нищо, а те не ми дават да припаря до бебето си.

— Добре, скъпа — примирително ѝ отговори Уилям, който беше подготвен за такава реакция от нейна страна. — Утре, обещавам ти.

На следващия ден той ги закара в апартамента, а два дни по-късно отпътуваха за замъка. Сара притискаше Джулиън до гърдите си, а той щастливо спеше, сгушен в топлатата майчина прегръдка.

До рождения си ден през август Сара възстанови формата си — отново бе слаба, силна и здрава. Беше като омагьосана от новото си бебе. Затвориха магазина за един месец. Еманюел замина на някаква яхта в Южна Франция и на Сара не ѝ се налагаше и да помисли за бизнес. През септември, когато Филип трябваше да се върне в училището, прекараха няколко дни в Париж и Сара взе и бебето. Водеха го навсякъде със себе си, а понякога то кротко си заспиваше в малкото портативно кошче в кабинета ѝ.

— Той е толкова добро момче — коментираха всички, тъй като само се смееше и гукаше, а на Бъдни вечер, когато го сложиха да седне, всички присъстващи заявиха, че са влюбени в него. Всички, с изключение на Филип. Лицето му се изкривяваше от яд още щом го зърнеше. И винаги намираше да каже нещо неприятно за него. Това дълбоко нараняваше Сара. Тя се беше надявала, че постепенно ще започне да го харесва. Ала братската любов, на която се беше надявала, така и не се пробуждаше и Филип си оставаше далечен и чужд.

— Просто ревнува — заяви Уилям, който приемаше нещата такива, каквито са, за разлика от Сара, която се измъчваше, че не може

да ги промени. — Това е положението.

— Но не е честно. Той е толкова сладко бебе и не го заслужава. Всички го обичат, с изключение на Филип.

— Ако само един човек не го харесва до края на живота му, той ще бъде голям щастливец — трезво отбеляза Уилям.

— Но не и ако този единствен човек е родният му брат.

— Понякога в живота става така. Никой не е казал, че братята трябва да са приятели. Виж Каин и Авел.

— Не разбирам. Той беше луд по Лизи — въздъхна тя. — Джейн и аз се обожавяхме, когато бяхме малки. — И продължаваха да се обожават, макар че не се бяха виждали от цяла вечност. След войната Джейн се омъжи повторно и се премести в Чикаго, а по-късно в Лос Анжелос, но така и не дойдоха до Европа, а пък Сара изобщо не се беше връщала в Щатите, камо ли да отиде до Калифорния. Трудно ѝ беше да повярва, че сега Джейн е омъжена за човек, когото тя дори не познава. Беше просто едно от нещата от живота. Колкото и да бяха близки, постепенно се бяха отдалечили. Но Сара продължаваше да я обича и те често си пишеха. Сара непрестанно я канеше да им погостува.

Независимо от желанието на родителите си чувствата на Филип към брат му така и не се промениха. И когато Сара се опита да поговори с него за това, той започна да увърта и понеже тя продължи да настоява, момчето неочаквано избухна:

— Виж какво, нямам нужда от друго бебе в живота си. Вече имах едно. — Държеше се така, сякаш просто не искаше да опита още веднъж, да поеме риск, да отвори сърцето си за евентуална загуба, но и за любов. Беше обичал Лизи, може би прекалено силно, и я беше загубил. И като последица от сполетялото го нещастие беше решил никога да не обиква Джулиън. Това беше тъжно решение и за двете деца.

Няколко месеца след раждането му Сара и Уилям заведоха Джулиън да се запознае с единствената си баба в Уитфийлд и на Коледа отново бяха там всички заедно. Старата херцогиня също беше пленена от него. Каза, че никога не е виждала толкова лъчезарно бебе. Той сякаш излъчваше слънчева светлина и караше всеки, който го погледне, да се смее.

Тази година Коледа в Уитфийлд беше особено хубава. Майката на Уилям, деветдесет и шест годишна вече, се придвижваше в количка, но беше винаги в забележително добро настроение. За Сара тя беше най-приятната, „най-навита“ жена, която познаваше, а и все така продължаваше да залага на Уилям. Този път той ѝ донесе красива диамантена гривна, а тя лекичко промърмори, че е прекалено стара за такова красиво нещо, ала очевидно много я хареса и въобще не я свали през цялото време на престоя им. Когато си тръгнаха след Нова година, херцогинята силно притисна Уилям до гърдите си и му каза, че винаги е бил добър син и че я е направил неописуемо щастлива.

— Защо, мислиш, ми каза всичко това? — попита Уилям със сълзи на очи. — Винаги е била невероятно добра с мен — рече той и се извърна настрани, беше му неудобно да плаче пред Сара, но майка му го беше силно развълнувала. Беше целунала и Джулиън по пухкавата бузка, след него и Сара, при което ѝ беше благодарила за всички прекрасни подаръци от Париж. Две седмици по-късно кротко почина в съня си. Отиде при своя съпруг и при своя създател след дълъг и щастлив живот в Уитфийлд.

Уилям беше разтърсен от загубата, но дори той не можеше да не признае, че беше живяла честито и доста дълго.

Щеше да навърши деветдесет и седем тази година и през целия си живот се беше радвала на добро здраве. Докато стояха на гроба ѝ, всички бяха изпълнени с чувство на благодарност и почит към нея. Присъствуваха също крал Джордж и кралица Елизабет, роднините ѝ и въобще всички, които я познаваха.

Филип, изглежда, най-остро усещаше отсъствието ѝ.

— Означава ли това, че няма да мога повече да идвам тук? — попита той със сълзи в очите.

— Поне известно време — отговори му Уилям тъжно. — Но имението ще си остане непокътнато. Един ден ти ще го притежаваш. Ще се опитаме да прескачаме за малко всяко лято. Ала ти не ще можеш да идваш за ваканциите и уикендите както преди, когато баба ти беше жива. Няма да е редно да оставаш тук сам с прислугата. Ще можеш да се връщаш в Ла Марол или в Париж или пък да гостуваш на братовчедите си.

— Нямам и намерение да го правя — сприхаво каза Филип. — Искам да остана тук.

Но Уилям беше непреклонен. След време можеше и сам да идва, когато започнеш да учи в Кеймбридж. Ала това щеше да стане след седем години, междувременно трябваше да се задоволи с кратки посещения през лятото.

През пролетта Уилям започна да си дава сметка, че не е възможно да се откъсне от Уитфийлд за по-дълго време. Това, че никой от семейството не живее там означаваше, че няма кой да наглежда имението и да взема незабавни решения. Беше изненадан от откритието, че майка му се е справяла със страшно много неща, и изведнъж стопанисването на Уитфийлд без нея се беше оказало много трудна работа.

— Колкото и да ми е неприятно, но изглежда, наистина ще трябва да прекарвам повече време там — сподели той със Сара една вечер, докато прелистваше многобройните оплаквания на управителите на имението. — Ще имаш ли нещо против?

— Не, ни най-малко — усмихна се тя. — Мога да взимам Джулиън навсякъде. — На осем месеца той продължаваше да е леснопреносим. — Еманюел се справя идеално с магазина — беше си назначила още две момичета, така че общо бяха станали четири, и бизнесът процъфтяваше. — Нямам нищо против да прекарвам повече време в Лондон. — Градът винаги ѝ беше харесвал. А и така Филип щеше да си идва за уикендите при тях в Уитфийлд, което щеше да ѝ достави голяма радост.

Целият април прекараха в Англия, с изключение на краткото пътуване до Кап д'Антиб за Великден. Видяха се с херцозите Уиндзор на една вечеря и Уолис изрично наблегна, че наскоро си е купила някакви много изящни накити от магазина на Сара в Париж. Изглеждаше силно впечатлена от новите им изделия, особено от новите модели. Из цял Лондон хората бяха започнали да говорят за „Уитфийлдс“.

— Защо не отвориш един магазин тук? — попита я Уилям една вечер, докато се прибираха от прием, на който три жени буквално бяха залели Сара с лавина от въпроси.

— В Лондон? Толкова скоро? — Магазинът в Париж съществуваше само от две години и на нея не ѝ се искаше да разширява бизнеса, преди да е натрупала достатъчно опит, нито пък да бъде ангажирана в Лондон за по-дълго. Едно беше да е тук с Уилям и

съвсем друго, ако трябваше непрестанно да пътува през Ламанша. Освен това предпочиташе да прекарва повече време с бебето си, преди то да порасне и да си тръгне от живота ѝ като Филип. Вече добре познаваше преходността на детството.

— Ще трябва да намериш добър специалист, който да го ръководи. Всъщност... — Уилям се замисли, сякаш се опитваше да извика в съзнанието си някой далечен спомен. — Имаше един чудесен специалист в „Гарадс“. Много дискретен и голям познавач. Млад, но някак старомоден, от онези хора, които англичаните обичат — олицетворение на добри обноски и стари традиции.

— Защо мислиш, че ще се ги напусне? Та те са най-престижната бижутерийна къща тук, едно ново начинание като „Уитфийлдс“ може да го стресне.

— Имам впечатлението, че малко го подценяват, той е от типа „забравени служители“ макар и много добър. Идната седмица ще се отбия там и ще се помъча да се срещна с него. Ако искаш, бихме могли да го поканим на обяд.

Сара се засмя насреща му, като сама не можеше да повярва на всичко ново, което правеха.

— Винаги се опитваш да ми навлечеш още някоя беля. — Но фактически това ѝ харесваше. Харесваше ѝ начинът, по който я насърчаваше и спомагаше да се занимава с неща, които ѝ допадат. Знаеше, че без него никога не би се справила.

Верен на думата си, на другия ден Уилям се отби в „Гарадс“ и ѝ купи прекрасен, много стар пръстен с диамант. Междувременно се беше видял и с набелязания човек. Найджъл Холбрук. Бяха се уговорили да обядват заедно в грил ресторанта на хотел „Савой“ следващия вторник.

В момента, в който влязоха в ресторанта, Сара веднага разпозна Холбрук само по описанието на Уилям. Беше висок, слаб и много блед, със сивкаворуса коса и тънки мустачки. Носеше добре ушит костюм на тънки райета и приличаше на banker или адвокат. Бе много елегантен, изискан и дискретен и когато Сара и Уилям споделиха плана си, той реагира крайно резервирано. Каза, че работи в „Гарадс“ вече седемнадесет години, откакто навършил двадесет и две, и че щяло да му бъде трудно да напусне, но не можел да не признае, че проектът им бил интригуващ.

— Особено — беше продължил тихо — като се има предвид репутацията на магазина ви в Париж. Видях някои от личните ви модели, Ваша светлост — обърна се той към Сара, — те действително са много добри. Фактически бях приятно изненадан. Французите понякога работят — поколеба се за миг, след което продължи — доста „калпаво“, ако човек не ги държи изкъсо... — Сара се засмя на шовинизма му, но разбра какво имаше предвид. Ако не следеше зорко работниците, те вероятно щяха да я карат през пръсти, нещо, което тя не можеше да допусне. Така че Сара остана доволна от думите му, както и от това, че очевидно вече си бяха спечелили престиж в бижутерияния бизнес.

— Смятаме сериозно да се настаним на пазара, затова искаме всичко да бъде както трябва.

Найджъл Хобрук беше втори син в семейството на британски генерал и беше израснал в Индия и Китай. Роден в Сингапур, той бил за първи път запленил от скъпоценните камъни още като дете в Индия. Като юноша работил с диаманти за кратко време в Южна Африка. Познаваше работата си отлично. И Сара напълно се съгласи с Уилям — това беше точно човекът, от когото се нуждаеха за бизнеса си в Лондон. Атмосферата в Англия беше коренно различна и тя инстинктивно усети, че тук трябваше да се действа с по-голям финес и с по-малко перчене, с достопочтеност и тежест, качества, които безспорно притежаваше Найджъл Холбрук. Помолиха го да им позвъни, след като обмисли предложението им. Но мина една седмица, а той не се обаждаше и Сара загуби надежда.

— Дай му време, Сара. Може да не позвъни и цял месец. Но бъди сигурна, че обмисля нещата. — Офертата им беше твърде щедра и независимо от лоялността му към „Гарадс“ беше трудно да се повярва, че няма да се изкуши. В противен случай Уилям просто трябваше да се възхити на верността му към неговите настоящи работодатели, тъй като беше сигурен, че при тях в никой случай не получаваше по-голяма заплата от тази, която те със Сара му бяха предложили.

Случи се така, че Холбрук им позвъни в Уитфийлд вечерта преди отпътуването им за Франция. Сара наблюдаваше нетърпеливо изражението на мъжа си. След малко Уилям затвори с усмивка.

— Приема — съобщи той. — Иска да даде двумесечно предупреждение на „Гарадс“, което е изключително почтено от негова

страна, и след това е твой. Кога смяташ да направиш откриването?

— За бога, Уилям... Дори не съм мислила още... Ами не знам. Края на годината... Коледа? Сигурен ли си, че трябва да се захванем с това?

— Разбира се, че трябва да се захванеш. — Той винаги настояваше тя да обира лаврите. — Аз и без това ще идвам пак след няколко седмици, тогава ще се поогледаме за някое място и ще разговаряме с архитект. Познавам един много способен.

— А пък аз по-добре да започна да купувам някои неща. — Сара използваше парите, които печелеха от парижкия магазин, за закупуване на нови изделия, както и за изработването на бижутата по нейни проекти. Но сега щеше да ѝ е необходим по-голям капитал и тя реши да вложи парите, които беше получила след продажбата на къщата на Лонг Айлънд. И ако в Лондон нещата потръгнаха както в Париж, беше сигурна, че парите скоро ще се умножат.

И тогава Уилям каза нещо, за което Сара изобщо не се беше сетила:

— Е, както изглежда, Филип все пак ще се сдобие с магазина си.

— Да, наистина. Смяташ ли, че той ще се заеме с това?

— Предполагам.

— Някак не мога да си представя, че ще се присъедини към нашия бизнес. Филип е толкова независим. — И толкова хладен и резервиран, и така озлобен спрямо Джулиън.

— Може да те изненада един ден. Децата са непредвидими. Да не мислиш, че някой си е представял, че аз ще стана бижутер — разсмя се той и тя го целуна.

На другия ден отпътуваха за Франция. През следващите месеци Найджъл идва на няколко пъти до Париж, за да разговаря с тях, да обмени опит с Еманюел и да види как действа магазинът им там. Всъщност те вече обсъждаха идеята да се преместят в друго помещение, така добре вървеше бизнесът, но на Сара не ѝ се искаше да пресилва шанса си, особено сега, когато откриваха магазин в Лондон.

Найджъл беше поразен от работата им в Париж. Той дори бе започнал да харесва Еманюел, която много бързо отгатна, че жените не са истинската му страст. Струваше ѝ се, че те фактически изобщо не го интересуват, и беше напълно права, но ценеше безупречния му вкус, тънкия усет в професията и чудесното му възпитание. Тя самата беше

прекарала последните няколко години в придобиване на лустро и затова дискретната елегантност и невероятно добрите обноски на Найджъл предизвикваха възхищението ѝ. Винаги когато дойдеше в Париж, двамата излизаха на вечеря и Еманюел го представи на някои от приятелите си, в това число и на един известен дизайнер, който стана важна фигура в живота на англичанина. Ала основната част от времето си посвещаваха на бизнеса.

Бяха се спрели на един чудесен малък магазин на улица Нью Бонд в Лондон, а архитектът на Уилям им предложи няколко великолепни идеи. Всичко щеше да бъде изработено от морскосин плюш и бял мрамор.

Искаха да го открият на първи декември и затова трябваше да работят като луди. Еманюел дойде от Париж, за да помогне, като остави най-добрите си момичета да ръководят магазина там. Но за него вече спокойно можеше да се каже, че сам се грижи за себе си. Магазинът в Лондон бе новото бебе.

Седмицата преди откриването работеха всеки ден до полунощ заедно с неуморната бригада от работници — поставяха мрамора, свързваха осветителните тела, окачваха огледалата и четкаха плюша. Времето им беше много натоварено и Сара никога не се беше чувствувала толкова уморена, но пък и никога не бе изпитвала такова удовлетворение.

Бяха взели и Джулиън със себе си. Оставяха го на бавачка в „Клариджис“, хотела, където бяха отседнали, тъй като вечер бяха направо капнали, за да пътуват до Уитфийлд.

Много хора искаха да дадат прием в тяхна чест, ала те нямаха време за такива неща. Не се спряха нито за миг, докато не отвориха вратите на магазина. Бяха поканили четиристотин души роднини и приятели и още стотина от най-добрите клиенти на Найджъл. Беше същинско стълпотворение на лондонския хайлайф, в сравнение с него откриването в Париж преди две години и половина направо бледнееше. Блясъкът тук трудно можеше да се предаде с думи, а бижутата, които Сара беше купила за случая, смайваха всеки, който ги видеше. Тя даже се беше притеснила, че може би са прекалено тежки и прекалено скъпи. Докато в Париж все пак излагаха и по-фриволни неща, които човек можеше да притежава, без да е необходимо да си наема охрана, тук Сара беше преминала всички граници, не се бе спряла пред нищо.

Парите от къщата на Лонг Айлънд бяха отишли до стотинка, но щом видя реакцията на първите гости, се увери, че си беше струвало разходите.

На следващия ден, когато Найджъл застана пред нея пребледнял и някак смаян, тя си помисли, че се е случило нещо ужасно.

— Какво има?

— Току-що тук беше секретарят на кралицата. — Сара се зачуди дали не са допуснали някаква груба грешка и погледна Уилям тревожно намръщена, докато Найджъл продължи да обяснява: — Нейно Кралско Величество желае да закупи нещо, което една от придворните ѝ дами видяла снощи. Тази сутрин ѝ го изпратихме в двореца и тя много го е харесала. — Сара слушаше втрещена. Бяха направили пробива. — Искане да купи голямата брошка с диамантените пера. — Приличаше много на герба на Уелския принц, Сара я беше купила от един търговец в Париж за цяло състояние. Дори етикетчето с цената, което лично бе поставила върху иглата, я бе накарало сама да се смути.

— Боже мой! — възкликна тя, смаяна от размера на продажбата, ала онова, което беше поразило Найджъл, бе много по-важно.

— Това означава, Ваша светлост, че още първия ден ние станаме бижутери на короната. — Тоест, че са продали нещо на кралицата. Кралски бижутери, бяха „Гарадс“ официалните бижутери на кралицата, и всяка година реставрираха кралските накити в Лондон Тауър. Така че това беше голям скок в дейността им в Лондон. — Ако кралицата пожелае, след три години може да ни удостои с кралски указ. — Той беше направо зашеметен, но дори и Уилям не остана равнодушен. Бяха направили голям удар, без дори да се прицелват.

Кралската покупка им откри кралски възможности и другите неща, които продадоха през първия месец, им осигуриха добри позиции в бизнеса за цяла година напред. Сара беше доволна, че може да се върне в Париж и да повери работата във вещите ръце на Найджъл. Трудно ѝ бе да повярва, когато след Нова година се прибраха във Франция. Еманюел се беше върнала веднага след лондонското откриване и финансовите ѝ резултати към Коледа бяха направо зашеметяващи.

Сара беше забелязала, че между двата магазина се бе появило едно приятелско съперничество, като всеки се опитваше да спечели

надмощие. Но в това нямаше нищо лошо. Найджъл и Еманюел истински си допадаха. А и самата Сара искаше двата магазина хем да си приличат, хем да се различават. В Лондон продаваха приказни антични бижута, много от които бяха принадлежали на някои от европейските кралски особи, и по-малко от новите модели. В Париж също предлагаха стари накити, ала по-голямата част бяха нови модели и изработки — шикозни и впечатляващи.

— А сега накъде? — подразни я Уилям, докато се прибираха към замъка. — Буенос Айрес? Ню Йорк? Кап д'Антиб? — Имаха неограничен избор, но Сара беше удовлетворена за момента. Бизнесът им беше хем лесно управляем, хем интересен. Чувствуваше се ангажирана, ала едновременно с това можеше да се радва и на децата си. Джулиън беше вече на годинка и половина и държеше всички около себе си нащрек с катеренето си по масите, люлеенето по столовете, паданията по стълбите и неочакваните си изчезвания в градината. Сара непрекъснато вървеше по петите му, а местното момиче, което ѝ помагаше, не можеше дъх да си поеме. Те винаги я взимаха с тях в Париж, а в Лондон наемаха временни бавачки. Но през повечето време на Сара ѝ доставяше удоволствие сама да се грижи за сина си, а той обожаваше да се настани в скута на Уилям и да обикаля с него насам-натам в инвалидната му количка.

— Vite. Vite!^[1] — цвъркаше Джулиън, подканяйки баща си да се движи по-бързо. Това беше една от малкото му първи думи, но му вършеше добра работа и той обичаше да я използва често. За всички тях това беше щастливо време. Мечтите им се бяха сбъднали. Животът им бе пълноценен и весел.

[1] Бързо! Бързо! (фр.). — Б.пр. ↑

През следващите четири години Джулиън и двата магазина ангажираха цялото време на Сара и Уилям. Бизнесът процъфтяваше и в крайна сметка Сара се предаде и даде съгласие за разширяване на магазина в Париж, но магазина в Лондон запазиха в първоначалния му вид, независимо че вървеше отлично. Беше елегантен, дискретен и много скъп, точно по вкуса на англичаните. Еманюел и Найджъл продължаваха да се справят перфектно с работата си. И така, докато духаше свещичките на тридесет и деветия си рожден ден, в очите на Сара се четеше задоволство от живота. Филип беше в замъка с тях. Почти шестнадесетгодишен, той умираше от желание да се прибере в Уитфийлд. Щеше да гостува на приятели и беше останал за рождения ден на Сара само защото баща му бе настоял. Тя искаше да посрещнат заедно и неговия рожден ден, но това не събуди интереса му. Не почете с присъствието си и петия рожден ден на Джулиън през юли. Семейството, изглежда, не беше от особено значение за него. В действителност Филип се опитваше да го избягва, доколкото имаше възможност. Сякаш беше сложил някаква бариера, която не си позволяваше да вдигне за никого. Този път, след заминаването му, Сара прие нещата философски. С годините беше научила някои неща от Уилям.

— Предполагам, трябва да сме благодарни, че изобщо идва тук — каза тя на Уилям в деня, когато Филип си тръгна. — Единствените неща, които иска да прави, са да играе поло, да бъде с приятелите си и да живее в Уитфийлд. — В края на краищата те се бяха съгласили той да ходи сам в имението за уикендите и за ваканциите, както и да кани приятели, стига някой от учителите му също да присъствува. Това споразумение, изглежда, задоволяваше всички и най-вече Филип. — Не е ли странно, че той е типичен англичанин, докато Джулиън е типичен французин? — Всичко у малкото момче невероятно напомняше галите. Той предпочиташе да говори на френски,

обожаваше живота в замъка и обичаше много повече Париж, отколкото Лондон.

— *Les Anglais me font peur* — често повтаряше Джулиън, — англичаните ме плашат. Сара му казваше, че това е глупаво, тъй като баща му е англичанин, а следователно и той самият, макар че като втори син никога нямаше да наследи титлата. Когато пораснеш, щеше да бъде само лорд Уитфийлд. Струваше й се обаче, че това нямаше да има никакво значение за Джулиън. Той беше винаги щастлив и благоразположен и нищо не го тормозеше, нито дори безразличието на по-големия му брат. От малък се бе научил да стои далеч от него и да се занимава със собствените си неща, което пасваше чудесно и на двамата им. Обожаваше родителите си, приятелите си, домашните си животни, хората, които работеха в замъка, обичаше да посещава Еманюел. Джулиън обичаше всичко и всички и в отговор всеки, който го познаваше, също го обичаше.

Един септемврийски следобед, докато плевеше цветята на гроба на Лизи, Сара си мислеше точно за тези неща. Тя продължаваше да ходи там, да го поддържа изряден и не можеше да се въздържи да не си поплаче. Невероятно, но след единадесет години Лизи все така й липсваше. Вече щеше да е на петнадесет години... сладка и обичлива. С Джулиън си приличаха, само дето тя не беше толкова силна и здрава. Докато подрязваше цветята и утъпкваше земята около тях, очите й се напълниха със сълзи и изобщо не чу шума от колелата на инвалидната количка. В последно време Уилям не се чувствуваше много добре. Гърбът го тормозеше сериозно и макар че той изобщо не се оплакваше, Сара знаеше, че ревматизмът в краката му се беше изострил през последната зима.

Усетила ръката му на рамото си, тя се обърна, обляна в сълзи, и се протегна към него, а той започна да бърше бузите й и да я целува.

— Милата ми... — Уилям погледна към добре поддържаното гробче. — Бедничката ми Лизи... — Той също съжаляваше, че Сара не бе имала друго момиченце, което да й донесе утеха, макар че и за двамата Джулиън беше неизчерпаем извор на радост, а колкото до Филип — приемаше го такъв, какъвто е. Но той дори не беше виждал единствената си дъщеря и въпреки това усещаше липсата й.

Сара се обърна, довърши си работата и после седна до него на земята, като пое идеално колосаната му носна кърпа, която й подаде.

— Извинявай... Не би трябвало, след всичките тези години... — Ала тя продължаваше да усеща малкото горещо телце до себе си, малките ръчички около врата си, когато детето беше вече бездиханно.

— Аз също съжалявам — нежно ѝ се усмихна той. — Може би трябва да си имаме още едно бебе?

Знаеше, че просто се шегува, и също му се усмихна.

— Филип много ще се зарадва.

— Може да му подействува добре. Той е един прекалено егоцентричен млад човек. — С нетърпението и нелюбезността към майка си последния път Филип беше ядосал и него.

— Не знам на кого прилича. Ти изобщо не си такъв, надявам се, че и аз не съм. Джулиън обича всички... а майка ти беше толкова мила. И моите родители бяха много приветливи хора, сестра ми също е сърдечна.

— Сигурно сред предците ми е имало някой вестготски крал или пък някой жесток нормандец. Не зная. Но Филип със сигурност ще си остане такъв. — Всичко, което го интересуваше, се ограничаваше в три неща — Уитфийлд, Кеймбридж и магазина в Лондон. Магазинът направо го очароваше и винаги когато ходеше в Лондон, задаваше на Найджъл стотици въпроси, което забавляваше по-възрастния мъж. Той отговаряше с охота на всичките, предаваше му познанията си за камъните, обясняваше кои са важните критерии за размера, качеството, чистотата и прозрачността на камъка, както и за обкова. Но преди да започне работа в „Уитфийлдс“, Филип имаше да свърши много други неща.

— Може би трябва да отидем някъде тази година. — Сара вдигна очи към Уилям и в миг ѝ се видя уморен. На петдесет и две години животът доста го беше съсипал и на моменти възрастта му личеше. Неуморно пътуваше с нея от Париж до Лондон и обратно. Но на следващата година, когато Джулиън трябваше да тръгне на училище в Ла Марол, щеше да им се наложи да прекарват повече време в замъка. Това беше последната година, когато можеха да попътуват. — Много бих искала да отидем до Бирма и Тайланд, за да огледам някои камъни там — замислено каза тя.

— Нима? — попита я той изненадано. През последните шест години и тя бе станала изключително добър познавач на камъните и беше винаги много претенциозна по отношение на това какво и от кого

купува. Точно затова „Уитфийлдс“ се радваше на безупречна репутация. Бизнесът се беше разширил и в Париж, и в Лондон. Кралицата купи от тях още накити на няколко пъти, както и Единбургският херцог. Така че скоро се надяваха да могат да окачат в магазина в Лондон кралски указ.

— Бих искала да попътувам. Може да вземем и Джулиън с нас.

— Много романтично, няма що! — иронизира я Уилям, макар да знаеше, че тя обича синът им да е край тях. — В такъв случай да се заемам с организирането на нещо за тримата, а? Вероятно ще трябва да вземем и някое момиче да ти помага за Джулиън. Може би ще успеем да се върнем до Коледа. — Пътуването щеше да е дълго и според нея доста уморително за него, което щеше да е полезно и за двама им.

Тръгнаха през ноември и се прибраха в Англия на Бъдни вечер, а Филип ги чакаше в Уитфийлд. Бяха отсъствували повече от шест седмици и имаха да му разкажат безброй истории за лов на тигри в Индия, за плажовете на Тайланд, за Хонконг, за храмове и за рубини... смарагди... и други приказни скъпоценности. Сара беше донесла цяло съкровище от различни красиви камъни. Филип беше очарован от тях, както и от разказите им. За първи път се държа дружелюбно и с по-малкия си брат.

На следващата седмица Сара показва скъпоценните си придобивки на Найджъл. Той изпадна в благоговение и я увери, че покупките ѝ са много сполучливи. Еманюел беше очарована от някои накити, принадлежали на индийски махараджи, които отнесе със себе си в Париж. Не по-малко очаровани бяха и дамите, които ги купиха.

Пътешествието им беше приказно, а есента се оказа много продуктивна, но и тримата бяха доволни, когато се прибраха в замъка. Момичето, което бяха взели със себе си, имаше да разказва невероятни истории вкъщи. Джулиън с вълнение се връщаше у дома и при приятелите си, както и Сара. Тя почти не беше споменала за това, но докато здравето на Уилям се беше подобрило по време на пътешествието, Сара явно се беше заразила от нещо в Индия, от което не можеше да се отърве. Често повръщаше и макар че се стараше да не се оплаква, като се прибраха в замъка, вече се беше разтревожила. Не искаше да притеснява Уилям и се опитваше да не обръща внимание на това, ала дори у дома едва се хранеше. В крайна сметка при следващото им ходене в Париж, в края на януари, отиде на лекар. Той я

прегледа и ѝ направи няколко изследвания, но не видя нищо сериозно, все пак ѝ каза да дойде още веднъж. Дотогава тя вече се чувствуваше по-добре.

— Какво смятате, че е? — попита Сара разтревожено. От ноември насам не бе имало ястие, на което да се беше насладила.

— Вярвам, че е нещо съвсем обикновено, госпожо — отвърна ѝ лекарят.

— Звучи успокоително. — Но Сара все още се ядосваше сама на себе си, че изобщо бе хванала някаква болест. Добре, че Джулиън не се беше заразил, а и тя бе подбирала грижливо храната му там. Не ѝ се искаше да се разболява в чужбина. Но по отношение на себе си беше много по-нехайна.

— Имате ли някакви планове за следващото лято, госпожо? — попита я той леко усмихнат, а Сара започва да се паникьосва. Дали не говореше за операция? Ала лятото беше след седем месеца и тогава изведнъж ѝ хрумна нещо. Но ѝ се стори невъзможно. Не отново. Не този път.

— Ами не зная... защо? — отговори тя неопределено.

— Мисля, че трябва да очаквате бебе през август.

— Така ли? — На нейната възраст, не можеше да повярва. През август щеше да навърши четиридесет. Беше чувала и за по-странни неща, пък и още не беше превалила хълма. Продължаваше да изглежда добре както винаги, но човек не можеше да излъже календара. Четиридесет години са си четиридесет. — Сигурен ли сте?

— Така мисля. Трябва да направя още едно изследване, за да бъда напълно уверен.

Тъй като изследването доказва предположението на лекаря, Сара побърза да уведоми Уилям веднага след като ѝ съобщиха резултата.

— На моите години... не е ли абсурдно? — Този път изпитваше някакво неудобство.

— Ни най-малко. — Уилям беше възхитен. — Майка ми е била много по-възрастна, когато ме е родила. Както виждаш, аз съм си съвсем наред, а и тя го е преживяла. — Погледна я щастливо. — Освен това нали ти казах, че би трябвало да имаме още едно дете. — Той много се надяваше най-сетне да бъде дъщеря.

— Отново ще ме изпратиш в онази ужасна клиника, нали? — Сара унило го погледна и той се засмя. Имаше моменти, в които

красивата му жена продължаваше да му прилича на младо момиче.

— Ами нямам намерение аз да ти акуширам — не и на твоите години! — отвърна ѝ Уилям закачливо и тя се озъби насреща му.

— Ето на, виждаш ли? Дори ти ме намираш вече стара за тези работи. А какво ли ще си помислят хората?

— Ще си помислят, че сме големи щастливци... макар и не особено благоприлични — продължи да я дразни той и тя се разсмя сама на себе си. Да родиш бебе на четиридесет години изглеждаше доста неразумно, ала не можеше да не си признае, че това я радва. Джулиън ѝ беше донесъл толкова хубави мигове, но на пет години той вече съвсем не беше бебе, а и щеше да започне училище през септември.

Еманюел малко се стресна, когато ѝ съобщиха през март, а Найджъл се смути, ала ги поздрави много вежливо. И двата магазина вървяха толкова добре, че нямаха нужда от постоянното присъствие на Сара. Голяма част от тази година тя прекара в замъка и както обикновено, Филип си дойде за лятната ваканция. Той почти не коментира бременността на майка си. Според него беше прекалено противно, за да се коментира.

Този път Сара успя да се наложи на Уилям да не я изпраща никъде. Взеха компромисното решение да отиде в новата болница в Орлеан, която не беше толкова шик, колкото клиниката, но беше съвсем модерна, а местният лекар направи добро впечатление на Уилям.

Успяха да посрещнат заедно рождения ѝ ден и добре да се позабавляват, като този път дори Филип се държа сговорчиво. На следващия ден той си замина за Уитфийлд, за да прекара там останалата част от последната си ваканция преди Кеймбридж. Вечерта след отпътуването му Сара се почувствува някак не добре и когато Джулиън си легна, тя хвърли на Уилям малко изненадан поглед.

— Не знам какво ми става, но се чувствавам особено. — Реши, че вероятно е по-добре да го предупреди.

— Може би ще трябва да повикаме доктора.

— Глупаво ми се вижда да го правим. Нямам болки. Просто се чувствавам... — Опитваше се да му обясни, докато той я гледеше притеснено. — Не зная... някак тежка... тромава и сякаш трябва

непрестанно да се движа. — Изпитваше необяснимо чувство на тежест.

— Може би бебето притиска нещо. — Това бебе не беше толкова едро, колкото предишните, но все пак достатъчно, за да я кара да изпитва дискомфорт, и то от месеци насам. И сякаш изобщо не спираше да се движи вътре в нея. — Защо не си вземеш една топла вана и не си полегнеш? — След което Уилям строго я погледна. Познаваше я достатъчно добре, за да ѝ се довери напълно. — Но искам всеки миг да знам как се чувствуваш. Не бих желал да чакаш до последната секунда и после да не можеш да стигнеш до болницата. Ясно ли е, Сара?

— Да, Ваша светлост — смирено каза тя.

Той ѝ се усмихна и я изпроводи с поглед до банята.

Час по-късно Сара се отпусна на леглото, но усещането за натиск не ѝ даваше мира. Вече беше решила, че е свързано с храносмилането, това не бяха контракции.

— Сигурна ли си? — попита я той, когато влезе да провери как е. Имаше нещо във вида ѝ, което го тревожеше.

— Обещавам — захили се тя.

— Добре. И гледай да си държиш краката кръстосани. — След това се върна в другата стая да прегледа някои счетоводни отчети от магазините. Еманюел се обади от Монте Карло да види как е Сара и двете си побъбриха известно време. Връзката ѝ с Жан Шарл дьо Мартен беше приключила преди две години и сега се беше заплела в много по-опасни отношения с министъра на финансите.

— Скъпа, не падай духом — смъмри я Сара и приятелката ѝ се разсмя.

— Виж ти, кой ми го казва! — леко я подразни Еманюел за бременността ѝ.

— Много смешно.

— Как се чувствуваш?

— Добре. Дебела и отегчена. Струва ми се, че Уилям започва леко да се изнервя. Като се върнеш от отпуската си, ще гледам да дойда в магазина веднага щом мога. Както всяка година, бяха затворили магазините през август и щяха да отворят отново през септември.

Поприказваха още малко и след като затвори телефона, Сара взе да снове из стаята. Непрекъснато ѝ се ходеше до тоалетната. Но всеки път, като излезеше оттам, започваше наново да обикаля стаята, после слизаше долу, качваше се пак и така, докато Уилям се появи в спалнята.

— Какво правиш, за бога?

— Ами много ми е неудобно легнала. А и някак не ме свърта. — Вече се беше появила остра болка в гърба ѝ и имаше чувството, че коремът ѝ се влачи по пода. Отиде отново до тоалетната и докато се връщаше, ужасна болка я преряза през кръста и я накара да се превие на две. Изведнъж неудържимо ѝ се прииска да спре и да изхвърли бебето навън. Болката въобще не намаля, тя просто продължи да я натиска надолу, от гърба през корема и надолу. Едва успя да се задържи на краката си, като се вкопчи в един стол, а Уилям забърза с количката към нея, сепнат от изражението на лицето ѝ. Изтегли я върху количката си и после я нагласи да легне на леглото, а в очите му се четеше ужас.

— Сара, не можеш пак да ми погодиш този номер! Какво стана?

— Не зная. — Едва можеше да говори. — Помислих си, че... е от храната... но то напъва толкова силното, о боже... Уилям... бебето излиза!

— Не, не излиза! — Той твърдо отказваше това да му се случи още веднъж, затова я остави за миг и отиде да се обади в болницата. Помоли ги незабавно да изпратят линейка. Сара беше на четиридесет години този път, не на двадесет и три и Уилям нямаше намерение да си прави експерименти с още някое петкилограмово бебе. Когато затвори телефона, тя вече крещеше името му. От болницата го увериха, че тръгват веднага. Имаха двадесет минути път, лекарят щеше да дойде с тях.

Щом се приближи до нея, Сара се вкопчи в ризата му и го стисна за ръката. Не плачеше, но очевидно изпитваше силни болки и беше някак изненадана и уплашена.

— Зная, че излиза... Уилям... Усещам го! — изкрещя му тя. Беше станало толкова неочаквано и така бързо, без никакво предупреждение, било то и съвсем слабо. — Чувствувам главата на бебето. Излиза! — отново извика Сара, както се беше проснала. Напъваше се и крещеше и той бързо дръпна нощницата ѝ нагоре и

видя върха на бебешката главичка точно както и преди, само дето тогава, за да стигнат дотук, им бяха необходими часове, а сега сякаш нищо не можеше да го спре. — Уилям! О, не... Не мога да го направя! Искам да спре. — Но нищо не бе в състояние да спре това бебе. Главата неотклонно си пробиваше път навън и само след миг пред смаяния баща се ококориха две ясни очички, грейна мъничко личице и нежната розова устичка нададе писъци. Уилям веднага се протегна да помогне. Опита се да накара Сара да си поеме дъх за миг и после пак да се напъне и изведнъж раменцата и ръцете се освободиха, а после бързо изскочи и цялото телце. Беше красиво малко момиченце, което явно беше много ядосано. Сара слисано се отпусна назад. И двамата бяха смаяни от силата на бебето. Беше станало толкова бързо. Преди миг само разговаряше с Еманюел, а ето че сега вече си имаше бебе. Цялото раждане беше отнело не повече от десет минути.

— Напомни ми никога повече да не ти се доверявам — каза й Уилям прегракнало, след което я целуна. Реши да изчака докторът да отреже пъпната връв и да ги повие и двете — майката в чисти чаршафи, а бебето в пеленки. Новородената им дъщеря се беше поуспокоила, докато сучеше на гърдата на майка си, и само от време на време й хвърляше яден поглед за това, че така грубо я бяха изтласкали от уютната ѝ обстановка.

Когато докторът се появи след двадесет минути, Сара и Уилям щастливо се смееха. Той се извини многословно, като обясни, че пристигнал възможно най-бързо. Но това беше четвъртото дете на Сара и не можеха да знаят, че ще стане толкова бързо.

И така, докторът ги поздрави, обяви, че бебето е свършено, и отрязва пъпната връв, която Уилям старателно беше завързал с чист конец, който откри в кабинета си. Отбеляза, че и двамата се бяха справили чудесно, и предложи на Сара да я вземе в болницата, макар че както сам призна, тя нямаше нужда от това.

— Предпочитам да си остана у дома — тихо пророни Сара, а Уилям я стрелна с поглед, като продължаваше да се прави на ядосан.

— Разбира се, че предпочиташ. Следващия път ще те заведе в болницата в Париж два месеца по-рано.

— Следващия път! — възкликна тя. — Следващия път ли? Ти какво, подиграваш ли се? Следващия път ще бъда баба! — Тя се смееше насреща му и изведнъж отново се почувствува съвсем добре.

Беше шокиращо и за кратко твърде болезнено, но фактически беше станало много лесно.

— Не съм сигурен, че дори и за това мога да ти се доверя — отвърна ѝ той и отиде да изпрати лекаря. След това ѝ донесе чаша шампанско и се загледа в жена си и дъщеря си. — Толкова е красива, нали? — Съзерцаваше ги и двете, като бавно се приближаваше към тях.

— Така е — усмихна му се Сара и вдигна очи към него. — Обичам те, Уилям. Благодаря ти за всичко...

— Винаги на ваше разположение.

Наведе се над нея и я целуна. Кръстиха бебето Изабел. На сутринта Джулиън съобщи, че това е „негово“ бебе, само негово, и ако някой желае да го подържи, трябва да му иска разрешение. Той непрекъснато бдеше над Изабел с гальовност, присъща на баща. Бе изпълнен с нежност и любов, чувства, каквито Филип никога не бе изпитал към него. Джулиън боготвореше сестричето си. С годините връзката помежду им ставаше все по-здрава и никой не бе в състояние да я разруши. Изабел обожаваше Джулиън, за нея той беше най-обичният ѝ брат и най-яръстният ѝ защитник. Дори родителите им не можеха да застанат между тях и много скоро се отказаха. Изабел и Джулиън взаимно си принадлежаха.

21

Когато Филип завърши Кеймбридж през лятото на 1962 година, никой в семейството не се изненада на изявлението му, че иска да започне да работи в лондонския „Уитфийлдс“. Единственото смущаващо нещо беше, че той просто заяви пред всички, че смята да управлява магазина.

— Не съм съгласна, скъпи — тихо възрази Сара. — Първо ще трябва да навлезеш в бизнеса. — През летните ваканции беше изкарал курсове върху скъпоценните камъни, както и по икономика, и смяташе, че това му е достатъчно, за да оглави „Уитфийлдс“.

— Ще трябва в началото да оставиш Найджъл да ти покаже как се управлява корабът. — Думите на Уилям прозвучаха в подкрепа на Сара и Филип посиня от яд.

— В момента аз знам толкова, колкото тази изсушена стара кайсия няма да научи и до края на живота си — изсъска той насреца им и Сара много се ядоса.

— Не съм съгласна. И ако не приемеш старшинството му и не се отнасяш към него с най-голямо уважение, въобще няма да ти разреша да работиш в „Уитфийлдс“, ясно ли ти е? С това си държане, Филип, едва ли ще бъдеш голяма придобивка за бизнеса. — Той продължи да й се муси дни наред, ала се съгласи да работи под ръководството на Найджъл. Поне за известно време, след което щеше да иска преразглеждане на положението си.

— Но това е абсурдно — беснееше Сара. — Той е само един хлапак на двадесет и две години, добре де, кажи го почти на двадесет и три. Как смее да си въобразява, че знае повече от Найджъл? Би трябвало да целува земята под краката му.

— Филип никога не е целувал каквото и да е — каза й Уилям директно. — Освен ако би имал някаква изгода от това. От Найджъл обаче смята, че няма да има никаква полза. Страхувам се, че той трудно ще се справи с него. — Преди Филип да започне работа в магазина през юли, те предупредиша Найджъл, че той е този, който

контролира нещата, и ако види, че синът им е неуправляем, има разрешението им да го уволни. Той високо оцени доверието им.

През следващата година отношенията му с Филип определено бяха крайно обтегнати, а на моменти беше готов с удоволствие да го убие. Ала трябваше да признае, че момчето притежава отличен усет към професията, някои от идеите му бяха добри и макар че мнението му за него като човешко същество беше много ниско, смяташе, че след време ще бъде твърде полезен за бизнеса. Нямаше онова въображение и нюх към дизайна, които притежаваше майка му, но пък имаше бизнес усета на баща си, който вече проявяваше при съвместната им работа в „Уитфийлдс“.

Здравето на Уилям през последните шест-седем години непрестанно се влошаваше. На местата на старите рани беше развил ревматичен артрит, макар не цялостен. Но те почти не бяха в състояние да му помогнат. Беше изстрадал толкова много, беше измъчван толкова дълго време, че сега нищо не можеше да се поправи. Уилям обаче се държеше трогателно храбро. Само дето на шестдесетия си рожден ден през 1963 година изглеждаше десет години по-възрастен, което тревожеше Сара. По това време Изабел беше на седем години — едно малко огнено кълбо. Беше наследила тъмната коса и зелените очи на Сара, но имаше свой собствен характер, който отричаше всякакво противопоставяне на желанията ѝ. Това, което Изабел искаше, беше закон, поне що се отнасяше до нея самата, и никой не можеше да я убеди в обратното. Единственият, който понякога успяваше да промени решенията ѝ, беше брат ѝ Джулиън, който я обожаваше. Тя го обичаше със същата неподлежаща на квалификации страст, ала обикновено правеше точно това, което сама си беше наумила.

На тринадесет години Джулиън имаше същия лек характер, както и когато беше бебе. Каквото и да стореше Изабел, на него или пък на някой друг, той го намираще забавно. Когато го дърпаше за косата, когато му крещеше или взимаше нещата, които му бяха най-скъпи, и ги чупеше в пристъп на яд, той я целуваше и приласкаваше, казваше ѝ колко я обича и в крайна сметка успяваше да я успокои. Сара се възхищаваше на търпението му. Имаше случаи, когато тя лично си мислеше, че може да удуши дъщеря си. Беше красива и пленителна на моменти, но определено не беше лесен характер.

— С какво съгреших, та заслужих това? — често се оплакваше Сара на Уилям. — Защо ми се паднаха такива трудни деца? — От години Филип я пробождаше с остриите си шипове, а Изабел направо я вбесяваше понякога. Джулиън обаче оправяше всичко, в неговите ръце беше балсамът, който успокояваше настръхналата перушина, той обичаше и целуваше, грижеше се за всички и вършеше това, което трябваше. Той беше точно като Уилям.

Бизнесът им продължаваше да процъфтява. Сара се занимаваше с магазините, но успяваше да отдели време и за децата, докато работеше върху моделите си, кръстосваше из пазара за хубави скъпоценни камъни и продължаваше от време на време да купува по някое и друго ценно антично бижу. Бяха захвърлили положението си на предпочитани бижутери на кралицата, както и на още много други важни и известни хора и в Париж, и в Лондон. Особено я забавляваше интересът, с който Джулиън изучаваше скиците ѝ и нанасяше малки поправки тук и там, поправки, които фактически се оказваха много уместни. От време на време и сам изготвяше по някой модел, коренно различен от нейните, и все пак чудесен. Наскоро Сара поръча да се изработи бижу по един от тези проекти, а когато си го сложи, Джулиън много се развълнува. Колкото Филип не проявяваше никакъв интерес към дизайна и се концентрираше главно върху търговската страна на бизнеса, толкова Джулиън питаеше истинска страст към самите скъпоценни украшения. Един ден биха могли да образуват интересна комбинация, често казваше Уилям, ако не се избият преди това, добавяше Сара. Нямахме обаче никаква представа къде ще бъде мястото на Изабел, освен че ще трябва да си намери много богат и търпелив съпруг, който да я оставя да прекарва част от времето си във внезапни изблици на гняв. Сара винаги се опитваше да бъде твърда с нея и да ѝ обяснява защо не може да прави всичко, което си поиска, но в крайна сметка само Джулиън успяваше да постигне някакъв резултат, тъй като умееше да я успокои и да я накара да се вслуша в думите му.

— Как е възможно да имам само едно разумно дете? — оплака се Сара на Уилям един късно ноемврийски следобед.

— Може би си имала недостиг на някой витамин по време на бременността — закачи я той, докато тя си играеше с радиото в кухнята. Точно се бяха върнали от поредното си посещение при един специалист по неговите заболявания в Париж. Той му препоръча топъл

климат и много нежни, любящи грижи. Във връзка с това Сара възнамеряваше да предложи пътуване до Карибските острови или даже до Калифорния, тъкмо да се види и със сестра си.

Но вестта, която чуха по радиото, ги смая. Президентът Кенеди беше застрелян. Подобно на цялата планета и те продължиха да следят новините през следващите няколко дни и всичко това им подействува доста угнетяващо. Изглеждаше невероятно. Ами горката му съпруга с двете им малки дечица... Сара се разплака за тях, когато ги гледаха по новините по-късно. Питаха се какъв е този свят, в който може да се случи такова нещо. Вярно, че в живота си бяха видели какво ли не — войната, мъченията по лагерите, но въпреки това те оплакаха смъртта на този човек и тя сякаш хвърли тъмната си сянка върху двамата, а и върху целия свят, чак до Коледа.

По празниците посетиха магазина в Лондон да видят как се справя Филип и останаха много доволни, че двамата с Найджъл се разбират. Филип беше достатъчно умен, за да прозре колко ценен е англичанинът за тях, и вече по-рядко спореше с него. Сякаш си беше намерил мястото в „Уитфийлдс“. Все още не можеше да се каже, че го ръководи, но се доближаваше до това. Коледният им финансов резултат беше повече от отличен, точно както и този в Париж.

Най-после през февруари Сара и Уилям заминаха на планираното пътуване. Отсъствуваха около месец. Посетиха Южна Франция, където в началото беше хладно, оттам се отправиха към Мароко. На връщане минаха през Испания, за да се видят с приятели. Където и да отиде, Сара все подкачаше Уилям за нов „Уитфийлдс“. Но през по-голямата част от времето доста се тревожеше за него. Изглеждаше блед и уморен и често го налягаха силни болки. Две седмици след като се прибраха, независимо от приятната ваканция, Уилям се чувствуваше уморен и без сили, което направо ужаси Сара.

Бяха си в замъка, когато той получи слаб сърдечен удар. След вечеря сподели, че не му е добре, като си мислеше, че вероятно е нещо, свързано с храносмилането, но тогава започнаха болките в гърдите и Сара извика лекар. Той дойде незабавно, доста по-бързо, отколкото при раждането на Изабел, ала Уилям се беше почувствувал по-добре. След като го прегледаха на другия ден, заявиха, че е прекарал лек сърдечен инфаркт или както го нарече докторът един вид предупреждение. Обясни на Сара, че преживяното от Уилям през войната е съсипало

целия организъм. А болката, която изпитва в момента, още повече го натоварва. Затова трябвало много да внимава, да води спокоен живот и добре да се грижи за себе си. Сара се съгласи с него без колебание, но не и Уилям.

— Ама че глупости! Едва ли смятате, че съм оцелял след всичко това само за да прекарам остатък от живота си сврян в някой ъгъл под топличко одеяло. За бога, Сара, нищо особено не е ставало. Хората получават сърдечни пристъпи като този всеки ден.

— Но не и ти. Няма да ти позволя сам да се погубиш. Имам нужда от теб за следващите четиридесет години, така че опичай си ума и започвай да изпълняваш предписанията на доктора.

— Щуротии! — сопна се той обидено и тя се разсмя с облекчение. Явно се чувствуваше по-добре, но Сара нямаше да го остави да се претоварва. Накара го да си стои вкъщи целия април и през повечето време така се тревожеше за него, че чак на нея й признаваше. Лошо й ставаше и от отношението на Филип към баща му. Другите им две деца душата си даваха за него, а Изабел буквално го боготвореше. Всеки ден след училище сядаше край него, за да му чете, а Джулиън правеше всичко възможно да го развлеча. Филип прелетя от Лондон да го види за броени часове и след това се обади веднъж по телефона. Ако се съдеше по вестниците, беше прекалено ангажиран да гони младите дебютантки в обществото, та да се обременява със здравословното състояние на баща си.

— Той е най-егоистичното човешко същество, което познавам — беснееше Сара по негов адрес пред Еманюел, която винаги го защитаваше. Толкова силно го бе обичала, докато бе малък, че не бе в състояние като околните да види ясно слабостите му. Найджъл спокойно можеше да изготви каталог от тях, но въпреки това беше успял да изгради някакви отношения с него и двамата добре работеха заедно. Сара бе благодарна за това, но липсата у Филип на внимание към баща му я тормозеше. А когато все пак дойде да го види, погледна майка си смаяно, като отбеляза, че изглежда дори по-зле от него.

— Изглеждаш ужасно, скъпа мамо — студено й каза той.

— Благодаря ти. — Забележката му я нарани дълбоко.

Но следващия път, когато отиде в Париж, Еманюел й каза същото. Толкова беше бледа, че кожата й зеленееше. Като я видя, Еманюел истински се разтревожи. Явно сърдечният пристъп на Уилям

я беше уплашил. Едно нещо ѝ беше ясно — не би могла да живее без него.

През юни, поне външно, нещата сякаш възстановиха нормалното си състояние. Уилям, разбира се, все още имаше болки, но той беше свикнал с това и рядко се оплакваше. Все пак изглеждаше по-здрав от преди и сам наричаше сегашното си положение „малкия ми проблем“.

По това време проблемите на Сара изглеждаха по-големи. Беше един от онези периоди в живота, когато нищо не върви, в това число и здравето. Болеше я ту гърбът, ту коремът, а за първи път в живота ѝ се появи и ужасно главоболие. Явно стресът, натрупан през изминалите месеци, се стоварваше и даваше своето отражение.

— Имаш нужда от почивка — каза ѝ Еманюел. Това, за което Сара копнееше, беше да отиде до Бразилия и Колумбия и да огледа някои смарагди там, но не мислеше, че Уилям е достатъчно добре, за да си го позволят. Нито пък ѝ се искаше да го остави сам.

Спомена му за идеята си на следващия ден, но отговорът му ѝ прозвуча някак уклончиво. Никак не му харесваше видът ѝ и смяташе, че и за нея натоварването ще е прекалено.

— Защо вместо това не отидем до Италия? Този път за разнообразие можем да купим нечии чужди бижута. — Тя се засмя, ала трябваше да признае, че предложението му ѝ допадна. Във всеки случай нуждаеше се от нещо ново, тъй като в последно време беше някак потисната. Бяха започнали аномалиите във връзка с критическата възраст, които ѝ създаваха усещането, че е стара и непривлекателна.

Пътуването из Италия я накара отново да се почувствува млада и те прекараха чудесно, като си припомняха ония мигове във Венеция, когато ѝ беше предложил да се оженят. Сякаш се беше случило много, много отдавна. Имаха хубав живот, поне през повечето години, и времето беше отлетяло неусетно. Родителите ѝ си бяха отишли, сестра ѝ бе започнала нов живот, а още преди години Сара беше чула, че Фреди загинал при автомобилна катастрофа на Палм Бийч, след като се завърнал от Тихия океан. Ала всичко това беше част от някакъв друг живот, напомнящ отдавна прочетена и позабравена книга. От години светът за нея се съсредоточаваше в Уилям... децата и магазините. Когато се върнаха от пътуването, тя се чувствуваше нов човек, но я

дразнеха килограмите, които беше сложила през тези седмици, тъпчейки се с тестени изделия.

През следващия месец продължи да пълнее. Смяташе да отиде да се прегледа, но все не ѝ оставаше време за това. Иначе се чувствуваше добре, много по-добре, отколкото преди два месеца. Ала една вечер, докато си лежеше в леглото с Уилям, изведнъж я прониза едно малко особено, но добре познато чувство.

— Какво беше това? — попита го тя, сякаш той можеше да го долови.

— Кое?

— Нещо мръдна.

— Аз бях. — След това се обърна и ѝ се усмихна. — Защо си толкова нервна тази вечер? Мисля, че се погрижихме за това сутринта. — Поне това не се беше променило, независимо от промените в нея. Но и по този въпрос вече се беше поуспокоила. Благодарение на Уилям бяха прекарали много романтично в Италия.

Не му каза нищо повече, ала още на другата сутрин отиде на преглед в Ла Марол. Описа всичките си симптоми — беше сигурна, че е влязла в критическата още преди четири месеца — а след това наблегна на усещането, което беше изпитала предишната вечер.

— Знам, че звучи невероятно — обясни тя, — но се почувствувах точно като че ли нося бебе... — Струваше ѝ се, че е като някой от онези възрастни мъже с ампутирани крака, които усещат, че коляното ги сърби.

— Не е невъзможно. Миналата седмица израждах една петдесет и три годишна жена. Беше осемнадесетото ѝ дете — каза ѝ лекарят окуражително, но Сара изстена пред тази перспектива. Обичаше децата си и имаше период в живота ѝ, когато беше искала да са повече, ала това беше отминало. Скоро щеше да навърши четиридесет и осем години, а и Уилям се нуждаеше от нея. Беше много възрастна за още едно бебе. Изабел щеше да навърши осем през лятото и тя си оставаше нейното бебе.

— Госпожо херцогиньо — обърна се почтително към нея докторът след прегледа, — имам удоволствието да ви съобщя, че вие действително очаквате бебе. — За миг дори му се бе сторило, че може да са близнаци, но се бе уверил, че греша. Беше само едно, ала доста едричко. — Вероятно към Коледа.

— Шегувате ли се? — Беше потресена, за миг пребледня и се олюля.

— Ни най-малко, напълно сериозен съм и съвсем сигурен — усмихна ѝ се той. — Господин херцогът ще бъде много доволен. — Но този път тя самата не беше сигурна в това. Вероятно след инфаркта щеше да посрещне вестта не особено възторжено. Колкото до нея, тя дори не можеше да си го представи. Когато това дете трябваше да се роди, тя щеше да е на четиридесет и осем години, а Уилям на шестдесет и едва. Ама че глупава история! И изведнъж Сара разбра с абсолютна сигурност, че не може да роди това бебе.

Благодари на доктора и подкара към замъка, като си мислеше как да постъпи и какво да каже на Уилям. Цялата тази работа ужасно я потисна, дори повече от мисълта, че кара критическата. Направо абсурд. Не бе редно на нейните години. Не може отново да го направи. А вероятно и Уилям ще се почувствува по същия начин. Детето може дори да не е нормално — та тя е толкова стара, въртеше се в съзнанието на Сара. За първи път през живота си помисли за аборт.

Съобщи на Уилям след вечеря и той спокойно изслуша всичките ѝ опасения. Напомни ѝ, че неговите родители са били точно на същите години, когато той се е родил, и това не е навредило нито на тях, нито на него. Иначе разбираше, че тя е разстроена. Но най-вече е объркана. Беше родила четири деца, от които едно бе починало, друго дойде като закъсняла изненада и сега това, така неочаквано, толкова късно и все пак според него като дар божи, така че не виждаше как биха могли да се откажат от него. Въпреки това внимателно я изслуша, а когато си легнаха нежно я притегли към себе си. Беше изненадан от реакцията ѝ и се питаше дали е само уплашена. Беше преминала през много перипетии, а сега можеше да се окаже още по-сериозна.

— Наистина ли не искаш това дете? — тъжно попита той докато лежеше до нея и я притискаше в прегръдките си, както обикновено, преди да заспят. Тъжно му беше, че тя очевидно не желаше бебето, но нямаше намерение да ѝ се налага.

— А ти? — отговори Сара на въпроса му с въпрос, защото все пак дълбоко в себе си тя се колебаеше.

— Искам това, което е добро за теб, любов моя. Ще те подкрепя, каквото и да е решението ти.

Като го чу да изрича тези думи, очите ѝ се насълзиха — винаги беше така добър с нея, винаги заставаше зад нея като опора и това го правеше още по-безценен.

— Не знам какво да сторя... кое е правилно... част от мен го иска, друга част — не.

— Така се чувствувахте и предишния път — напомни ѝ той.

— Да, но тогава бях на четиридесет, а сега съм на двеста. — Уилям се засмя меко и тя му се усмихна през сълзи.

— Ти си виновен за това. Ти си направо заплаха за цялата околност — подсмръкна Сара и той се разхили. — Чудя се как изобщо ти разрешават да се движиш по улиците. — Но да го чуе от устата ѝ, му доставяше удоволствие и тя го знаеше.

На следващия ден излязоха на дълга разходка из имението и по едно време неусетно се озоваха на гроба на Лизи. Спряха се и Сара го почисти от листата. Коленичи за миг да пооправи едно друго и изведнъж усети, че Уилям се е доближил плътно до нея. Вдигна очи нагоре, а той се бе взрял в нея с тъжен поглед.

— След мъничката Лизи... можем ли действително да отнемем един живот, Сара? Имаме ли право да го направим? — Изведнъж тя отново усети Лизи в ръцете си, преди двадесет години... детето, което бог им отне тогава, и ето сега им дава друго. Има ли право да оспорва този дар? И след като едва не загуби Уилям, коя е тя, та да решава кой да живее и кой да умре? Изведнъж под прилива на чувствата си Сара разбра какво иска. Омекна в ръцете му и започна да плаче за Лизи, за него, за себе си, не можеше да убие, само дето дълбоко в себе си знаеше, че не бе в състояние да го стори. — Съжалявам... Съжалявам, скъпи.

— Шшт, тихо... всичко е наред, вече всичко е наред. — Поседяха така дълго време, като разговаряха за Лизи и за очакваното дете и за децата, които имат, и колко са честити. След това бавно се отправиха към замъка, тя до него, а той в количката си. Бяха спокойни и изпълнени с надежда за бъдещето.

— Кога каза да го очакваме? — попита Уилям с усмивка, като изведнъж се бе почувствувал много горд и изключително доволен.

— Докторът спомена за Коледа.

— Добре — каза той щастливо. След което цъкна с език. — Горя от нетърпение да съобщя на Филип. — При което и двамата се

разсмяха. Прибраха се в замъка като разговаряха, смееха се и се закачаха, нещо, което правеха вече от двадесет и пет години.

Този път през по-голямата част от бременността си Сара гледаше да се застоява в замъка — можеше да си върши работата и оттам, пък и нямаше никакво желание да става повод за приказки в Париж или в Лондон. Независимо от думите на Уилям за възрастта на родителите му, тя изпитваше неудобство от бременността си на тези години, макар да не можеше да не признае, че ѝ беше и приятно.

Както и предполагаха, Филип побесня, когато му съобщиха. Каза, че това е най-вулгарното нещо, което някога е чувал, но баща му само се изсмя. Другите две деца бяха много доволни. Джулиън искрено вярваше, че това е чудесна вест, а Изабел очакваше с нетърпение момента, когато ще може да си играе с бебето, което се отнасяше и за Сара.

Тя подготви нови проекти за специални бижута преди Коледа и остана много доволна от изработката им, а Найджъл и Филип купиха няколко чудесни нови камъка, чийто избор ѝ направи силно впечатление.

Този път изобщо не спори с Уилям, когато два дни преди очакваната дата заминаха за Париж и тя постъпи в клиниката в Ньой. След десетминутния сеанс при раждането на Изабел Уилям отбеляза, че трябва да му бъде благодарна, защото този път я е оставил да чака толкова дълго. Сара страшно се отегчи от престоя си в клиниката и непрекъснато твърдеше, че е поне два пъти по-възрастна от всички други бъдещи майки. Но по някакъв странен начин това забавляваше и двамата и той прекарваше при нея дълги часове, в които играеха на карти и разговаряха за бизнеса. Джулиън и Изабел бяха останали в замъка с прислугата. Коледа мина, а и цяла седмица след нея.

Навръх Нова година Сара и Уилям пиха по чаша шампанско, тя беше в Ньой от пет дни и това така я беше изтормозило, че възнамеряваше, ако не роди на следващия ден, да отиде до магазина. Той не беше убеден, че това ще навреди. Но следобеда водите ѝ изтекоха и до вечерта я разтърсиха силни контракции. Точно преди да

я откарат в родилното, тя се пресегна, хвана го за ръката и го погледна в очите.

— Благодаря ти, че... настоя да родя това бебе.

Уилям имаше голямо желание да остане при нея, ала докторите му отказаха. В болницата нямало такава практика, пък и възрастта на госпожата, рискът бил доста висок, те смятали, че е по-добре той да изчака другаде.

До полунощ не получи никаква информация, а към четири сутринта започна да се паникьосва. Бяха минали вече шест часа, което му се струваше странно след бързото раждане на Изабел, макар че с всяко бебе нещата стояха различно.

Отиде до регистратурата и отново попита сестрата дали има някакви новини, искаше му се да намери Сара и сам да провери. Отговориха му, че няма нищо ново и че ще го информират веднага щом бебето се роди.

В седем часа, когато докторът се появи най-после, Уилям беше почти обезумял. За да му минава времето по-бързо, беше се занимавал с какво ли не, дори се беше помолил. И в един момент се беше запитал дали не е било лудост да я остави да ражда това бебе. Може би щеше да се окаже свръх силите ѝ? Ами ако я убиеше?

Когато влезе в стаята, докторът изглеждаше много сериозен и сърцето на Уилям замря.

— Някакви проблеми?

— Няма — рязко поклати глава той. — Госпожа херцогинята е по-добре, отколкото би могло да се очаква. Имате чудесен син, господине. Едно едро момче, близо пет килограма. Съжалявам, но трябваше да извършим цезарово сечение. Жена ви направи всичко възможно да роди сама, ала просто не успя. — Значи точно както при раждането на Филип, веднага си спомни колко ужасно беше. Още тогава докторът ѝ бе споменал за цезарово сечение, но тя не пожела и роди пет деца. И сега най-накрая, на четиридесет и осем години, Сара приключи с възможността да има още бебета. Кариера, достойна за уважение. Уилям се усмихна с облекчение и погледна доктора.

— Добре ли е тя?

— Много е уморена. Ще има болки от операцията, но, разбира се, ние ще направим всичко възможно да облекчим състоянието ѝ... Ще може да се прибере у дома не по-рано от седмица-две. — След тези

думи лекарят си тръгна, а Уилям се замисли за Сара, за това колко скъпа му е тя, за децата, които му роди, и за новото им бебе.

Разрешиха му да я види чак привечер, Сара беше полубудна, ала успя да му се усмихне. Знаеше за бебето.

— Момче е — прошепна. Той кимна с глава, усмихна се и я целуна. — Добре ли е това?

— Чудесно е — увери я Уилям и тя започна отново да се унася. Изведнъж отвори очи.

— Може ли да го кръстим Ксавие? — попита едва чуто.

— Разбира се — съгласи се той. Впоследствие се оказа, че тя изобщо не си спомня за това, но че действително винаги е харесвала името. И така, нарекоха го Ксавие Албърт, на името на починалия крал на Англия, баща на кралица Елизабет и братовчед на Уилям, когото съпругът ѝ много бе харесвал.

Сара остана в болницата три седмици, след което триумфално закараха бебето вкъщи, а Уилям безпощадно я задяваше за това, че няма да може да има повече бебета. Каза ѝ, че тази вест ужасно го разстроила, защото се надявал на петдесетия си рожден ден да роди шестото им дете.

— Разбира се, бихме могли да си осиновим едно — сподели той на връщане към замъка и тя го заплаши с развод.

Джулиън и Изабел бяха омагьосани от Ксавие. Той беше едро, засмяно дете с лек характер. Нищо не го притесняваше и харесваше всички, ала все пак не притежаваше магическия чар на брат си Джулиън. Но пък по природа беше открит и весел. Изглежда, също имаше свое мнение по всички въпроси, макар и не в такава крайна степен като сестра си.

През лятото вече непрекъснато го разнасяха насам-натам. Постоянно някой се занимаваше с него — я Джулиън, я Изабел, я родителите му.

Но Сара беше по-малко концентрирана върху бебето, отколкото ѝ се искаше. Уилям не беше добре и към края на лятото той погълна цялото ѝ внимание. Сърцето му отново ги тревожеше и лекарят в Ла Марол ѝ каза, че никак не му харесва видът му. Освен това артритът направо го смазваше.

— Толкова ми е неприятно да съм ти в тежест — оплакваше ѝ се той и когато можеше, взимаше Ксавие в леглото при себе си, но

истината беше, че през по-голямата част от времето имаше прекалено силни болки, за да може да му се радва.

Тази година Коледа беше тъжна и напрегната. Сара не беше ходила до Париж от два месеца, а до Лондон още от преди пролетта. Просто не бе в състояние да се занимава с бизнеса в такъв момент и трябваше да го повери на Еманюел, Найджъл и Филип. Единственото, което я интересуваше, беше да отдаде цялото си внимание на Уилям.

Джулиън посвещаваше всеки свободен миг от ваканцията на баща си. Дори Филип долетя при тях от Лондон за Бъдни вечер и те отпразнуваха Рождество Христово всички заедно в трапезарията. Успяха даже да отидат на църква, макар че Уилям не се чувствуваше достатъчно добре, за да се присъедини към тях. Филип забеляза, че баща му някак се е смалил, видя му се крехък и изнемощял, но духът му не го беше напуснал, нито вътрешната сила, изтънчеността му и чувството му за хумор. По свой собствен начин той беше голяма фигура и за един кратък миг този ден Филип усети това.

Еманюел пристигна от Париж за Коледа и макар че прикри пред Сара дълбоката си покруса от вида на Уилям, плака през целия път обратно.

Филип си замина на следващия ден. Джулиън щеше да ходи на ски в Куршвел, но нямаше никакво желание и на тръгване каза на майка си, че ако има нужда от него, ще се върне незабавно. Тя само трябва да му се обади. Изабел замина да прекара останалата част от ваканцията при една приятелка в Лион, с която се беше запознала миналото лято. Това беше голямо приключение за нея, тъй като за първи път щеше да отсъствува от дома за толкова дълго време. Сара смяташе, че на девет години тя е достатъчно голяма, за да ѝ го позволи. Трябваше да се върне след седмица и се надяваше дотогава баща ѝ да е вече по-добре.

Но от ден на ден състоянието му се влошаваше. На първи януари беше прекалено изтощен, за да отпразнува първия рожден ден на Ксавие. Пригответа му една малка торта, Сара му изпя песничката „Честит рожден ден“ и побърза да се върне горе при Уилям.

През последните няколко дни той повече спеше, ала когато тя влизаше в стаята, винаги отваряше очи въпреки опитите ѝ да стъпва съвсем безшумно. Просто обичаше да знае, че Сара е някъде край него. По едно време тя мислеше да го закара в болницата, но лекарят ѝ

каза, че няма смисъл, тъй като с нищо не биха могли да му помогнат. Тялото му, подложено на такъв жесток тормоз преди двадесет и пет години, вече бе съсипано. Органите му, разрушени някога без възможност за цялостно възстановяване, бяха само позакърпени за известно време, което вече безмилостно изтичаше. Ала Сара не можеше да понесе тази мисъл. Тя познаваше несломимия му дух и вярваше, че постепенно ще се оправя.

Нощта след рождения ден на Ксавие тя си легна тихо до него и го взе в прегръдките си. Почувствува, че той се вкопчи в нея като дете, точно както Лизи някога, и тогава разбра. Притисна го още по-силно, зави го с одеялата и се опита да му вдъхне цялата любов и сила, на която беше способна. Малко преди зазоряване Уилям отвори очи и я погледна, целуна я по устните и въздъхна. Тя нежно го целуна по челото, а той си пое въздух за последен път и тихо издъхна в прегръдките на жената, която го обичаше.

Притиснала го до гърдите си, Сара лежа така дълго време, а сълзите се стичаха по лицето ѝ. Не искаше да го остави да си отиде, не искаше да живее без него. За един дълъг момент ѝ мина мисълта да тръгне с него и тогава чу плача на Ксавие и разбра, че не може да го направи. Сякаш и той беше усетил, че баща му си беше отишъл, както и каква ужасна загуба е това за него и за всички тях.

Сара нежно положи Уилям на леглото, целуна го отново и когато първите слънчеви лъчи обходиха стаята, излезе и тихо затвори вратата след себе си, разтърсвана от горчиви ридания. Херцог Уитфийлд си беше отишъл. Тя бе останала вдовица.

Погребението в църквата на Ла Марол беше тържествено и камерно. Хорът изпя „Аве Мария“, а Сара седеше между децата си. Бяха дошли и някои от по-близките им приятели от Париж, въпреки че основната заупокойна служба щеше да се състои в Лондон след пет дни.

Сара погребва Уилям до Лизи в замъка Мъоз, макар че цяла нощ бяха спорили с Филип по този въпрос. Той настояваше, че от седем века всички херцози на Уитфийлд са били погребвани в имението си. Но тя не можеше да се съгласи с това. Искаше той да остане тук, при нея и при дъщеричката им, в мястото, което беше обичал, където бяха живели и работили заедно.

След службата се изнизаха тихо от църквата. Сара водеше Изабел за ръка, а Джулиън беше прегърнал майка си. Еманюел, която бе пристигнала от Париж, се бе облегнала на ръката на Филип. Бяха малка групичка и Сара сервира обяд за всички в замъка. Местните жители също бяха дошли да изкажат съболезнованията си и Сара покани и тях на обяда, все хора, които му бяха служили, бяха го познавали и обичали. Колкото до нея — тя дори не можеше да си представи живота без него.

Напълно безчувствена се движеше из всекидневната, предлагаше вино, ръкуваше се с хората или изслушваше спомените им за господин херцога. Ала докато за тях това бяха само разни случки, за нея то бе целият ѝ живот, който беше градила и делила с него повече от двадесет и шест години.

Найджъл също беше пристигнал от Лондон. Когато заравяха ковчега, той плачеше редом със Сара, която се бе сгушила в прегръдките на Джулиън. Да го види положен до Лизи беше повече, отколкото можеше да понесе. Сякаш вчера идваха на гробчето ѝ и разговаряха за нея и за запазването на Ксавие, който сега ѝ доставяше такава радост. Но неговата трагедия щеше да бъде, че нямаше дори да запомни баща си. Щеше да има двама братя, които да го обичат, майка

и сестра, които да го обожават, ала никога нямаше да може да разбере какъв човек беше Уилям и този факт късаше сърцето ѝ.

Два дни след това пристигнаха в Лондон за службата там. Беше пищна и строго церемониална. Всичките му роднини присъствуваха, както и кралицата заедно с децата си. След това се отправиха към Уитфийлд, където бяха поканили четиристотин души на чай. Подобно автомат Сара се ръкуваше с всеки. Изведнъж се обърна като попарена, когато чу зад себе си „Ваша светлост“ и в отговор — някакъв мъжки глас. За един лудешки миг тя си помисли, че Уилям е влязъл в стаята, и когато видя, че е Филип, трепна стреснато. Тогава за първи път осъзна, че синът ѝ е вече херцог.

Беше тежък период за всички тях, период, който никога нямаше да забрави. Не знаеше къде да отиде и какво да прави, за да избяга от мъката, която я смазваше. Ако отидеше в Уитфийлд, той щеше да е там, в замъка пък присъствието му щеше да е още по-осезаемо. Ако отседнеше в хотела в Лондон, нямаше да може да мисли за друго, освен за него, а апартаментът в Париж я изпълваше с ужас, бяха толкова щастливи там, медения си месец пък бяха прекарвали в „Риц“... нямаше къде да отиде, нямаше къде да избяга. Той беше навсякъде, в сърцето ѝ, в душата ѝ, в ума ѝ и във всяко от децата им.

— Какво ще правиш сега? — тихо я запита Филип един следобед в Уитфийлд, когато беше седнала до прозореца и рееше поглед навън. Нямаше никаква представа и изведнъж разбра, че бизнесът ѝ вече изобщо не я интересува и че с удоволствие би му го преотстъпила. Но той беше едва на двадесет и шест години, имаше да учи още много. Джулиън пък беше само на петнадесет, дори и един ден да пожелаеше да ръководи магазина в Париж.

— Не зная — призна Сара. От смъртта на Уилям беше изминал около месец, ала тя още не можеше да събере мислите си. — Опитвам се да се организирам, но не мога. Не зная къде да отида и какво да правя. Непрекъснато се питам какво би поискал той да направя.

— Мисля, че би поискал да продължиш — отвърна ѝ Филип честно — с всичко, с което се занимаваше и преди. Имам предвид бизнеса, както и всичко друго, което правехте по-рано заедно. Не можеш просто да спреш да живееш. — Но имаше моменти, когато тази мисъл я изкушаваше.

— Понякога точно това ми се иска.

— Зная, ала не можеш да постъпиш така — тихо каза той. — Ние всички имаме задължения. — А неговите бяха по-тежки от тези на другите. Той бе наследил Уитфийлд, Джулиън никога нямаше да притежава каквато и да е част от него. Щеше да има дял от замъка заедно с Изабел и Ксавие, но... несправедлива бе английската система. Освен това сега Филип пое върху раменете си и тежестта на титлата, както и всичко, свързано с нея. Баща му я бе носил с чест и достойнство, но Сара не беше съвсем сигурна за Филип.

— Ами ти? — нежно го попита тя тогава. — Ти какво ще правиш сега?

— Същото, както и преди — отговори той колебливо, след което реши да ѝ каже нещо, което още не беше споделял. — Тези дни бих искал да те запозная с един човек. — Моментът му се струваше неподходящ да я занимава с такива неща, затова и не го беше направил по-рано. Готвеше се да ѝ каже за Сесили още на Коледа, но баща му беше толкова зле, че така и не спомена нищо.

— Някой по-специален?

— В известен смисъл, да — уклончиво отвърна Филип, като се изчерви.

— Може да вечеряме заедно, преди да напусна Англия.

— Бих се радвал — скромно рече Филип. Беше по-различен от другите членове на фамилията, ала тя си оставаше негова майка.

Напомни му за разговора след две седмици, когато обмисляше заминаването си за Париж. Еманюел имаше някакви проблеми с магазина, а и Изабел трябваше да се върне заради училището. Сара я задържа със себе си в Уитфийлд, макар че Джулиън си беше заминал още преди седмици.

— Какво стана с човека, с когото искаше да ме запознаеш? — деликатно го подпита тя, но той колебливо отговори:

— О, това ли... ами ти сигурно няма да имаш време преди заминаването?

— Напротив, имам — заяви Сара. — Винаги имам време за тебе. Кога искаш да го направим?

Филип съжаляваше, че изобщо беше споменал за това, ала тя го предположи да се отпусне, доколкото можеше, докато уговаряха часа и мястото на вечерята. Момичето, с което се запозна на следващата вечер, не я изненада ни най-малко. За нейно искрено

съжаление. Беше типична англичанка — висока, бледа и мършава и почти не говореше. Едно изключително добре възпитано и порядъчно момиче, но и най-скучното същество, което Сара беше срещала. Лейди Сесили Хотърн. Баща ѝ беше важен министър в кабинета, а тя бе добро момиче, невероятно почитено и възпитано, но Сара не можеше да не се зачуди как изобщо Филип я понасяше. Нямаше абсолютно никакъв сексапил, никаква топлинка и живец в нея и със сигурност не беше човек, с когото можеш да се засмееш за нещо. Сара деликатно се опита да му обърне внимание на това на следващата сутрин, преди да отпътува.

— Приятно момиче — отбеляза тя по време на закуската.

— Радвам се, че ти харесва. — Изглеждаше много доволен, а Сара взе да се пита доколко сериозно е всичко това и дали трябва да се тревожи. Ето на, тя бе още с пеленаче на ръце, а трябваше да мисли и за снахи, и то сега, когато Уилям вече го нямаше. Колко несправедлив е този свят, простена Сара безмълвно, и се помъчи да си придаде равнодушен вид.

— Сериозно ли е? — попита го тя и едва не се задави с парчето препечена филийка, когато той кимна с глава. — Много сериозно?

— Би могло да стане. Тя със сигурност е типът момиче, за което човек би пожелал да се ожени.

— Мога да разбера защо смяташ така, скъпи — внимателно подбираше думите Сара. Мъчеше се гласът ѝ да звучи спокойно и се зачуди, дали Филип ѝ вярва. — Тя е приятно момиче, но... достатъчно ли е забавна? Това е нещо, което трябва да се има предвид. Аз и баща ти винаги чудесно се забавлявахме заедно. Това е много важно в брака.

— Забавна ли? — с изненада я погледна той. — Дали е достатъчно забавна? Какво значение би могло да има това? Не те разбирам, мамо.

— Филип — реши да бъде откровена, с надеждата, че няма да съжалява по-късно, — доброто потекло не е достатъчно. Човек се нуждае от нещо повече... малко темперамент, някой, с когото да искаш както да се покажеш в обществото, така и да скочиш в леглото. — Беше достатъчно голям, за да чуе такива думи от устата ѝ, пък и в крайна сметка беше 1966 година, не 1923-та. Млади хора пътуваха на автостоп чак до Сан Франсиско, увити във всевъзможни покривала и с цветя, вплетени в косите, така че той едва ли можеше да е абсолютен

сухар. Но колкото и смайващо да беше, Филип се оказа точно такъв. Когато погледна майка си, изглеждаше ужасен.

— Да, мога със сигурност да отбележа, че вие с татко сте отделили доста време за тези неща, ала това не означава, че аз имам намерение да си избира съпруга по същите стандарти. — В този момент Сара разбра, че ако синът ѝ се ожени за това момиче, ще извърши голяма грешка, но от друга страна, съзнаваше, че ако тя му го каже, той в никакъв случай няма да я послуша.

— Нима още вярваш в двойствения стандарт, Филип? Че можеш да се развличаш с един тип момичета, а да се жениш за друг? Или пък действително харесваш сериозни и добре възпитани млади създания? Защото ако обичаш да се забавляваш със сексапилните, весели девойчета, а се ожениш за благоприлично момиче ще си навлечеш множество неприятности. — При създалото се положение това беше най-доброто, което можеше да направи, и усети, че той я разбра.

— Трябва да мисля за положението си — рече Филип, като явно беше доста раздразнен от думите на майка си.

— Същото се отнасяше и за баща ти, Филип. Но той се ожени за мен и не мисля, че някога е съжалявал за това. Поне се надявам, че не е — тъжно се усмихна тя на най-големия си син, чувствавайки се така, сякаш той бе някой абсолютно непознат.

— Произхождала си от много добро семейство, макар че си била разведена. — Беше им разказала това преди много време, за да не го научат от другиго. — В такъв случай да разбирам ли, че Сесили не ти е харесала? — с леден глас попита той, ставайки от масата.

— Напротив, хареса ми. Просто мисля, че ако възнамеряваш да се жениш за нея, трябва сериозно да си помислиш каква съпруга би искал да имаш. Тя е добро момиче, но е много сериозна и малко затворена. — Сара отдавна знаеше, че Филип предпочита по-буйните дами, беше чула различни историйки за него и в Лондон, и в Париж. Обичаше да го снимат с „подходящия“ тип момиче, като същевременно се наслаждаваше на другия тип. Без съмнение Сесили беше от „подходящите“. Ала иначе бе съвсем безцветна и скучна.

— От нея ще излезе отлична херцогиня Уитфийлд — сурово отбеляза Филип.

— Предполагам, че това е важно. Но дали е достатъчно? — Чувствуваше се длъжна да го попита.

— Смятам, че аз най-добре мога да преценя — заяви той и тя кимна, молейки се да е прав, макар да беше сигурна в обратното.

— Искам само това, което е най-добро за тебе — каза му Сара и го целуна, след което Филип тръгна за работа, а тя замина за Париж с двете по-малки деца. Заведе ги в замъка и ги остави на Джулиън, след което се върна в Париж за няколко дни, за да се погрижи за бизнеса, но сърцето ѝ вече не беше в него. Единственото, което искаше, беше да се прибере в замъка и да отиде на гроба на Уилям, което според Еманюел бе прекалено мрачно.

Доста време ѝ беше необходимо, за да се възстанови, и чак през лятото се почувствува горе-долу нормално. Тогава Филип съобщи, че ще се жени за Сесили Хотърн. Сара изпита съжаление към него, макар че никога не би му го казала. Те възнамеряваха да живеят в лондонския му апартамент и да прекарват повечето време в Уитфийлд. Там жена му щеше да държи конете си, при което Филип увери майка си, че би могла да използва ловната хижа, когато пожелае. А той и Сесили, естествено, щели да се настанят в централната сграда. За братята и сестра си не спомена нито дума.

На Сара не ѝ се наложи да се занимава с приготовления по сватбата, тъй като семейство Хотърн свършиха цялата работа. Церемонията се състоя във фамилното им имение в Стафърдшър. Уитфийлдови пристигнаха в пълен състав. Беше коледна сватба и за сватбената закуска Сара беше облякла вълнен бежов костюм от „Шанел“.

Изабел бе пременена с изящна рокля от бяло кадифе и палтенце, подплатено с хермелин, а Ксавие — с прелестно костюмче от черен плюш, закупено от „Ла Шатлен“ в Париж. Джулиън беше невероятно красив с фрака си, както и Филип. Булката не бе особено пленителна в дантелената рокля на баба си. Беше малко висока за нея, а булото бе кацнало доста странно на главата ѝ и ако имаше с кого да си поклюкарствува, като Еманюел например, която обаче не присъствуваше, Сара щеше да признае, че младоженката изглежда ужасно и че излъчва толкова очарование и сексапил, колкото една суха върлина. Дори не си беше направила труда да се гримира. Сватбата се състоя в навечерието на Коледа. Меденият си месец щяха да прекарат на Бахамските острови.

Сара не можеше да не се пита как ли би приел Уилям всичко това. Когато вечерта се прибра в хотел „Клариджис“, мисълта, че не бе харесала първата си снаха, много я потисна. Дано поне имаше по-добър късмет със следващите.

Странен живот. И тези деца, които вършеха такива странни работи. Които водеха свой собствен живот, по свой собствен начин с хора, които не допадаха на никой друг, освен на самите себе си. Докато летяха към Париж, а и после по пътя към замъка, тази мисъл я караше да се чувства още по-самотна без Уилям. Беше първата Коледа, която посрещаша без него, една година след смъртта му. Ксавие навършваше две годинки на първи януари. Съзнанието ѝ бе заето със спомени, докато бавно приближаваха къщата, и когато спря пред вратата, Сара видя в здрача някакъв мъж, чийто силует ѝ се стори странно познат и все пак някак доста различен. Вгледа се в него по-внимателно и се запита дали не сънува. Ала не сънуваше. Това беше той... и за миг ѝ се стори, че сякаш почти не се беше променил. Бавно тръгна към нея с нежна усмивка, а тя остана на мястото си, вперила очи в него.

Когато Сара слезе от ролс-ройса пред замъка, изглеждаше така сякаш виждаше призрак, и в известен смисъл това беше вярно. Почти двадесет и три години бяха изминали, откакто го видя за последен път. Двадесет и три години, откакто я целуна за сбогом и отведе войниците си обратно в Германия. Оттогава не беше чула нищо за него и въобще не знаеше дали е жив или мъртъв, но често се беше сецала, особено когато си мислеше за Лизи.

Слезе бавно от колата, а той я огледа продължително и настойчиво. Беше се променила съвсем малко. Все още беше красавица. Сега изглеждаше още по-представителна, а косата ѝ бе леко посивяла. Тази година бе навършила петдесет, но като я гледаше, му бе трудно да повярва.

— Кой е това? — прошепна Джулиън.

Мъжът изглеждаше много особено. Беше слаб и доста стар и гледаше майка му, без да откъсва очи от нея.

— Няма нищо, скъпи. Това е един стар приятел. Прибери децата вътре. — Той вдигна Ксавие, хвана Изабел и тримата влязоха в замъка, като поглеждаха през рамо към майка си, която бавно се отправи към мъжа.

— Йоахим? — прошепна тя и той пристъпи към нея с така добре познатата ѝ усмивка. — Какво правиш тук? — Толкова дълго беше чакал, за да дойде. И защо точно сега? Имаше толкова неща да му каже, а и да го пита.

— Здравей, Сара — рече той тихо, като взе ръцете ѝ в своите. — Много време мина, ала ти изглеждаш чудесно. — Изглеждаше много повече от чудесно. Самият факт, че я вижда, караше сърцето му да тупти учестено.

— Благодаря. — Сара знаеше, че Йоахим е на шестдесет години, но времето не беше го пожалило, макар и да не бе толкова състарен, колкото Уилям. Той беше жив, а Уилям си беше отишъл. — Искаш ли да влезем вътре? Точно се връщаме от Англия — обясни му тя,

изведнъж придобила тона на домакиня, която посреща дългоочакван гост, — от сватбата на Филип. — Усмихна се, очите им продължаваха да търсят нещо друго, извън думите.

— Филип? Ожени ли се?

— Той е на двадесет и седем години — припомни му Сара, докато Йоахим ѝ държеше вратата, след което я последва вътре. Изведнъж и двамата болезнено осъзнаха, че някога той беше живял тук.

— А други деца?

— Три — кимна тя и се засмя. — Едното съвсем отскоро, Ксавие ще навърши две годинки следващата седмица.

— Имаш бебе? — Изглеждаше видимо смаян и Сара се разсмя.

— Едва ли можеш да се изненадаш повече от мен самата. Уилям беше много добър в това отношение. — Не ѝ се искаше да му каже, че той беше починал, не още. Изведнъж си даде сметка, че Йоахим не знае, че Уилям се беше върнал тогава. Толкова много неща имаха да си кажат.

Покани го в големия салон и той огледа помещението, изпълнено с толкова спомени. Но това че виждаше Сара пред себе си, беше много по-разтърсващо и Йоахим не можеше да откъсне очи от нея. Помисли си, че ако бе дошъл предишния ден, тя нямаше да се е върнала от Англия.

— Какво те води насам, Йоахим?

Искаше му се да каже „ти“, ала не го направи.

— Имам брат в Париж. Дойдох да го видя за Коледа. И двамата сме сами, та той ме покани на гости. — След това продължи: — От дълго време искам да те видя, Сара.

— Ти изобщо не ми писа — отрони тя меко. Тя също не му беше писала. Но ако се обърнеш сега назад, съвсем не беше сигурна, че щеше да го направи, дори и да знаеше къде да го намери. Може би само веднъж, ала пак щеше да е нечестно спрямо Уилям.

— След войната всичко беше много трудно — започна да обяснява той. — Дълго време Берлин беше същинска лудница, а когато кореспонденцията стана възможна, прочетох във вестниците за чудодейното оцеляване на херцог Уитфийлд. Зарадвах се за теб, нали знаех колко много искаше той да се върне. След това реших, че не е уместно да ти пиша или да дойда да те видя. Често си мислех за това.

Идвах до Франция на няколко пъти, но не ми изглеждаше редно да ти се обаждам, затова не го и направих. — Сара кимна. Разбираше го много добре. В някои отношения щеше да е доста странно, ако се бяха видели тогава. Не можеха да отрекат, че бяха изпитвали чувства един към друг. За щастие бяха успели да ги контролират, но все пак те бяха съществували.

— Уилям почина миналата година — промълви Сара печално. — По-точно тази година, на втори януари. — Очите ѝ му казаха колко самотна е тя сега. И той отново не можа да се престори, че не знае. В края на краищата именно затова се бе решил най-после да дойде. Не беше пожелал да се намеси в живота ѝ с него, тъй като знаеше колко много обича съпруга си, но сега, след като научи, че него го няма, трябваше да дойде, за да се опита да постигне мечтата на живота си.

— Зная. И за това прочетох във вестниците.

Тя кимна. Все още не можеше да разбере причината за идването му.

— Ожени ли се повторно?

— Не. Никога — поклати глава той. Мисълта за нея го беше преследвала повече от двадесет години и така и не беше срещнал друга жена, която да го заплени.

— Знаеш ли, сега съм в бижутерийния бизнес. — Погледна го развеселено, а Йоаким учудено повдигна вежди.

— Нима? — Този път беше истински изненадан. — Това е нещо ново, нали?

— Вече не. Започна още след войната. — Разказа му за всички онези хора, които им бяха продали бижутата и скъпоценностите си, и как по-късно се бе родил и разраснал този бизнес. Разказа му за магазина в Париж, управляван от Еманюел, както и за другия в Лондон.

— Звучи невероятно. Ще трябва да я посетя, когато отида в Париж. — После размисли сети се, че тя никога не го беше харесвала. — Предполагам, че цените няма да бъдат по джоба ми. Ние загубихме всичко — сухо допълни той. — Всичките ни земи останаха в източната част.

Почувствува съжаление към него. Имаше нещо отчайващо тъжно в този човек. Изглеждаше съкрушен и много самотен. Предложи му чаша вино и отиде да нагледа децата. Изабел и Ксавие вечеряха в

кухнята с прислужницата, а Джулиън се беше качил горе да позвъни на приятелката си. Искаше да ги представи на Йоахим, но първо трябваше да си поговори с него. Имаше странното усещане, че неочакваното му посещение си има причини.

Върна се в хола, а когато влезе, видя, че той разглежда книгите. След малко забеляза, че е открил онази, която ѝ беше подарил за Коледа преди двадесет години.

— Все още я пазиш. — Изглеждаше доволен и тя му се усмихна. — А аз продължавам да държа снимката ти на бюрото си в Германия. — Това ѝ се стори тъжно. Беше толкова отдавна. Досега би трябвало да има друга снимка на бюрото му, не нейната.

— И аз също пазя твоята. Прибрала съм я. — За неговата снимка не бе имало място в живота ѝ с Уилям и той го знаеше. — С какво се занимаваш сега? — Видът му бе представителен, явно в никакъв случай не беше беден, но не и кой знае колко богат.

— Професор по английска литература съм в Хайделбергския университет. — Усмихна ѝ се и двамата си припомниха дългите разговори за Кийтс и Шели.

— Сигурна съм, че се справяш отлично.

Той остави чашата с вино и се приближи към нея.

— Може би сбърках, че дойдох, Сара, но аз мисля за теб много често. Сякаш вчера си тръгнах оттук. — А всъщност, не беше вчера, беше сякаш в друг живот. — Трябваше да те видя отново, да разбере дали и ти помниш, дали всичко това продължава да има същото значение за теб, както някога за двама ни. — Искаше толкова много от нея. Докато очевидно неговият живот е бил съвсем празен, нейният беше изпълнен с толкова неща.

— Много време мина, Йоахим... Ала аз винаги съм те помнила. — Трябваше да бъде искрена с него. — Обичах те тогава. Наистина те обичах и ако нещата стояха по друг начин, ако не бях омъжена за Уилям, но аз бях... и той се върна у дома. Обичах го толкова много. Не мога дори да си представя някога да обикна друг мъж по този начин.

— Дори и мъж, когото си обичала преди? — Очите му бяха пълни с надежда и погубени мечти, ала тя не можеше да му даде отговора, който му бе необходим.

Поклати тъжно глава.

— Дори и тебе, Йоахим. Не можах тогава, не мога и сега... Завинаги съм омъжена за Уилям.

— Но него вече го няма — нежно възрази той, като се чудеше дали не е избързал с идването си.

— Не и в сърцето ми, точно както и тогава. Тогава бях благодарна и сега също съм благодарна... Не мога да се променя, Йоахим.

— Съжалявам — сведе очи той. Беше съсипан.

— Аз също — отрони тя меко.

В този момент децата се присъединиха към тях. Изабел беше много миличка, когато направи реверанса си, а Ксавие обиколи на бегом стаята, като щастливо рушеше всичко по пътя си. След малко се появи и Джулиън, да я попита дали може да излезе с приятели, и тя го представи на Йоахим.

— Имаш прекрасно семейство — каза ѝ той, след като децата си излязоха. — Малкият прилича на Филип. — По време на окупацията Филип беше на същата възраст и в очите му тя прочете обич към най-големия ѝ син... и към Лизи. Усети, че в този момент той също мислеше за момиченцето, и кимна с глава. — Често се сещам и за нея... по някакъв начин тя сякаш беше наше бебе.

— Зная. — Уилям си беше мислил същото. Беше споделил, че ревнува от Йоахим, защото бе познавал Елизабет. — Беше толкова сладка. Донякъде Джулиън прилича на нея в това отношение. Както и Ксавие. От време на време... Изабел си е Изабел.

— Личи ѝ — усмихна се той. — Както и на теб, Сара. Все още те обичам. Винаги ще те обичам. Ти си точно такава, каквато си мислех, че ще бъдеш... може би даже по-красива и все така добра. Понякога ми се струва, че не бих искал да си такава.

— Съжалявам — позасмя се тя леко в отговор.

— Уилям е имал голямо щастие. Надявам се, че го е съзнавал.

— Мисля, че и за мен важи същото. Само дето времето ни беше толкова кратко. Бих искала да не свършваше.

— Как се чувствуваше той след войната? Вестниците писаха, че е оцелял по чудо.

— Така е. След жестоките мъчения беше в много тежко състояние.

— Правили са ужасни неща — рече Йоахим без колебание. — Известно време се срамувах да кажа, че съм германец.

— Но ти само помагаше на ранените, докато беше тук. Останалото се правеше от други хора. Няма от какво да се срамуваш. — Беше го обичала и уважавала, независимо от разликата в позициите им.

— Трябваше да спрем всичко много по-рано. Светът никога няма да ни прости, че не го сторихме, и то с най-голямо основание. Бяха извършени нечовешки престъпления. — Не можеше да не се съгласи с него, но поне и двамата знаеха, че съвестта му е чиста. Беше добър човек и достоен войник.

След малко той се изправи и огледа стаята отново, сякаш искаше да запамети всяка подробност, всеки сантиметър.

— Трябва да си тръгвам. Брат ми ще ме чака.

— Ела пак някой път — каза тя, докато го изпращаше, ала и двамата знаеха, че няма да дойде. Изпрати го до колата му, където се поспряха, и той отново я погледна. Гладът, таен години в сърцето му, ерозираше в очите му. Копнееше да я докосне.

— Радвам се, че дойдох да те видя... Желаех да го направя от дълго време. — Усмихна ѝ се и нежно я помилва по бузата както си бе позволил веднъж тогава... Тя се надигна и го целуна по бузата, погали го по лицето и бавно отстъпи крачка назад. Сякаш с тази крачка се върна от миналото в настоящето.

— Пази се, Йоахим...

За миг той постоя нерешително, след което кимна. Качи се в колата си и козирува леко, а Сара така и не видя сълзите в очите му, докато се отдалечаваше. Видя само колата и... човека, когото някога беше познавала. Но тя не можеше да дели спомените си за Уилям с другиго. Йоахим беше напуснал живота ѝ преди много години. Беше си отишъл завинаги още тогава. И вече нямаше място за него. Не бе имало от години. Когато колата се изгуби от погледа ѝ, Сара обърна гръб и се върна вътре при децата си.

Дипломирането на Джулиън в Сорбоната по философия и литература през 1972 година изпълни Сара с гордост. Всички присъствуваха на церемонията, всички с изключение на Филип, който беше заангажиран в Лондон със закупуването на колекция накити, включваща и една забележителна диадема. Еманюел се яви на промоцията в много изискан тъмносин костюм на „Живанши“ и великолепен комплект бижута със сапфири от „Уитфийлдс“. По това време тя беше станала важна личност. Връзката ѝ с министъра на финансите вече бе публична тайна. Бяха заедно от доста години и той беше привързан към нея, обгръщаше я с уважение и грижовност. Жена му боледуваше от дълго време, децата му бяха пораснали и връзката им не вредеше никому. Държаха се дискретно, той беше много мил и тя искрено го обичаше. Преди няколко години ѝ беше купил комфортен апартамент на булевард Фош, където Еманюел посрещаше гости заедно с него. Хората мечтаеха да бъдат поканени на някое от нейните партита. Всички по-забележителни личности в Париж ги посещаваха, а като управител на „Уитфийлдс“ тя беше обект на голям интерес и възхищение. Обличаше се безупречно. Имаше страхотен вкус, който личеше както в бижутата, които през годините грижливо си беше набавяла сама, така и в тези, които министърът ѝ подаряваше.

Сара беше благодарна, че Еманюел продължаваше да работи за нея, особено сега, когато Джулиън възнамеряваше да навлезе в бизнеса. Той притежаваше отличен вкус и усет към дизайна, както и набито око за редките и изключителни бижута, но имаше много неща относно управлението, които му бяха неизвестни. От години Еманюел не работеше вече като продавачка, тя беше „генерален директор“ и кабинетът ѝ се намирал на горния етаж, точно срещу кабинета на Сара. Понякога оставяха вратите си отворени и се провикваха през коридорчето, също като две пансионерки, които си пишат домашните. Бяха си останали близки приятелки и тъкмо това приятелство, децата и непрестанно растящата ангажираност в работата бяха помогнали на

Сара да преживее смъртта на Уилям. Повече от шест години бяха изминали вече, години, изпълнени с ледена самота.

Без него животът не беше същият както в големите, така и в малките неща. Смахът, който ги обединяваше, дребните жестове на внимание и такт, усмивките, цветята, разбирателството, еднаквите или пък диаметрално противоположни възгледи, вечно точните му преценки, безкрайната му мъдрост — всичко това си беше отишло и болката, която Сара изпитваше, беше невероятно силна, почти физическа.

Добре, че децата запълваха времето ѝ през тези години. Изабел беше вече на шестнадесет, а Ксавие на седем. Беше много палав, вреше си носа навсякъде и Сара често се питаше дали ще надживее детството си. Току го откриваше ту на покрива на замъка, ту в дупки, които сам копаеше край конюшните, ту да изпробва електрически проводници или да строи чудновати неща, които изглеждаха така, сякаш всеки миг ще се сгромолясат и ще го убият. Но по някакъв начин той се измъкваше от всичко това, а енергията и изобретателността му я изпълваха със задоволство и гордост. Страстно се интересуваше от скали и руди и все си мислеше, че е открил я злато, я сребро, я диаманти. Щом нещо проблеснеше в земята, той се хвърляше отгоре и крещеше, че е открил скъпоценно бижу за „Уитфийлдс“.

Филип имаше вече свои деца, момче на пет години и момиче на три, Александър и Кристин, но както Сара признаваше само пред Еманюел, те толкова приличаха на Сесили, че не можеше да ѝ трепне сърцето.

Бяха сладки, ала много бледи и бездушни. Не създаваха вълнение около себе си и не бяха особено обичливи. Бяха затворени и срамежливи дори със Сара. Понякога тя взимаше Ксавие да си играе с тях в Уитфийлдс, но той беше много по-инициативен и буен и винаги се вкарваше в някоя беля. Постепенно стана ясно, че присъствието му не е особено приятно на Филип.

Фактически той не обичаше никого от братята си, както и сестра си, нито пък се интересуваше от тях, може би, с изключение на Джулиън, за когото Сара се страхуваше, че Филип направо го мрази.

Изпитваше невероятно завист към него, толкова голяма, че Сара се тревожеше да не би сега, при влизането на Джулиън в бизнеса, Филип да направи нещо, за да му навреди. Подозираше, че Еманюел се

страхува от същото и я насърчи да го наблюдава. Някога те с Филип бяха приятели, той беше нейното протеже, когато бе млада и все още не се бе впуснала в светския живот, и в някои отношения тя го познаваше по-добре дори от Сара. Еманюел знаеше на каква проклетия е способен, от какво най-много се плаши и какви отмъщения измисля, ако реши, че някой е препречил пътя му. Най-много я смайваше фактът, че след всички тези години той продължаваше да се разбира с Найджъл. Бяха сключили някакъв своеобразен съюз, брак по сметка, който очевидно им вършеше работа.

Филип мразеше Джулиън заради обичта, която всички изпитваха към него — семейството, приятелите, дори гаджетата. Той излизаше с най-привлекателните момичета в града, винаги красиви, забавни, блестящи и чаровни, които направо го обожаваха. В сравнение с тях дори жените, с които Филип ходеше преди женитбата си, изглеждаха някак пошли. Еманюел знаеше, че именно този тип го привлича, когато съпругата му не е наоколо. Веднъж го беше срещнала в Париж с една такава и той се бе престорил, че му е секретарка и са в командировка. Бяха отседнали в „Плаза Атене“ и той й беше заел за няколко дни едни от най-бляскавите им бижута, като помоли Еманюел да не казва на майка му. Но бижутата губеха блясъка си на нея, видът й беше уморен и износен, а смешно късите дрехи, които носеше, дори не бяха стилни. Изглеждаше някак евтина, а Филип сякаш не го забелязваше. Сара го съжаляваше. По това време на нея вече й беше ясно, че той не е щастлив в брака си.

Никой не усети отсъствието на Филип на промоцията.

— Е, приятелю — подхвърли Еманюел на Джулиън, когато излизаха от Сорбоната, — кога започваш работа? Утре, *n'est-ce pas*^[1]? — Знаеше, че тя се шегува, тъй като беше поканена на приема в замъка, който майка му даваше вечерта в негова чест. Щяха да присъствуват и всичките му приятели.

Момчетата щяха да преспят в конюшните, а момичетата в замъка и в къщичката на пазача. Останалите гости бяха настанени в местния хотел. Очакваше се да дойдат около триста човека. След приема Джулиън заминаваше за няколко дни на Ривиерата. Беше обещал на майка си да се яви на работа в понеделник.

— Понеделник, обещавам — погледна той Еманюел с огромните си очи, които бяха спечелили не едно и две женски сърца. Много

приличаше на баща си. — Заклевам се... — Вдигна ръка за клетва и Еманюел се разсмя. Щеше да е забавно да работи с него в „Уитфийлдс“. Беше толкова красив, че жените биха купили каквото и да е от него. Само се надяваше той да не купува вместо тях. Беше невероятно щедър, точно като Уилям, и изключително добросърдечен.

Сара му предложи своя апартамент, докато си намери подходящ, и Джулиън с нетърпение очакваше преместването си. По случай дипломирането тя му подари едно алфа ромео, което със сигурност щеше да впечатлява момичетата. Той веднага предложи на Еманюел да я закара с него до замъка след обяда в ресторанта на „Плаза“, но тя беше обещала на Сара да пътува с нея.

Вместо Еманюел Изабел реши да тръгне с Джулиън към замъка. Докато сестра му се напъхваше в колата, той я задяваше за дългите крака и късите ѝ поли. Беше на шестнадесет години, но изглеждаше на двадесет и пет.

И както Джулиън често повтаряше по неин адрес, тя си беше жива беля. Флиртуваше с всичките му приятели и беше излизала с неколцина от тях. Затова той често се учудваше, че майка му не взема по-строги мерки спрямо нея. Но откакто баща им беше починал, Сара се държеше много по-меко с всички тях. Сякаш нямаше нито силата, нито желанието да се бори. Според него тя оставяше и Ксавие да щурее до насита, макар че обикновено това не водеше до нещо повече от някой и друг гръмнал фишек в конюшните, колкото да подплаши конете или пощръклели от закачките му я крави, я кози, я овце, които се озоваваха в лозята. Постъпките на Изабел бяха по-дискретни, затова пък много по-опасни, ако беше вярно онова, което му беше казал приятелят му Жан Франсоа. Неотдавна, по време на един ски уикенд в Сен Мориц, тя буквално го подлудила и накрая тръшна вратата под носа му, нещо, което накара Джулиън да си отдъхне с облекчение. Но му беше ясно, че скоро Изабел ще престане да затръшва врати и ще започне да ги оставя отворени.

— Е — подхвърли той, докато се движеха по шосе № 20 към Орлеан. — Какво ново при теб? Някое ново гадже?

— Нищо особено. — Изглеждаше равнодушна, което не беше типично за нея. Обикновено обичаше да му се похвали с последните си завоевания. Напоследък обаче беше станала много потайна и в същото време се разхубавяваше с всяка минута. Приличаше на майка

им, но беше някак по-жарка. Цялата излъчваше страст и обещания. А загатнатата ѝ невинност само правеше поканата още по-изкусителна.

— Как е даскалото? — Тя продължаваше да ходи на училище в Ла Марол, което според него беше грешка. Смяташе, че трябва да учи някъде другаде, може би дори в манастир. На нейните години Джулиън поне беше достатъчно хитър да се прикрива, изглеждаше самата невинност, когато твърдеше, че играе тенис след часовете, а фактически имаше връзка с една от учителките си. Никой не ги разкри, ала след време тя започна да приема нещата много сериозно и когато най-накрая той я остави, го заплаши със самоубийство, което доста го разстрои. След нея дойде майката на един от съучениците му, но и там нещата станаха заплетени, след което разбра, че е по-добре да гони някое момиче, отколкото да се забърква в сложни взаимоотношения с по-възрастни жени. Във всеки случай жените продължаваха да го интересуват. В това отношение беше абсолютно всеяден. Обожаваше ги всичките — стари, млади, красиви, прости, интелигентни, а понякога дори и грозни. Изабел го обвиняваше, че няма вкус, а приятелите му казваха, че винаги е готов за секс, което си беше вярно, ала според него това не беше грях. Винаги беше възбуден и винаги готов да „услужи“.

— Даскалото е тъпо, досадно — сприхаво отговори Изабел. — Добре, че има лятна ваканция. — Беснееше, че нямаше да ходят никъде чак до август. Майка им ѝ беше обещала пътуване до Капри, но дотогава щяха да останат в замъка. Сара трябваше да наглежда нещата там, правеше някои промени в парижкия магазин, както и някои подобрения в чифлика.

— Такава скука е — оплака се Изабел, като палеше цигара. Дръпна си един-два пъти и я хвърли през прозореца. Според него не пушеше истински, просто се опитваше да му направи впечатление.

— На твоите години ми харесваше в замъка. Толкова неща мотат да се правят тук. А и мама ти разрешава да си каниш приятели.

— Не и момчета — изгледа го кръвнишки тя. По принцип Изабел обожаваше брат си, ала понякога той просто не я разбираше, особено в последно време.

— Странно — продължи да я дразни той безмилостно, — на мен винаги ми позволяваше да каня момчета.

— Много смешно.

— Благодаря. Е, поне тази вечер няма да е скучно, скъпа. Но по-добре се дръж прилично или ще те нашляпам.

— Трогната съм. — Затвори очи и се свлече надолу в седалката на алфа ромеото. — Между впрочем колата ти ми харесва. — Усмихна му се. Понякога действително го харесваше.

— На мен също. Много мило от страна на мама.

— Ъхъ. Мен сигурно ще ме остави да чакам, докато стана на деветдесет. — Изабел смяташе, че майка ѝ се държи несправедливо с нея. Тя бе убедена, че всеки, който се противопостави на желанията ѝ, е чудовище.

— Може би дотогава ще си издържала шофьорския изпит.

— О, я млъквай. — В семейството вече се шегуваха с бездарното ѝ шофиране. Беше блъснала двете таратайки, изоставени в замъка, като твърдеше, че това станало, защото били невъзможни за управление, а не по нейна вина. Но Джулиън беше на друго мнение по въпроса и нямаше намерение да ѝ позволи дори да пипне волана на скъпоценното му алфа ромео.

Пристигнаха в замъка много преди гостите. Джулиън поплува малко, след което отиде да провери с какво би могъл да помогне на майка си. Тя беше наела хора от един местен ресторант, които бяха аранжирани навсякъде дълги маси със студен бюфет, няколко бара, бяха стъкмили и огромен дансинг. Щеше да има два оркестъра — един местен и един много моден от Париж. Джулиън беше възхитен и трогнат, че майка му дава такъв прием в негова чест.

— Благодаря ти, мамо — каза той, като я прегърна все още мокър след плуването. Стоеше до нея висок и красив, а водата капеше от плувките му. Еманюел, която беше наблизко, се направи, че примира при вида му.

— Покрий се, скъпи. Никак не съм сигурна, че ще мога да те укротявам в магазина. — А и едва ли някой би могъл. Отбеляза си наум да наглежда продавачките. Чудеше се дали, след като обядват с него, той няма да започне да ги води в апартамента си. Известна ѝ беше неговата репутация на палавник. — Ще трябва да измислим нещо много завъртяно, за да те позагрозим. — Само дете такова нещо не можеше да се измисли, от него просто струеше чар и сексапил. Джулиън беше пълната противоположност на Филип с неговата студена съдържаност и потиснатост.

— Трябва да се облечеш, преди да са пристигнали гостите ти — усмихна се майка му.

— А може би не — прошепна Еманюел. Гледката на едно хармонично тяло винаги беше приятна и тя обичаше лекичко да го задява за това. Беше съвсем безобидно, в крайна сметка Еманюел бе стара приятелка на семейството и за нея той си оставаше дете. Наскоро тя бе навършила петдесет години.

Джулиън слезе долу много преди да пристигнат гостите, а докато се обличаше, прекара половин час с Ксавие, който му разказа надълго и нашироко за каубоите в Дивия Запад. Кой знае защо, малкият му брат се беше побъркал на тема Дейви Крокет. Всичко американско го очароваше и даже беше казал на някого в училище, че фактически е от Ню Йорк и е във Франция само за една година, докато родителите му се занимават с бизнеса тук.

— Добре де, мама нали е американка! — беше се защитил по-късно. Повече от всичко му се искаше и той да е американец. Тъй като не помнеше баща си и виждаше Филип изключително рядко, не чувствуваше никакво родство с британците. И докато Джулиън беше типичен французин, Ксавие смяташе, че е много вълнуващо да се прави, че е от Ню Йорк, Чикаго или дори Калифорния. Непрекъснато говореше за леля си Джейн и за братовчедите си, които изобщо не познаваше. Това много забавляваше Сара. Тя често приказваше с него на английски, който той владееше много добре, както впрочем и Джулиън, само че с френски акцент. Английският на Джулиън беше по-добър, но всеки веднага би казал, че той е французин, за разлика от Филип, чийто говор звучеше напълно по британски маниер. Колкото до Изабел — за нея нямаше никакво значение откъде е, стига да беше колкото се може по-далеч от роднините ѝ. Мечтаеше да е напълно отделена от тях, така че да прави каквото си поиска.

— Искам да се държиш като добро момче тази вечер — предупреди Джулиън Ксавие, преди да се присъедини към приятелите си. — Никакви дивашки трикове, никакви наранявания. Искам да се забавлявам на моето парти. И въобще защо не вземеш да погледаш телевизия?

— Не мога — сухо отвърна той. — Нямам телевизор.

— Можеш да гледаш в моята стая — усмихна му се Джулиън. Колкото и невъзможен да беше по-малкият му брат, той все пак си го

обичаше. Беше му като баща и Ксавие много се радваше на компанията му. — Мисля, че ще дават някакъв футболен мач.

— Страхотно! — възкликна Ксавие и се отправи към стаята на Джулиън, като си тананикаше песничката за Дейви Крокет.

Джулиън все още се усмихваше, когато се сблъска с Изабел на стълбите. Беше се облякла в съвсем прозрачна бяла рокля, която едва покриваше чатала ѝ, а на корема ѝ подрънкваше синджир.

— „Карден“? — попита я той, като се опита гласът му да прозвучи хладно.

— „Куреж“ — поправи го тя. Имаше нещо дяволско във вида ѝ, нещо много по-опасно, отколкото сама предполагаше. Истинско олицетворение на неприятности в аванс.

— Уча се.

Сара също бе потресена от тоалета ѝ. Като видя дъщеря си, тя незабавно я върна обратно да се преоблече, вследствие на което по пътя си Изабел затръшна всяка възможна врата. Еманюел само я погледна, а Сара въздъхна и си взе чаша шампанско.

— Това дете ще ме убие. Ако тя не го стори, Ксавие — със сигурност.

— Същото разправяше и за другите двама — напомни ѝ Еманюел.

— Не е така — поправи я Сара. — Филип ме огорчаваше, защото беше страшно резервиран и студен, а Джулиън ме притесняваше, защото спеше с майките на всичките си приятели, като мислеше, че аз не знам. Но Изабел, Изабел е нещо съвсем друго. Тя отказва да приеме каквото и да е контрол, отказва да се държи прилично, отказва да се вслуша в разумни доводи. — Еманюел не можеше да не се съгласи. Щеше да ѝ е много неприятно, ако тя беше майка на момичето. Като гледаше Изабел, искрено се радваше, че няма деца. Виж, Ксавие беше друга работа — невъзможен наистина, но толкова топъл и галовен, че човек не можеше да му устои. Приличаше на Джулиън, само че някак по-свободен и приключенски настроен. Да, интересно ято бяха тези Уитфийлдови. Така и никой не забеляза Изабел, когато се появи отново в леопардово трико и бяла кожена пола, по-зле и от предишния път. Но за неин късмет Сара не я видя.

— Забавляваш ли се? — запита Сара Джулиън, когато го зърна след няколко часа. Изглеждаше леко подпийнал, но тя знаеше, че няма

да има последици. Никой не възнамеряваше да шофира, а и той доста се беше потрудил, за да завърши Сорбоната. Заслужил си го беше.

— Мамо, ти си страхотна! Това е най-хубавото парти, на което съм ходил. — Беше щастлив и разгорещен. От часове танцуваше с две момичета, които го принуждаваха да направи невъзможен избор. Беше вечер, изпълнена с блажени дилеми.

Това безспорно се отнасяше и за Изабел. Беше се налегнала в храсталака край конюшните с едно момче, с което се беше запознала същата вечер. Знаеше, че е приятел на Джулиън, ала не можеше да си спомни името му. Но пък умееше да целува най-добре от всички, с които се беше целувала досега, а и току-що ѝ беше казал, че я обича.

След известно време обаче един от слугите я забеляза и дискретно прошепна нещо на херцогинята, която се появи изневиделица по пътеката към конюшните заедно с Еманюел, при което двете се престориха, че увлечени в разговор, са тръгнали да се разхождат. Когато чу гласовете им, Изабел тутакси се изпари, а двете жени избухнаха в смях, като едновременно се почувствуваха и млади, и стари. През август Сара навършваше петдесет и шест, макар, че не ѝ личеше.

— Правила ли си някога такива неща? — попита я Еманюел. — Защото аз съм правила.

— С германци по време на войната, нали? — подразни я Сара, а Еманюел бурно реагира.

— Така получавах информация от тях — заяви тя гордо.

— Цяло чудо е, че не загинахме всички заради това — сгълча я Сара с тридесетгодишно закъснение.

— С удоволствие бих ги избила до един — каза Еманюел разпалено.

Тогава Сара ѝ разказа, за посещенията на Йоахим веднага след сватбата на Филип. Никога преди не ѝ беше споменавала за това и Еманюел се позасегна.

— Учудена съм, че е жив още. Много от тях бяха убити, когато се върнаха в Берлин. За нацист беше доста свестен, но нацистът си е нацист и...

— Изглеждаше толкова стар и тъжен... Предполагам, че горчиво го разочаровах. Струва ми се, надявал се е, че би могъл да се върне при мен след смъртта на Уилям и всичко да се промени. Но това е

невъзможно. — Еманюел само кимна с глава. Тя познаваше голямата любов на Сара към Уилям. След смъртта му дори не беше погледнала друг мъж, а и не смяташе, че може да го направи. Самата тя се бе опитала деликатно да я запознае с някои свои приятели, ала Сара беше показала явна липса на интерес. Вече се интересуваше само от бизнеса и от децата си.

Приемът завърши към четири часа сутринта, когато музикантите си тръгнаха, а младежите наскочаха в басейна. Призори всички нахълтаха в кухнята, където Сара им приготви бъркани яйца и кафе. Беше й приятно да гледа толкова млади хора около себе си. Напоследък започваше да се радва, че някои от децата й се бяха появили по-късно. Повечето от приятелките й вече бяха останали сами и се чувствуваха самотни, а около нея дълго още щеше да кипи от младост.

В осем часа се прибра в спалнята си, но преди това, когато надникна в стаята на Джулиън, с усмивка забеляза Ксавие, дълбоко заспал в леглото му. Телевизорът продължаваше да работи, само че по екрана валеше сняг и звучеше безкрайно повтаряш се запис на „Марсилезата“. Тя влезе, изключи телевизора, свали му шапката модел „Дейви Крокет“, погали го по косата и се прибра в стаята си, където спа до обяд.

Сара и Еманюел обядваха заедно, преди францужойката да си замине за Париж. Трябваше да обсъдят много неща. Отново разширяваха магазина в Париж, а от известно време Найджъл им повтаряше, че трябва да помислят за същото и в Лондон. Продължаваха да бъдат официални бижутери на короната. През последните години клиенти им бяха множество държавни глави, няколко крале и кралици и дузини араби. Бизнесът вървеше отлично и в двата магазина и Сара много се вълнуваше от навлизането на Джулиън в тази сфера.

Както беше обещал, той започна работа на следващата седмица и нещата вървяха гладко чак докато затвориха през август за лятната отпуска. Джулиън замина за Гърция с приятели, а Сара заведе Изабел и Ксавие на Капри. Мястото страшно им допадна. Хареса им както Марина Гранде, така и Марина Пикола, с удоволствие посещаваха такива плажни клубове като „Канцоне дел Маре“, а също и

обществените плажове. В училище Изабел беше учила италиански и с малкия запас испански думички вече се смяташе за полиглот.

Прекараха чудесно. Бяха отседнали в „Кисисана“ и редовно хапваха сладолед на площада. Сара не можа да се сдържи да не пообиколи бижутерийните магазини. Цените ѝ се видяха доста високи, но някои от изделията бяха много хубави. Нямаше кой знае какво да прави на Капри, освен да яде, да чете и почива и да се занимава с децата си. Според нея нямаше нищо лошо в това да пуска Изабел да ходи сама до плажния клуб с едно от плажните таксита, които всеки използваше. Към обед се срещаха направо там, тъй като Ксавие искаше всеки ден да посещават малките магаренца.

Една сутрин, когато Изабел вече беше тръгнала, Сара и Ксавие се пошляха, за да направят някои покупки. Пристигнаха в „Канцоне дел Маре“ точно за обяд и Сара обърна плажа, ала от дъщеря ѝ нямаше и следа. Беше започнала да се паникьосва, когато Ксавие забеляза сандалите на Изабел под един стол и двамата проследиха стъпките ѝ до една кабина за преобличане. Откриха я там без горнище на банския с мъж, два пъти по-възрастен от нея, който я стискаше за гърдите и стенеше, докато тя държеше заплашителната издутината в банските му.

За миг Сара се оцъкли, след което, без да се замисли, сграбчи Изабел за ръка ѝ я извлече навън.

— Какво, за бога, си мислиш, че правиш тук? — разкреця се тя на дъщеря си, а Изабел избухна в ридания. Междувременно мъжът, изскочи отвътре, като се опитваше да запази самообладание, безуспешно увивайки се в някаква хавлия. — Съзнавате ли, че дъщеря ми е на шестнадесет години? — изсъска му Сара с отровен глас, като едва успяваше да се контролира. — Бих могла да ви предам на полицията. — Но си даваше сметка, че всъщност дъщеря ѝ беше за полицията. Опитваше се просто да го сплаши така, че втори път да не помисли за това, и по израза на лицето му разбра, че е постигнала целта си. Беше доста привлекателен мъж от Рим, с вид на плейбой.

— Signora, mi displace^[2]... тя каза, че е на двадесет и една. Страшно съжалявам — заизвинява се той многословно и погледна със съжаление Изабел, която истерично хълцаше до майка си.

Прибраха се в хотела, където Сара с леден глас провони Изабел да прекара следобед в стаята си, при което допълни, че пак ще си поприказват по въпроса. Ала докато се връщаше с Ксавие на плажа,

реши, че този път трябва да стори нещо повече, не само да си хаби думите на вятъра. Филип и Джулиън бяха прави. Трябваше да изпрати Изабел някъде другаде да учи. Но къде? Това беше въпросът.

— Какво правеха те там? — полюбопитствува Ксавие, когато минаха покрай същата кабина, а Сара потрепери при спомена за това, което беше видяла вътре.

— Нищо, скъпи. Играеха си на глупави игри.

След този случай Сара държеше Изабел изкъсо и почивката вече не беше толкова приятна. Още на следващия ден проведе няколко телефонни разговора и бързо откри едно чудесно училище за Изабел, близо до австрийската граница, край Кортина. Там можеше да кара ски цяла зима, да говори италиански и френски и да се научи да се държи по-добре. Беше девически пансион и наблизо нямаше никакво друго училище. Сара изрично попита за това.

Съобщи решението си на Изабел през последния ден от ваканцията и макар че тя вдигна страшна олелия, както се и очакваше, Сара не отстъпи от позицията си дори и пред последвалите сълзи. В крайна сметка беше за нейно добро. Тя усещаше, че ако Изабел не замине, в най-скоро време щеше да направи някоя голяма глупост, дори можеше да забременее.

— Няма да отида! — беснееше тя. Обади се дори на Джулиън в магазина в Париж, но този път той зае позицията на майка си. И така след Капри те заминаха за Рим, да й купят необходимите неща. Учебният срок започваше след няколко дни и нямаше смисъл да я връща във Франция, та да направи още някоя беля. Сара и Ксавие лично я доставиха на местопредназначението и при вида на сградата Изабел доби печално изражение. Пансионът обаче изглеждаше уютен, а тя разполагаше с голяма и слънчева самостоятелна стая. Другите момичета бяха много приятни. Имаше францужойки, англичанки, германки, италианки, две бразилки, една аржентинка и дори едно момиче от Техеран. Интересно съжителство, освен това бяха всичко на всичко петдесет момичета в целия пансион. А той беше горещо препоръчан на Сара от училището на Изабел в Ла Марол, директорът дори я поздрави за сполучливия ѝ избор.

— Не мога да повярвам, че ще ме оставите тук — хленчеше Изабел, но Сара беше непоколебима, независимо че самата тя плака по целия път на връщане. След това двамата с Ксавие отлетяха за Лондон

да се видят с Филип. Щом остави сина си да обядва с племенника и племенницата си, Сара тръгна направо за магазина. Всичко изглеждаше наред. Обядва с Филип и доста се стресна, когато го чу да прави някои зловни забележки по адрес на Джулиън.

— Но защо е всичко това? — запита Сара открито. — Какво толкова е направил, та така те ядоса?

— Той и неговите тъпашки идеи за дизайна. Не мога да разбера защо трябва да се навира в тези неща? — беснееше той, на което тя тихо отговори:

— Защото аз го помолих. Той притежава голям талант на дизайнер. Много повече от теб или мен, пък и има обширни познания за скъпоценните камъни и за това, какво може и какво не може да се прави с тях. — Съвсем наскоро се беше справил успешно с един над стокаратов смарагд на някакъв махараджа, докато всеки друг вероятно би го пукнал. Но Джулиън знаеше точно какво трябва да се направи и беше изчислил всяка от операциите до най-дребния детайл. — Няма нищо лошо, ако той се занимава с това. Ти си добър в други области — напомни му Сара. Филип се справяше чудесно с кралските особи и поддържаше престижа на „Уитфийлдс“ на пазара. Какъвто си беше консервативен, те много го харесваха.

— Не знам защо винаги го защитаваш — ядно възкликна Филип.

— Ако това може да те утеши, Филип — наблегна тя, отказвайки да приеме предизвикателството, но огорчена от нестихващата му ревност, — винаги защитавам и теб. По случайност обичам и двама ви. — Той не й отговори, ала изглеждаше поуспокоен, когато я запита за Изабел и спомена, че е чул много добри отзиви за пансиона.

— Да се надяваме, че ще извършат чудо — каза Сара меко.

Когато се върнаха в офиса тя забеляза едно много красиво момиче да излиза от сградата. Имаше дълги, добре оформени крака под много къса поличка, която Изабел с удоволствие би облякла. Момичето хвърли на Филип съзаклятнически поглед, който казваше много. Той направо се вбеси и се престори, че не я познава. Явно беше нова и не знаеше, че Сара му е майка. Тъпа кучка, помисли си Филип, но макар и за миг Сара беше уловила погледа, който си бяха разменили, въпреки че не пророни дума. Той обаче се почувствува задължен да й даде някакво обяснение, което направи положението още по-ясно за Сара.

— Няма значение, Филип. Ти си на тридесет и три години. Какво правиш си е твоя лична работа. — Но тогава все пак реши да прояви малко безочливост. — Всъщност къде се губи Сесили тези дни? — Той я погледна втрещен и се изчерви от въпроса ѝ.

— Не зная какво искаш да кажеш. Тя е майка на моите деца.

— Това ли е всичко? — погледна го Сара хладно.

— Разбира се, че не, аз... тя... отсъствува в момента. За бога, мамо... беше само закачка, това момиче, което се опита да пофлиртува с мен.

— Няма значение, скъпи. — Но явно, че той продължаваше със старите си номера — спеше с развратници, с които се забавляваше, докато за пред хората си бе избрал почтена и благовъзпитана жена. Съжали го, че не бе успял да си намери съпруга, която да съчетава и двете, но тъй като никога не беше ѝ се оплакал, изостави темата и той си отдъхна.

На следващия ден Сара и Ксавие се върнаха в Париж, където Джулиън ги чакаше на летището. В колата тя разказа на сина си за своето първо посещение на Кралската съкровищница в Лондон Тауър почти веднага след запознанството си с баща му.

— Много ли беше силен? — попита я Ксавие, който обожаваше да слуша за баща си.

— Много — увери го тя. — И много добър, интелигентен и любящ. Той беше прекрасен човек, съкровище мое, и ти ще станеш като него един ден. Дори в някои отношения вече си станал. — Както и Джулиън, помисли си Сара.

Преди да се приберат в замъка, вечеряха в Париж. Джулиън беше много радостен да ги види, както и да чуе новини за Изабел и за магазина в Лондон. Сара изобщо не спомена за разговора си с Филип и за коментарите му по негов адрес. Не искаше да подклажда ненавистта между тях, която и без това тлееше. След това Сара си тръгна за замъка с колата, която беше оставила в Париж. Ксавие спа през целия път и като го поглеждаше сегиз-тогиз, тя си мислеше какво щастие е, че го има. Докато другите жени на нейните години прекарваха по някой и друг уикенд с внуците си, тя споделяше живота си с това пленително малко момче. Спомни си колко объркана беше, когато разбра, че е бременна с него, и как Уилям ѝ беше вдъхнал кураж... както и за свекърва си, която наричаше Уилям дар от бога. Такъв беше той през

целия си живот за всички, които го познаваха, а сега това дете беше за нея... нейния личен дар.

[1] нали (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Госпожо, моля ви (ит.). — Б.пр. ↑

Изабел им пишеше колкото се може по-рядко, фактически само когато възпитателките я принудеха да го направи. В писмата си винаги горчиво се оплакваше от пансиона. Но всъщност след първите няколко седмици тя направо го обикна. Хареса ѝ финесът на момичетата, с които се запозна там, местата, които посещаваха, както и ски пистите в Кортина. Срещна дори по-интересни хора, отколкото във Франция, и макар че в пансиона ги държаха доста стегнато, тя успя да се сприятели с мнозина от буйния латински тип и непрекъснато получаваше писма от мъже или пък я търсеха по телефона. Въпреки че пансионът издигаше всевъзможни бариери, за да не поощрява такива прояви, все пак не можеше изцяло да ги забрани.

Но в края на първата година Сара забеляза подчертана промяна в нея. Еманюел също го долови. Не че Изабел непременно се държеше по-прилично, но поне беше малко по-разумна и много по-изискана. Имаше вече по-добра представа за това, какво може и какво не може да прави и как да се държи с мъжете, без да ги подканя открито. В някои отношения Сара изпита облекчение, ала донякъде се и разтревожи.

— Изабел е опасно момиче — сподели тя с Джулиън един ден и той не можеше да не се съгласи. — Винаги ми е приличала на бомба със закъснител, която всеки миг ще се взриви. Но сега е станала някак по-сложна... като съветска бомба или като... ракета с електронно насочване.

Джулиън се разсмя при това описание.

— Не съм сигурен, че някога изобщо ще успееш да я промениш.

— Нито пък аз. Това ме плаши — призна Сара. — А ти как си? — От седмици чакаше да го види. — Чувам, че въртиш голям бизнес с една от най-добрите ни клиентки. — И двамата знаеха за кого ставаше дума и той се запита дали Еманюел ѝ беше казала. — Графиня Дьо Бриз е много интересна жена, Джулиън, и много по-опасна от сестра ти.

— Зная — кимна той ухилен. — Плаши ме до смърт, но я обожавам. — Починалият ѝ съпруг, графът, беше нейният трети мъж за петнадесет от всичките ѝ тридесет и четири години — направо поглъщаше мъжете. А това, което искаше в момента беше Джулиън. През последния месец беше купила бижута за половин милион долара, което можеше да си позволи без проблем, и въпреки това продължаваше да идва отново и отново за още, а най-голямото бижу, което желаше, беше Джулиън в ролята на нейна играчка.

— Мислиш ли, че си в състояние да се справиш с това? — запита го Сара откровено. Страхуваше се, че може да бъде наранен, но той също го знаеше, затова гледаше да се пази.

— За известно време. Играя много внимателно, мамо, уверявам те.

— Добре — усмихна му се тя. Ах, тези деца, вечно заангажирани със своите лудешки игри и пакости, любовни истории и приятелства.

Сара много разчиташе, че Изабел ще успее да се справи и с втората година в пансиона. И действително така и стана — момичето завърши успешно и отлетя за дома точно за двадесет и петата годишнина на „Уитфийлдс“. Сара даваше огромен прием в замъка за седемстотин човека от цяла Европа. Щеше да има журналисти от световната преса, фойерверки, щяха да присъствуват европейски короновани глави, изобщо всеки, който беше „някой“ в обществото. Еманюел и Джулиън ѝ помогнаха да организира всичко това. Филип, Сесили и Найджъл щяха да пристигнат от Лондон специално за приема.

Беше главозамайващо. Всички поканени дойдоха, храната беше превъзходна, фойерверките фантастични, бижутата прекрасни, повечето бяха от техните експонати. Беше изключителна вечер и абсолютна победа за „Уитфийлдс“. Журналистите бяха във възторг и дори преди да си тръгнат, специално поздравиха Сара за големия удар, а тя от своя страна благодари на всички, които ѝ бяха оказали честта да присъствуват.

— Някой да е виждал Изабел? — попита по едно време късно през нощта. Не бе имала възможност да отиде лично да я вземе от летището, но беше изпратила човек да я посрещне и да я докара. Когато пристигна я разцелува, преди тя да отиде да се преоблече, но след това изобщо не бе се мяркала пред очите ѝ. Тълпата беше направо

огромна, а и Сара имаше прекалено много задължения, за да тръгне да я търси. От време на време успяваше да зърне само Филип и Джулиън. Филип бе зарязал жена си и прекара доста време в компанията на една манекенка, която се беше снимала в няколко от рекламните им клипове. Докато танцуваше с нея, той ѝ обясняваше колко много му харесали. Джулиън пък беше зает да флиртува с някои от последните си завоевания — една от тях омъжена, други две леко разядосани заради непрестанните му похождения, както и с всички останали блестящи момичета, за които всички му завиждаха и най-вече по-големият му брат.

Бяха изпратили Ксавие да преспи при едни приятели, така че да не изненада гостите със своите бели, макар че на девет години и половина той определено се държеше по-добре. Дейви Крокет вече не го интересуваше. На дневен ред беше Джеймс Бонд. Джулиън му купуваше всяка възможна джунджурия с неговия образ и даже го беше завел тайно на два от филмите за легендарния агент.

Сара специално беше оставила рокля за Изабел. Ефирна фантазия от розов муселин, купена от модна къща „Емануелс“ в Лондон, в която предполагаше, че ще прилича на принцеса от приказките. Надяваше се все пак, че Изабел не се въргала зад някой храст, издокарана с тази рокля. При мисълта за това сама се разсмя на глас. Когато най-после откри дъщеря си в близост нямаше никакъв храст. Танцуваше спокойно с един по-възрастен мъж и беше потънала в разговор с него. Сара ѝ махна с ръка и продължи нататък. Цялото ѝ семейство изглеждаше чудесно тази вечер, дори и снаха ѝ, която беше в тоалет на „Харди Еймис“ и с прическа на Александър. Замъкът Мъоз беше заприличал на някакъв приказен свят. Повече от всякога на Сара ѝ се прииска Уилям да можеше да го види. Щеше да бъде толкова горд с тях, а може би и с нея... бяха работили дълго и усърдно по реставрацията на замъка. Беше невъзможно да се повярва, че някога е бил далеч от сегашното съвършенство, камо ли разнебитен и порутен, когато го бяха открили. Но това беше много, много отдавна. Двадесет и пет години бяха минали само от откриването на първия „Уитфийлдс“... и тридесет и пет, откакто за първи път го бяха видели по време на сватбеното си пътешествие. Къде беше отлетяло времето?

На другия ден отзивите в пресата за приема бяха повече от суперлативни. Всички единодушно признаваха, че това е бил най-

блестящият прием на века и пожелаваха на „Уитфийлдс“ още сто години, с уговорката да бъдат поканени и на следващия прием. Така в продължение на няколко дни Сара се къпа в лъчите на славата. Почти не можа да се види с Изабел, която наваксваше пропуснатото време със старите си приятели. На осемнадесет години вече можеше да шофира и се радваше на по-голяма свобода от преди. Сара обаче все още се стремеше да я наглежда и затова се разтревожи, когато не успя да я открие един следобед.

— Излезе с ролс-ройса — обясни ѝ Ксавие.

— Така ли? — Сара беше озадачена. От Изабел се очакваше да кара само пезото комби, което държаха за нея и за някои от работещите в замъка. — Знаеш ли къде отиде, съкровище? — попита го тя, като си мислеше, че става дума вероятно за селото.

— Май до Париж — отговори ѝ той и се измъкна. Имаше нов кон в конюшните, който искаше да навести. Все още обичаше да се прави на каубой от време на време, когато му скимнеше. Иначе беше изследовател и пътешественик.

Сара позвъни на Джулиън в магазина и го помоли да не я изпуска от очи в случай, че му се обади. Точно така и стана — един час покъсно Изабел влезе в магазина, сякаш беше някоя клиентка. Носеше много красива смарагдовозелена рокля и тъмни очила.

Джулиън я видя на монитора в кабинета си на горния етаж и веднага слезе.

— С какво мога да ви бъда полезен, Mademoiselle? — попита я той с най-очарователния си глас и тя се разсмя. — Диамантена гривна може би? Годажен пръстен? Една малка диадема?

— Корона ще бъде най-добре.

— Но, разбира се — продължи играта Джулиън. — Със смарагди, за да подхожда на роклята ви, или с диаманти?

— Ами ще взема и двете — захили му се тя и тогава съвсем небрежно той я попита какво прави в града.

— Дойдох за по едно питие с един приятел.

— Шофирала си два часа и десет минути за едно питие? — учуди се Джулиън. — Трябва да си страшно жадна.

— Много смешно. Няма какво да правя вкъщи, затова реших да дойда до града. В Италия го правехме непрекъснато. Нали разбираш, ходехме до Кортина да обядваме или по магазините. — Видя му се

изключително изискана и много красива. Спокойно взимаше ума на човека.

— Много шик — закачи я той. — Какъв срам, че хората тук не са толкова изискани! — Знаеше, че след няколко седмици Изабел заминава за Южна Франция при своя приятелка от пансиона, по-точно в Кап Фера. Продължаваше да е много разглезена, но не можеше да се отрече, че вече беше пораснала. — И къде ще се срещнеш с този твой приятел?

— В „Риц“, за по едно питае.

— Я чакай — каза Джулиън, като заобиколи щанда. — Ще те закарам. Трябва да занеса диамантена огърлица на една графиня.

— Аз съм с колата — отвърна му тя студено. — По-точно с колата на мама. — Той не зададе повече въпроси.

— Тогава ти ще ме закараш. Аз и без това не мога, тъй като моята нещо не е в ред. Щях да взема такси — излъга я той, но искаше да види с кого щеше да се срещне. Отиде на щанда за опаковане и взе една впечатляваща кутия, постави я в плик, последва Изабел навън и се настани в колата, преди сестра му да може да възрази. Бъбреше с нея така, сякаш си беше съвсем в реда на нещата тя да дойде чак до Париж, за да се види с някой приятел, и я целуна, когато се разделиха пред регистрацията на „Риц“. Престори се, че отива при портиера, с когото се познаваха добре и който веднага поде играта.

— Може ли да се направиш, че взимаш тази кутия от мен, Рено? Спокойно можеш да я хвърлиш като си тръгна, но така, че никой да не те забележи.

— Ще я дам на съпругата — прошепна той в отговор, — макар че надали ще ѝ хареса толкова, като види, че е празна. С какво сте се захванали днес?

— Следя сестра си — довери му Джулиън, като продължаваше да се прави, че му дава инструкции. — Има среща с някого на бара и аз искам да се уверя, че всичко е наред. Тя е много хубаво момиче.

— Виждам. На колко години е?

— Само на осемнадесет.

— Майчице мила... — подсвирна Рено съчувствено. — Радвам се, че не е моя дъщеря... о, извинявай... — смотолевя той бързо.

— Мислиш ли, че би могъл да отидеш дотам и да провериш дали е седнала вече с някого? След това ще вляза аз и ще се престоря, че

случайно попадам на тях. Но не искам да пропусна шанса и да цъфна на масата, преди той да се е появил. — Предположи, че срещата ѝ е с мъж, малко вероятно беше да пропътува толкова километра да се види с приятелка.

— Разбира се — съгласи се с готовност Рено, усещайки допира на банкнотата, която на мига попадна в ръката му, но и без това щеше да услужи с радост. Лорд Уитфийлд беше добро момче, а и бакшишите му винаги бяха щедри.

Джулиън се направи, че пише обстойна бележка на бюрото на портиера. Рено се върна почти веднага.

— Там е, но, драги приятелю, гответе се за неприятности.

— Merde!^[1] Кой е той? Познаваш ли го? — Уплаши се да не би пък да се окажеше някой мафиот.

— И още как. Често ни навестява, поне няколко пъти в годината, и винаги обработва някоя жена. Кога възрастни, кога млади.

— Познавам ли го?

— Възможно е. Минимум два пъти при всяко пътуване банката му връща чекове, защото са без покритие, и никога не дава бакшиш, освен ако някой не го гледа.

— Звучи очарователно — изръмжа Джулиън.

— Беден е като църковна мишка. Мисля, че търси пари.

— Страхотно. Точно каквото ни трябва. Как се казва?

— Ще ти допадне. Принчипе^[2] ди Венеция е Сан Тебалди. Твърди, че е един от принцовете на Венеция. Вероятно е така. Те са около десет хиляди. — Не като английските или френските. Италианците имаха повече принцове, отколкото зъболекари. — Изпечен мошеник, но изглежда добре, а тя е млада. Още не може да усети разликата. Струва ми се, че малкото му име е Лоренцо.

— Колко изискано! — Това, което току-що чу, никак не окуражи Джулиън.

— Само не очаквай почерпка — напомни му портиерът. Джулиън му благодари още веднъж и се отправи към бара, като си придаде нехаен делови вид, типичен аристократ. Това е то истинският аристократизъм с голяма буква, каза си Рено, наблюдавайки го, а той разбираше от тези работи. И имаше право, Джулиън изглеждаше точно такъв. А не като принца на спагетите, както портиерът беше нарекъл италианеца.

— А, ето те и теб, извинете — каза Джулиън с обезоръжаваща усмивка, като се направи, че случайно вижда сестра си. — Исках само да те целуна за довиждане. — Погледна към мъжа и се усмихна още по-широко, сякаш беше очарован да се запознае с него. — Здравейте... извинете, че прекъсвам разговора ви... Аз съм братът на Изабел, Джулиън Уитфийлд — непринудено рече той, подавайки ръка на високопоставената особа. Изглеждаше спокоен, държеше се естествено, докато в изражението на Изабел почти незабележимо се прокрадна напрежение. Но принцът не се притесни ни най-малко. Беше очарователен, излъскан и напомаден.

— Piacere... Лоренцо ди Сан Тебалди... Изключително се радвам да се запозная с вас. Имате най-обаятелната сестра.

— Благодаря. Напълно съм съгласен. — След това леко я целуна и се извини, че ги оставя, но имал среща в магазина. Тръгна си, без дори да се обърне, ала независимо от брилянтното му представление Изабел веднага разбра, че я очакват неприятности.

На излизане Джулиън смигна на портиера и побърза да се прибере в кабинета си. Незабавно се обади на майка си, но вестите му не бяха окуражаващи.

— Мамо, мисля, че имаме проблем.

— Какъв? Или може би направо да попитам кой е?

— Беше с един джентълмен на около, бих казал, петдесет години. Според портиера на „Риц“, който добре го познава, се мъчи да докопа голяма зестра. Хубавец е, но както се говори, бил въздух под налягане.

— Merde! — остро възкликна Сара на другия край на жицата. — Какво да направя с нея този път? Пак ли трябва да я заключа?

— Мисля, че вече е голяма за тези работи. И няма да е никак лесно.

— Зная — раздражено въздъхна Сара. Изабел си беше у дома от два дни, а неприятностите бяха почнали. — Наистина не зная какво да предприема.

— Нито пък аз. Ала видът на този тип не ми хареса.

— Как се казва? — Сякаш имаше някакво значение.

— Принципе Лоренцо ди Сан Тебалди. Мисля, че е от Венеция.

— За бога. Само това ни трябваше. Италиански принц. Боже мой, тя е пълна глупачка.

— Не мога да не се съглася с теб. Но пък Изабел наистина може да вземе ума на човек.

— Още по-жалко за нея — отчаяно възкликна Сара.

— Искаш ли нещо от мен? Да се върна ли там и да я извлека навън за косата?

— Вероятно би било най-добре да сториш точно това. Мисля обаче да не я закачаме в момента. Ще се прибере по някое време и тогава ще се опитам да поговоря разумно с нея.

— Страшна си.

— Ами — усмихна се Сара. — Уморена съм.

— Хайде, не се отчайвай. Според мен ти си върхът.

— Вижда се, че си познавач. — Но милите му думи я трогнаха, нуждаеше се от тях, за да позареди батериите си и да се подготви за битката, която знаеше, че я очаква, когато Изабел се прибере. Това стана към полунощ, което означаваше, че си беше тръгнала от Париж към десет часа, съвсем разумно време според нея. Въпреки това майка ѝ не изглеждаше никак доволна, когато слезе да я посрещне долу в преддверието. Беше чула шума от колата, тъй като от часове слухтеше в очакване на дъщеря си.

— Добър вечер, Изабел. Добре ли прекара?

— Много, благодаря. — Беше нервна, но се овладя, като застана лице в лице с майка си.

— Как е колата ми?

— Чудесна, аз... извинявай, смятах да я поискам. Надявам се, че не ти е трябвала.

— Фактически — каза Сара спокойно — не ми е трябвала. Защо не дойдеш в кухнята да пием по чаша чай? Трябва да си доста уморена след такова кормуване. — Това дори повече уплаши Изабел. Прозвуча ѝ направо фатално. Майка ѝ не крещеше, но тонът ѝ беше леден.

Седнаха край кухненската маса и Сара ѝ направи запарка от мента, ала на Изабел съвсем не ѝ беше до това.

— Брат ти Джулиън ми се обади днес следобед — поде Сара след малко и погледна дъщеря си в очите.

— Така си и мислех — нервно отбеляза Изабел, като си играеше с чашата. — Просто се видях с един стар приятел от Италия... един от учителите.

— Нима? — повдигна вежди майка ѝ. — Много интересно. Само че аз проверих списъка на гостите. Оказа се, че е бил тук миналата вечер, като нечий гост. Принчипе ди Сан Тебалди. Видях те да танцуваш с него, нали? Много е хубав. — Изабел кимна, без да знае какво да отговори. Този път не смееше да спори с майка си, просто чакаше да чуе какво ще бъде наказанието ѝ, но Сара явно имаше какво още да каже и агонията на очакването продължи.

— За съжаление — не спираше Сара, — репутацията му е доста непривлекателна. От време на време идва до Париж... да търси жени с пари. Понякога се справя отлично, понякога не толкова добре. Но във всички случаи, скъпа моя, той едва ли е някой, с когото би искала да излизаш. — Не я укори за възрастта му или за това че бе отишла до града без разрешение. Опита се да разговаря с нея разумно и да ѝ обърне внимание, че приятелят ѝ е зестрогонец, като се надяваше, че това ще направи впечатление на Изабел, ала се излъга.

— Хората винаги говорят такива неща за принцовете, защото им завиждат — наивно възрази тя, макар че все още беше прекалено уплашена, за да се впусне в открита битка с майка си. Още повече, инстинктивно усещаше, че ще я загуби.

— Какво те кара да мислиш така?

— Той ми каза.

— Той ти е казал това? — Сара изглеждаше ужасена. — Не ти ли хрумна, че ти го казва за прикритие в случай, че хората ти подшушнат нещо за него? Прах в очите, Изабел, нищо друго. За бога, та ти не си глупава. — Но спрямо мъжете се проявяваше като точно такава, и то винаги, а спрямо този още повече.

Джулиън се беше обадил още няколко пъти следобеда, всички повтаряли едно и също за новия приятел на Изабел. Можел да ѝ навлече само неприятности.

— Той не е свестен човек, Изабел. Трябва да ми се довериш този път. Той те използва.

— Ти ревнуваш.

— Глупости.

— Ревнуваш — развика се тя. — Откакто татко почина ти си нямаш никого и това те кара да се чувствуваш стара и грозна и ти си... ти просто го искаш за себе си! — Беше неспирен водопад от думи.

Сара смаяно я гледаше, но когато проговори, се опита да бъде спокойна.

— Надявам се, че не вярваш в това, което казваш, тъй като и двете знаем, че не е истина. Баща ти ми липсва ужасно, всяка секунда, всяка минута от денонощието — при мисълта за това очите ѝ се напълниха със сълзи, — но дори за миг не бих го заменила с някакъв зестрогонец от Венеция.

— Сега живее в Рим — поправи я Изабел, като че ли имаше някакво значение, а майка ѝ се замисли над изумителната глупост на младите хора. Понякога се смайваше от умението им да превърнат живота си в абсолютна каша. Но, от друга страна, на нейната възраст и тя не се беше представила по-добре с Фреди, напомни си сама, докато се опитваше да разговаря разумно с дъщеря си.

— Не ме интересува къде живее. — Започваше обаче да губи търпение. — Няма да се виждаш повече с него. Разбра ли? — Изабел не отговори. — И ако още веднъж вземеш колата ми, ще се обадя в полицията да те върнат тук незабавно. Изабел, дръж се разумно или сама ще си навлечеш неприятности. Чуваш ли ме?

— Вече не можеш да ми нареждаш какво да правя. Аз съм на осемнадесет години.

— Но си глупачка. Този мъж се интересува от парите ти, Изабел, и от твоето име, което е много по-престижно и подплатено от неговото. Защити се. Стой далеч от него.

— Ами ако не искам? — стрелна я тя предизвикателно.

Сара не намери какво да ѝ отговори. Може би трябваше да я изпрати за известно време при Филип в Уитфийлд, при неговата невероятно скучна съпруга и безинтересни деца. Ала той едва ли щеше да окаже по-добро влияние на сестра си с вечните си секретарки, развратници и глупави играчки. Какво не им беше наред на всички тях? Филип беше женен за жена, която не го интересуваше и която вероятно никога не го е интересувала, само дето бе „достопочтена“. Джулиън спеше с абсолютно всяка жена, а нерядко и с майка ѝ, стига да бе възможно, а сега и Изабел — подлудяла по този измамник от Венеция. Какво бяха съгрешили с Уилям, та създадоха такива неразумни деца, питаше се Сара.

— И втори път не го прави — предупреди тя Изабел. После се качи горе в стаята си и след малко чу дъщеря ѝ да затръшва вратата на

своята.

Изабел се държа прилично една седмица, след което отново изчезна, но този път с пезото. Твърдеше, че ходила да се види с една приятелка в Гарш, и макар че Сара нямаше как да го докаже, не ѝ повярва. Атмосферата остана все така натегната до заминаването ѝ за Кап Фера, след което Сара си отдъхна с облекчение, без да знае точно защо. Лазурният бряг не беше на друга планета, но там поне щеше да е сред приятели, а не с този кретен от Венеция.

Докато един ден Джулиън ѝ изпрати вестници от Ница, Кан и Монте Карло, където беше ходил с компания за уикенда. Бяха пълни с писания за принц Сан Тебалди и лейди Изабел Уитфийлд.

— Какво ще правим с нея? — попита го Сара в изблик на отчаяние.

— Не зная — отвърна ѝ той откровено. — Но най-добре е да отидем дотам.

Заминаха на следващата седмица, когато и двамата бяха свободни, и се опитаха да разговарят разумно с нея. Ала тя отказа да ги слуша, като директно им заяви, че е влюбена в него и той я обожава.

— Ами да, разбира се, малка глупачке — опита се да ѝ обясни брат ѝ. — Добре си е направил сметката този тип. Щом му паднеш в ръчичките, всичките му проблеми ще бъдат решени завинаги.

— Гади ми се от вас! — изкрещя им Изабел. — И от двама ви.

— Не бъди толкова глупава! — кресна ѝ Джулиън на свой ред.

Взеха я със себе си в хотел „Мирамар“, но тя избяга. За една седмица буквално се изпари от лицето на земята, а когато пак се появи, Лоренцо беше с нея. Той се извини многословно и на двамата, че бил толкова недосетлив и че лично не им се обадил... докато очите на Сара хвърляха мълнии срещу него. Беше се поболяла от притеснение, ала не беше посмяла да се обади в полицията от страх да не се вдигне голям скандал. Знаеше, че Изабел е някъде с Лоренцо.

— Изабел беше толкова разстроена — продължи той... и сега покорно молел за прошка... Но Изабел го прекъсна и се обърна към майка си направо:

— Искаме да се оженим.

— Никога — отговори майка ѝ остро.

— Тогава ще избягам отново. И отново. Докато ми разрешиш.

— Губиш си времето. Никога няма да стане. — След това прониза с поглед Лоренцо. — Нещо повече, ще я лиша от всеки цент, който притежава. — Но Изабел беше добре осведомена.

— Не можеш. Поне не от всичко. Знаеш, че онова, което татко ми е оставил, безусловно става мое притежание, когато навърша двадесет и една. — Сара съжали, че въобще ѝ беше казала, а Лоренцо видимо се зарадва на новината. Джулиън се отврати. Беше абсолютно очевидно за всеки. Само не и за Изабел. Бе още много млада, за да го разбере. Едно осемнадесетгодишно момиче с нула житейски опит и врящо гърне в гащите — страхотна комбинация. — Ще се омъжа за него — заяви тя отново.

Сара се обезпокои още повече от това, че Лоренцо не обелва дума. Оставяше бъдещата си булка сама да води битките — лоша поличба за бъдещето. Искаше ѝ се да можеше да го сподели с Изабел.

— Никога няма да ти разреша да се омъжиш за него.

— Не можеш да ме спреш.

— Ще направя всичко възможно — закле се Сара, а очите на Изабел заискриха от гняв и омраза.

— Не искаш да бъда щастлива. Никога не си искала. Мразиш ме. — Този път Джулиън беше този, който спуска балона ѝ.

— Опитай се да пробуташ това на някой друг. То е най-тъпото нещо, което някога съм чувал. — След това се обърна към кандидата за негов зет, апелирайки към разума или към чувството му за приличие, ако изобщо притежаваше подобни добродетели, но явно беше безнадеждно.

— Наистина ли искаш да се ожениш за нея по този начин, Тебалди? Какъв е смисълът?

— Разбира се, че не. Сърцето ми се къса, като ви гледам как се разправяте — подбели той театрално очи. Изглеждаше адски нелепо, ала Изабел не забелязваше това. — Но какво мога да кажа, та аз я обожавам. Тя говори от името и на двама ни... ние наистина ще се оженим. — Изглеждаше така, сякаш щеше да го подкара на песен, и Джулиън не знаеше дали да се смее, или да плаче.

— Не се ли чувствуваш глупаво? Тя е на осемнадесет години. Би могъл да си ѝ почти дядо.

— Тя е жената на моя живот — заяви той. И наистина, единственото забележително нещо у него бе, че никога не беше се

женил. Не си бе струвало досега, ала този път облагите бяха прекалено големи. Само да можеше да пипне малката лейди Уитфийлд. Семейството ѝ притежаваше най-големия бижутериен бизнес в цяла Европа, имаха земи, титли, имения. Истинска хазна. Не бе награда за аматьор, но Лоренцо явно не беше такъв.

— Защо не изчакате, след като и двамата сте толкова сигурни? — опита наново Джулиън, ала те само поклатиха отрицателно глави.

— Не можем... а и позорът... — Лоренцо изглеждаше така, сякаш щеше да се разплаче. — Прекарах само едно седмица с нея, но нейната репутация... ами ако забременее?

— Божичко господи! — Сара се отпусна тежко на един стол. Стана ѝ лошо само при мисълта за това. Негово дете в нейното семейство щеше да е дори по-зле от двете безцветни отрочета на Сесили. — Бременна ли си в момента? — попита тя дъщеря си направо.

— Не зная. Не взехме никакви предпазни средства.

— Отлично. Очаквам с нетърпение да чуя резултата след няколко седмици. — Разбира се, винаги съществуваше и възможността за аборт, но не това обсъждаха в момента. Обсъждаха бъдещата сватба.

— Искаме да се оженим това лято, или най-късно по Коледа. В замъка — издекламира Изабел така, сякаш повтаряше чужда реплика, което беше абсолютно вярно. Той искаше голяма, разточителна сватба, та да не могат лесно да се отърват от него. Те и без това нямаше да могат. Веднъж оженеха ли се, щеше да е завинаги. Той беше католик и смяташе да се венчаят и в католическата църква в Рим, след сватбата в замъка. Беше ѝ казал вече, че това е единственото му условие. Най-важното, което имало значение за него, било да сключат истински брак пред очите на бога и дори се беше разплакал. За щастие на Сара не ѝ се бе наложило да чуе всичко това.

Бориха се, обсъждаха, спориха и викаха чак до полунощ, докато Джулиън прегракна, Сара получи смазващо главоболие, Изабел почти припадна, а Лоренцо позвъни за лед, благоухания и мокри кърпи. Накрая Сара склони. Нямаше друг избор. В противен случай те просто щяха да избягат, беше сигурна в това. А и Изабел се закле, че ще го направят. Опита се да ги предума да отложат за догодина, но и на това не бяха съгласни. Лоренцо настояваше, че най-добре било сега да се оженият, в случай че тя е забременяла.

— Защо не изчакаме да видим? — кротко предложи Сара. Ала към края на вечерта те вече не искаха да чуят дори и за Коледа. Лоренцо добре беше премерил силата на омразата им и разбираше, че ако не наложи изпълнението на замисъла си бързо, те ще намерят някакъв начин да се отърват от него, а това не биваше да става.

И така, преди да се зазори, постигнаха съгласие за края на август в замъка само с няколко най-близки приятели, никой друг и никакви журналисти. Лоренцо беше разочарован, че ги лишават от сватбата, която заслужавали, но обеща на Изабел приказно тържество в Италия, а майка ѝ я увери, че той едва ли ще плати за такова нещо.

Сватбата беше скромна, но много изискана. Състоя се в замъка Мьоз в присъствието само на тесен кръг роднини и приятели. Изабел изглеждаше великолепно в прекрасната къса бяла рокля на Марк Боан от „Диор“ и голямата разноцветна шапка към нея. Сара изпитваше дълбока благодарност, че дъщеря ѝ не беше бременна.

Филип и Сесили също дойдоха от Англия за сватбата, Джулиън предаде булката, а Ксавие носеше пръстените, които Сара отчаяно се надяваше той да загуби.

— Изглеждаш на седмото небе от щастие — приглушено отбеляза Еманюел, докато отпиваха от шампанското в градината.

— Дано само не се разпадна преди обяда — пророни Сара печално. Беше наблюдавала как ги бракосъчетават в собствената ѝ градина един католически и един епископален свещеник, което правеше съюза им двойно по-здрав, а следователно и двойно катастрофален за Изабел. През целия ден Лоренцо се мазнеше на всички, хилеше се и се опитваше да ги очарова и непрестанно повтаряше колко много съжелявал, задето не бил имал възможност да се запознае с великия херцог, бащата на Изабел.

— Дали пък не попрекалява, а? — отбеляза Филип и по този начин за първи път накара майка си да се разсмее на отколешния му навик да омаловажава нещата. — Такъв един патетичен...

В сравнение с него Сесили беше направо Грета Гарбо. Ето вече ставаха двама тези, които Сара не харесваше. Но ако Сесили само я отегчаваше, към Лоренцо изпитваше омраза, което направо разбиваше сърцето ѝ, тъй като означаваше, че докато дъщеря ѝ е омъжена за него,

те никога няма да бъдат близо една до друга. Чувствата на семейството към съпруга ѝ не бяха тайна.

— Как е възможно дори да си помисли, че го обича? — запита я Еманюел отчаяно. — Толкова крещящо безвкусен, чак мазен.

— Много е млада. Още не познава този тип мъже — мъдро каза Сара. — За жалост сега ще ѝ се наложи да научи много неща за кратко време. — Това отново ѝ напомни нейните преживявания с Фреди Ван Диъринг. Искаше ѝ се да спести разочарованието на Изабел и се бе опитала, ала не бе успяла. Дъщеря ѝ беше направила своя избор, макар че сигурно нямаше човек, освен нея, който да не виждаше, че този избор е лош.

Сватбеното тържество продължи до следобед, след което Изабел и Лоренцо отпътуваха. Щяха да прекарат медения си месец в един нов курорт в Сардиния, където щяха да се видят с Ага Хан, добър приятел на Лоренцо, така поне беше заявил. Но Сара предполагаше, че доста хора, за които той претендира, че познава ще се разтопят като сапунени мехури във въздуха през следващите няколко години, ако бракът им продължи дотогава, в което тя определено се съмняваше.

След като те потеглиха към летището в наетия ролс-ройс с шофьор, Уитфийлдови мрачно седнаха в градината като си мислеха за това, което беше направила Изабел, с чувството, че я губят завинаги. Само Филип, както обикновено, не се разтревожи много-много. Той разговаряше тихо с една жена приятелка на Сара и Еманюел. Но за всички останали това беше повече погребение, отколкото сватба. Сара се чувствуваше така, сякаш беше предала не само дъщеря си, но в известен смисъл и съпруга си. Ако Уилям беше видял Лоренцо, щеше да бъде съсипан.

Когато младоженците се прибраха в Рим, Сара се чу с Изабел, при което и двете бяха съвсем лаконични, а после не получи никаква вест чак до Коледа. Търси я един-два пъти по телефона, писа ѝ и няколко писма, но Изабел изобщо не отговори. Явно още им беше сърдита. Джулиън все пак разговаря с нея на няколко пъти, та Сара се успокои, че поне е жива и здрава. Никой от тях обаче нямаше представа дали е щастлива. На следващата година изобщо не си дойде у дома, а и не покани Сара да отиде при нея. Джулиън отлетя до Рим веднъж, за да я види. Каза, че изглеждала много сериозна, много красива, типична италианка, а според общата им банка харчела цяло

състояние. Купила си малък дворец в Рим и вила в Умбрия. Лоренцо пък си купил яхта, нов ролс-ройс и ферари. Според Джулиън никакво бебе не се задавало на хоризонта.

Изабел и Лоренцо дойдоха отново в замъка на следващата година за Коледа, но някак с нежелание. Изабел не сподели нищо с никого, само подари на майка си много красива гривна с перли и злато от „Бучелати“. Дватама с Лоренцо отпътуваха още на втория ден на Коледа на ски в Кортина. Трудно беше да се отгатне как вървят нещата помежду им, а Изабел не се отпусна дори пред Джулиън. Еманюел беше тази, която в крайна сметка подуши истината. След една командировка в Лондон при Найджъл и Филип тя отлетя за Рим. Когато се върна осведоми Сара, че според нея Изабел изглеждала ужасно — с торбички под очите, слаба като скелет, а усмивката сякаш завинаги била изчезнала от лицето ѝ. И нито веднъж, когато се срещали, Лоренцо не бил с нея.

— Мисля, че нещата не вървят никак добре, но не съм сигурна, че е готова да си го признае пред теб. Просто ѝ покажи, че вратата е отворена и ти обещавам, че тя ще се върне.

— Надявам се да грешиш — каза Сара тъжно. Загубата ѝ тежеше ужасно. Независимо от добрите си намерения и желания от две години вече без Изабел, единствената си оцеляла дъщеря.

[1] По дяволите! (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Принц (ит.). — Б.пр. ↑

Изминаха три години на агония, преди Изабел отново да дойде в Париж. Пристигнаха по покана на Сара за приема по случай тридесетия юбилей на „Уитфийлдс“ в Лувъра. Тя бе наела за тържеството една малка част от прочутия музей. Никога по-рано не беше правено такова нещо и за да получат разрешение, Еманюел трябваше да използва връзките си в правителството. Целият район наоколо щеше да бъде ограден, като за целта бяха необходими стотици музейни пазачи и полицаи. Но Сара знаеше, че ще стане. Лоренцо бързо усети, че такова събитие не е за изпускане. Самата Сара доста се изненада, когато приека поканата ѝ. Бяха женени вече от пет години и тя почти се беше примирила с дистанцията помежду им. Съсредоточаваше обичта си върху Ксавие и Джулиън, донякъде и върху Филип, колкото и рядко да го виждаше. Беше женен за Сесили от тринадесет години, но в пресата често намекваха за авантюрите му, макар и без конкретни примери, което според Сара се дължеше на уважението към титлата му. Някои обаче смятаха, че херцог Уитфийлд е доста палав.

Сара даде най-блестящия прием, който някога Париж беше виждал. Присъствуваха главозамайващо красиви жени, а сред мъжете имаше толкова известни люде, че от централната маса веднага можеха да се излъчат пет европейски правителства. Президентът на Франция също присъствуваше, както и семействата Онасис и Рение, плюс многобройни арабски и гръцки фамилии, всички по-важни американски личности и всички европейски короновани глави. Тук бе всеки, който някога беше носил бижу, както и множество млади жени, които се надяваха тепърва да им се удаде възможност да го правят. Имаше куртизанки и кралици, бяха събрани най-богатите и най-известните представители на световния елит. Не можеше и сравнение да става между този прием и приема преди пет години. Не бяха се скъпили на средства и самата Сара ахна, като видя резултата. Тя седеше с триумфално достойнство и наблюдаваше всички тези хиляда

гости, които се хранеха, танцуваха, пиеха и лудуваха, за да си доставят удоволствие, а и за радост на пресата. Без съмнение мнозина от тях се държаха донякъде скандално, без, разбира се, другите да разберат.

Джулиън беше довел едно много красиво момиче, някаква актриса, за която Сара беше чела по вестниците във връзка със скорошен скандал, и това определено беше нещо ново при него. В последно време често излизаше с една страхотна бразилска манекенка. На него никога не му липсваха момичета, но той умееше да се държи прилично. Обичаха го в началото на връзката, обичаха го и при раздялата. Едва ли можеше да се желае повече. Сара би искала да го види със съпруга, ала на двадесет и девет години той все още не даваше признаци за това и тя не го насилваше.

Филип беше довел жена си, разбира се, но по-голямата част от вечерта прекара с едно момиче, което работеше за „Ив Сен Лоран“. Беше се запознал с него преди една година в Лондон и, изглежда, доста неща ги свързваха. Той винаги хвърляше по едно око на приятелките на Джулиън и веднага забеляза актрисата, ала така и не отиде да се представи, междувременно те се изгубиха в тълпата. След това му бяха необходими едва ли не векове, за да открие Сесили, която щастливо бърбеше за коне с краля на Гърция.

Изабел беше една от най-красивите жени на приема, както с радост забеляза Сара. Носеше прилепнала черна рокля на „Валентино“, която подчертаваше великолепната ѝ фигура, а дългата ѝ тъмна коса падаше като водопад по гърба ѝ. Беше си сложила разкошна диамантена огърлица и гривна, както и обеци към тях, която Джулиън ѝ беше заел за вечерта. Но тя не се нуждаеше от бижута. Беше толкова ослепителна, че хората буквално се обръщаха след нея. Сара се зарадва да я види тук за приема, макар че не си правеше илюзии относно причините за идването им. Лоренцо енергично сновеше из тълпата цяла вечер, преследваше кралските особи и непрестанно позираше за вестниците. Сара забеляза това, както впрочем и съпругата му, която безмълвно го следваше, но не каза нищо. Не беше трудно да усети, че нещо не е наред, но предпочете да изчака дъщеря ѝ сама да сподели, ала тя така и не го правеше. Изабел остана до късно, като танцуваше със стари приятели и най-вече с един известен френски принц, който винаги я беше харесвал. Имаше толкова много мъже, които с радост биха се втурнали да я ухаждат.

Беше невероятно красива и само на двадесет и три години, но се беше отказала от това и вече пет години беше омъжена за Лоренцо.

На следващия ден Сара заведе всички на обяд в „Льо Фуке“, за да им благодари за помощта при организирането на приема. Присъствуваха Еманюел, Джулиън, Филип и Сесили, Найджъл с приятеля си дизайнера, Изабел и Лоренцо. Ксавие беше вече заминал. Месеци наред беше молил Сара да му разреши да посети едни стари нейни приятели в Кения. Отначало тя се беше възпротивила, но той се оказа толкова настоятелен, че накрая се съгласи, а Ксавие я обсипа с благодарности. На четиринадесет години най-малкият ѝ син имаше едно-единствено желание — да обиколи света и да посети колкото се може по-отдалечени кътчета. Обичаше да бъде с майка си, обичаше и Франция, ала постоянно го влечеше екзотичното и непознатото. Беше чел книгата на Тур Хейердал четири пъти, знаеше всичко за Африка и Амазонка, въобще за най-невероятните места на планетата, които никому в семейството и през ум не би минало да посети. Определено беше много своеобразен, в някои отношения приличаше на Уилям, в други — на Сара, притежаваше топлината на Джулиън и чувството за хумор на Уилям. Но у него имаше някакъв приключенски дух, някаква страст към примитивния живот, чужда на останалите членове на фамилията. Те предпочитаха Париж, Лондон, Кап д’Антиб и дори Уитфийлд.

— Доста безцветна група сме без него — усмихна се Сара, когато стана дума за Ксавие. Вече ѝ беше изпратил половин дузина писма с описание на фантастичните животни, които беше видял. Още отсега я молеше отново да му позволи да отиде там.

— Със сигурност не прилича на мен — ухили се Джулиън. Той определено се чувствуваше по-щастлив на дивана в гостна, отколкото в джип по време на сафари.

— Нито пък на мен — за първи път се присмя на себе си Филип, а Лоренцо тутакси се впусна в някаква безкрайна история за скъпия си приятел махараджата на Джайпур, която отегчи всички.

Независимо от неговото присъствие прекараха добре по време на обяда, след което всеки се върна към ангажиментите си. Джулиън заминаваше с няколко приятели за Сен Тропе на кратка почивка след приготовленията и суетнята около гигантското парти. Филип и Сесили се прибираха в Лондон. Найджъл оставаше в Париж за няколко дни

при приятеля си. Еманюел се връщаше на работа, същото се готвеше да направи и Сара. Само Изабел се помайваше след обяда. Лоренцо каза, че иска да си вземе нещо от магазините на „Хермес“, а след това имал среща с приятели. Щяха да си заминават вдругиден и за първи път от години насам Изабел сякаш искаше да си поговори с майка си. Когато най-после останаха сами, тя се подвоуми и Сара я попита дали иска още кафе.

Поръчаха си по едно еспreso и Изабел се премести до нея. По време на обяда седеше на другия край на оживената маса, но в очите ѝ се четеше дълбока тъга, докато най-накрая нещастно погледна майка си и започна да се бори със сълзите, които напиреха.

— Предполагам, че нямам право да кажа каквото и да е, нали? — унило попита тя, при което Сара нежно я погали по ръката. Искеше ѝ се да може някак да отнеме мъката ѝ, да бе могла да я предпази от нея още в началото. Но отдавна вече бе научила горчивия урок, че това е невъзможно. — Не мога да се оплаквам, та нали всички вие ме предупреждавахте.

— Разбира се, че можеш — усмихна ѝ се Сара. — Човек винаги има право да се оплаче. — След което, реши да бъде пряма. — Нещастна си, нали?

— Много — призна Изабел, като избърса една сълза от бузата си. — Нямах никаква представа какво ще бъде... Бях толкова млада и толкова глупава... а вие всички знаехте. Само аз бях сляпа... — Всичко това беше вярно и все пак то само натъжи Сара. Този път не изпита никаква утеха от правотата си. Не и за сметка на детето си. От години се опитваше да се примири с факта, че почти не я вижда, макар че беше много болезнено. И сега, като се увери колко е нещастна, можеше само да съжалява за отчуждението помежду им.

— Беше много млада — оправда я Сара. — И много вироглава. А той беше страшно хитър. — Изабел кимна покрусено, вече го познаваше отлично. — Манипулираше те както си иска, само и само да постигне целта си. — Беше ги разигравал и тях, беше наложил своето и беше примамил Изабел да се омъжи за него. Лесно можеше да се прости на Изабел, но не и на Лоренцо. — Той знаеше какво прави.

— Дори повече, отколкото предполагате. Веднага щом се озовахме в Рим и той получи това, което искаше, всичко се промени. Сякаш предварително беше избрал двореца, каза, че в Италия всички

живеели така, всички хора с някаква тежест, а и ние сме имали нужда от този дворец, за да го напълним с деца, както и вилата в Умбрия. После купи ролс-ройса и яхтата и... ферарито и тогава изведнъж престанах да го виждам. Все беше някъде с приятели, а по вестниците започнаха да се появяват историйките му с други жени. И всеки път, когато го питах за това той се изсмиваше и разправяше, че му били стари приятелки или братовчедки. Сигурно е в роднински връзки с половин Европа — мрачно каза тя и погледна майка си в очите. — Мами ме от години. Вече дори не го крие. Прави каквото си иска и ми повтаря, че няма къде да мърдам. В Италия за развод и дума не може да става, роднина е на трима кардинали и твърди, че никога няма да се разведе с мен. — Изглеждаше напълно отчаяна. Сара не беше предполагала, че нещата са стигнали дотам и че той може да е толкова нагъл. Как смееше да идва тук, да седи на една маса с тях, да присъствува на нейния прием, да общува с приятелите ѝ, след като така измъчва дъщеря ѝ! Побесня от ярост.

— Искала ли си му развод? — Сара имаше разтревожен вид, докато галеше дъщеря си по ръката.

Изабел кимна.

— Преди две години, когато задълба любовната си връзка с една доста известна дама в Рим. Просто повече не издържах. Снимките им се мъдреха по всички вестници. Не виждах смисъл да продължавам този маскарад — разрида се неудържимо тя. — Бях толкова самотна. — Сара я притисна до гърдите си. Изабел си издуха носа и продължи тъжната си история. — Опитах отново миналата година. Но той винаги казва „не“ и повтаря, че трябва да се примиря с факта и че сме женени завинаги.

— Иска му се да е женен завинаги за банковата ти сметка, не за теб. — Така беше от самото начало и според Джулиън бе извадил страшен късмет. Голяма част от парите на Изабел бяха вече профукани, а той продължаваше да я кара да плаща всичките му разточителства. Но това нямаше да дразни Сара толкова, ако поне Изабел го обичаше. Ала тя беше престанала да го обича още преди години. Когато огънят на първоначалната страст беше угаснал, много скоро след женитбата от него не бе останало нищо, освен пепел. — Поне нямате деца. Това ще опрости нещата, ако тръгнеш да се измъкваш от цялата тази каша. Все още си млада, ще имаш деца по-нататък.

— Но не и с него — мрачно каза Изабел и допълни по-тихо, макар че сервитьорите спазваха дискретно разстояние. — Дори и деца не можем да имаме.

Този път Сара остана като втрещена. До момента нищо друго не беше я изненадало особено.

— Защо? — Та нали, когато искаше да се жени, той ги беше заплашил, че е възможно Изабел да е забременяла. Това беше основната причина да не чакат до Коледа. Пък и не беше толкова стар. Тогава бе на петдесет и четири. Уилям беше по-възрастен, когато тя забременя с Ксавие, и то при положение, че не беше добре със здравето, с обич си спомни Сара. — Да не би нещо да не е наред при него?

— Като дете е изкарал тежка заушка. Останал е стерилен. Чичо му ми го каза, Енцо никога нищо не споделя с мен. Когато го попитах, той само се изсмя. Каза, че съм била голяма щастливка, това било вграден механизъм за регулиране на раждаемостта. Той ме излъга, мамо... обеща ми, че ще имаме цяла дузина деца. — Сълзите отново потекоха на вадички по бузите ѝ. — Струва ми се, че бих понесла брака си с него, независимо от омразата ми, ако имахме деца. — В сърцето ѝ се таеше копнеж, който нямаше как да бъде удовлетворен. В продължение на пет дълги години не бе имала кого да обича и никой не бе я обичал. Нито дори семейството ѝ, тъй като заради Лоренцо се беше опълчила срещу тях.

— Човек не трябва да има деца по този начин, скъпа — нежно промълви Сара. — Нали не искаш те да растат нещастни? — Както и тя не желаше собствената ѝ дъщеря да живее по този начин.

— И без това вече не спим заедно. От три години. Той изобщо не се прибира у дома, освен, за да си вземе ризи или за пари. — Но Изабел беше споменала нещо, което беше привлякло вниманието на Сара, и тя си го отбеляза наум за по-късно. Принчипе ди Сан Тебалди не беше чак толкова ловък, колкото си мислеше. — Вече не ме интересува — продължи Изабел. — Вече нищо не ме интересува. Все едно съм в затвор. — Видът ѝ го потвърждаваше. На дневната светлина Сара видя, че наблюденията на Еманюел при посещението ѝ в Рим бяха верни, а сега тя знаеше и на какво се дължи това. Изабел изглеждаше мършава, безцветна и отчаяно нещастна, и то по много сериозни причини.

— Искаш ли да се прибереш у дома? Вероятно ще можеш да получиш развод тук. Нали се оженихте в замъка.

— Оженихме се повторно и в Италия — отвърна ѝ Изабел безнадеждно. — В църква. Ако получа развод тук, той няма да е валиден в Италия, и аз пак няма да мога да се омъжа отново. Ще бъде незаконно. Лоренцо казва, че просто трябва да се примирия с участта си. Това е. — Значи пак, както в началото, ги беше поставил натясно, което никак не харесваше на Сара. Беше дори по-лошо от нейния брак с Фреди. Тогава баща ѝ я измъкна. Сега пък тя трябваше да намери начин да спаси дъщеря си.

— Какво мога да направя, за да ти помогна? Какво искаш от мен, скъпа? — запита я Сара тъжно. — Веднага ще говоря с адвокатите си, но мисля, че ще трябва да потърпиш и да издебнеш удобния момент. Все ще се появи нещо, което Лоренцо да пожелае по-силно от теб, и тогава може би ще успеем да се спазарим с него. — Не можеше обаче да не признае, че едва ли щеше да е лесно. Лоренцо нямаше да се предаде току-така.

Тогава Изабел я погледна някак особено. Имаше нещо, което тя желаше много силно. Не толкова, колкото развода или пък детенце, но все пак нещо, което щеше да осмисли живота ѝ. От дълго време обмисляше тази възможност, но поради отчуждението помежду им не беше се осмелила дори да попита.

— Бих искала един магазин — прошепна тя и Сара изненадано я погледна.

— Какъв магазин? — Помисли си, че дъщеря ѝ вероятно има предвид някакъв бутик, ала не беше това.

— „Уитфийлдс“. — Бе твърдо убедена.

— В Рим? — Никога не беше мислила по този въпрос. Италианците си имаха „Бучелати“ и „Булгари“. Дори не беше ѝ хрумвало да отвори магазин в Рим, но идеята определено беше интригуваща, макар че Изабел бе прекалено млада, за да го управлява. — Интересна идея. Но сигурна ли си, че искаш да се заемеш с това?

— Напълно.

— Ами ако успееш да се разведеш с него или просто решиш да напуснеш Италия, със или без развод, тогава какво?

— Няма да го направя. Италия ми харесва. Мразя Лоренцо и живота си с него. Но иначе там е чудесно. — Лицето ѝ се озари за

първи път. — Имам страхотни приятели, а жените са толкова шик и носят тонове бижута по себе си. Майко, магазинът ще има огромен успех, обещавам ти. — Сара не можеше да не се съгласи със забележката ѝ за италианските жени, ала идеята беше съвсем нова за нея и тя се нуждаеше от време, за да я обмисли и възприеме.

— Нека да си помисля. Ти също си помисли. Не се хвърляй прибързано в това начинание. Очаква те невероятно натоварване и нелеки задължения. Ще трябва да работиш усилено часове наред. Един магазин не означава просто да си елегантна и да сменяш тоалетите си. Поговори с Еманюел и Джулиън. Трябва да си твърдо решена, преди да се захванеш.

— Това е единственото, което желая от една година насам, само че не знаех как да те попитам.

— Ето че го направи — усмихна ѝ се Сара. — А сега трябва да помисля и да го обсъдя с братята ти. — После отново доби загрижен вид. — И ми позволи да се постарая да ти помогна с Лоренцо.

— Не можеш — тъжно ѝ отвърна Изабел.

— Никога не се знае. — Дълбоко в сърцето си Сара подозираше, че единственото, което би свършило работа, бяха парите. Предложени по подходящ начин и в подходящ момент. Само се надяваше той да настъпи скоро, та да избави Изабел от бремето на несполучливия ѝ брак.

Останаха да разговарят още един час, след което бавно се отправиха към магазина, хванати ръка за ръка. Сърцето на Сара се сгря от подновената близост с дъщеря ѝ. Не беше се случвало от години, от пубертета на Изабел, и тя болезнено беше преживяла загубата ѝ. Макар и по друг начин, всичко това ѝ напомняше с нещо загубата на Лизи, тъй като в много отношения Изабел беше все едно мъртва за нея. Но ето че тя се беше върнала и на сърцето ѝ бе олекнало.

Разделиха се пред магазина. Изабел отиваше на чай у стара приятелка от пансиона, която скоро щеше да се омъжва. Не можеше да не ѝ завиди за невинността. Колко хубаво би било, ако и тя самата започнеше всичко отначало. Ала знаеше, че такава надежда нямаше. Животът ѝ, колкото и празен да бе, щеше да свърши с Лоренцо. Ако майка ѝ разреши да отвори магазин, това щеше да ѝ създаде условия да се занимава с нещо, щеше да се концентрира върху работата си, вместо постоянно да си седи вкъщи, тръпнеща от омраза към Лоренцо,

и да плаче всеки път, когато види бебе, мислейки си за бебетата, които никога нямаше да роди. Би могла да живее без деца, ако го обичаше, или без любов, ако си имаше дете за утеха, но да живее и без двете ѝ се струваше двойно наказание и понякога се питаше с какво го бе заслужила.

— Много е млада — отсече Филип, когато Сара му се обади. Тя вече бе обсъдила въпроса с Джулиън, който намери идеята за интересна. Харесваха му някои от старите изделия на „Бучелати“ и много от съвременните модели на младите италиански дизайнери. Според него в Рим можеха да постигнат нещо съвсем различно както от Париж, така и от Лондон. Всеки от магазините им имаше свой собствен стил и своя клиентела. Лондонският бе покорил кралицата и старата аристокрация. Парижкият хармонираше с блясъка, пробивността и шика на новобогаташите. В Рим можеха да привлекат всички изискани ненаситни италианци, които направо поглъщаха бижутата.

— Защо да не намерим някой, който да ѝ помага в управлението? Не това е важното — пренебрегна Сара възраженията му. — Основният въпрос е дали Рим е подходящ като пазар.

— Според мен да — вметна тихо Джулиън, който също участвуваше в телефонния им разговор.

— А според мен не знаеш какво говориш, както винаги — сопна му се Филип, което бодна Сара в сърцето. Винаги се държеше така с брат си. Джулиън беше всичко, което той самият искаше да бъде, но не беше. Красив, очарователен, млад, обожаван от всички и най-вече от жените. С годините Филип беше станал толкова скован, че сякаш се беше изсушил напълно, и вместо чувственост излъчваше мазно подлизурство. Беше на четиридесет години, ала за голямо съжаление на Сара приличаше повече на петдесетгодишен. Бракът със Сесили едва ли му беше помогнал в това отношение, но той сам бе направил избора си и тя продължаваше да бъде съпругата, каквато той предпочиташе — благопристойна, скучна, уважавана и обикновено отсъстваща. Повечето време прекарваше в провинцията при конете си. Съвсем наскоро си бе купила конеферма в Ирландия.

— Мисля, че трябва да се съберем и да обсъдим този въпрос — предложи Сара. — Можете ли вие с Найджъл да наминете, или предпочитате ние да дойдем при вас?

В крайна сметка решиха, че е по-лесно те с Найджъл да прескочат до Париж. По това време Изабел и Лоренцо си бяха вече заминали, а семейният съвет умува в продължение на три дни, като най-накрая надделя мнението на Еманюел. Тя подчерта, че ако Сара и Уилям не бяха имали достатъчно кураж да опитат нещо ново и по-различно, нещо, кажи-речи, немислимо за онова време, „Уитфийлдс“ изобщо нямаше да съществува. И ако не продължават да разгръщат бизнеса, един ден просто щяха да изчезнат. Навлизаха вече в осемдесетте години — ера на експанзия. Тя имаше чувството, че трябва да обърнат очи към Рим, може би дори към Германия, Ню Йорк... светът не започваше и не свършваше с Лондон и Париж.

— Добре казано — отбеляза Найджъл. Изглеждаше чудесно, изискан както винаги, и Сара със страх си мислеше за деня, когато ще поиска да се оттегли. Клонеше вече към седемдесетте, но за разлика от сина ѝ продължаваше да гледа в бъдещето, да опитва нови идеи, да не се страхува от движението напред, към широкия свят.

— Мисля, че Еманюел е права — добави Джулиън. — Не можем да продължаваме самодоволно да си седим ей така. Това е най-сигурният начин за убиване на един бизнес. Фактически според мен трябваше да сме се сетили отдавна, дори без Изабел. Така че моментът е изключително подходящ.

До вечерта постигнаха съгласие, макар че Филип се присъедини към тях с нежелание. Според него имаше повече смисъл да се открие един филиал някъде другаде в Англия, отколкото в Рим, но всички останали бяха против. Той сякаш не можеше да проумее, че на земята съществуват и други места, освен Англия.

Сара лично се обади на Изабел, за да ѝ съобщи новината, а тя реагира така, сякаш ѝ бяха подарили луната. Бедното дете, страдаше от липса на любов, привързаност и смисъл в живота. Сара ѝ обеща да я посети следващата седмица, за да обсъдят плановете си. А когато се озова в Италия, ѝ направи впечатление, че през всичките пет дни, които прекара там, изобщо не видя Лоренцо.

— Къде е той? — осмели се да попита тя накрая.

— В Сардиния с приятели. Чувам, че имал нова любовница.

— Bravo на него — остро отбеляза Сара, като изведнъж сякаш видя Фреди на годишнината от сватбата им да прекосява ливадата пред

къщата на Лонг Айлънд с проститутка под ръка. Тогава за първи път разказа за това на Изабел, а дъщеря и я зяпна изумено.

— Винаги съм знаела, че си била разведена, но нямах представа какви са били причините за това. Не мисля, че изобщо някога съм мислела по този въпрос. Никога не съм допускала, че ти би могла да направиш грешка или да бъдеш нещастна. — Или омъжена за човек, който бе в състояние да доведе проститутки в бащиния ѝ дом. Дори и сега, след четиридесет години, тази постъпка смайваше с наглостта си.

— Всеки може да сбърка. Аз направих голяма грешка. Ти също. Но в крайна сметка аз се измъкнах с помощта на баща ми. После срещнах твоя баща. Един ден ти също ще срещнеш някой прекрасен човек. Имай търпение. — Сара нежно я целуна по бузата и потегли към „Екселсиор“, където беше отседнала.

Следващата година премина в трескава работа върху помещението, което бяха наели на улица Кондоти. Беше по-обширно от другите два магазина и необикновено представително. Една истинска изложбена зала, а Изабел беше толкова възбудена, че едва издържаше. Чувствувала се така, сякаш щяла да има бебе, беше споделила тя с приятели. С тази мисъл лягаше и ставаше, говореше само за това и вече изобщо не се интересуваше, че не вижда Енцо. Той ѝ се подиграваше и повтаряше, че ще се провали с гръм и трясък. Но не беше взел предвид участието на Сара.

Тя нае специална фирма, която да се погрижи за рекламата в италианската преса, накара Изабел да даде многобройни приеми и да се включи в живота на римското висше общество по начини, които на нея никога не биха ѝ хрумнали. И така, дъщеря ѝ се отдаде на благотворителност, организираше обеда, присъствуваше на всички по-важни събития в Рим, Флоренция, Милано. Изведнъж лейди Изабел Уитфийлд, принцеса Ди Сан Тебалди, стана една от най-търсените особи в цял Рим. Когато наближи моментът на откриването, дори съпругът ѝ беше заинтригуван. Той вече разправяше на приятелите си за магазина и за приказните бижута, които лично бил избирал, и за първите важни клиенти, които бил привлякъл. Изабел чу измислиците му, но не им обърна никакво внимание. Беше прекалено заета с работа, от сутрин до вечер кроеше планове, разговаряше с архитекти, наемаше персонал. Еманюел пристигна в Рим да ѝ помогне и ѝ препоръча един способен млад мъж, син на стари нейни приятели, който беше заемал

важна длъжност в „Булгари“ през последните четири години. Лесно успяха да го откраднат. Той щеше да помага на Изабел в управлението. Човекът сам не можеше да повярва на късмета си и благоговееше пред нея, но скоро станаха добри приятели и Изабел много го хареса. Беше интелигентен, добър, приятен и притежаваше изключително чувство за хумор. Освен това имаше и жена и четири деца. Казваше се Марчело Скури.

Откриването се превърна в абсолютен хит. Нямаше важна личност в Италия, която да не присъствува, плюс някои от най-верните им клиенти от Лондон и Париж. Пристигнаха хора от Венеция, Флоренция, Милано, Неапол, Торино, Болоня, Перуджа, от цялата страна. Годината на внимателната подготовка беше дала своя плод, а проникателността на Сара се оказа брилянтна. Дори Филип бе принуден да се съгласи, че магазинът е приказен. А Найджъл, когато го видя, възкликна: „Виж магазина и умри“. Беше точно по вкуса на Рим — бижутата бяха красиви и главозамайващи, идеална смесица на старото с ново, на крещящото и дискретното, на скъпото с почти недостижимото. Изабел беше на върха на щастието си, както и майка ѝ.

Младият директор Марчело беше свършил отлична работа, както, разбира се, и Изабел. Еманюел се гордееше и с двамата. Братята ѝ също я поздравиха с блестящите резултати. Беше се справила идеално. Три дни по-късно, когато си заминаха, за да се върнат всеки към своите задължения, магазинът ѝ вече работеше с пълна сила.

Еманюел си тръгна по-рано заради един малък инцидент в Париж. Бяха влезли с взлом в магазина, но като по чудо, а и благодарение на забележителната алармена инсталация, бронираните стъкла и секретните брави нищо не беше откраднато. Все пак тя чувствуваше, че трябва да е там, за да повдигне духа на персонала, който беше сериозно разстроен. Защитата на магазините от обири ставаше все по-трудна задача. Но поне засега и двата магазина имаха отлична система за сигурност и късмет все пак.

Докато се качваше на самолета за Париж заедно с Джулиън, Сара продължаваше да си мисли за успеха на откриването в Рим. Попита го дали в прекарал добре и той ѝ отговори утвърдително. По едно време го беше видяла да разговаря с една много симпатична млада принцеса, а по-късно с известна манекенка на „Валентино“. Жените в Рим

определено бяха красиви, но от известно време Сара имаше чувството, че Джулиън е намалил темпото. Скоро щеше да навърши тридесет години и понякога ѝ се струваше, че се е поукротил. В продължение на години беше хойкал доста, но ако се съдеше по писанията на вестниците, напоследък бе загубил интерес към жените. Докато се подготвяха за приземяване на Орли, той ѝ разкри причината за това.

— Спомняш ли си Ивон Шарл? — невинно я попита Джулиън, но Сара поклати глава. Тъй като малко преди това бяха разговаряли за бизнес, тя се зачуди дали не е някоя от клиентките им.

— Само по име. Защо? Познавам ли я?

— Тя е актриса. Запознахте се на юбилейното парти миналата година.

— Трудно ми е да си спомня измежду стотиците гости... Поне не съм забравила името. — Тогава изведнъж се сети за нея, в съзнанието ѝ проблесна нещо, което беше чела във вестниците. — Не беше ли имала много скандален развод преди няколко години... а по-късно се беше омъжила повторно? Струва ми се, че четох нещичко за нея... Защо?

За миг му стана много неудобно, докато самолетът бавно се приземяваше. За нещастие паметта на майка му все още беше отлична. На шестдесет и четири години Сара продължаваше да бъде все така проникателна, силна и по един особен начин красива. Беше луд по нея, но имаше моменти, когато му се искаше тя да не обръща такова внимание на разни подробности.

— Да, чела си — смотолели той. — Всъщност сега тя пак се развежда. Запознахме се между двата ѝ брака. — Или по време на тях, помисли си Сара, тъй като добре го познаваше. — А преди няколко месеца случайно се срещнахме отново.

— Какво съвпадение — усмихна му се Сара. Понякога ѝ се виждаше толкова млад. Понякога всички те ѝ се виждаха толкова млади. — И какъв шанс за тебе.

— Да, наистина. — Изведнъж в очите му се появи нещо, което я стресна. — Тя е доста необикновено момиче.

— Би трябвало да бъде. След като зад гърба си има вече два брака. На колко години е?

— На двадесет и четири. Но е много зряла за възрастта си.

— Вероятно. — Не знаеше какво да му каже и какво цели той с този разговор, но предчувствуваше, че възлюбената му няма да ѝ хареса.

— Ще се ожения за нея — заяви Джулиън тихо, а Сара се почувствува така сякаш търбухът на самолета се беше откачил, докато докосваше с колесници пистата.

— О? — Опита се да не изглежда объркана, ала усещаше, че сърцето ѝ бие до пръсване. — И кога реши това?

— Миналата седмица. Но всички бяхме толкова заангажирани с откриването, че не ми се искаше да казвам, преди да мине. — Колко мило от негова страна! Просто чудесно! Да ѝ съобщи, че щеше да се жени за момиче, което се бе развеждало два пъти. — Ще я харесаш. — Надяваше се да е прав, ала до момента не беше харесала никого от избраниците на децата си. Вече бе започнала да губи надежда, че някой ден ще има зет или снаха, които, ако не друго, поне да можеше да понася. Дотук определено се беше провалила в тази насока.

— Кога ще я видя?

— Скоро.

— Какво ще кажеш за петък вечер? Бихме могли да вечеряме в „Максим“, преди да замина от Париж.

— Чудесно — топло ѝ се усмихна той.

Тогава Сара се осмели да му зададе въпрос, който знаеше, че не бива да задава:

— Взел ли си решението?

— Да. — Точно от това се беше страхувала. Джулиън забеляза изражението ѝ и се усмихна. — Мамо, имай ми доверие... — Искаше ѝ се наистина да е така, но някакво особено усещане под лъжичката ѝ подсказваше, че той прави грешка. А когато се срещнаха в „Максим“ в петък вечерта, само се убеди в правотата си.

Не можеше да се отрече, че момичето е красиво. Притежаваше леденостудената руса красота на шведите. Беше висока, слаба, с млечнобяла кожа, големи сини очи и светлоруса права коса, която стигаше до раменете ѝ. Каза, че на четиринадесет години станала фотомодел, но после започнала в киното, където се снимала от седемнадесетгодишна. За седем години беше играла в пет филма и Сара смътно си припомни за някакъв скандал около това, че спяла с режисьора си още непълнолетна. Имаше нещо пикантно и в първия ѝ

развод с някакъв също толкова „палав“ млад актьор. При втория ѝ съпруг нещата стояха по-различно. Беше се омъжила за един немски плейбой, от когото се опитала да измъкне доста пари. Джулиън обаче настояваше, че вече били постигнали договореност по развода. Така че към Коледа сватбата щяла да бъде възможна.

Сара не видя никаква причина за радост. Искаше ѝ се да се прибере у дома и да си поплаче. Отново се повтаряше старата история. Още едно от децата ѝ скачаше слепешката в нечий капан, като отказваше да го проумее. Не можеше ли само да има връзка с нея? Защо трябваше да се залъгва, че това е момичето, което ще сподели живота му? За всеки бе очевидно, че не е така. Да, тя бе красива и невероятно сексапилна, ала очите ѝ бяха студени, всичко у нея бе някак претеглено и предварително планирано. Нямаше нищо спонтанно и искрено, никаква топлина или всеотдайност. Само от начина, по който Ивон го гледаше, Сара заподозря, че той ѝ харесва, че го желае, но не и че го обича. Това момиче беше олицетворение на хищния тип жени, които взимат, без да дават. А Джулиън се залъгваше, че тя е някое крехко, любящо създание, и я обичаше.

— Е? — попита я той щастливо, когато към края на вечерята Ивон излезе да си напудри носа. — Нали е страхотна? Харесва ти, нали? — Беше абсолютно сляп и това я съсипваше. Всичките ѝ деца бяха слепи. Тя го потупа по ръката и каза, че е красива, което беше вярно. На следващия ден обаче, когато Джулиън дойде при нея да вземе някакви документи, Сара деликатно се опита да сподели мнението си.

— Смятам, че бракът е нещо много сериозно — започна тя, като се чувствуваше невероятно глупаво и най-малкото на четиристотин години.

— Аз също — отговори ѝ той, развеселен от педантизма на майка си. Това не беше типично за нея. Обикновено беше много пряма, но този път се страхуваше. Вече бе получила един урок, независимо от правотата си и никак не ѝ се искаше да загуби и Джулиън. Все пак знаеше, че с него няма да е същото. Изабел беше твърде млада и кръвта ѝ кипеше, а Джулиън обожаваше майка си и едва ли изцяло би я пренебрегнал. — Мисля, че ще бъдем много, щастливи — продължи той оптимистично, като по този начин сам ѝ подаде репликата, от която се нуждаеше.

— Не съм сигурна. Ивон не е обикновено момиче, Джулиън. Кариерата ѝ е доста пъстра и вече десет години тя се грижи сама за себе си. — Ивон не беше скрила, че на четиринадесет години избягала от къщи, като се отказала от учението, за да стане фотомодел. — Тя е от тъй наречения оцеляващ тип хора. Гледа най-вече себе си да уреди, мисли много повече за собствената си персона, отколкото за теб. И когато става дума за брак, не съм сигурна, че тя търси в него онова, което ти очакваш.

— Какво искаш да кажеш? Мислиш, че я интересуват парите ми?

— Вероятно.

— Греша — гневно я погледна той. Тя нямаше право да се държи така, не и с него. Но явно смяташе, че може само защото му бе майка. — Та Ивон току-що получи половин милион долара от съпруга си в Берлин.

— Браво на нея — хладно отбеляза Сара — И колко време са били женени?

— Осем месеца. Оставила го е, защото я принудил да направи аборт.

— Сигурен ли си? Защото вестниците твърдят, че го е оставила заради някакъв гръцки корабен магнат, който обаче я зарязал заради някаква малка французайка. В много заплетени среди се движиш.

— Тя е сваятно момиче, но е имала тежък живот. Никога никой не се е грижил за нея. Майка ѝ била курва, а баща си изобщо не познава. Напуснал ги още преди раждането ѝ. Когато била на тринадесет години, майка ѝ я изгонила от къщи. Как можеш да очакваш при това положение да е учила в някой префинен пансион като сестра ми? — Ала доброто възпитание и благопристойната среда не бяха опазили сестра му от грешки. Това момиче обаче не допускаше грешки. Взимаше интелигентни и добре обмислени решения. Джулиън беше едно от тях. Бе повече от ясно.

— Надявам се да си прав. Просто не бих искала да си нещастен.

— Трябва да ни оставиш да живеем собствения си живот — ядно ѝ каза той. — Не можеш вечно да ни напътствуваш как да постъпваме.

— Опитвам се да не го правя.

— Зная — насили се да омекне. Никак не му се искаше да спори с нея. Беше му мъчно, че Ивон не ѝ беше направила особено добро впечатление. А той още в първия миг се бе влюбил до полуда. — Само

че ти винаги си мислиш, че знаеш кое е най-добро за нас, но понякога грешиш. — Всъщност с неудоволствие трябваше да признае, че се случваше доста рядко. Въпреки това той имаше право да постъпва според желанията си.

— Надявам се този път да греша — тъжно каза Сара.

— Ще ни дадеш ли благословията си? — Това имаше голямо значение за него. Винаги беше обожавал майка си.

— Ако я искаш. — Тя се наклони и го целуна със сълзи в очите. — Обичам те толкова много... Не бих искала никога да страдаш.

— Няма — засия той.

След което си тръгна, а Сара остана сама в апартамента и потъна в мисли за Уилям и за децата си, като отчаяно се питаше защо всичките бяха толкова глупави.

На Коледа Джулиън и Ивон сключиха граждански брак в кметството на Ла Марол. След това всички се отправиха към замъка за празничен обяд. Имаше около четиридесет гости и Джулиън изглеждаше на върха на щастието. Ивон беше облечена в къса рокля от бежова дантела на „Живанши“, която Сара бегло оприличи на съвременен вариант на нейната рокля от сватбата ѝ с Уилям. Но цялата прилика свършваше дотук. В момичето имаше някаква суровост и студенина, които истински плашеха Сара. Това не остана скрито и за Еманюел. Двете жени стояха в един тих ъгъл и печално се шегуваха.

— Защо всички тия беди ни се стоварват с такава безпощадна последователност? — тъжно заклати глава Сара.

Еманюел нежно я прегърна през рамо.

— Нали ти казах... всеки път, като те погледна, благодаря на щастливата си звезда, че нямам деца. — Но това не беше съвсем вярно. Имаше моменти, когато ѝ завиждаше, особено сега с напредването на възрастта.

— Те определено ме карат понякога да се чудя и да се мая. Не мога да ги проумея. Тя е студена като лед, а той си мисли, че го обожава.

— Надявам се никога да не прозре истината — тихо допълни Еманюел, ала не спомена пред Сара, че за сватбата Джулиън беше купил на Ивон пръстен с тридесеткаратов светложълт диамант, а в момента се изпълняваше поръчката му за две гривни към него. Знаеше си сметката момичето и Еманюел беше сигурна, че това е само началото.

Изабел също беше дошла за сватбата, но този път без Лоренцо. Нямаше търпение да сподели новините от магазина в Рим. Нещата вървели чудесно, единственото, което я дразнело, било, че трябвало да плаща страшно много пари за охрана. Положението в Италия с терористите и Червените бригади не било особено розово. Но бизнесът цъфтял. В прилив на добра воля Филип беше признал грешката си по

отношение на сестра си, ала добрата воля не му беше стигнала, за да дойде на сватбата на брат си. Джулиън обаче не се обиди. Единственото, което виждаше, чуваше и желаше, беше Ивон и ето, че вече я имаше.

Меденият си месец щяха да прекарат на Таити. Ивон беше казала, че никога не била ходила там, а много ѝ се искало. На връщане щяха да се отбият в Лос Анжелос да посетят леля му Джейн, сестрата на Сара. Сара не беше я виждала дълги години, но продължаваха да поддържат връзка, а Джулиън много държеше на фамилната традиция. И както можеше да се предвиди, Ивон искаше да отиде до Бевърли Хилс на пазар.

Сара ги изпрати заедно с останалите гости. Изабел щеше да остане до след Нова година, което зарадва майка ѝ. Те посрещнаха заедно шестнадесетия рожден ден на Ксавие и Изабел отбеляза колко трудно ѝ бе да повярва, че вече е толкова пораснал, а тя още си го спомня като бебе, което разсмя Сара.

— Представи си тогава аз как се чувствавам, като ви погледна с Джулиън и Филип. Сякаш вчера бяхте деца. — За миг мисълта ѝ отплува назад, към Уилям и онези времена, когато бяха толкова щастливи.

— Продължава да ти липсва, нали? — попита я Изабел меко и Сара кимна.

— Винаги ще ми липсва, но просто се научих да живея с това. — Както и със загубата на Лизи. Не беше преставала да я обича и да чувства отсъствието ѝ, просто си беше налагала ден след ден да живее с болката, докато тя се бе превърнала в товар, с който свикна. Но Изабел също беше познала нещо от тази гнетяща празнота. Липсата на деца в живота ѝ беше извор на постоянна горчивина, а омразата ѝ към Лоренцо я притискаше със силата си всеки път, когато си помислеше за него, което напоследък се случваше все по-рядко. За щастие беше прекалено заета с магазина, та да има време да мисли, за каквото и да е друго. Сара беше много щастлива, че отвориша магазин в Рим, който Изабел да управлява.

Тя я изпрати с тъга, след което животът си потече мирно и тихо. Както обикновено, годината отлетя неусетно. И изведнъж отново дойде лято и всички щяха да се съберат за рождения ѝ ден. Навършваше шестдесет и пет години, което, по неизвестни причини я изпълваше

със страх. Но децата ѝ настояха да го отпразнуват заедно, което беше единствената ѝ утеха.

— Неприятно ми е дори да си помисля, че съм толкова стара — призна тя пред Изабел. Лоренцо също бе дошъл, което не беше особено приятно. Дъщеря ѝ винаги беше напрегната в негово присъствие, но те имаха толкова много да си кажат, включително и за магазина, което ги разсейваше.

Филип и Сесили също пристигнаха, естествено. Тя беше в приповдигнато настроение и непрекъснато говореше за новия си кон. Беше се свързала с олимпийския отбор на Англия по езда и двете с принцеса Ан бяха ходили заедно на лов в Шотландия. Били стари приятелки от училище. Тя сякаш изобщо не забелязваше, че Филип нито я слуша, нито разговаря с нея. Просто не преставаше да бърбри. Децата им също бяха тук. Александър и Кристин, на четиринадесет и на дванадесет години. Ксавие самоотвержено се зае да ги занимава, макар че беше по-голям. Заведе ги да поплуват в басейна, играха тенис, закачаше ги, като настояваше да го наричат „чичо“ Ксавие, което им се виждаше много забавно.

Последни пристигнаха Джулиън и Ивон с чисто новия си ягуар. Тя изглеждаше по-красива от всякога, но някак апатична. Сара се питаше дали това се дължи на жегата или на отегчение. Едва ли ги очаква особено вълнуващ уикенд, мина ѝ през ума, и се почувствува виновна, че е причината за това събиране. Поне щеше да им разкаже за пътешествието си до Ботсвана заедно с Ксавие. Беше страшно интересно, а междувременно бе посетила и едни роднини на Уилям в Кейптаун. Бе донесла и дребни подаръци за всички, а Ксавие се върна с изключителни екземпляри на вкаменелости и скални отломъци, както и с няколко редки, макар и грубички, скъпоценни камъни и с цяла колекция от черни диаманти. Изпитваше истинска страст към камъните, набитото му око лесно ги откриваше, по някакъв вътрешен инстинкт, той тутакси ги оценяваше дори и в най-суровия им вид и предлагаше начини за обработката им, така че най-добре да се съхранят. Особено много му бяха харесали диамантените рудници край Йоханесбург.

Филип не беше в добро настроение още от началото. В последно време Найджъл не се чувствуваше особено добре и бе започнал да говори, че възнамерява да се оттегли от бизнеса, което беше лоша

новина. Филип сподели с майка си, че след всички тези години ще е невъзможно да се намери човек, който да го замести, а тя не му напомни за първоначалната му неприязън към него. Найджъл щеше да липсва на всички, ако ги напуснеше, и тя продължаваше да се надява, че това няма да стане.

Първия ден по време на обяда разговаряха известно време за пътуването из Африка, когато Сара изведнъж спря да разказва и се извини, задето ги отегчава. Енцо зяпаше в тавана, а Ивон направо не я свърташе на едно място.

Сесили каза, че иска да отиде до конюшните след обяда. Сара я предупреди, че там няма нищо ново, все същите стари и уморени коне, но въпреки това тя се отправи натам. Лоренцо реши да си подремне. Изабел пожела да покаже на майка си някои скици, които беше изработила сама, а Джулиън беше обещал на Ксавие и децата на Филип да ги изведе на разходка с новата си кола. Така Филип и Ивон останаха да си правят компания, което ги постави в малко неловко положение. Той я беше виждал само веднъж, и то преди сватбата, но не можеше да не признае, че беше страхотна. Русата ѝ коса беше толкова светла, че на следобедното слънце изглеждаше почти бяла. Филип ѝ предложи да се поразходят в парка. Тя се обръщаше към него с „Ваша светлост“, което той очевидно приемаше за нормално и съвсем уместно, ала на нея също ѝ харесваше да бъде лейди Уитфийлд. Тя му разказа за единствения си кратък допир с Холивуд, което му направи силно впечатление. Докато обикаляха и разговаряха, Ивон сякаш несъзнателно се приближи до него. Можеше да усети аромата на шампоана ѝ, а като извърнеше очи към нея, погледът му стигаше до дъното на деколтето ѝ. Тя определено беше много чувствена млада жена. Филип вече едва успяваше да се контролира.

— Вие сте много красива — неочаквано каза той, а тя почти свенливо вдига поглед към него. Вече бяха стигнали края на алеите с рози, а въздухът беше толкова, горещ и неподвижен, че ѝ се прииска да си свалят дрехите.

— Благодаря. — Притвори клепачи, а дългите ѝ мигли докоснаха леко бузите ѝ. И в този момент, неспособен да се въздържа повече, Филип се пресегна и я погали. Беше по-силно от него, желанието излизаше извън контрола му. Мушна ръка в деколтето ѝ, а тя простена и се доближи още по-плътно, докато накрая се облегна на него.

— О, Филип... — промълви Ивон така, сякаш искаше той да повтори. Тогава Филип взе двете ѝ гърди в шепите си и я помилва по зърната.

— Боже господи, ти си прекрасна — прошепна ѝ и бавно я свали на тревата до себе си. Легнали един до друг, те чувствуваха как желанието им расте, докато изпаднаха едва ли не в безумие.

— Не... не можем — тихо каза Ивон, докато той бързо издърпваше фините и копринени пликчета надолу към коленете ѝ. — Не трябва тук... — Тя възразяваше срещу мястото, а не срещу самия акт или срещу човека. Но Филип вече не можеше да се спре. Изгаряше от желание по нея точно сега както си лежах под яркото слънце, и нищо не бе в състояние да го удържи. Започна да прониква в нея бавно, след това по-настойчиво и накрая с болезнен тласък, а тя се притисна към него, като го насърчаваше, примамваше и дразнеше, докато той нададе силен вик в неподвижния въздух и всичко свърши.

След това останаха да лежат един до друг запъхтени и Филип я погледна неспособен да повярва в това, което бяха направили, и в невероятния начин, по който се беше случило. Никога не беше познавал такава жена. Усещаше, че трябва да я има отново... и отново... Само като я погледна и я пожела още веднъж, почувствува, че целият се втвърдява, и без думи отново проникна в нея. Единственият звук, който чуваше, бяха възбуждащите ѝ стенания, докато и двамата отново достигнаха върха.

— Боже мой, ти си невероятна — прошепна ѝ той, като най-после се запита дали някой не ги беше чул, но без особено да се притеснява. Беше глух и сляп за всичко друго, освен за тази жена, която буквално го подлудяваше.

— Ти също — опари го тя с дъха си, като все още усещаше вибрациите му в себе си. — Никога не съм се чувствувала по този начин — задъхано изрече Ивон и Филип веднага ѝ повярва. Изведнъж нещо му хрумна и бавно се отдръпна от нея, за да я вижда по-добре.

— Дори и с Джулиън? — Тя кимна, а в очите ѝ се появи нещо, от което долови, че не казва всичко. — Да не би нещо да не е наред с него? — попита я той обнадеждено, а тя сви рамене и се вкопчи с обожание в по-големия брат. Отдавна си беше дала сметка, че един лорд не може да се сравнява с херцог и че друго си е първи син...

Идеята да бъде херцогиня ѝ харесваше повече, отколкото да остане само лейди.

— Ами... просто не е същото... — тъжно промълви Ивон. — Не зная. — Отново сви рамене, сякаш се затрудняваше да говори. — Може би нещо не е наред с него... ние нямаме никакъв сексуален живот — прошепна тя.

Филип я погледна изумено с щастлива усмивка.

— Наистина ли? — Изглеждаше невероятно доволен. Значи Джулиън не беше това, за което го мислеха. Значи цялата му репутация беше прах в очите. И всички тези години на омраза към него... А то нямало защо. — Я виж ти...

— По едно време се чудех дали пък не е... педераст. — Погледна го засрамено и младежката ѝ свенливост го трогна. — Но сега не мисля така. Той просто е едно нищо. — Сигурно неколкостотин жени биха припаднали от смях, ако можеха да я чуят, ала тя беше много по-добра артистка, отколкото другите си мислеха или пък, отколкото Филип си представяше.

— Колко жалко. — Фактически изобщо не беше нажален. Бе на върха на щастието си. Никак не му се искаше да се отдръпва от нея и да се обличат. Той само си беше разкопчал ципа, но загубиха известно време да търсят копринените и бикини из розовите храсти, а когато ги откриха, избухнаха в смях, питайки се взаимно какво ли би си помислила майка му, ако ги беше намерила.

— Вероятно ще си каже, че градинарят се е позабавлявал тук — ухили се Филип, а думите му така разсмяха Ивон, че тя падна отново на земята и започна да се търкаля по тревата, а дългите ѝ слаби бедра сякаш го подканяха и той я облада още веднъж без колебание. — Струва ми се, че вече трябва да се връщаме — промърмори Филип накрая, изпълнен със съжаление. През последните два часа целият му живот се беше променил. — Мислиш ли, че ще успееш да се измъкнеш от него през нощта? — запита я той, като се чудеше къде биха могли да отидат. Може би в местния хотел. Но тогава му хрумна нещо по-добро. Старите казарми в конюшните. Там все още имаше дюзина дюшеци, както и одеяла, които използваша за конете. Мисълта да прекара нощта без нея му се видя непосилна, а греховността на това, което правеха, още повече го изкушаваше.

— Ще се опитам — усмихва се тя обнадеждаващо.

Това беше най-забавното, което ѝ се бе случвало от сватбата насам. Беше типичен неин специалитет. Двойно фламбе ала Ивон. Направо го обожаваше. Първият ѝ съпруг беше близък. Още преди да я напусне, тя беше преспала с брат му, както и с баща му. С Клаус беше по-сложно, но пък той бе страшно забавен. Джулиън беше сладък, ала толкова наивен. Още от май месец се чувствуваше отегчена. Филип беше най-доброто, което бе имала тази година, а дори може би изобщо.

Върнаха се бавно по пътя, един до друг, като небрежно докосваха ръце, сякаш бяха потънали в обикновен разговор, но съвсем приглушено тя му повтаряше колко го обича, колко прекрасно е било, колко е влажна и че се чуди как ще издържи до вечерта. Докато стигнаха замъка, Ивон буквално го беше побъркала. Когато Джулиън и ягуарът му се появиха пред тях, Филип се изчерви.

— Хей, здравейте! — махна им той с ръка. — Къде се губите вие двамата?

— Разглеждахме градините с рози — глезено му отвърна тя.

— В тази жега? Смелчаци. — Когато децата слязоха от новата му кола, Джулиън забеляза колко зачервен и нещастен изглежда брат му и едва не му се изхили насреща, но се въздържа.

— Милото ми бебче, отегчи ли те до смърт? — попита я той, след като Филип се оттегли. — Типично за него, да те замъкне да ти показва имението в най-горещия ден на годината.

— Нямахше лоши намерения — прошепна тя и двамата се качиха в стаята си за порция любов преди вечеря.

Вечерта мина много приятно. След добре прекарания ден всички бяха във весело настроение. Сесили бе успяла да открие няколко стари германски седла, които я бяха очаровали, и тя дори помоли Сара да вземе едното в Англия. Сара ѝ отвърна, че ѝ подарява всичко, което си хареса. Ксавие беше покарал малко новата кола на Джулиън, децата се бяха забавлявали на воля, а Изабел, независимо от присъствието на Лоренцо, имаше щастлив и отпочинал вид. Младоженците също изглеждаха в добро настроение. Филип беше малко мълчалив, но това не бе необичайно при него. И дори рожденичката сякаш се беше примирила с онова, което наричаше „тези противни цифри“. Толкова щастлива беше да види децата си заедно, че възрастта и рожденият ѝ ден вече нямаха такова значение. Мъчно ѝ беше само, че утре следобед те ще си заминат. Посещенията им винаги бяха толкова кратки, но пък

й носеха много радост, още повече сега, когато и Изабел се беше върнала в семейството си.

Останаха във всекидневната до късно вечерта. Джулиън задаваше въпроси за окупацията по време на войната и беше силно заинтригуван от чутото. Сесили пък искаше да знае колко коне са били докарани тук и от какви породи. През цялото време Ивон стоеше зад Джулиън и му разтриваше раменете. Енцо дремеше в един фотьойл, а Изабел играеше карти с Ксавие. Филип пиеше бренди, пушеше пури и зяпаше през прозореца към конюшните.

Най-после Джулиън разбра намеците на Ивон и те двамата тихо изчезнаха нагоре по стълбите, след като той целуна майка си за лека нощ. Сесили се оттегли също, извинявайки се, че все още е изтощена от скорошното си пътуване до Шотландия. След малко изчезна и Филип. Енцо продължи да дреме, а Изабел и Сара останаха да си бъбрят дълго след като Ксавие си беше легнал. Къщата притихна в пълнолунната нощ. Беше прекрасна вечер за рожден ден. Ядоха торта, пиха шампанско, но най-приятното за Сара бе, че е заобиколена от децата си.

Междувременно на горния етаж Ивон беше пуснала в действие най-екзотичните начини да измъчи съпруга си. В Германия беше научила неща, които обичаше да прилага върху него и които направо го подлудяваха. Половин час по-късно той беше толкова изтощен и изсмукан, че потъна в непробуден сън, а тя с усмивка тихичко се измъкна от стаята. Облечена в джинси и доста разголена тениска, се затича към конюшните.

Сесили също спеше вече. Беше взела хапчета, както понякога обичаше да прави, за да си осигури добър сън. Според нея си струваше сутрешното главоболие от време на време. Когато Филип излезе от стаята, все още във вечерния си костюм, тя вече леко похъркваше. Той познаваше добре потайните пътечки и само няколко съчки пропукаха под краката му, но нямаше кой да ги чуе. Влезе в конюшните през задната врата, като за момент спря, докато очите му привикнат с тъмнината. Тогава я видя, само на няколко метра от себе си, красива, блестящо прозрачна, подобна на дух под лунната светлина, чисто гола, възседнала едно от германските седла. Седна зад нея, придърпа я към себе си и започна да се търка о нея, като усещаше кадифената ѝ кожа, а желанието му бързо нарасна, докато накрая я вдигна от седлото и я

отнесе върху един от дюшеците. На тях бяха спали германските войници, а сега той я любеше, туптеше целия в нея и я молеше никога да не го оставя. Лежаха така дълго време и докато я притискаше до себе си, Филип усещаше, че животът му вече никога няма да е същият. Просто бе невъзможно. Не можеше да си позволи да я загуби... тя бе необикновена, рядка, силна... подобна на наркотик, от който имаше нужда, за да оцелее.

Когато тръгна да си ляга към един часа, Изабел най-последно събуди Лоренцо. Той се извини и се отпрати сънливо нагоре. Сара остана сама във всекидневната, като се питаше какво ли ще стане с тях.

Не можеше така да продължават. Рано или късно той трябваше да я остави да си отиде. Държеше я като зложница, а Сара нямаше намерение да му позволи това да трае до безкрай. Само като си помисли за него и цялата се разтрепери от яд. А Изабел бе толкова хубаво момиче, имаше право на по-добър живот от онова, което той желаше да ѝ даде. Оказа се даже по-лош от това, което бяха очаквали и от което се бяха опасявали. Докато размишляваше, Сара бавно се озова в двора под лунната светлина. Припомни си летните вечери по време на войната, когато Йоахим все още беше тук и до късно през нощта разговаряха за Рилке, Шилер и Томас Ман, опитвайки се да забравят касапницата, ранените и тревогите около Уилям. И някак инстинктивно се отпрати към къщичката на пазача. Никой вече не живееше там. От години беше пуста. Новият пазач обитаваше помодерна къща, близо до централния вход на имението. Сара обаче запази старата по чисто сантиментални подбуди. Двамата с Уилям живяха там, докато работеха по замък, освен това Лизи се роди и почина в нея. Сара бавно се разхождаше и продължаваше да си мисля за онова време, когато, минавайки покрай конюшните, дочу шум. Приличаше на сподавено стенание и тя се зачуди дали някое от животните не се е наранило. Държеше тук пет-шест коня в случай, че някой реши да поязди, но повечето бяха стари и не особено привлекателни. Отвори тихо вратата, ала не забеляза нищо особено, изглеждаха спокойни. Тогаво отново долови стенания, идещи откъм старите казарми. Приличаха на странни, неземни звуци и Сара не можа да ги определи, докато бавно вървеше натам. Дори не ѝ мина през ум

да се уплаши, да вземе някоя вила или нещо друго, за да се защити, ако се окажеше неканен посетител или побесняло животно. Просто влезе директно в помещението и светна лампата, за да се озове с невярващи очи пред чисто голите, сплетени едно в друго, тела на Ивон и Филип... За миг ги погледна изумено с широко отворени очи и видя ужаса, който се изписа по лицето на Филип, преди тя да извърне глава, за да им даде възможност да се загърнат. Но тутакси отново се обърна към тях, заслепена от гняв.

Без капка колебание първо се нахвърли върху Ивон:

— Как смееш да причиняваш това на Джулиън! Как смееш ти, уличнице, да го правиш със собствения му брат, в собствената му къща, под моя покрив! Как смееш! — Но Ивон само тръсна дългата си руса коса. Дори не беше си направила труда да се облече и стоеше безсрамно изправена в цялата си красива голота. — Ами ти! — обърна се Сара към Филип. — Вечно дебнещ наоколо... вечно мамещ жена си и топящ се от завист към брат си. Повдига ми се от вас. Изгарям от срам заради тебе, Филип. — След това ги погледна и двамата, като цялата се тресеше заради Джулиън, заради себе си, заради онова, което правеха с живота си, и за пълната липса на уважение, към когото и да е около тях. — Ако открия, че продължите това, ако то се случи отново, където и да е, ще кажа незабавно на Джулиън и Сесили. Междувременно ще уредя да ви следят. — Всъщност обаче нямаше никакво намерение да го стори, нито пък да накаже изневярата им, най-малко в собствения си дом, и то за сметка на Джулиън, който изобщо не го заслужаваше.

— Мамо, аз ужасно съжалявам. — Филип беше успял да се покрие с едно грубо одеяло и беше направо покрусен, че ги бяха открили. — Бе някак ненадейно. Не зная как се случи — бръщолевеше той, готов да се разплаче.

— Тя знае — грубо каза Сара и погледна Ивон право в очите. — Внимавай никога повече да не се повтори — добави, пронизвайки я с поглед. — Предупреждавам те. — След това се обърна и си тръгна. Когато излезе, Сара се подпря на едно дърво и се разрида от мъка, срам и унижение — заради тях и заради себе си. Но после, докато бавно се прибираше към замъка, единственото, за което можеше да мисли, беше Джулиън и болката, която го грозеше. Колко неразумни бяха децата й. И защо нито веднъж не можа да им помогне?

Ивон беше необикновено тиха през целия път на връщане от замъка. Не изглеждаше разстроена, просто почти не говореше. След заминаването им Ксавие невинно отбеляза пред майка си, че през целия ден в атмосферата витаело нещо странно, сякаш приближавала буря, макар че времето беше ясно, а слънцето печеше безмилостно. Сара не каза на никого какво бе видяла, но Ивон и Филип знаеха. Това стигаше. А другите просто се сбогуваха в пълно неведение за случилото се в конюшните предишната нощ, ала така беше по-добре. Иначе всички щяха да бъдат поразени, вероятно с изключение на Лоренцо, който щеше да го сметне за забавно, и Джулиън, който щеше да бъде съсипан.

След като се прибраха в Париж, Джулиън нежно попита жена си какво я измъчва.

— Няма нищо — сви рамене Ивон. — Просто се отегчих.

Но когато тази нощ се опита да я люби, тя се възпротиви.

— Какво има? — продължи да настоява той. Миналата нощ беше толкова ентузиазирана, а сега изведнъж се държеше така хладно. Настроенията ѝ непрекъснато семеняха, ала това му харесваше. Дори понякога повече се възбуждаше, когато тя се дърпаше. Точно по същия начин реагира Джулиън и при сегашния ѝ отказ, но този път Ивон не играеше.

— Престани. Уморена съм... Имам главоболие. — Никога по-рано не беше използвала това извинение, ала все още беше нервирана от инцидента предишната нощ, когато Сара сипеше заплахи, сякаш светът е неин, а Филип се разсополиви пред нея като хилаво хлапе. Толкова се разгневи, че после му шибна един шамар, което пък така го възбуди, та се любиха отново. Останаха в конюшните до шест часа сутринта. Сега бе уморена, а и ядосана, че всички те толкова се влияят от майка си. — Остави ме на мира — повтори му тя. Не бяха нищо повече от мамини синчета, а и тази снобка, сестра им. Е добре, никой от тях не я одобряваше. Ама на нея не ѝ пукаше. Нали получаваше

това, което искаше. А сега може би щеше да получи и повече, ако Филип удържеше на думата си и дойдеше от Лондон да я види. Все още можеше да използва предишното си студио на Ив Сен Луи или щяха да отидат в хотела му, а можеха да се любят дори тук, в леглото на Джулиън, стига да поискаше, независимо от приказките на онази стара кучка. Точно в момента обаче не бе в настроение за никой от тях, най-малко пък за съпруга си.

— Желая те сега... — Джулиън започна да я възбужда, самият той възбуден от отказа. Усещаше нещо чуждо, нещо животинско във въздуха, като че ли някакъв хищник се беше приближил до него. Сякаш инстинктивно подушваше нечия чужда миризма, попила в нея, и я желаше сега, за да може да си я възвърне. — Какво има? — продължи да пита той, като се мъчеше да я възбуди със сръчните си пръсти, ала този път тя го държеше настрана, което рядко ѝ се случваше.

— Забравих да си изпия хапчето днес — промърмори Ивон. Докато се отъркваше в нея, Джулиън дрезгаво ѝ прошепна:

— Вземи го по-късно. — Но всъщност тя беше пропуснала и предишния ден и сега ѝ се искаше да се пази няколко дни. Абортите, които беше правила досега, ѝ стигаха за цял живот, а последното нещо, което би пожелала, бе да има хлапета. Нито от Джулиън, нито от който и да е друг. А когато след време той започне да я притиска за деца, смяташе скришом, без много приказки, да отиде на гинеколог, който да върже маточните ѝ тръби. Това щеше да улесни нещата, но точно сега те не бяха никак розови. — Зарежи хапчето — продължи да си играе той с нея, а след малко я обърна по гръб, за да я съзерцава, и както бе станало с брат му предишната нощ, в него се надигна изгарящо желание. Винаги се случваше така с мъжете около нея, още откакто навърши дванадесет години и започна да се учи какво точно желаят. Знаеше какво иска Джулиън в момента, но тя не искаше да му го даде. Предпочиташе да го измъчва. Лежеше с разтворени крака и широко отворени очи и ако се приближеше до нея, имаше чувството, че щеше да го удари. Ала той вече не можеше да бъде възпрян. Беше го провокирала прекалено силно като му отказваше, а лежеше до него гола и прелъстителна, с разтворени крака, с тяло, което го зовеше, докато тя самата се правеше на уморена и апатична.

Облада я бързо и мощно, дори бе изненадана от силата му, докато потръпваше от удоволствие, след което изръмжа на собствената си глупост. Винаги беше постъпвала така в подобни случаи, но този път страшно се ядоса.

— По дяволите! — процеди Ивон, като се извърна с гръб към него.

— Какво има пак? — Погледна я обидено, държането ѝ беше доста странно.

— Казах ти, че не искам да го правим. Ами ако забременея?

— Е и? — погледна я той развеселен. — Ще си имаме бебе.

— Не, няма — просъска му тя. — Прекалено съм млада. Не искам бебе сега. Току-що се оженихме. — Не беше готова да му каже колко много ненавиждаше самата мисъл за това, още повече, като знаеше голямото му желание да имат деца.

— Добре, добре. Иди си вземи топла вана или студен душ, направи си промивка или си изпий хапчето. Съжалявам. — Но докато я целуваше, никак не му личеше. Едва ли нещо би го зарадвало повече от нейната бременност.

Три седмици по-късно, когато един ден се прибра ненадейно, Джулиън я завари да повръща над тоалетната чиния.

— Милото ми бебче — каза той, помагайки ѝ да си легне. — От храна ли е или някакъв грип? — Никога не беше я виждал в такова окаяно състояние. Тя го погледна с пълни с омраза очи. Знаеше много добре какво ѝ е. Случваше ѝ се за седми път. През последните дванадесет години беше направила шест аборта, този щеше да е следващият. Започваше да ѝ се гади от първия миг, от първия час, така че веднага разбираше, както беше разбрала и този път.

— Нищо ми няма — настоя Ивон. — Добре съм. — Но на него му беше неприятно да я остави така и да се върне в офиса. Вечерта ѝ приготви супа, ала тя повърна и нея. Тъй като на следващата сутрин не изглеждаше по-добре, Джулиън се прибра по-рано, без да я предупреди, за да се погрижи за нея. Тя обаче не беше вкъщи, затова, когато телефонът извъня, той вдигна слушалката. Обаждаха се от кабинета на лекаря ѝ, за да потвърдят аборта ѝ на следващата сутрин.

— Да потвърдите какво? — изкрещя Джулиън в слушалката. — Анулирайте го! Тя няма да дойде. — След това позвъни в офиса, отмени всичките си срещи за следобеда и зачака жена си.

Ивон се прибра към четири часа, без изобщо да е подготвена да посрещне гнева му.

— Обади се докторът ти — обясни той и тя го стрелна с очи, като се зачуди дали беше научил. Това трая само миг, след това разбра не само, че знае, но и какво е отношението му по въпроса. Беше позеленял от ярост. — Защо не си ми казала, че си бременна?

— Защото е много рано... още не сме готови за това. — Погледна го, като се питаше дали щеше да ѝ повярва. — Докторът смята, че е прекалено скоро след аборта, който Клаус ме принуди да направя.

Почти се беше хванал на въдицата, когато изведнъж си спомни.

— Но това е било миналата година.

— Още не съм се възстановила напълно — започна да плаче тя. — Искам нашето бебе, Джулиън, ала не точно сега.

— Невинаги сме в състояние да избираме момента. Това са неща... Трябва просто да го приемем. Не искам да правиш аборт.

— Но аз искам — погледна го Ивон упорито. Нямахте да му позволи да я предума. Още повече, моментът изобщо не беше подходящ да забременява. Филип щеше да дойде да я види и не ѝ щеше да бъде с корем тогава, нито пък по-късно. Искаше да се освободи от това нещо в тялото си незабавно или най-късно утре.

— Няма да ти позволя да го направиш.

Спориха цяла нощ. На другия ден той си остана вкъщи от страх, че тя все пак ще отиде при лекаря. Когато разбра, че намеренията му са напълно сериозни, Ивон се озлоби. Бореше се за живота си, поне както тя го разбираше, и буквално го преряза със следващите си думи:

— Чуй ме, по дяволите, ще се отърва от това дете, независимо от желанията ти... то вероятно дори не е от теб. — Това му дойде като гръм от ясно небе, като нож в сърцето. Отдръпна се от нея, сякаш беше стреляла по него, без да е в състояние да повярва на ушите си.

— Искаш да ми кажеш, че може да е от някой друг? — Гледаше я с ужас и изумление.

— Възможно е — заяви тя безизразно и равнодушно.

— Имаш ли нещо против да попитам от кого е тогава? Да не би онова гръцко лайно пак да те е наобикаляло? — Преди сватбата го беше зърнал на два пъти и знаеше, че Ивон го намира много секси.

Изведнъж всичко това ѝ заприлича на някаква гротескна шега. Неговото бебе фактически можеше да бъде следващият херцог

Уитфийлд, не синът на втория син, а наследникът на Негова светлост, херцог Уитфийлд. При тази мисъл избухна в неударжим смях. Не можеше да се спре, като в истерия. Тогава, извън себе си от гняв, той я зашлеви.

— Какво ти става? Какви си ги надробила?

Но Джулиън вече не я интересуваше, ясно ѝ беше, че го е загубила в момента, в който отказа да роди бебето. Нямаше какво повече да вземе от него. Играта приключи. Време беше да се съсредоточи върху Филип.

— Фактически — ухили му се тя злобно — спях с брат ти. Бебето вероятно е от него, така че няма нужда повече да се тревожиш за това. — Джулиън се облеци насреща ѝ ужасен и съсипан. Седна на леглото и започна едновременно да плаче и да се смее, а Ивон го наблюдаваше студено.

— Това наистина е много смешно — избърса си очите той. Беше спрял да се смее.

— Нали? И майка ти смята така. — Реши да му каже всичко. Не ѝ пукаше. Никога не беше го обичала. За известно време ѝ беше добре с него, но сега и двамата знаеха, че с брака им е свършено. — Завари ни в конюшните на замъка. Чукахме се. — Джулиън се сви пред думата, която употреби, и пред картината, която изплува в съзнанието му.

— Майка ми знае за това? — погледна я потресен. — Кой още? Жената на Филип?

— Не зная — сви рамене Ивон. — Предполагам, че ще трябва да ѝ кажем, след като ще имам дете от него. — Измъчваше го нарочно, тъй като не възнамеряваше да ражда, чието и да е дете, освен, разбира се, ако Филип се съгласеше да се разведе със Сесили и да се ожени за нея. Тогава евентуално би могла да склони да роди детето.

Джулиън я погледна съкрушено.

— Брат ми си направи операция още преди години, тъй като жена му не искаше да имат повече деца — промълвя той безизразно. — Не ти ли го спомена? Защо ли да си прави труда? — Джулиън знаеше точно кога е заченала, беше сигурен, че детето е от него. Станало беше в нощта, когато тя беше забравила да си изпие хапчето, а той я насили да правят любов. Изведнъж някаква нова мисъл го осени, в миг я погледна с гняв и омраза. — Не мога да си обясня как е възможно да

ми причиняваш това, нито пък защо го правиш. Аз никога не бих постъпил така с теб. — Не би я наранил, защото беше благороден човек. — Но сега ще ти кажа нещо, в което те съветвам да повярваш. Ако си се омъжила за мен заради парите ми, няма да получиш и цент, освен ако не родиш бебето. Ако го махнеш, ще се погрижа никога да не получиш нищо както от мен, така и от семейството ми. И не се заблуждавай, че брат ми ще ти помогне! Детето, което носиш, е плът, живот... и е мое. Аз си го искам. След това си свободна. Ако решиш, можеш да отидеш при Филип. Той никога няма да се ожени за теб. Липсва му куражът да напусне жена си. Но ти ще можеш да правиш каквото си поискаш, а аз ще ти гарантирам прилична издръжка. Може би дори щедра. Ала ако убиеш детето ми, край, свършено е с тебе, Ивон. Няма да получиш и пукната пара от мен. Не се шегувам.

— Заплашваш ли ме? — Погледна го с такава омраза, че му се стори невероятно изобщо някога да е вярвал в любовта ѝ.

— Да, заплашвам те. Знай, че ако не родиш детето, че ако го загубиш дори случайно, няма да ти дам нищо. Запази го, роди го и ми го дай — след това ще получиш развод от мен и издръжка... с чест... Разбрахме ли се?

— Трябва да си помисля. — Тогава той прекоси стаята и пристъпи към нея, като за първи път през живота си изпитваше яростна злоба към жена, сграбчи я за дългата руса коса и я дръпна.

— Мисли бързо, но ако убиеш бебето ми, кълна се, ще те убия.

След това я блъсна назад и излезе от къщи. Часове наред пи и плака, а когато се прибра, беше толкова пиян, че смътно си спомняше причината за разнебитеното си състояние. На сутринта Ивон му каза, че приема условията и ще роди бебето. Но първо искала да се уреди въпросът с издръжката. Джулиън ѝ обеща да се свърже с адвокатите веднага щом отиде в офиса си! Подчерта ѝ обаче, че иска тя да остане да живее при него — би могла да се премести в гостната, — да се грижи добре за себе си, както и да му даде възможност да присъствува на раждането.

Ивон го изгледа злобно и с груб, враждебен тон, който не оставяше никакво съмнение по отношение на чувствата ѝ към него и към бебето, каза:

— Мразя те.

Всеки миг от бременността ѝ беше омразен. Филип я посещаваше през първите няколко месеца, но след Коледа стана вече много неудобно. Беше престанала да го привлича, а и ситуацията бе доста обърквана. Не че имаше нещо против Джулиън да знае мотивите за идванията му, дори би му било приятно. Но майка му също знаеше и никак не му се искаше да налети на нея. Обеща на Ивон, че ще отидат някъде на почивка през юни, когато роди. След всичко това Джулиън ѝ стана още по-противен. Според нея той беше съсипал живота ѝ, бе ѝ отнел всичко, към което се стремеше. Желаше Филип повече от всичко на света, искаше да бъде неговата херцогиня. Беше ѝ казал, че евентуално може да напусне жена си, ала точно сега моментът не бил подходящ, тъй като майка ѝ не била добре и тя била много разстроена, пък и с това бебе... Повтаряше ѝ да бъде търпелива и спокойна, но само като чуеше това, Ивон изпадаше в страшна истерия и беснееше по адрес на Джулиън. Тогава започна да се обажда на Филип всеки ден, взе да го възбужда по телефона и да го измъчва, независимо къде се намираше, в офиса си или у дома, и то в най-неподходящите възможни моменти, като му припомняше неща, които бяха правила, и така изведнъж той отново започна да копнее за нея, да гори и тръпне от желанието, да се гърчи болезнено. Вече едва издържаше. Ивон отново го бе накарала да полудее по нея и сега чакането до юни не ѝ се струваше толкова болезнено. Говореха по телефона всеки ден, обикновено по няколко пъти и винаги на еротични теми — тя му казваше какво ще е, когато заминат след раждането. Точно, което Филип искаше от нея, и той стигаше до полуда.

Двамата с Джулиън почти не си говореха. Беше се изнесла в друга стая и изглеждаше толкова зле, колкото се чувствуваше. През първите шест месеца повръщаше често, което се възобнови към края на бременността. Според Джулиън състоянието ѝ поне донякъде се дължеше на яда и злобата ѝ. Той забелязваше нейните непрестанни обаждания на сметката си за телефона, но не казваше нищо. Нямахше представа как ще се развият нещата между тях и се правеше, че не го интересува, ала не беше така. Преживяваше всичко невероятно болезнено. Единственото, което крепеше духа му беше бебето, което тя се бе съгласила да му даде. Не беше поискала нито настояничество, нито посещение, нямаше абсолютно никакви претенции към това дете.

То щеше да бъде само на Джулиън. За един милион долара. Плащаш или губиш. Той прие да вложи. Но след раждането на бебето.

Проведе един-единствен разговор с майка си ако не за друго, поне да ѝ обясни защо му се налага да продаде част от акциите си във фирмата. За да плати на Ивон, трябваше да изразходва всичките си спестявания, ала знаеше, че си струва.

— Съжалявам, че се забърках в тази каша — извини се Джулиън на Сара един ден, а тя му отвърна, че той не ѝ дължи никакви извинения или обяснения.

— Ти си този, който страда от всичко това. Аз мога само дълбоко да съжалявам, че се случи — каза му тя.

— И аз... но поне ще получа бебето. — Усмихна ѝ се печално и се върна към студената война в апартамента си. Вече беше наел дойка за детето, беше отделил и обзавел една от стаите, а Изабел му обеща да дойде от Рим да помага. Той нямаше представа как да се грижи за бебето, ала беше готов да се учи. Ивон му беше заявила, че след болницата се прибира директно в своя апартамент. Тогава условията за сделката щяха да бъдат вече изпълнени, а банковата ѝ сметка щеше да е набъбнала с един милион.

Бебето нямаше да се роди преди май, но в края на април тя започна да си стяга багажа, сякаш едва щеше да дочака мига да си тръгне.

Джулиън смаяно я наблюдаваше.

— Нищо ли не изпитваш към това дете? — тъжно я попита той, без да споменава себе си, макар че отдавна му беше известен отговорът на този въпрос. Тя се интересуваше единствено от Филип.

— А трябва ли? Та аз дори не съм го виждала. — Не притежаваше никакъв майчин инстинкт, нямаше никакви угризения спрямо него. Кроеше само как да продължи връзката си с Филип. Беше ѝ казал, че е направил резервации в Палма де Майорка за първата седмица на юни. Нямаше значение къде ще бъдат, стига само да е с него. Щеше да се погрижи да получи онова, към което се стремеше.

На първи май телефонът в офиса на Джулиън извънтя. Лейди Уитфийлд току-що се беше регистрирала в клиниката в Ньой, същата, в която беше роден и той, за разлика от по-напористите си брат и сестра, които баща им беше акуширал в замъка.

Еманюел му предложи да отиде с него, ала той поклати отрицателно глава и забърза към колата. Половин час по-късно беше вече в болницата и крачеше нагоре-надолу по коридора в очакване да го отведат в родилното. За момент се уплаши, че Ивон няма да позволи. Но след минута се появи сестрата, подаде му един зелен памучен костюм и нещо подобно на шапка за баня, показа му къде да се преоблече, след което го поведе към отделението, където между контракциите Ивон му хвърли поглед, изпълнен с нескрита омраза.

— Съжалявам. — Веднага изпита съчувствие към нея и се опита да я стисне за ръката, ала тя я отдръпна рязко и впи пръсти в стола. Контракциите бяха ужасни, но сестрата го успокои, че нещата се развиват добре и доста интензивно, като за първо бебе. — Надявам се да мине бързо — прошепна той на Ивон, като не знаеше какво друго да й каже.

— Мразя те — просъска тя през стиснатите си зъби, като си повтаряше, че ще получи един милион долара за това и че си струва труда. И все пак беше дяволски начин за трупане на състояние.

Само че контракциите намаляха за известно време, при което й биха инжекция и нещата се проточиха. Джулиън седеше нервно и се питаше дали всичко е наред. Струваше му се странно да седи тук до тази жена, която вече не обичаше и която със сигурност го мразеше, и заедно да очакват раждането на бебето им. Изглеждаше съвсем нереално и той съжали, че въпреки всичко не беше взел някого със себе си. Изведнъж се почувствува страшно самотен.

В крайна сметка контракциите отново набраха сила и Джулиън не можеше да не признае, че изпитва голямо съжаление, виждаше му се ужасно. Природата не се интересуваше от нейното безразличие към детето или от това, че не искаше да го задържи, и я караше да си плати цената. Мята се и се напъва дълго и мъчително и в един момент дори забрави за омразата си към Джулиън и му позволи да й помогне.

Той я държеше за раменете и за ръцете, а всички останали я окуражаваха чак до тъмно, докато най-после се чу тъничък, протяжен писък и едно намръщено малко личице се показа в ръцете на доктора. Очите на Ивон се напълниха със сълзи, когато го погледна, и за миг на устните й се появи усмивка, после извърна глава настрана. Лекарят подаде бебето на Джулиън, който плачеше открито, без стеснение. Той притисна малкото личице до своето и щом чу гласа му, бебето млъкна.

— Божичко, колко е хубав! — възкликна Джулиън с благоговение и нежно го поднесе към Ивон, но тя само поклати глава и се извърна. Не искаше да го гледа. Позволиха на бащата да отнесе сина си в стаята, където той го съзерцава в продължение на часове, докато върнаха Ивон. Тя го попита дали ще си тръгва, защото щяла да се обажда на Филип. После каза на сестрата да остави бебето при другите бебета и повече да не й го носи. След това обърна поглед към мъжа, чийто син току-що бе родила и който все още й беше съпруг, ала лицето й бе равнодушно.

— Е, вече можем да си кажем сбогом — каза тя тихо, но нито подаде ръка, нито остави място за надежда. И Джулиън изпита болка и за двамата въпреки радостта, че имаше син. Беше ден, наситен с емоции и както я гледаше, отново се разплака.

— Съжалявам, че нещата се развиха по този начин — рече той тъжно. — Бебето е чудесно, нали...

— Предполагам — сви рамене тя.

— Ще се грижа добре за него — прошепна, приближи се до нея и я целуна по бузата. Беше се измъчила толкова заради него, а ето че сега го напускаше. Сърцето му се късаше. Но не и сърцето на Ивон. Очите й бяха сухи и зли.

Преди да го изпроводи, тя го погледна и сухо каза:

— Благодаря за парите. — Това бе всичко, което всъщност бе представлявал за нея. Джулиън си тръгна и я остави да живее живота си както намери за добре.

Ивон напусна болницата на другия ден. Парите бяха преведени в банковата й сметка още сутринта. Верен на думата си, Джулиън й плати един милион долара за детето, което му бе родила. Джулиън се прибра у дома с бебето и с дойката. Кръсти го Максимилиан. Макс. Името много му подходеше. Същия следобед Сара и Ксавие пристигнаха, за да го видят, а Изабел долетя от Рим вечерта и прекара часове наред с бебето в прегръдките си, седнала в люлеещия се стол. В своя кратък живот то вече беше загубило майка си, но си беше спечелило любящо семейство, което го очакваше с радост. Любувайки му се, Изабел си мислеше, че сърцето й ще се пръсне от копнеж.

— Щастливец — прошепна тя на брат си, докато двамата седяха и наблюдаваха спящия Макс.

— Съвсем не бях на това мнение преди шест месеца — отвърна й той, — но сега съм сигурен, че е така. Заслужаваше си.

Тази нощ, докато лежеше буден в леглото, Джулиън се питаше как ли се чувства Ивон, къде е отишла и дали съжалява, макар че не вярваше в това. После се замисли за сина си и за щастието, което все пак не го беше забравило.

Тази година семейството се събра отново за рождения ден на Сара, макар и с някои изключения. Ивон, разбира се, я нямаше. Филип също не пристигна, като деликатно се извини, че имал много работа в Лондон. От Найджъл Сара разбра, че се говорело за официална раздяла между сина ѝ и Сесили, но не спомена нищо за това пред Джулиън.

Той, естествено, дойде с Макс и с бавачката, макар че вършеше сам по-голямата част от работата, което очевидно му беше приятно. Сара го наблюдаваше с възхищение, как преобува Макс, къпе го, храни го и го облича. Единственото болезнено нещо беше изражението на Изабел, докато гледаше всичко това. В очите ѝ прозираше все същият копнеж, който късаше сърцето на майка ѝ. Поне този път можеха да си говорят по-свободно, тъй като Лоренцо го нямаше. Това лято беше по-специално и заради това, че беше последното лято на Ксавие у дома. През есента заминаваше за Йейл, и то една година по-рано, на седемнадесет. Сара беше много горда с него. Първата му специалност щеше да бъде политически науки, а втората — геология. Вече беше започнал да говори за намеренията си да прекара третата или четвъртата година от следването си някъде в Африка, за да работи върху някакъв специален проект.

— Ужасно ще ни липсваш — каза му Сара и всички се съгласиха. Тя самата щеше да прекарва повече време в Париж и по-малко в замъка, за да не се чувства самотна. Беше на шестдесет и шест години и обичаше да се хвали, че децата ѝ управляват бизнеса съвсем самостоятелно, но фактически здравата ѝ ръка продължаваше да се усеща, както и присъствието на Еманюел. Наскоро Еманюел бе навършила шестдесет, което Сара намираще по-трудно за вярване, отколкото собствената си възраст.

Ксавие беше много възбуден от заминаването си за Йейл и Сара го разбираше. Щеше да си дойде за Коледа, а Джулиън му обеща да го посети, когато отидеше в командировка до Ню Йорк. Дватамата

обсъждаха това, когато Сара и Изабел се оттеглиха в градината, където Изабел дискретно я попита какво става с Филип. Тя също беше чула слуха за раздялата му със Сесили, а за връзката му с Ивон бе научила миналото лято от Еманюел.

— Мръсна работа — каза Сара с въздишка, все още разстроена. Ала Джулиън, изглежда, добре се справяше, особено сега, когато имаше бебето.

— Никак не облекчаваме живота ти, нали, мамо? — печално попита тя, а майка ѝ се усмихна.

— Не облекчавате своя живот. — Но Изабел се засмя на думите ѝ.

— Искам да ти съобщя нещо.

— О? Да не би Лоренцо най-после да се е съгласил?

— Не — бавно поклати глава Изабел, а очите ѝ срещнаха очите на майка ѝ. В тях Сара видя, че дъщеря ѝ изглежда много по-спокойна от преди. — Бременна съм.

— Какво? — Сара беше смаяна, смяташе, че няма надежда за това. — Нима? — Беше изумена и въодушевена, когато прегърна дъщеря си. — Но, скъпа, това е чудесно! — След това обаче се отдръпна назад и я погледна озадачено. — Мислех, че... какво каза Лоренцо? Сигурно е на върха на щастието си. — Ала перспективата за по-нататъшното циментиране на този брак не ѝ допадна особено.

Изабел се разсмя при мисълта за абсурдната ситуация.

— Майко, та то не е от него.

— О, боже. — Нещата отново се усложняваха. Сара поседна върху една ниска преграда и вдигна очи към дъщеря си. — Сега пък какво си забъркала?

— Той е прекрасен човек. Виждаме се от една година... Мамо, не съм виновна... Не можех да издържам повече. Вече съм на двадесет и шест години, не мога повече да водя това празно съществуване. Нуждая се от някой, когото да обичам, някой, с когото да разговарям...

— Разбирам — отрони тя тихо и наистина я разбираше. Ставаше ѝ болно, когато си помислеше колко самотна е Изабел и колко обезверена. — Но бебе? Енцо знае ли?

— Казах му. Надявах се това така да го вбеси, че да ме напусне, ала той заяви, че не му пука. Всеки щял да си помисли, че е негово.

Даже миналата седмица беше съобщил на двама от приятелите си и те ме поздравиха. Той е луд.

— Не е луд, алчен е — сухо отбеляза Сара. — А бащата на бебето? Той как реагира? И въобще кой е той?

— Германец е. От Мюнхен. Има голяма фирма там, а жена му е много известна фигура и не желае развод. На тридесет и шест години е, а е трябвало да се оженият, когато е бил на деветнадесет. Живеят разделени, но тя не желае да се обременява с неудобствата, свързани с развода. Поне засега.

— А какво е неговото отношение спрямо неудобствата, които би породило едно незаконно дете? — рязко попита Сара.

— Не е очарован. Нито пък аз. Но няма имам избор? Мислиш ли, че Лоренцо ще ме освободи някога?

— Ще се опитаме. Ами ти? — погледна тя дъщеря си въпросително. — Щастлива ли си? Това ли искаше?

— Да. Аз истински го обичам. Казва се Лукас фон Аусбах.

— Чувала съм някъде тази фамилия. Не че ми говори нещо. Мислиш ли, че някога ще се ожени за тебе?

— Стига да може. — Беше честна с майка си.

— А ако не може? Ако жена му не се съгласи на развод? Тогава какво?

— Тогава, ако не друго, поне ще си имам бебе. — Толкова силно желаше това, особено след като беше видяла Джулиън с Макс.

— Между другото, кога трябва да се появи?

— Февруари. Ще дойдеш ли? — попита Изабел меко и майка ѝ кимна.

— Разбира се. — Беше трогната, че я моли. Изведнъж се зачуди. — Джулиън знае ли за това? — Двамата си бяха останали близки и не можеше да повярва, че той не е информиран. Изабел ѝ отговори, че му е съобщила едва тази сутрин. — И какво смята той?

— Че съм толкова луда, колкото е и той — усмихна се дъщеря ѝ.

— Сигурно е наследствено — въздъхна Сара ѝ се изправи. Двете се отправиха обратно към замък. Поне едно нещо беше сигурно. Децата ѝ никога не я оставяха да скучае.

През септември, както беше планирано, Ксавие замина за Йейл, а през октомври Джулиън отиде до Ню Хевън да го види. Момчето се справяше добре, учението му спореше, имаше двама приятни съквартиранти и много привлекателна приятелка. Джулиън ги заведе на вечеря, където прекараха чудесно. Ксавие беше много доволен от живота си в Америка и възнамеряваше да посети леля си в Калифорния за Деня на благодарността.

Когато Джулиън се върна в Париж, чу, че Филип и Сесили се развеждат, а на Коледа видя снимка на брат си и бившата си съпруга в „Татлър“. Показа я на Сара при едно от идванията ѝ в магазина и тя се намръщи. Не ѝ стана никак приятно.

— Мислиш ли, че Филип ще се ожени за нея? — запита тя Еманюел, когато по-късно стана дума за това.

— Възможно е. — Еманюел вече не изпитваше към него предишното си доверие, особено пък в последно време. — Би могъл да го направи, дори само за да разстрои Джулиън. — Ревността към помалкия му брат не само не бе утихнала, но с годините дори се беше развихрила.

Ксавие се прибра за Коледа и както обикновено, броените дни отлетяха неусетно. Когато той се върна в Йейл, Сара отлетя за Рим, за да наглежда магазина, а и да помогне на Изабел да се подготви за бебето.

Марчело продължаваше да работи за тях, както винаги на бойна нога, а Изабел с трепет очакваше изненадите на майчинството. Потръгнал от самото начало, бизнесът цъфтеше. Като видя дъщеря си да раздава инструкции наляво и надясно на италиански, Сара не можа да не се усмихне. Изабел изглеждаше много красива, дори по-хубава от преди, но беше станала огромна. Това ѝ напомни за нейните собствени бременности с децата ѝ, които всичките бяха едри бебета. Ала Изабел бе на върха на щастието.

Малко след пристигането си Сара покани Лоренцо на обяд. Отидоха в „Ел Тула“. Веднага след първото ястие тя пристъпи към основния въпрос. Този път беше решила да не се церемони със зет си.

— Лоренцо, ние сме възрастни хора, както аз, така и ти. — Разликата във възрастта им не беше особено голяма, а и той беше женен за дъщеря ѝ вече девет години. Доста висока цена трябваше да плати Изабел за младежката си грешка и Сара силно желаше да ѝ

помогне да я поправи. — Вие с Изабел не сте щастливи. Това бебе... добре де, и двамата знаем как стоят нещата. Време е да приключим с тази игра, не мислиш ли?

— Любовта ми към Изабел няма никога да угасне — изрече той мелодраматично, при което Сара направи героичен опит да не избухне.

— Сигурна съм. Но всичко това вероятно е доста болезнено за вас, особено за теб. — Реши да смени тактиката и да се държи така, сякаш той е обиденият партньор. — А и ужасното недоразумение с бебето... Не мислиш ли, че това е подходящ момент да направиш някои мъдри инвестиции и да се съ согласиш да оставиш Изабел да започне нов живот? — Не се сещаше как по друг начин да му го каже. „Колко?“ ѝ се струваше доста грубичко, макар и да я изкушаваше. Повече от всякога съжеляваше, че Уилям не е до нея да ѝ се притече на помощ. Но Енцо ясно разбра намека ѝ.

— Инвестиции? — попита той обнадеждено.

— Да, мислех си, че малко американски акции ще са ти от полза, при положението, което заемаш. Или италиански, ако предпочиташ?

— Акции? Колко акции? — Беше спрял да се храни, за да не изпусне някоя нейна дума.

— Ти колко смяташ?

Лоренцо я погледна и направи един от неопределените италиански жестове.

— Ами... Не зная... пет... десет милиона долара? — Опипваше почвата, но тя поклати глава отрицателно.

— Не, съжелявам. Един или може би два. Ала определено не повече от това. — Преговорите обаче бяха започнали, което зарадва Сара. Щеше да струва скъпо, но пък беше достатъчно алчен, за да направи онова, към което тя се стремеше.

— А къщата в Рим?

— Естествено, ще трябва да обсъдя това с Изабел, макар да съм сигурна, че дъщеря ми ще може да си намери друга.

— Къщата в Умбрия? — Искаше да вземе всичко.

— Наистина не зная, Лоренцо. Ще трябва да поговоря с Изабел. — Той кимна с глава, явно беше съгласен с нея.

— Знаеш ли, бизнесът, тоест бижутерията магазин върви много добре.

— Да, така е — каза тя, без да се ангажира.

— Би ме заинтересувала възможността да станем съдружници.
— Прииска й се да скочи и да го зашлеви.

— Това е невъзможно. Става дума за инвестиции в пари, а не за съдружие.

— Разбирам. Ще трябва да си помисля.

— Разчитам на това — тихо рече Сара. Докато тя попълваше чека, Лоренцо дори не се опита да предложи той да плати. Сара не спомена нищо на Изабел за въпросния обяд. Не й се щеше да буди напразни надежди в случай, че той решише да не захапе стръвта и да запази статуквото. Но тя искрено вярваше, че няма да го направи.

Оставаше още месец до раждането и Изабел гореше от желание да запознае майка си с Лукас. Той си беше наел апартамент в Рим за два месеца, за да изучава някакъв проект, така че щеше да бъде с нея при раждането. Когато го видя, Сара не можа да не се съгласи с дъщеря си. Този път беше уцелила.

Единственият му недостатък бяха жена му и децата в Мюнхен.

Беше висок, малко ъгловат, млад мъж с тъмна коса като Изабел, обичаше чистия въздух, ските, децата, музиката и изкуството въобще и притежаваше страхотно чувство за хумор. Опитваше се да предума Сара да открие магазин и в Мюнхен.

— Вече не съм аз тази, която решава — каза тя, като се смееше, но Изабел размаха заканително пръст към нея.

— Разбира се, това не е вярно, мамо, и не се прави, че е така.

— Е добре де, исках да кажа, не единствено аз.

— В такъв случай какво ти е мнението?

— Смятам, че е малко прибързано да взимаме такова решение. Ако ти поемеш бизнеса в Мюнхен, кой ще ръководи магазина в Рим?

— Марчело може да го ръководи със затворени очи и без мен. Още повече, че всички го обичат. — Това се отнасяше и за Сара, ала все пак откриването на още един магазин, не беше дребна работа.

Прекараха една чудесна вечер и след това Сара сподели, че направо е луда по Лукас. Тя отново покани Лоренцо на обяд, но той все още не беше взел окончателно решение. Сара бе подпитала дискретно дъщеря си за двете къщи и Изабел й беше признала, че и двете са й омразни и няма нищо против Енцо да ги задържи, стига само да й даде мечтаната свобода.

— Защо? — беше изгледала подозрително майка си, но Сара ѝ отговори доста неопределено. По време на втория обяд със зет си обаче тя извади своя най-голям коз, като му напомни, че Изабел би могла да изиска анулиране на брака в Католическата църква, ако се позове на твърдението, че той я е примамил да се омъжи за него, без да я информира за стерилността си, въпреки че е знаел за това. Докато му го казваше, спокойно го наблюдаваше и едва не се разсмя, като видя паниката в очите му. Той се опита да отрече, че е знаел, ала Сара не отстъпи. След което намали офертата си от два на един милион долара плюс двете къщи. Лоренцо смотолеви, че ще я информира по въпроса и изчезна набързо.

Джулиън се обаждаше през няколко дни, за да провери как е сестра му и дали бебето се е родило. Към средата на февруари Изабел започна страшно да се изнервя, тъй като след две седмици Лукас щеше да си замине за Мюнхен, а бебето още го нямаше, пък и тя ставаше все по-огромна с всяка изминала секунда. Вече не ходеше в магазина и както сама казваше, нямаше какво друго да прави, освен да си купува чанти и да яде сладолед.

— Защо точно чанти? — попита я брат ѝ объркано, като се чудеше дали пък не е развила някакъв фетишизъм.

— Те са единственото нещо, което ми е таман. Вече не мога и обувки да обуя.

Той се разсмя, но тутакси отново стана сериозен, когато ѝ каза, че Ивон му позвънила да го информира, че щяла да се омъжва за Филип през април.

— С годините това ще се окаже една много интересна ситуация — печално сподели Джулиън със сестра си. — Как ще обясня на Макс, че леля му фактически му е майка и обратното?

— Не се тревожи за това, дотогава може вече да си му намерил нова майка.

— Работя по въпроса — промърмори той, като се опитваше гласът му да звучи безгрижно, ала и двамата добре знаеха, че все още е дълбоко разстроен от историята с Ивон и Филип. Беше страхотен удар за него, жестока плесница от страна на Филип, което беше и една от причините той да постъпи по този начин. Това и фактът, че жената на Джулиън буквално го беше подлудила. — Сигурно винаги ме е мразел

много повече, отколкото съм предполагал — каза той тъжно на сестра си.

— Филип мрази най-вече себе си — мъдро му отговори тя. — Мисля, че винаги е изпитвал ревност към всички ни. Не зная защо. Може би много му е харесвало да има мама само за себе си по време на войната или нещо подобно. Действително не зная. Но едно мога да ти кажа. Той не е щастлив човек. И няма да бъде щастлив с Ивон. Единствената причина тя да се омъжи за него е ламтежът ѝ да стане херцогинята на Уитфийлд.

— Наистина ли мислиш така? — Не беше сигурен дали това подобрява, или влошава нещата, но поне беше някакво обяснение.

— Сигурна съм — добави Изабел без колебание. — В мига, в който го е видяла, е чула камбани да възвестяват великия час.

— Е, тогава халал да му е, само ще си хване белята с нея — засмя се Джулиън, а тя се изкиска.

— Звучиш така, сякаш се чувствуваш по-добре.

— Надявам се ти също скоро да се почувствуваш по-добре. И гледай да се отървеш вече от това бебе — подкачи я той.

— Старая се!

Правеше всичко възможно да ускори настъпването на мига. Всеки ден изминаваше по няколко километра с Лукас, ходеше на пазар с майка си, правеше гимнастика, плуваше в басейна на една приятелка. Бебето закъсняваше вече с три седмици и Изабел непрестанно повтаряше, че още малко, и ще полудее. Най-послед след една безкрайна разходка и цяла купа със спагети в една закусвалня тя започна да усеща, че нещо става. Бяха в апартамента на Лукас, където Изабел живееше от известно време. От две седмици дори не беше се чувала с Лоренцо и нямаше представа какви ги върши той, нито пък се интересуваше от това.

В момента, в който спомена пред Лукас, че има нещо, той я накара да стане и да обикаля апартамента, като твърдеше, че това ще ускори процеса. Обади се на майка си в хотела и Сара дойде веднага с такси. Седнаха да чакат, като разговаряха и пиеха вино. Към полунощ Изабел вече беше придобила някак опасен вид. Не се смееше на шегите им, нито обръщаше особено внимание на приказките им и взе да се нервира на Лукас, когато я запиташе как се чувства.

— Добре съм — отговаряше тя, но не изглеждаше добре. Сара се чудеше дали да остане, или да си върви, тъй като не ѝ се искаше да им се меси. Точно когато реши да тръгва, водите на Изабел изтекоха и болките изведнъж се засилиха. Това накара Сара да се сети за миналото, за раждането на Изабел, което беше минало толкова бързо и устремно, ала тя беше четвъртото ѝ дете, а това тук беше първо. Едва ли щеше да стане толкова скоро.

Но когато се обади на лекаря в клиниката „Салватор Мунли“, той им каза да тръгват веднага, без да чакат повече. Докато пътуваха натам с колата на Лукас, Сара гледеше дъщеря си развълнувано. Най-после щеше да си има бебето, което желаше от толкова време. Много се надяваше, че някой ден щеше да има и Лукас, когото заслужаваше.

Сестрите в болницата бяха много мили и бързо поведоха родилката към определения за нея апартамент, който беше изключително модерен, просторен и уютен. След като настаниха Изабел, те предложиха кафе на Сара и Лукас. Тя вече се чувствуваше доста напрегната, а един час по-късно сподели, че усеща ужасна тежест. През цялото време Лукас ѝ говореше, държеше я за ръцете, бършеше челото и устните ѝ с влажна кърпа. Докато Сара ги наблюдаваше, той не я остави нито за миг и не спря да ѝ отвлича вниманието. Чудесно беше да ги гледа толкова близо един до друг, така влюбени, и на няколко пъти той ѝ заприлича на Уилям. Лукас не беше нито толкова красив, нито толкова висок или изискан като него, но беше добър човек, мил и интелигентен и очевидно обичаше дъщеря ѝ. С всяка следваща среща Сара все повече го харесваше.

Най-после Изабел взе да се напъва, като цялата се изпъна като тетива върху леглото, а Лукас продължи да я държи за ръцете. После се отпусна отново, а той я хвана за раменете и започна да я разтрива по гърба. Беше неуморен и Сара се почувствува излишна, но тогава изведнъж контракциите утроиха силата си и цялата стая заехтя от окуражителни възгласи и охкане, докато главичката на бебето изскочи навън. Сара сама видя как бебето бавно се измъква. Беше малко момиченце, абсолютно копие на Изабел. Тя се разплака и погледна към дъщеря си. Сълзи на радост се стичаха и по бузите на Изабел, докато Лукас я прегръщаше, а тя прегръщаше бебчето. Представляваха мила гледка, а моментът беше незабравим и докато се прибираше в хотела на зазоряване, Сара тръпнеше от любов и нежност към тях.

Когато на сутринта се обади на Лоренцо и го покани да я посети, беше готова да му даде толкова, колкото пожелае. Но разбрал намека ѝ от последния им обяд, той поиска двете къщи и три милиона долара. Висока цена трябваше да платят, за да се отърват от него, ала Саранито за миг не се усъмни, че си струва.

Тя съобщи новината на Изабел следобед при посещенията си в болницата. По лицето на дъщеря ѝ се разля усмивка на облекчение.

— Ама наистина? Свободна съм? — Сара кимна с глава и се наведе да я целуне, а Изабел ѝ прошепна, че това е най-добрия ѝ подарък, който би могла да ѝ направи. Лукас им се усмихна, притиснал бебето в прегръдките си.

— Може би ще желаете да дойдете с мен до Германия, Ваша светлост? — попита той с надежда и Сара се разсмя.

Лукас удължи престоя си в Рим с още две седмици, но все пак трябваше да се върне в Германия, за да види как вървят работите му там. Сара остана до излизането на Изабел от болницата и ѝ помогна да си намери ново жилище. Междувременно се влюби в бебето. Последните ѝ две внучета бяха наистина страхотни. Макс беше най-милото създание, което беше виждала, откакто Джулиън щапукаше насам-натат, а Адриана беше истинска красавица.

Тази година на рождения ѝ ден се събра интересна групичка. Изабел дойде сама с бебето си. Джулиън пристигна с Макс. Ксавие отново беше в Африка за лятната ваканция, но междувременно ѝ беше изпратил два страхотни смарагда с точни инструкции за обработката им. Трябваше да направят два огромни пръстена, които би било прекрасно според него, Сара да носи по един на всяка ръка. Тя сподели идеята му с Джулиън, който много я хареса. Камъните бяха великолепни.

Филип дойде с Ивон, което не беше особено леко за Джулиън, но те вече бяха женени. Сара веднага долови някакво злорадство в постъпката на Филип, сякаш искаше да демонстрира близостта си с Ивон пред очите на брат си. Ала Джулиън го понесе много добре, той успяваше всичко да понесе добре. Беше изключително благороден човек. Най-интересното бе, че Ивон не прояви абсолютно никакъв интерес към детето, което беше родила предишната година. През целия им престой тя дори не го погледна. Прекарваше по-голямата част от времето си в преобличане, гримиране и оплаквания от стаята, която се

оказваше ту много топла, ту много студена, и от камериерката, задето не ѝ помагала. Непрекъснато се труфеше с камара бижута, което направи впечатление на Сара. Явно караше Филип да пилее страшно много пари и претендираше всички да се обръщат към нея с Ваша светлост, което страшно ги забавляваше. Сара, която също я наричаше така, само се подсмиваше. А Ивон сякаш не забелязваше, че всички ѝ се смеят, дори и Джулиън.

Но, както обикновено, изненадата дойде от Изабел, когато двете със Сара си играеха с Адриана на моравата. Момиченцето беше на шест месеца и вече пълзеше насам-натам, а точно в този миг се опитваше усърдно да сдъвче една тревичка. Изабел съобщи на майка си, че отново е бременна и че очаква събитието през март.

— Предполагам, че и това бебе е на Лукас, нали? — спокойно я попита тя.

— Разбира се — засмя се Изабел. Тя го обожаваше и никога не беше изпитвала такова щастие. Той прекарваше половината от времето си в Рим, а другата в Мюнхен и изглежда, нещата вървяха добре, с изключение на факта, че си оставаше женен, макар и не съвсем.

— Има ли някакъв шанс да се разведе в скоро време? — попита я майка ѝ, но Изабел поклати глава откровено.

— Не мисля. Струва ми се, че жена му ще направи всичко възможно да осуети развода.

— А тя съзнава ли, че той има семейство някъде другаде? С две деца? Това може да промени становището ѝ.

— Не още — отново поклати глава Изабел. — Ала той ме увери, че ще ѝ каже, ако се наложи.

— Изабел, сигурна ли си в това? — запита я Сара. — Какво ще стане, ако Лукас никога не я напусне, ако ти останеш завинаги сама с тези две деца?

— Тогава ще ги обичам и ще бъда щастлива, че ги имам, точно както си била ти с Филип и Елизабет, докато татко е воювал някъде и ти изобщо не си знаела дали ще го видиш отново. Понякога човек не може да иска гаранции — мъдро отбеляза тя. Беше станала много по-разумна. — Готова съм да приема и тази възможност. — Сара усети уважение към дъщеря си, животът ѝ не беше конвенционален, но поне беше честен. Изглежда, дори римското общество беше преглътнало случилото се. Изабел отново работеше в магазина, макар и на половин

ден, като едновременно рисуваше и модели за бижута, и нещата вървяха изключително добре. Продължаваше да говори за клон на магазина в Мюнхен. Може би ако някога се омъжеше за Лукас, щяха да го осъществят. Имаше достатъчно специалисти в Германия, а налице беше и добър пазар за стойностните бижута.

Към края на годината щеше да получи развод официално. Това означаваше, че новото бебе няма да носи името на Енцо, което щеше да бъде още едно препятствие, ала Изабел изглеждаше готова да го преодолее. Когато отпътува за Рим с Адриана, Сара не се притесняваше за нея. След като всички си заминаха, тя се улови, че отново се замисля за това какъв интересен живот имаха децата ѝ. Интересен, но не и лесен.

Ксавие се дипломира в Йейл три години по-късно. Семейството присъствува на церемонията, по-точно по-голямата част от него. Сара и Еманюел пристигнаха заедно. Джулиън дойде с четиригодишния Макс, който беше постоянно зает с методичното унищожение на всичко около себе си. Изабел също пристигна, но без децата. Тя отново беше бременна и те вече свикваха да я виждат така. Това щеше да бъде третото ѝ дете за четири години. Адриана и Кристиан бяха в Мюнхен с Лукас. Той все още не беше се развел, ала Изабел, изглежда, приемаше нещата съвсем спокойно. Както впрочем се очакваше, Филип и Ивон не си направиха труда да дойдат. Тя си почиваше на някакъв курорт с минерални води в Швейцария, а Филип каза, че бил много зает, но изпрати на Ксавие часовник от новата серия на „Уитфийлдс“. Моделът бе на Джулиън.

Церемонията в Йейл беше чудесна, а после всички отидоха в Ню Йорк и отседнаха в „Карлайл“. Джулиън непрекъснато закачаше Ксавие, че вече му е време да отвори магазин в Ню Йорк, на което брат му дипломатично отговаряше, че и това може да стане един ден, ала всички знаеха, че той искаше първо да пообиколи света. От Ню Йорк тръгваше незабавно за Ботсвана. Щеше да лети до Лондон и оттам директно за Кейптаун. Следващите няколко години възнамеряваше да посвети на издирване на редки камъни за „Уитфийлдс“. След това може би щеше да се установи някъде, но засега не поемаше никакви ангажименти. Беше много по-щастлив с пушка, кирка и раница някъде в джунглата, все още не бе склонен да поеме бремето на бизнеса. Предпочиташе да скита из пуцинаците нейде по света. Този начин на живот напълно го задоволяваше и те уважаваха избора му, макар че той го правеше абсолютно различен от всички тях.

— Мисля, че онази шапка тип „Дейви Крокет“, която имаше като малък, е виновна за това — подразни го отново Джулиън. — Вероятно е проникнала направо в мозъка ти.

— Сигурно така е станало — засмя се Ксавие, без да се обижда. Беше хубаво момче. Външно всички те приличаха повече на Уилям, ала във всичко останало Ксавие напълно се различаваше от баща си. Имаше много интересна приятелка в Йейл. През есента тя щеше да постъпи в Харвард да учи медицина, но дотогава се беше съгласила да го последва в лудешките му странствувания. Засега най-голямата му страст бяха пътешествията и скъпоценните камъни. На промоцията Сара си беше сложила двата смарагда, които той ѝ беше подарил. Фактически тя ги носеше почти непрекъснато и много си ги обичаше.

Изабел и Джулиън намериха бавачка на Макс за вечерта и успяха да се измъкнат за по едно питие в бар „Бемелманс“, докато Боби Шорт свиреше в съседното помещение, където седяха Сара и Еманюел. Ксавие и приятелката му бяха отишли да вечерят в „Гринуич Вилидж“.

— Смяташ ли, че той някога ще се ожени за теб? — попита я Джулиън направо, като погледна към издутия ѝ корем, ала сестра му само се усмихна и сви рамене:

— Кой знае? Струва ми се, че не ме интересува. И бездруго все едно сме женени. Той винаги е до мен, когато се нуждая от него, а и децата свикнаха с неговите пристигания и заминавания. — Когато можеше, тя самата прекарваше доста време с него в Мюнхен. Беше едно много удобно споразумение, към което лично тя вече се беше адаптирала. Съпругата на Лукас знаеше за Изабел от две години, но продължаваше да му отказва развода. Свързваха ги сложни семейни бизнес операции, а и някакви земи на север, в които бяха инвестирали съвместно, и тя правеше всичко възможно да блокира средствата му, за да възпрепятствува развода. — Един ден може би. Междувременно и така сме щастливи.

— Действително изглеждаш щастлива — кимна Джулиън. — Завиждам ти за децата.

— Ами ти? Чувам някакви клюки в Рим — подкачи го тя.

— Не бива да вярваш на всичко, което се пише. — Но още докато изричаше тези думи, се изчерви. Беше на тридесет и шест, но влюбен.

— Окей, тогава кажи ми истината. Коя е тя?

— Консуело де ла Варга Куесада. Говори ли ти нещо?

— Смътно. Баща ѝ не беше ли посланик в Лондон преди няколко години?

— Точно така. Майка ѝ е американка и мисля, че вероятно е далечна братовчедка на мама. Консуело е прекрасна. Запознах се с нея миналата година в Испания. Художничка е. Но освен това е и католичка, а аз съм разведен. Не мисля, че родителите ѝ са били очаровани.

— Да, но ти не си се венчал в католическа църква, така че в техните очи все едно никога не си се женил. — След развода с Лоренцо бе станала експерт по тези въпроси. Добре поне, че с тази страница от живота ѝ беше приключено.

— Така е. Но ми се струва, че предпочитат да бъдат предпазливи. Тя е само на двадесет и пет години и ако знаеш, Изабел, колко е сладка, страшно ще ти хареса. Обожава Макс и казва, че копнее за цяла дузина деца. — Самата тя също приличаше на малко момиче на снимката, която Джулиън показва на сестра си.

Имаше огромни кафяви очи, дълга кестенява коса и гладка, смугла кожа, която ѝ придаваше леко екзотичен вид.

— Сериозно ли е всичко това? — Ако отговорът му беше положителен, то това щеше да е първата му сериозна връзка след Ивон. В последните години се беше върнал към повърхностните истории.

— Бих искал да бъде. Но действително не зная как ще ме приемат родителите ѝ. Нито пък тя самата.

— Би трябвало да се почувствуват най-големите щастливци. Ти си най-добрият човек, когото познавам, Джулиън — каза Изабел и нежно го целуна. Винаги го беше обичала силно.

— Благодаря ти.

На следващата сутрин всички отлетяха нанякъде като разпиляно ято птици. Джулиън отпътува за Париж, а оттам за Испания, Изабел се отправи към Мюнхен, при Лукас и децата. Сара и Еманюел се прибраха в Париж. Ксавие и приятелката му потеглиха към Кейптаун.

— Каква миграционна групичка сме само, разхвърляни по целия свят, истински номади — отбеляза Сара, докато конкордът излиташе.

— Не бих се изразила точно така — усмихна ѝ се Еманюел. Тя и министърът на финансите щяха да заминават на дълга ваканция. Жена му беше починала миналата година и той току-що ѝ беше предложил да се омъжи за него. След всички тези години това ѝ беше дошло като

шок. Макар да усети, че се изкушава. Бяха заедно от много дълго време и тя истински го обичаше.

— Трябва да се омъжиш за него — съветваше я Сара, докато пиеха шампанско и хапваха хайвер.

— След всичките тези години ореолът на порядъчността може да ми дойде малко тежък.

— Опитай — потупа я Сара по ръката.

Тя си тръгна за замъка веднага след приземяването и бързо потъна в мисли за децата. Горещо се надяваше, че на Изабел нямаше да ѝ се наложи да чака сватбата си толкова дълго, колкото Еманюел. Забавно ѝ се стори да си представи Еманюел омъжена сега... От колко време бяха приятелки... колко път бяха извървели... колко много неща бяха научили заедно.

Сара бавно се приближи отново към прозореца, за да може да ги наблюдава. Колко забавни бяха... колко различни и колко свидни. На устните ѝ се появи усмивка, като ги гледаше как слизат от колите си. Филип и Ивон от ролс-ройса. Както обикновено, тя изглеждаше красива, но дрехите и бижутата ѝ бяха някак трептящи и претрупани. Беше на тридесет и пет години, ала все още приличаше на двадесетгодишно момиче, полагаше големи грижи за външността си, както и за всичко, което лично я засягаше. Мислеше само за себе си, за собствените си желания и за никой друг. Филип беше научил този урок преди доста време. След девет години брак той продължаваше да обожава своята херцогиня, макар че тя определено беше нож с две остриета. На моменти се питаше дали Джулиън фактически не бе доволен, че се е отървал от нея. Тази мисъл много го огорчаваше.

Изабел пристигна веднага след тях в едно невероятно микробусче, което бяха наели на летището. Двамата с Лукас започнаха да разтоварват бебешки колички, колелета и детски играчки. С тях бяха както техните три отрочета, така и двете му деца от предишния брак. Изабел вдигна поглед към прозореца, сякаш усети, че Сара е там, но не я видя. Дъщеря ѝ се усмихна за миг на Лукас, когато той ѝ подаде бебето.

И двамата се запътиха навътре с багажите си. Децата им се втурнаха нагоре, като бърбяха оживено и се питаха къде ли е Филип, ала преди да го намерят, нещо друго отвлече вниманието им. Изабел изостана за миг и се усмихна на мъжа си, докато глъчката заливаше стаите наоколо. Бракът ѝ с Лукас най-после, беше станал факт.

Джулиън пристигна с мерцедес 600, подарък от тъста му. Беше невъзможна кола, вечно се нуждаеше от ремонт, но иначе беше много красива, а и побираше всичките му деца. Консуело държеше за ръка двете малки момиченца, докато Джулиън ѝ помагаше да слезе от колата. Те я последваха бързо, като хихикаха весело, бяха абсолютни копия на баща си. Той закачи Макс, който беше станал красиво

деветгодишно момче. Когато Консуело се обърна, Сара зърна големия ѝ корем, който тя храбро крепеше, независимо от крехката си конструкция. Новото бебе трябваше да се роди през есента. Третото за четири години. Джулиън и Консуело не си губеха времето...

Последен дойде Ксавие с раница през рамо в един стар джип, зает господ знае откъде. Беше много загорял и сякаш изведнъж се беше превърнал в голям, силен мъж. Сара го погледна и спомените я завладяха. Присви леко очи и ето, сякаш Уилям вървеше към нея. Докато ги наблюдаваше, тя си мислеше за него, за живота, който бяха делили, за света, който си бяха изградили, за децата, които бяха обичали и които се бяха втурнали самостоятелно в големия свят, бяха се препъвали, падали и отново изправяли. Те всичките бяха силни, добри, любящи. Някои повече от други. Някои бяха по-сговорчиви, по-себични. Но Сара ги обичаше всичките. И когато отново мина покрай масичката със снимките, тя се спря да ги погледне... Уилям... Йоахим и Лизи, те също бяха в сърцето ѝ. И винаги щяха да бъдат. Имаше и още една снимка... тя самата в ръцете на майка си... нова-новеничка... току-що родена... преди седемдесет и пет години.

Невероятно. Колко изумително бързо минава времето, ето, миговете отлитат... едни през други... лошите с хубавите, силните със слабите, трагедиите с победите, загубите с печалбите.

В този момент чу леко почукване на вратата. Беше Макс с двете си сестрички:

— Търсехме те — възбудено ѝ каза той.

— Страшно са радвам, че дойдохте — усмихна му се Сара, като се отправи към него горда, стройна и силна. Притегли го бързо в прегръдките си, след което целуна и момиченцата.

— Честит рожден ден — изчуруликаха те, а когато Сара вдигна очи, на прага вече стояха Джулиън и Консуело... Лукас и Изабел, Филип и Ивон, и Ксавие... а ако само притвореше очи, можеше да види и Уилям. Можеше да го почувствува до себе си, където той винаги бе стоял, и в сърцето си, което му бе дарила винаги.

— Щастлив рожден ден! — извикаха всички в хор и тя им се усмихна, без да може да повярва, че цели седемдесет и пет скъпоценни години бяха минали толкова бързо.

Издание:

Даниел Стийл. Скъпоценности. Книга втора

Американска. Първо издание

ИК „Хемус“, София, 1993

Редактор: Минка Златанова

Коректор: Людмила Стефанова

ISBN: 954-428-069-3

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.